

Dansk udgave

Meddelelser og oplysninger

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	
	II <i>Forberedende retsakter</i>	
	Regionsudvalget	
	38. plenarforsamling af 4. og 5. april 2001	
2002/C 107/01	Regionsudvalgets resolution om »bekæmpelse af mund- og klovsygen«	1
	41. plenarforsamling af 14. og 15. november 2001	
2002/C 107/02	Regionsudvalget udtalelse om »Den fælles landbrugspolitikens betydning for regionerne ved EU's udvidelse«	3
2002/C 107/03	Regionsudvalgets udtalelse om »Lokalstyrerepræsentanternes deltagelse i Ministerrådets arbejde og Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder«	5
2002/C 107/04	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om Ti år efter Rio: Forberedelse af verdenskonferencen om bæredygtig udvikling i 2002«	9

Pris: 22,00 EUR

(Fortsættes på omslagets anden side)

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 107/05	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grøn bog På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed«	13
2002/C 107/06	Regionsudvalgets udtalelse om »Udvikling af landdistrikterne gennem en målrettet politik på det informations- og kommunikationsteknologiske område«	17
2002/C 107/07	Regionsudvalgets udtalelse om »Beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler«	19
2002/C 107/08	Regionsudvalgets udtalelse om »Fødevarer sikkerhed: BSE-krisen og dens konsekvenser for forbrugerne og de primære producenter«	21
2002/C 107/09	Regionsudvalgets udtalelse om »Beretning fra Kommissionen om Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedheds aktiviteter«	24
2002/C 107/10	Regionsudvalgets udtalelse om »Anden rapport om økonomisk og social samhørighed«	27
2002/C 107/11	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Et sikrere informationsfund: Højnelse af sikkerheden i informationsinfrastrukturene og bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet: eEurope 2002«	29
2002/C 107/12	Regionsudvalgets udtalelse om »Styrkelse af de institutionelle strukturer på lokalt og regionalt niveau i ansøgerlandene«	32
2002/C 107/13	Regionsudvalgets resolution om »Forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004«	36
2002/C 107/14	Regionsudvalgets udtalelse om »Regionsudvalgets rolle og deltagelse i EU's beslutningstagning«	40
2002/C 107/15	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grøn bog om den fælles fiskeripolitik fremtid«	44
2002/C 107/16	Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om forenkling af landbrugslovgivningen	51
2002/C 107/17	Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om »Indførelse af en fælles nomenklatur for statistiske territoriale enheder (NUTS)«	54

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 107/18	Regionsudvalgets udtalelse om Årsrapport for Samhørighedsfonden 1999	56
2002/C 107/19	Regionsudvalgets udtalelse om »Ellevte årsberetning om Strukturfondene (1999)« ...	60
2002/C 107/20	Regionsudvalgets udtalelse om »Rapport fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Udvikling af et europæisk iværksættersamfund Unionens foranstaltninger til fordel for de små og mellemstore virksomheder (SMV'er)«	64
2002/C 107/21	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse Samarbejde for at fastholde dynamikken — Evaluering af strategien for det indre marked — 2001«	68
2002/C 107/22	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om Handlingsplaner for biodiversitet: landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer«	73
2002/C 107/23	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne«	76
2002/C 107/24	Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens meddelelse om Programmet Ren Luft i Europa (CAFE): Mod en tematisk strategi for luftkvalitet	78
2002/C 107/25	Regionsudvalgets udtalelse om »Beretning fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Årsberetning om »Lige muligheder for kvinder og mænd i Den Europæiske Union 2000«	82
2002/C 107/26	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne«	85
2002/C 107/27	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Net- og informationssikkerhed: Forslag til en europæisk strategi«	89
2002/C 107/28	Regionsudvalgets udtalelse om »De beskæftigelsespolitiske aspekter af EU's udvidelse«	94
2002/C 107/29	Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken: investering i kvalitet«	98

<u>Informationsnummer</u>	Indhold (fortsat)	Side
2002/C 107/30	Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002	103
2002/C 107/31	Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Handicapår 2003«	108
2002/C 107/32	Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs flerårige rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum	111

II

(Forberedende retsakter)

REGIONSUDVALGET

Regionsudvalgets resolution om »bekæmpelse af mund- og klovsygen«

(2002/C 107/01)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Europa-Kommissionens arbejdsprogram for 2001 (KOM(2001) 28 endelig) og Regionsudvalgets politiske prioriteter,

under henvisning til bølgen af offentlig bekymring i medlemsstaterne i kølvandet på kogalskabskrisen (BSE) og det nylige udbrud af mund- og klovsyge samt i lyset af de beslutninger, som er taget om disse spørgsmål, især Rådets beslutning af 4. december 2000 om at forbyde brug af kødmel i foder,

ud fra den betragtning, at der er en debat undervejs i EU-institutionerne om nye retningslinjer for den fælles landbrugspolitik og det nødvendige i en tilgang, hvor der tages nøje hensyn til den regionale dimension — en debat, som følger op på den støtte, der på Biarritz-topmødet (september 2000) blev udtrykt til en »diversificeret og sikker europæisk fødevarermodel af høj kvalitet«,

ud fra den betragtning, at Det Europæiske Råd i Stockholm opfordrer Rådet og Europa-Parlamentet til at sørge for, at der inden udgangen af 2001 træffes en afgørelse om etablering af en europæisk fødevareremyndighed,

Regionsudvalget

mener, at BSE afslører nogle grundlæggende problemer, som vedrører fødevarerens sikkerhed og selve udformningen af den europæiske landbrugsmodel, som Regionsudvalget tidligere har udtalt sig om;

fastslår, at BSE og mund- og klovsyge er to helt forskellige problemfelter, som dog klart påviser behovet for en reform af den fælles landbrugspolitik, der tager højde for hensynet til forbrugerbeskyttelsen, fødevarerens sikkerhed, miljøet og dyrevelfærden. EU bør straks tage skridt til at fremme produktionen af vegetabiliske proteiner til foderbrug. Regionsudvalget har taget initiativ til at nedsætte en arbejdsgruppe, som snart vil fremlægge sine konklusioner, der vedrører både foder, produkters sporbarhed, kravene til fødevarerens sikkerhed og forbrugeroplysning i tilgængelig form;

mener dog ikke, at mund- og klovsygen påvirker fødevarerens sikkerhed, men viser, at der er problemer med den sundhedsmæssige og økonomiske håndtering af denne frygtede dyreepidemi;

ønsker i lyset af den nuværende krise med mund- og klovsyge, at alle regioner, medlemsstater og EU tager skridt til at sikre en hurtig og beslutsom indsats for at forebygge en gentagelse,

anmoder Europa-Kommissionen og EU's ministerråd om at tage følgende hensyn i deres politik til bekæmpelse af mund- og klovsyge:

tage den generelle problematik omkring vaccination op til ny vurdering og især tillade brug af nødvaccination i beskyttelsesøjemed i regioner, som er ramt af mund- og klovsyge, på anmodning af en medlemsstat;

- efterlyser en grundig undersøgelse af årsagerne til den hurtige spredning af sygdommen (flytning af dyr, ulovlig transport, forsømmelser hos visse operatører, utilstrækkelig kontrol med besætningernes sundhedstilstand, bedrifternes størrelse, landmændenes uddannelse osv.) for at fastlægge, hvilke foranstaltninger der skal træffes med henblik på at begrænse udbredelsen;

opfordrer Kommissionen og landbruget til af hensyn til dyrenes velfærd og for at begrænse sygdommens spredning at ændre reglerne for transport af levende dyr, således at antallet af transportere reduceres og de tilbagelagte afstande afkortes; EU bør ikke gennem sin støtte tilskynde til transport af levende dyr;

Bruxelles, den 5. april 2001.

ønsker, at alle regioner og medlemsstater går sammen om at drage alle, der er impliceret i smugleri og ulovlig transport af dyr og kødvarer, til ansvar;

kræver, at der afsættes flere midler til forskning i udvikling af en ny vaccine, der gør det muligt at skelne mellem vaccinerede og sygdomsbærende dyr;

noterer med tilfredshed Den Stående Veterinærkomité's beslutning om at tillade nødvaccination af meget værdifulde dyr og sjældne racer, herunder tyre, der anvendes til kunstig insemination, og eksotiske dyr i zoologiske haver;

ønsker, at der hurtigt træffes passende foranstaltninger for at opgøre epidemiens økonomiske konsekvenser for landmændene, sektoren som sådan, aktiviteterne i landdistrikterne, især turismen, således at der kan ydes kompensation under hensyntagen til regionale og lokale særtræk;

opfordrer Kommissionen til at arbejde for, at EU's handelspartnere anlægger en bevidst regional tilgang til handels- og importrestriktioner, således at regioner, som ikke er ramt af mund- og klovsyge kan opretholde deres eksport;

pålægger formanden at fremsende denne resolution til Rådet, Europa-Parlamentet og Kommissionen.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalget udtalelse om »Den fælles landbrugspolitikens betydning for regionerne ved EU's udvidelse«

(2002/C 107/02)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 20. september 2000 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at udarbejde udtalelse om ovennævnte emne og at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri«,

under henvisning til udtalelsen om førtiltrædelsesforanstaltninger inden for landbruget — SAPARD (CdR 273/98 fin⁽¹⁾);

under henvisning til udtalelsen om den fælles landbrugspolitik og EU's udvidelse mod øst (CdR 239/96 fin⁽²⁾);

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 416/2000 rev. 2), vedtaget af Underudvalg 2 den 9. oktober 2001 (ordfører: Bengt-Anders Johansson, rådmand i Gislaved kommune, S/PPE) —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Henstillinger

1. Regionsudvalget finder, at den fælles landbrugspolitik også efter udvidelsen skal være fælles. Det skal den for at sikre fri bevægelighed og handel med levnedsmidler og landbrugsprodukter på det fælles marked, og for at konkurrencen mellem medlemsstaterne kan foregå på lige vilkår. Desuden har den fælles landbrugspolitik til formål at sikre landbrugsbefolkningen en rimelig levestandard og at sikre forbrugernes forsyning med sunde levnedsmidler til rimelige priser. Den fælles landbrugspolitik bør samtidig implementeres på europæisk, regionalt og nationalt plan under fuld hensyntagen til subsidiaritetsprincippet. Alt dette indgår i en fælles politik, som følgelig er EU's kompetence, og som til punkt og prikke opfylder princippet om finansiel solidaritet og økonomisk og social samhørighed, indført med fællesakten. Det indebærer, at alle landmænd i EU behandles ens i ensartede situationer.

2. De finansielle perspektiver, der blev fastlagt i forbindelse med Agenda 2000, lagde grundlaget for en udvidelse inden for aftalte budgetrammer. Men Regionsudvalget konstaterer, at hvis de midler, der er afsat til udvidelsen på landbrugsbudgettet, skal kunne slå til, er det en forudsætning, at ansøgerlandene gradvis indsluses i ordningen med direkte støtte. Hvis alle ansøgerlandene i første gruppe (Polen, Ungarn, Estland, Slovenien, Tjekkiet og Cypern) bliver medlemmer før 2006 og fra begyndelsen fuldt ud omfattes af den direkte støtte, er budgetrammerne utilstrækkelige. Regionsudvalget går derfor ind for, at de nye medlemsstater gradvis indsluses i EF's system for direkte støtte. Hvis man i løbet af en overgangsperiode gradvis lader niveauet for direkte støtte i ansøgerlandene stige til det normale EF-niveau, kan skadelige konsekvenser af alt for hurtig indførelse af ordningen undgås.

3. Regionsudvalget finder, at den fælles landbrugspolitik trænger til at reformeres. Reformen er blandt andet nødvendig for at sikre, at de mindre begunstigede landdistrikters behov tilgodeses. Det langsigtede mål med den ændrede fælles landbrugspolitik må være at forbedre landbrugsbedrifternes konkurrenceevne. Regionsudvalget går ind for en åbning over for verdensmarkederne på landbrugsområdet, som går videre end den åbning, der allerede er vedtaget. Regionsudvalget støtter Kommissionens tanker om, at landbrugets multifunktionalitet skal være et fremtrædende element i den fremtidige europæiske landbrugsmodel i forbindelse med WTO-forhandlingerne. Den direkte støtte bør reduceres, men afhængigt af bedriftsstørrelsen, så landdistrikterne kan fremmes i højere grad. EU's landbrugspolitik bør lægge stor vægt på regionerne i den yderste periferi og bjergområderne, eftersom det af både miljømæssige og økonomiske grunde er nødvendigt at forhindre, at disse områder affolkes.

For at styrke den europæiske landbrugsmodel, der er baseret på produktkvalitet, fødevarer- og hygiejnesikkerhed samt hensyntagen til det omgivende miljø, og for at sikre, at modellen opfylder de europæiske forbrugeres krav, bør den fælles landbrugspolitik dog fastholde støttemekanismer i form af direkte støtte, der kædes sammen med fremme af den nævnte model. Væsentlige ændringer af de nuværende støttemekanismer er derfor nødvendige. Forbindelsen til produktions- og arealstørrelse skal kappes, og bedrifter, der ligger mere på linje med den europæiske landbrugsmodel, der ønskes styrket, skal tilgodeses i højere grad, tillige med bedrifter, der har svært ved at konkurrere på markedet på grund af større naturgivne handicap. Den nye støttemodel skal desuden give regionerne en ekstra margen, så de kan anvende støtten til fremme af struktur- og miljøpolitik på deres område. De landbrugsbedrifter, som først og fremmest vil få gavn af den nye støttemodel, er familiebrugene.

(1) EFT C 93 af 6.4.1999, s. 1.

(2) EFT C 116 af 14.4.1997, s. 39.

4. Landbrugspolitikken efter 2006 bør udformes sådan, at landbruget og levnedsmiddelproduktionen i konkurrencedygtige landdistrikter i alt væsentligt virker på et dereguleret marked. Prisdannelsen bør foregå som på ethvert andet dereguleret marked via udbud og efterspørgsel. Markedskræfterne sikrer så, at der kun produceres de levnedsmidler, som efterspørges. Regionsudvalget finder dog, at det selv på et dereguleret landbrugsmarked er vigtigt at fortsætte med målrettede miljøkompensationer, bl.a. for at komme til rette med miljøproblemerne. Sådanne kompensationer bør der være, i det omfang der fra samfundets side er behov for en særlig miljøindsats, f.eks. for at sikre biologisk mangfoldighed, et varieret landskab eller rekreative områder. Sådanne former for støtte bør dog være løst fra enhver sammenhæng med produktionen af levnedsmidler og landbrugsprodukter, så der ikke skabes nye ordninger, som forstyrrer det deregulerede landbrugsmarked.

5. Mindre begunstigede landdistrikter, og landdistrikter, der har mistet indtægter som følge af den igangværende liberalisering af den fælles landbrugspolitik, bør også efter 2006 have miljø-, landdistriktudviklings- og strukturstøtte i den kombination og det omfang, der svarer til behovene i den enkelte region. Regionsudvalget finder derfor, at ansvaret for implementeringen af disse støtteformer skal ligge hos enten regionen eller medlemsstaten i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. Det er i regionerne og medlemsstaterne, man ved mest om, i hvilket omfang der er behov for foranstaltninger med henblik på rekreative formål, miljøbeskyttelse og struktur- og landdistriktudvikling. Men den regionale implementering af disse programmer må fortsat være underlagt et fælles regelsæt og godkendes af Kommissionen. En reform af den fælles landbrugspolitik som beskrevet under punkt 3 skal øge de økonomiske muligheder for at støtte de mindre begunstigede landdistrikter, i overensstemmelse med princippet om finansiell solidaritet og social samhørighed.

6. Regionsudvalget finder, at bestræbelserne for at støtte ansøgerlandene er af stor betydning for, at de nye landdistrikter kan integreres på ordentlig vis i det fælles landbrugsmarked.

Disse landdistrikter vil sandsynligvis få behov for en blanding af struktur-, landdistriktudviklings- og miljøstøtte, også i områder, hvor der er gode naturlige betingelser for at drive landbrug. Regionsudvalget finder det endvidere vigtigt, at der forud for ansøgerlandenes medlemskab gives øget støtte i form af rådgivning om bl.a. behovet for jordreformer, udvikling af forarbejdningsindustrierne, slagterier m.m. Ikke mindst bør Fællesskabet fortsat bidrage med støtte og erfaringer for at sikre høj levnedsmiddelsikkerhed i ansøgerlandene med det sigte at lette integrationen.

7. Regionsudvalget finder, at målsætningen må være at skabe så få særregler og overgangsordninger som muligt i forbindelse med udvidelsen. Den særlige indsats, der bliver brug for i landdistrikterne i mange af ansøgerlandene, bør i alt væsentligt kunne rummes inden for den ovenfor foreslåede model for den fremtidige landbrugspolitik. Regionsudvalget finder, at det kan blive aktuelt gradvis at integrere ansøgerlandene i EU-systemet for direkte støtte. Principielt bør ansøgerlandene indføre EU's regelværk på alle områder. Eventuelle overgangsregler for de nye medlemsstater hvad angår f.eks. fødevarer sikkerhed vil begrænse den frie bevægelighed på det fælles marked for fødevarer og landbrugsprodukter. Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til at belyse de eventuelle problemer, der kan opstå i grænseområderne mellem EU-15 og de nye medlemsstater som følge af sådanne overgangsregler.

8. Regionsudvalget finder, at der er stort behov for at forenkle reglerne og lette administrationen af den fælles landbrugspolitik. Det nuværende system er indviklet og koster både samfundet og landbrugerne tid og penge. Regionsudvalget finder, at den model for deregulering, der her er skitseret, skaber gode forudsætninger for at reducere besværligheder og bureaukrati forbundet med de aktuelle markedsordninger. En udvikling hen mod færre detaljerede regler i den fælles landbrugspolitik må også kunne lette integrationen af nye EU-medlemsstater. Regionsudvalget ser positivt på Kommissionen forslag om en forenklet støtteordning for mindre landbrug. Det er dog ønskeligt, at alle landbrug i fremtiden kan nyde godt af mindre administrativt besvær og forenkledte regler.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Lokalstyrerepræsentanternes deltagelse i Ministerrådets arbejde og Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder«

(2002/C 107/03)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til traktatens artikel 203, der med formuleringen »Rådet består af en repræsentant for hver medlemsstat på ministerplan, som skal være beføjet til at forpligte denne medlemsstats regering.« åbner mulighed for, at medlemmerne af de regionale regeringer kan inddrages fuldt ud i arbejdet i Rådet for Den Europæiske Union,

under henvisning til, at de regionale og lokale myndigheders ret til at deltage i udformningen af EU's politikker og retningslinjer bidrager til bedre udmøntning af det overordnede mål for artikel 1 i traktaten om Den Europæiske Union, hvorefter »beslutningerne træffes [...] så tæt på borgerne som muligt«, og falder i tråd med hensigten med subsidiaritetsprincippet i artikel 5 i EF-traktaten, der fastsætter, at Fællesskabet kun handler på de områder, som ikke hører ind under dets enekompetence, hvis og i det omfang målene for den påtænkte handling ikke i tilstrækkelig grad kan opfyldes af medlemsstaterne - eller af regionerne eller kommunerne,

under henvisning til udtalelser og resolutioner, hvori Regionsudvalget har udtrykt ønske om, at denne ret udøves fuldt ud og i alle sammenhænge, således at de regionale og lokale myndigheder i videst muligt omfang inddrages i fastlæggelsen af EU's politikker. Dette ønske har Regionsudvalget navnlig udtrykt:

- i sin udtalelse om »Revisionen af traktaten om Den Europæiske Union og af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab« (CdR 136/95) ⁽¹⁾,
- i sin supplerende udtalelse om »Anvendelsen af subsidiaritetsprincippet i Den Europæiske Union« (CdR 136/95),
- i sin rapport om »De regionale og lokale myndigheder som aktive deltagere i Den Europæiske Union« (CdR 282/96),
- i sin udtalelse »For en veritabel subsidiaritetskultur! En appel fra Regionsudvalget« (CdR 302/98 fin) ⁽²⁾,
- i sin resolution af 3. juni 1999 om »Regeringskonferencen« (CdR 54/99 fin) ⁽³⁾,
- i sin udtalelse om »Lokale og regionale myndigheders gennemførelse af EU-lovgivningen« (CdR 51/99 fin) ⁽⁴⁾,
- i den »Slutdeklaration«, som blev vedtaget af medlemmer af Regionsudvalget og ledere af regioner og borgmestre for byer og kommuner i EU på konferencen i Lille den 9. november 2000 om »Nye beslutningsstrukturer i EU: mere demokrati og nærhed« (CdR 379/2000 fin),
- i sin resolution om »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin) ⁽⁵⁾;

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. December 2000 om i henhold til artikel 265, stk. 5, i EF-traktaten at udarbejde en udtalelse om »Lokalstyrerepræsentanternes deltagelse i Ministerrådets arbejde og Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder« og at henvise det forberedende arbejde til Underudvalget »Institutionelle Anliggender«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 431/2000 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalget »Institutionelle Anliggender« den 5. oktober 2001 med Claudio Martini, præsident for regionen Toscana (I-PSE), og Franz Schausberger, ministerpræsident for delstaten Salzburg (A-PPE), som ordførere,

⁽¹⁾ EFT C 100 af 2.4.1996, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 73.

⁽³⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 74.

⁽⁴⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 29.

⁽⁵⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 25.

under henvisning til punkt 12 i sluterklæringen (PE 219.693/DEF) fra den »første konference mellem Europa-Parlamentet og de regionale og lokale myndigheder i Den Europæiske Union, afholdt i oktober 1996, for et demokratisk og solidarisk Europa«, hvor medlemsstaterne opfordres til at fremme deltagelsen af regioner med lovgivningsmæssige beføjelser i møderne i Rådet for Den Europæiske Union,

under henvisning til positive holdninger til at inddrage de regionale og lokale myndigheder i udformningen af EU's politikker og retningslinjer

- i erklæringen fra 1996 om regionalismen i Europa fra Forsamlingen af Regioner i Europa,
- i »Udkastet til Europarådets Europæiske Charter om Regionalt Selvstyre«, der blev vedtaget i 1997 af Europarådets Kommunalkongres,
- i debatten om rapporten fra den arbejdsgruppe, der blev nedsat af Rådets generalsekretær, om »Rådets funktionsmåde med henblik på en udvidet union« (Trumpf-Piris-rapporten — Bruxelles 1999), i hvilken forbindelse de tyske og østrigske delstater stillede sig positivt til at inddrage regionerne i Rådets arbejde,
- i initiativerne fra Forsamlingen af Regioner i Europa og fra Europarådet, hvor der i samarbejde med en række regioner i ansøgerlandene formuleres et klart krav om, at regionerne — herunder også regionerne i de kommende medlemsstater — skal inddrages i EU's lovgivningsarbejde,
- i afsnittet »Inddragelse af borgerne gennem regionalt og lokalt demokrati« under pkt. 3.1 i Kommissionens hvidbog »Nye styreformer i EU«, KOM(2001) 428 endelig af 25.7.2001; og

ud fra den betragtning, at det er hensigtsmæssigt, at Regionsudvalget tilkendegiver sin holdning til dette emne for at bidrage til de igangværende overvejelser om EU's fremtid forud for regeringskonferencen i 2004, i hvilken sammenhæng også hvidbogen »Nye styreformer i EU« diskuteres -

på den 41. plenarforsamling den 14. og 15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse —

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

Europa« om at iværksætte de nationale institutionelle mekanismer, der kan gøre det muligt for medlemmerne af regionale råd at deltage effektivt i Ministerrådets møder;

1. Generelle bemærkninger

Regionsudvalget

1.1. bekræfter, at regionerne og de lokale myndigheder, der er repræsenteret i Regionsudvalget, er villige til at stille deres erfaring og deres særlige kompetencer til rådighed for at sikre fuld gennemførelse af artikel 1 i traktaten om Den Europæiske Union, der danner grundlag for udviklingen hen imod en stadig snævrere union mellem de europæiske folk, hvor »beslutningerne træffes så åbent som muligt og så tæt på borgerne som muligt«;

1.2. er overbevist om, at hvis regionerne deltager direkte i Rådets arbejde som led i medlemsstaternes delegationer (artikel 203 i EF-traktaten), opnår man et EU, der er tættere på borgerne, idet man inddrager flere beslutningsniveauer;

1.3. minder de medlemsstater, hvis forfatning rummer regioner med lovgivningsmæssige beføjelser, om anmodningen i sluterklæringen fra den »første konference mellem Europa-Parlamentet og de regionale og lokale myndigheder i Den Europæiske Union: for et demokratisk og solidarisk

1.4. bekræfter, at de demokratisk legitimerede regioner med lovgivningsmæssige beføjelser gennem øget inddragelse i lovgivningsprocessen kan garantere større gennemsigtighed og borgernærhed, hvilket også kom til udtryk i »Erklæringen om Unionens fremtid«, og forventer, at der som en start indføres en mere præcis definition/afgrænsning af kompetencefordelingen inden regeringskonferencen i 2004;

1.5. anerkender, at de regionale og de lokale myndigheder i de enkelte medlemsstater er pålagt forskellige opgaver og tildelt forskellige beføjelser. Regionsudvalget henviser specielt til de lovgivningsmæssige beføjelser hos regionerne i Finland (Åland), Belgien (tre regioner og tre fællesskaber), Tyskland (16 delstater), Østrig (9 delstater), Spanien (17 selvstyrende regioner), Portugal (2 selvstyrende regioner), Det Forenede Kongerige (3 parlamenter eller regionale forsamlinger), Italien (20 regioner og 2 selvstyrende provinser). De regionale og de lokale myndigheder giver politikken en særlig legitimering i kraft af lovgivningen og det særlige ansvar over for befolkningen i de pågældende områder;

1.6. henleder alle europæiske regeringsniveaues opmærksomhed på, at regionernes øgede deltagelse i EU-institutionernes beslutninger og prioriteringer, herunder først og fremmest i Rådet, bidrager til at styrke EU's demokratiske legitimitet og frembyder en stor chance for i alle medlemsstaterne at skabe større bevidsthed om EU's idealer og udviklingspotentiale og samtidig profilere alle europæiske regioners og lokalområders særlige kendetegn. Under hensyntagen til de forskellige forhold i medlemsstaterne bør kommunernes og regionernes muligheder for at medvirke udbygges og styrkes.

2. Koordination på nationalt plan mellem de forskellige regeringsniveauer

Regionsudvalget

2.1. sætter pris på, at mange medlemsstater har indført en praksis med at stille informationer om udvikling af EU-politikker og om de nationale retningslinjer herfor til rådighed for de regionale og lokale myndigheder, og at de giver dem mulighed for at udtale sig herom. Det henviser dog til analysen i hvidbogen »Nye styreformer i EU«, ifølge hvilken der hersker det indtryk, at regeringerne ikke i tilstrækkelig grad inddrager de regionale og kommunale aktører i forberedelsen af deres stillingtagen til EU-politiske spørgsmål;

2.2. ønsker, at den nationale holdning til EU-spørgsmål i de enkelte medlemsstater lægges fast på baggrund af stadig større inddragelse af de nationale, regionale og lokale niveauer og forstærket samordning mellem dem;

2.3. mener helt sikkert, at alle EU's medlemsstater i lyset heraf bør arbejde på at udvikle metoder til inddragelse af de regionale og lokale myndigheder i udformningen af EU's politikker og prioriteringer. På den måde kan de decentrale myndigheder i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og under hensyntagen til de enkelte medlemsstaters forskellige forfatningsmæssige struktur få adgang til de fordele og muligheder i form af økonomisk, social og territorial udvikling, som EU-politikkerne frembyder;

2.4. ser — med henblik på bedre demokratisk legitimering af beslutningerne — positivt på, at de regionale og lokale myndigheder og deres nationale sammenslutninger i de enkelte medlemsstater inddrages mere i udarbejdelsen af den nationale holdning til EU-spørgsmål, i det omfang EU-retten vedrører de regionale og lokale myndigheders kompetence- eller opgaveområde, og anbefaler, at denne ret til information og deltagelse garanteres på et højt juridisk plan;

2.5. opfordrer medlemsstaterne til at udvide disse informations- og høringsprocedurer til områder, der eventuelt kan være af interesse for de regionale og lokale myndigheder;

2.6. bemærker, at en sådan direkte inddragelse forudsætter en effektiv struktur for national beslutningstagning og politikformulering i den enkelte medlemsstat. Dette bør dog ikke være til hinder for regionernes direkte og aktive deltagelse i EU-institutionernes arbejde som led i de nationale delegationer. Inddragelsen sker ikke via de samme processer og institutioner i de forskellige medlemsstater. Samtidig åbner direkte inddragelse mulighed for større tilnærmelse og solidaritet mellem et lands regioner, når de skal udforme og forsvare deres synspunkter. Desuden skal den direkte inddragelse betyde, at det bliver muligt at fremføre de fælles holdninger, som hhv. regionerne og sammenslutningerne af kommunale myndigheder har givet udtryk for under den interne samordningsproces;

2.7. glæder sig over støtten fra Europa-Parlamentets Udvalg om Konstitutionelle Anliggender, som i sin betænkning om reformen af Rådet (PE 294.777) finder, »at en god samordning forud for den fælles beslutningstagning, alt efter de enkelte landes forfatninger, kræver forskellige procedurer i de enkelte medlemsstater for at inddrage de nationale parlamenter og, i forbundslande eller stærkt regionaliserede lande, regionerne i forberedelsen af den europæiske lovgivning, i givet fald med deltagelse i Rådet i henhold til artikel 203 i EF-traktaten«. Det hedder ligeledes i betænkningen, at der »inden for rammerne af den nødvendige styrkelse af Rådet (almindelige anliggender) endvidere kunne indføres en særlig procedure for inddragelse af regionerne i forbundsstater eller stærkt regionaliserede stater«;

2.8. afventer med interesse den rapport om de forskellige medlemsstaters interne koordineringsordninger for EU-sager, som blev bestilt af Det Europæiske Råd i Helsinki, og understreger, at medlemsstaterne skal have mulighed for at lade sig repræsentere i hver rådssamling, sådan som de finder det hensigtsmæssigt på grundlag af deres egen interne organisation;

2.9. forventer, at regionerne i medlemsstaterne inddrages i forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken, hvor der — i henhold til pkt. 17 i formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Göteborg — skal vedtages henstillinger om yderligere foranstaltninger til effektivisering af Rådets arbejdsmetoder efter udvidelsen. Disse metoder skal sikre, at de nationale og de regionale parlamenter inddrages, som det også kommer til udtryk i erklæringen om Unionens fremtid.

3. Lokalstyrepræsentanternes deltagelse i Ministerrådets arbejde og Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder

Regionsudvalget

3.1. kræver, at lokalstyrepræsentanter deltager direkte i Ministerrådets arbejde som led i medlemsstaternes delegationer, fordi det er afgørende for, at EU kan fungere effektivt, og fordi det er udtryk for loyalitet, samvirke, samarbejde og tillid mellem regionerne og den respektive nationalstat. Der bør dog i forbindelse med udviklingen af lokalstyrepræsentanternes påvirkningsmuligheder tages hensyn til medlemsstaternes forskellige forvaltningssystemer;

3.2. kræver, at lokalstyrepræsentanterne altid deltager i Ministerrådets arbejde, når regionale beføjelser vedrørende lovgivning, fastsættelse af regler eller udmøntning heraf er involveret, og når der behandles emner af særlig interesse for det samlede hele af regionale og lokale myndigheder;

3.3. bekræfter, at lokalstyrepræsentanterne som medlemmer af de nationale delegationer skal deltage i Ministerrådet som fuldgyldige medlemmer, og at de er bemyndiget til at optræde som talsmand for den nationale delegation og, om nødvendigt, som formand for Ministerrådet. Lokalstyrepræsentanterne i Rådet repræsenterer samtlige regioner med beføjelser på de pågældende områder, og de udtrykker holdninger, som er afstemt med hele den nationale delegation. De interne ordninger for fastlæggelse af den nationale delegations position i Rådet såvel som proceduren for udnævnelse af lokalstyrepræsentanterne i de enkelte medlemsstater bør fastlægges i medlemsstaternes interne lovgivning;

3.4. anmoder om, at lokalstyrepræsentanterne deltager i de nationale delegationer, fordi det vil styrke den enkelte medlemsstats holdning, at den er i stand til på samme tid at tage hensyn til såvel den interne kompetence- og interessefordeling som det lokale niveau holdninger, udtrykt via nationale procedurer for samordning, samt til det faktum, at medlemsstaten skal fremlægge en samordnet position i Ministerrådet;

3.5. forlanger, at lokalstyrepræsentanterne inddrages i arbejdet i følgende fora i Ministerrådet:

- Rådets arbejdsgrupper og ad hoc-grupper;
- De Faste Repræsentanternes Komité (Coreper);
- Møder i Rådet i dets forskellige sammensætninger.

Endvidere er det nødvendigt, at de deltager i alle de forberedende faser, der går forud for Rådets beslutninger, for at sikre et udtømmende og effektivt samarbejde omkring behandlingen af alle de specifikke spørgsmål, der henhører under eller er af interesse for regionerne eller kommunerne;

3.6. kræver, at medlemsstaterne, i det omfang regionerne ikke har mulighed for at være formelt repræsenteret i Rådet eller i dets forberedende arbejdsgrupper, garanterer, at de sammenholder deres position med holdningen i regionerne og de centrale sammenslutninger af lokale myndigheder om forhold, der henhører under deres kompetence, eller som berører dem;

3.7. forlanger, at Regionsudvalget deltager i Rådets uformelle møder vedrørende EU-politikker, der falder ind under Regionsudvalgets høringsområder, og som specifikt vedrører de lokale og regionale myndigheder og deres beføjelser. Dette ville styrke den lokale og regionale dimension i Ministerrådet og ville i høj grad tilgodese målene om gennemsigtighed og nærhed, som stats- og regeringscheferne fastsatte i Erklæringen om Unionens Fremtid, der er bilag til Nice-traktaten;

3.8. anmoder følgelig de kommende formandskaber for EU, herunder især det belgiske og det spanske formandskab, om at indføre en fast og varig ordning for Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder, således at Regionsudvalget som politisk EU-organ kan tage del i den politiske debat i Fællesskabet;

3.9. opfordrer endelig til, at der i forbindelse med regeringskonferencen i 2004 udarbejdes et bilag til traktaten i form af en protokol, der kan sikre såvel Regionsudvalgets deltagelse i de uformelle rådmøder som de regionale og lokale myndigheders inddragelse — også på det formelle plan — i EU's beslutningsprocesser.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om Ti år efter Rio: Forberedelse af verdenskonferencen om bæredygtig udvikling i 2002«

(2002/C 107/04)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens beslutning af 31. maj 2001 om i henhold til artikel 265, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 4 »Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø«,

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »En bæredygtig udvikling i Europa for en bedre verden: En EU-strategi for bæredygtig udvikling« (KOM(2001) 264 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »Global vurdering af Det Europæiske Fællesskabs program for politik og handling i forbindelse med miljøet og bæredygtig udvikling«, (5. miljøhandlingsprogram) (KOM(1999) 543 endelig),

under henvisning til Kommissionen rapport om »Agenda 21 — de første fem år: Implementering af Agenda 21 i EU«,

under henvisning til Kommissionens arbejdsdokument om »Fra Cardiff til Helsinki og tiden derefter — Rapport til Det Europæiske Råd om integrering af miljøhensyn og bæredygtig udvikling i Fællesskabets sektorpolitikker« (SEK(1999) 1941),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet og Det Økonomiske og Sociale Udvalg om »Prissætningspolitikker med sigte på større bæredygtighed i brugen af vandressourcer« (KOM(2000) 477 endelig),

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om »Opfyldelse af vore behov på en ansvarlig måde — integration af miljøhensyn i den økonomiske politik« (KOM(2000) 576 endelig),

under henvisning til Kommissionens Grøn bog: »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed« (KOM(2000) 769 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse om »EU's olieforsyning« (KOM(2000) 631 endelig) og den forestående revision af den fælles transportpolitik,

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om det sjette miljøhandlingsprogram for Det Europæiske Fællesskab »Miljø 2010: Vores fremtid, vores ansvar« — Det sjette miljøhandlingsprogram — og Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om fastlæggelse af Fællesskabets miljøhandlingsprogram for 2001-2010 [KOM(2001) 31 endelig — 2001/0029 (COD)] samt forslag til Regionsudvalgets udtalelse herom ⁽¹⁾,

under henvisning til Ministerrådets (miljø) konklusioner af 8.3.2001 (6752/01) om verdenskonferencen om bæredygtig udvikling,

under henvisning til de aftaler om klimaforandringer og biodiversitet, som EU undertegnede på Verdenstopmødet i Rio (1992),

under henvisning til de forpligtelser, som EU påtog sig under forhandlingerne om Koyoto-protokollen om begrænsningen af emissionen af drivhusgasser,

(¹) (CdR 36/2001 fin) EFT C 357 af 14.12.2001, s. 44.

under henvisning til EU-medlemsstaternes ratificering af Koyoto-protokollen,

under henvisning til Underudvalg 4's forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 37/2001 rev. 2), som blev vedtaget den 8. oktober 2001 med Sally Powell, Medlem af Hammersmith and Fulham London Borough Council (UK, PSE), som ordfører, og

ud fra den betragtning, at traktaten om oprettelse af Den Europæiske Union kræver, at miljøhensyn inkorporeres i EU's sektorphilippikker, navnlig med henblik på at sikre en bæredygtig udvikling —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt. Vedtaget følgende udtalelse:

1. Regionsudvalgets holdning til meddelelsen

1.1. Regionsudvalget hilser Kommissionens meddelelse velkommen som en effektiv start på forberedelsen af EU's bidrag til verdenskonferencen i 2002.

1.2. Regionsudvalget bifalder varmt Kommissionens pointering af, at EU bør spille en ledende rolle i Rio +10-processen, og det såvel på det forberedende stadium som på selve konferencen i Johannesburg.

1.3. Regionsudvalget støtter helljertet Den Europæiske Union og de 15 medlemsstatsers regeringer i deres urokkelige beslutsomhed med hensyn til at sikre international ratificering af Kyoto-protokollen i 2001.

1.4. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at de forventninger, som blev skabt på konferencen i Rio i 1992, ikke er blevet indfriet, og at vanskelige hurdler skal overvindes, før man kan opnå reelle fremskridt med fjernelsen af hindringerne for bæredygtig udvikling i EU og i verden.

1.5. Regionsudvalget mener lige som Kommissionen, at EU bør støtte en målrettet dagsorden, der er koncentreret om emner vedrørende bæredygtig udvikling, hvor fremskridtene kan måles.

1.6. Det er påkrævet med en velafbalanceret agenda, der integrerer Nord/Syd-bekymringer, og Regionsudvalget er af den opfattelse, at klart definerede, kvalitative mål — som skal fastlægges i samråd med alle relevante interesseparter — er af afgørende betydning som rettesnore for enkeltsektorer i samfundet.

1.7. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at udvikelsesprocessen er en af de vigtigste måder, hvorpå EU kan bidrage til at opnå fremskridt i retning af bæredygtig udvikling, og tilslutter sig tanken om, at der bør igangsættes en dialog med ansøgerlandene om forberedelsen af konferencen.

1.8. Regionsudvalget er skuffet over, at de lokale og regionale myndigheders bidrag til bæredygtig udvikling kun berøres flygtigt, selv om lokalforvaltningen i Agenda 21 defineres som en »vigtig gruppe«, en af de ni centrale bidragydere til bæredygtig udvikling.

1.9. Regionsudvalget mener ligeledes, at meddelelsen forsommer at anerkende betydningen de lokale Agenda 21'ere, som ellers anses for at være en af de mest vellykkede måder at gennemføre Agenda 21 på.

1.10. Regionsudvalget bifalder Kommissionens anerkendelse af, at bæredygtig udvikling forudsætter integration af økonomisk udvikling, social udvikling og miljøbeskyttelsesmålsætninger.

1.11. Regionsudvalget støtter Kommissionens beslutning om ikke at udstikke, hvad indholdet bør være af EU-holdningerne på konferencen, eller at foregribe resultatet af høringsprocessen.

1.12. Efter Regionsudvalgets opfattelse er koordination og samarbejde mellem de forskellige forvaltningsniveauer af afgørende betydning for tacklingen af de globale miljøproblemer.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende meddelelsen

2.1. Generelle henstillinger

2.1.1. Regionsudvalget betragter verdenskonferencen i 2002 som en lejlighed til at give eksempler på og evaluere de fremskridt, som er opnået med Agenda 21 i EU og dets medlemsstater, samt til at bekræfte den politiske forpligtelse på Agenda 21 som grundlaget for EU's fremtidige bestræbelser i retning af bæredygtig udvikling.

2.1.2. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at præcisere, hvordan de forslåede strategiske målsætninger afspejler den integrerede økonomiske, sociale og miljømæssige løsningsmodel, og om de i fuldt omfang afspejler målsætningerne i EU's strategi for en bæredygtig udvikling.

2.2. *De lokale og regionale myndigheders rolle*

2.2.1. Regionsudvalget slår til lyd for, at de lokale og regionale myndigheder tildeles en aktiv rolle i forbindelse med formuleringen og videreformidlingen af EU's bidrag til verdenskonferencen i Johannesburg i 2002.

2.2.2. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at repræsentanter for lokalforvaltningen bør indgå i alle medlemsstaternes delegerationer på konferencen, og det henstilles, at Kommissionen søger at vinde tilslutning for dette synspunkt i medlemsstaterne.

2.2.3. Navnlig er det Regionsudvalgets opfattelse, at meddelelsen bør sætte fokus på den positive indsats, der udfoldes i den lokale Agenda 21-proces, som lokale myndigheder over hele verden har haft mærkbar succes med at engagere deres lokalsamfund i. Konferencen i 2002 giver lejlighed til at drøfte de vellykkede resultater, som til dato er opnået med lokale Agenda 21'ere, samt til at videreformidle oplysninger om og udveksle erfaringer med de opnåede fremskridt.

2.3. *Omfattende medinddragelse og engagement*

2.3.1. Internationale aftaler og projekter falder ofte til jorden i gennemførelsesfasen, hvis de ikke bakkes op lokalt og regionalt. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at sikre, at relevante synspunkter og informationer fra græsrodsniveau når frem til og medtages i EU's beslutningsproces.

2.3.2. Det er ikke kun i udviklingslandene, men også i EU's medlemsstater, at borgerne må involveres på nye måder, og Regionsudvalget finder det afgørende vigtigt i forbindelse med forberedelsen af EU's bidrag til konferencen i Johannesburg, at offentlige myndigheder og interesseparter på alle niveauer høres og medinddrages i videst muligt omfang. De lokale og regionale myndigheder spiller en afgørende rolle i denne proces, dels fordi de repræsenterer det forvaltningsniveau, der befinder sig tættest på borgerne, og dels fordi de i mange tilfælde står i spidsen for partnerskaber på tværs af sektorer.

2.3.3. På baggrund af den tiltagende globalisering og ud fra ønsket om at samtænke økonomiske, sociale og miljømæssige hensyn er det efter Regionsudvalgets mening særlig vigtigt at involvere erhvervslivet i konferencen i Johannesburg og i de forberedende processer. Definitionen af de erhvervsvirksomheder, som skal involveres i forberedelsen af verdenstopmødet, bør være så bred som muligt og omfatte ikke bare producenter af varer, men også firmaer, som er med til at fremme og stimulere forbruget af disse varer. Ud over at involvere erhvervslivet er det vigtigt at sikre, at også forbrugere og brugere af varer og tjenester inddrages i processen. Forbrugernes valg kan influere på produktionsprocesserne og disses bæredygtighed, og forbrugere vil få stadig større betydning, når det gælder om at sikre bæredygtig brug af ressourcer.

2.3.4. Ud over det aktive samarbejde mellem regioner og kommuner i EU bør man fremme aktiv inddragelse af universiteter, forskningsinstitutter, offentlige institutioner, ngo'er og erhvervsliv på lokalt og regionalt plan. På dette område kunne Regionsudvalget spille en vigtig rolle ved at tilvejebringe en platform for diskussion og dialog om EU-spørgsmål på lokalt og regionalt plan.

2.4. *Yderligere input fra Kommissionen*

2.4.1. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at miljøforringelser og social udstødelse ofte går hånd i hånd, og at partnerskaber på lokalt og regionalt plan synes at være det mest effektive middel til bekæmpelse af udstødelse og fremme af en integreret tilgang til bæredygtig udvikling. EU kunne ved hjælp af nyskabende tiltag fremme udbredelsen af bedste lokale og regionale praksis og bidrage til at identificere nye metoder til effektiv og bred deltagelse og social inddragelse.

2.4.2. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen koncentrerer sig om tre vigtige processer i udviklingen af bæredygtige politikker: EU-udvidelsen, EU's fælles strategi for Middelhavsområdet og Nord-dimensionen i Unionens politikker.

2.4.3. Som det har gjort det ved tidligere lejligheder, slår Regionsudvalget til lyd for, at de regionale og lokale myndigheder tildeles en mere aktiv rolle i formuleringen og gennemførelsen af miljøpolitikken i ansøgerlandenes regioner og kommuner.

2.4.4. Regionsudvalget ønsker at udbygge det nyskabende samarbejde om bæredygtig udvikling mellem EU's regioner og regionerne i ansøgerlandene. I den forbindelse foreslår Regionsudvalget, at en større del af førtiltrædelsesstøtten øremærkes til bæredygtig udvikling, således at der ydes bistand til f.eks. foranstaltninger vedrørende offentlig transport.

2.4.5. Med hensyn til Nord-dimensionen skal Regionsudvalget navnlig henlede opmærksomheden på det faktum, at en af de største udfordringer for en bæredygtig udvikling i Europa er nuklear sikkerhed og strålingsfare, hvor hovedproblemet er atomkraftanlæggenes utilstrækkelige sikkerhedsforanstaltninger. Regionsudvalget anbefaler, at Kommissionen, på grundlag af de hidtidige erfaringer med afviklingen af økonomisk støtte i CØE- og NUS-landene, især i forbindelse med sidstnævnte lande, koncentrerer og optrapper sin indsats inden for de problemområder, der indebærer den største potentielle risiko for mennesker og miljø, og derfor prioriterer sådanne projekter højest og om nødvendigt støtter nedlukningen af farlige kernekraftværker.

2.4.6. Med hensyn til den eksisterende og mere veletablerede Middelhavspolitik har Regionsudvalget allerede opfordret til ⁽¹⁾, at der fastlægges retningslinjer for et tværregionalt og tværnationalt program for regionale og lokale myndigheder på begge sider af Middelhavet, som råder bod på den nuværende fragmentering og spredning, og som sikrer bedre politisk koordinering og en mere effektiv udnyttelse af ressourcerne. Programmet skal omfatte bæredygtig udvikling for befolkningerne på Middelhavets sydlige og østlige bred og sigte specielt på fysisk planlægning, miljø, SMV-politik, beskæftigelse, erhvervs- og socialpolitik samt forvaltning af migrationsstrømme.

2.4.7. Særlig opmærksomhed bør desuden rettes mod de mere sårbare regioner, idet man skal sikre sig, at deres befolkninger selv er den primære drivkraft i en lokal økonomisk og social udvikling, der opfylder målsætningerne om miljøkvalitet, i overensstemmelse med subsidiaritets- og solidaritetskriterier.

⁽¹⁾ (CdR 123/2000) EFT C 22 af 24.1.2001, s. 7.

2.4.8. Regionsudvalget skal herudover foreslå, at Kommissionen ser på den fælles landbrugspolitik, som fortsat er et område, hvor EU's politikker har stor indvirkning på den miljø- og samfundsmæssige bæredygtighed. Den fælles landbrugspolitik kan blive sat under lup i Johannesburg, og Kommissionen bør foretage en grundig evaluering af følgevirkningerne heraf.

2.4.9. Om informationer foreligger, og om de er tilgængelige, er to vidt forskellige ting. Regionsudvalget anbefaler, at Kommissionen udvikler modeller for effektiv videreformidling af økonomisk og videnskabelig information, så både enkeltpersoner og organisationer og institutioner sættes i stand til at træffe mere bæredygtige valg.

2.4.10. Regionsudvalget bifalder, at der i meddelelsen sættes fokus på den betydning, som den globale befolkningstilvækst har for bæredygtigheden. Det mener imidlertid, at meddelelsen burde være mere opmærksom på spørgsmålet om økonomisk og social bæredygtighed i relation til demografiske ændringer, med særlig reference til en række følgevirkninger af den aldrende befolkningsstruktur.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grøn bog På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed«

(2002/C 107/05)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens grøn bog »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed«,

præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at udarbejde en udtalelse om grønbogen »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed« og at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 4 »Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø«,

sin udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet — Forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen (CdR 295/1999 fin) ⁽¹⁾,

sin udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet (CdR 191/2000 fin) ⁽²⁾,

sin udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab (CdR 270/2000 fin) ⁽³⁾,

Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af det indre marked for energi og et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 96/92/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet og direktiv 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for naturgas (KOM(2001) 125 endelig),

ud fra den betragtning at det er vigtigt for EU at sikre energiforsyningen på lang sigt og samtidig opfylde miljøkravene og iagttage EU's forpligtelser fra Kyoto om nedbringelse af drivhusgasemissionerne,

det er vigtigt, at man i en europæisk forsyningsstrategi, bl.a. med hensyn til styring af efterspørgslen og fremme af vedvarende og decentraliserede energikilder, inddrager så mange aktører som muligt, deriblandt de lokale og regionale myndigheder,

Underudvalg 4's forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 38/2001 rev. 2), som blev vedtaget den 8. oktober 2001 med François Roelants du Vivier (senator, næstformand for Bruxelles' parlament, B/ELDR) som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets synspunkter

1. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens grøn bog »På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed«. Energiforsyningssikkerheden kræver særlig opmærksomhed, især på et tidspunkt, hvor energimarkedernes liberalisering indebærer risiko for, at der anlægges en kortsigtet tilgang til energispørgsmålene.

2. Regionsudvalget påskønner, at erhvervslivets konkurrenceevne, miljøet og forsyningssikkerheden, som udgør de tre søjler i Den Europæiske Unions energipolitik, tages under behandling samtidig, og at de tillægges næsten lige stor betydning, hvorimod åbningen for konkurrence mellem energinetværkerne førhen i højere grad var koncentreret om spørgsmålet om konkurrenceevne.

3. Regionsudvalget værdsætter, at dets væsentlige bekymringer, som omtales nærmere i de tidligere udtalelser, der citeres i indledningen, og hvori det hedder, at det ville have været bedre, om disse politikker »var blevet forelagt sammen i ét og samme dokument, da dette ville have øget sammenhængen i EU's energipolitik« ⁽³⁾, nu er blevet samlet i grønbogen.

⁽¹⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 81.

⁽²⁾ EFT C 22 af 24.1.2000, s. 27.

⁽³⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 17.

4. Regionsudvalget påskønner, at dokumentet vedrører 30 europæiske lande og dermed også ansøgerlandene, hvoraf hovedparten lider under en utilstrækkelig energieffektivitet, som det er vigtigt at afhjælpe.

5. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med, at grønbogen som første prioritet fastsætter styring af energieferspørgslen og derpå en opvurdering af vedvarende energikilder, hvilket er to områder, som Regionsudvalget gentagne gange har udtrykt sin interesse for. Regionsudvalget udtrykker især tilfredshed med, at det i grønbogen hedder, at »EU skal træffe en række konkrete tiltag som led i en efterspørgselspolitik, der kan danne modvægt til den tidligere udbudsorienterede politik«, og »kun hvis der fastlægges en strategi til styring af efterspørgslen, vil det være muligt at lægge grunden til en reel politik med fokus på bæredygtig forsyningsikkerhed på energiområdet« (spørgsmål 1).

6. Regionsudvalget rejser imidlertid spørgsmålet om de foreslåede midlers muligheder for at forebygge vanskeligheder, »hvis der ikke gribes ind«, som følge af:

- manglen på talmæssige målsætninger for energibesparelser, hvis potentiale er overmåde stort (om end der er fastsat talmæssige målsætninger for vedvarende energikilder i hvidbogen og i udkastet til direktiv, således som tilfældet hyppigt er, når der er tale om udbudspolitikker),
- manglen på fremtidsorienterede energiscenarier på EU-plan med beskrivelse af konsekvenserne for energiforbruget af en ihærdig politik til styring af energiforbruget,
- de svage forslag i henseende til »horisontale politikker«, som forekommer at være begrænset til teknologiske og skattemæssige foranstaltninger, idet det skattemæssige tiltag — ud over pilotforsøg, som ligeledes kan være af interesse, og som der bør sættes skub i, men som har begrænsede virkninger — opfattes som det eneste aktionsmiddel med hensyn til energieferspørgslen (spørgsmål 9),

7. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med den hovedvægt, som lægges på udvikling af vedvarende energikilder, der præsenteres som »nøglen til ændringer«, og den fornyede omtale af det nødvendige i finansiel støtte (statsstøtte, skattefradrag, økonomisk opbakning) med henblik på udvikling af vedvarende energikilder (spørgsmål 7).

8. Regionsudvalget mener derfor, at samfinansiering af støtte til udvikling af vedvarende energi (energistrøm) i de sektorer, som arbejder med fossil og fissil energi (energioplagering), er en berettiget økonomisk reaktion på de reelle konkurrenceforvridninger, som vedvarende energi udsættes for (spørgsmål 7).

9. Regionsudvalget understreger, at en politik, hvor der lægges mere vægt på efterspørgselsstyring og på vedvarende og decentraliserede energikilder, gør det nødvendigt at omlægge opmærksomheden og indsatsen i retning af nye former for aktører på samtlige niveauer og felter: fra forskere til forbrugere via virksomhederne, bygningshåndværkere, arkitekter, transportvirksomheder, landsplanlæggere, civilsamfundets organisationer osv., idet deres beslutninger påvirker det endelige

energiforbrug (spørgsmål 9 og 13). Anvendelsen af subsidiaritetsprincippet på energiforsyningsområdet er et afgørende spørgsmål, dersom man ønsker reelt at tage hensyn til samtlige lokale og regionale muligheder for energibesparelser og brug af lokale ressourcer.

10. Regionsudvalget fremhæver, at de lokale og regionale myndigheder spiller en central rolle for udformning og iværksættelse af en sådan politik, som må indebære en ihærdig indsats fra de lokale aktørers side. En efterspørgselskultur bør vinde indpas sideløbende med en udbudskultur: alt i alt bør den enkelte aktør, det være sig den enkelte borger eller erhvervslivet eller borgmestrene, have kendskab til mulighederne for energibesparelser på deres områder, og de opfordres derfor til at opstille »handlingsplaner« til udnyttelse af de muligheder, som ligger heri. Det er i denne retning, at man fremover bør foretage omallokeringen af både EU's og medlemsstaternes finansielle og menneskelige ressourcer (spørgsmål 13).

11. Regionsudvalget vurderer, at hovedparten af de tiltag, som skal sættes i værk med henblik på en politik til styring af efterspørgslen og fremme af decentraliserede energikilder, er velkendte. Deres udmøntning i praksis udgør det egentlige problem. Det er et spørgsmål om fælles politisk beslutningstagning i EU og medlemsstaterne i forståelse med samtlige involverede aktører, deriblandt de lokale og regionale myndigheder. Det skal bl.a. foregå via:

- kvantificerede og om nødvendigt bindende målsætninger, som kan opstilles over for aktørerne i marken, deriblandt de lokale og regionale myndigheder,
- en række midler: juridiske, fiskale, normative, organisatoriske, teknologiske, tilskyndende og velgennemtænkte, således at de kan integreres i de fleste aktørers beslutningssystemer,
- en forpligtelse til at gennemføre handlingsplaner for energieffektivitet og fremme decentraliserede energikilder på forskellige niveauer (EU, medlemsstater, regioner, byer osv.) og i forskellige sektorer (transport, byggeri, industri, landbrug),
- en politik til fremme af kraft-varme-fremstilling, også i mellemstort og mindre omfang,
- informationsformidling i stor målestok som modvægt til energiudbydernes pr-indsats med henblik på at øge forbruget og formentlig også fastsættelse af nærmere regler om denne pr-virksomhed,

— støtte til styrkelse af de menneskelige ressourcer i marken med det sigte at skabe en bedre balance mellem metoderne til fremme af energiudbud på den ene side og metoderne til efterspørgselsstyring og metoderne vedrørende decentraliserede energikilder på den anden side, hvilket er en balance, som markedet har behov for (spørgsmål 9).

12. Regionsudvalget noterer sig bemærkningen om, at »der også er brug for nærmere undersøgelse af kernekraftens rolle på lidt længere sigt«, med udgangspunkt i følgende debatementer: de fleste medlemsstaters beslutning om at gå bort fra kernekraft, bekæmpelse af klimaopvarmningen, forsyningssikkerhed, bæredygtig udvikling (spørgsmål 8).

13. Regionsudvalget henleder opmærksomheden på, at energitransmissionsnettene — herunder især el-transmissionsnettene — skal opfylde nogle miljøkrav. Ud fra denne synsvinkel må man ikke undervurdere nettenes negative virkninger, og de berørte regioner bør inddrages i eventuelle projekter på et så tidligt tidspunkt som muligt (spørgsmål 6).

14. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at den fysiske forsyningssikkerhed må sikres via aftaler med producentlandene, men understreger, at spørgsmålet om EU's forsyningssikkerhed skal ses i tilknytning til samtlige forbrugere på jordkloden og især i de nyindustrialiserede lande og udviklingslandene. Formidling af teknologier og energieffektivitetsmetoder samt vedvarende energikilder i forholdet til disse lande, både via et internationalt samarbejde og via et decentraliseret samarbejde, bør opfattes som et integrerende element i vor egen forsyningssikkerhedspolitik (spørgsmål 1 og 4).

15. Regionsudvalget vurderer, at det ud fra målet om bæredygtig udvikling må forholde sig sådan, at deling af jordklodens fossile energirigdomme, som de industrialiserede lande på den nordlige halvkugle hidtil har været næsten ene om at udnytte, er en moralsk forpligtelse, men også en forstandig politisk indstilling af hensyn til freden verden over, og henstiller, at EU fremkommer med udspil til et internationalt samarbejde, bl.a. over for udviklingslandene og de centrale og østeuropæiske lande, med henblik på en bæredygtig udvikling »for alle« (spørgsmål 1 og 4).

Henstillinger

16. Regionsudvalget mener, at mindst fire elementer bør føre til, at energispørgsmålet indskrives i et kapitel i EU-traktaten:

- integrering af energipolitikkerne, især på grund af virkningerne af gennemførelsen af det indre marked for energi,
- overholdelse af EU's og medlemsstaternes fælles internationale forpligtelser, især med hensyn til klimabeskyttelse,

— en styrkelse af foranstaltningerne til styring af energiefterspørgslen samt stimulering af vedvarende energikilder,

— som den største økonomiske magtfaktor i verden har Den Europæiske Union en reel magt til at styre de internationale politikker i retning af en bæredygtig energipolitik, forudsat EU taler med én stemme (spørgsmål 2).

17. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om, at der som modvægt til scenariet »hvis der ikke gribes ind«, som omtales flere gange i grønbogen, medtages andre scenarier »hvis der sættes ind med en aktiv politik« med henblik på styring af efterspørgslen, fremme af vedvarende og decentraliserede energikilder, relancering af atomkraft osv.; i disse scenarier bør man så systematisk, som det lader sig gøre, inddrage de lokale og regionale myndigheder (spørgsmål 9 og 13)

18. Regionsudvalget vurderer, at en bedre forståelse for det vigtige i at styre efterspørgslen, hvilket er den primære politik, der skal sættes i værk af hensyn til troværdigheden, må indebære, at man sætter ind på at styrke forståelsen for det reelle indhold af en efterspørgselsstyringspolitik. Handlingsplanen til forbedring af energieffektiviteten bør gøres mere ambitiøs og bør i højere grad indgå i sektorpolitikkerne på den ene side og regionalpolitikkerne på den anden. Endvidere bør EU's programmer til støtte herfor, bl.a. Save, bringes på højde med disse nye ambitioner (spørgsmål 9).

19. Regionsudvalget henstiller, at man, ligesom man har gjort for elektricitet fremstillet af vedvarende energi, ser nærmere på muligheden for et rammedirektiv om energieffektivitet — direktiver om bygninger, transport, udstyr osv. kan udgøre »datterdirektiver«- omfattende ovennævnte punkter, således at medlemsstaterne foranlediges til at forpligte sig til nogle kvantificerede energieffektivitetsmål med tilhørende handlingsplaner og sæt af tiltag, alt sammen inden for en politik, som skal aftales i forståelse med de lokale og regionale myndigheder, og som skal inddrage disse myndigheder i politikens iværksættelse. Sådanne regionale planer for energibesparelser, som skal udformes på nationalt plan, men også på regionalt og lokalt plan, vil have den fordel, at man skaber forståelse og mobiliserer en række aktører, som er nødvendige for at kunne gennemføre en aktiv politik for efterspørgselsstyring og bedre udnyttelse af vedvarende og decentraliserede ressourcer, idet sidstnævnte bør stimuleres ved hjælp af en »efterspørgsel« efter teknologi fra offentlige og private bygherrers side (spørgsmål 9 og 13).

20. Regionsudvalget henstiller, at Europa-Kommissionen snarest lader energieffektivitetseksperter fra forskellige EU-lande udforme de nærmere enkeltheder i den efterspørgselspolitik, der i grønbogen defineres som værende kernen i EU's energistrategi: love og administrative bestemmelser, institutionelle og menneskelige ressourcer, programmer med finansielle og fiskale incitamenter, informations-, uddannelses- og forskningsprogrammer osv., som er nødvendige på EU-plan og i medlemsstaterne (herunder ansøgerlandene) (spørgsmål 9 og 13).

21. Regionsudvalget gentager sin holdning, som går ud på, at det altid har vist interesse for en fiskal dimension — baseret på energiforbrug og drivhusgasemissioner — som skal føre til en politik koncentreret om efterspørgselsstyring på EU-plan, men ved på baggrund af sine erfaringer, at en bred vifte af foranstaltninger og støttetiltag er påkrævet for at kunne iværksætte en sådan politik. I særdeleshed bør de finansielle støtteforanstaltninger, som der lægges op til i grønbogen med hensyn til vedvarende energikilder, også omfatte energibesparelser (spørgsmål 3).

22. Regionsudvalget henstiller, at den prioritet, som man tillægger efterspørgselsstyring, kommer tydeligere til udtryk i det fremtidige direktiv om ændring af direktiv 96/92/EF og 98/30/EF om fælles regler for det indre marked for elektricitet og naturgas, og at denne prioritet bør fremstå som et af elementerne i forsyningspligttydelser med henblik på bæredygtig udvikling (energiudbytte, kombineret kraftvarmeproduktion, vedvarende energikilder, energibeskatning, let adgang til de lokale distributionsnet og til transportnettene) (spørgsmål 9)

23. Regionsudvalget henstiller, at politikken til fremme af vedvarende energi — som omhandles i det nyligt fremsatte fælles forslag (COD 2000/00116) fra Parlamentet og Rådet med henblik på direktivet om fremme af elektricitet fremstillet af vedvarende energikilder — i grønbogen suppleres af bestemmelser om de vedvarende energikilders bidrag til fremstillingen af varme (biomasse, geotermisk energi, solvarme osv.), som har stor indflydelse på det lokale og regionale plan samt i byområder og landdistrikter, og som rummer et betydeligt potentiale. Vedvarende energi bør i større udstrækning komme til sin ret og bør ikke, således som tilfældet ofte er, kun tage sigte på elproduktion; man bør i høj grad sætse på ordet »vedvarende« i nye bygninger og i større ombygninger, ligesom dette aspekt bør være mere fremtrædende både inden for

byggeri og transport: EF-programmerne til støtte herfor, bl.a. ALTENER, bør udbygges for at tage højde for de her nævnte ambitioner (spørgsmål 7).

24. Regionsudvalget henstiller, at begrebet forsyningsikkerhed for forbrugerne i EU ligeledes kommer til udtryk i de kommende EU-dokumenter om el- og gasdirektiverne bl.a. i forbindelse med forsyningspligttydelser, som skal tilbydes samtlige borgere og som — i bred forstand — måske kan optræde som den 4. søjle i EU's energipolitik.

25. Regionsudvalget henstiller, at man, under hensyntagen til grønbogens bemærkninger om miljøbekymringer medtager risiciene for ulykker og forurening som følge af atomkraft på lige fod med bekæmpelse af klimaopvarmningen; brugen af kul, som nok er uheldig i henseende til drivhuseffekt, men som indebærer ubestridelige fordele for forsyningsikkerheden og for ressourcebevarelsen samt for udviklingen af »rene« europæiske kanaler på de internationale markeder, må ikke udelukkes på forhånd (spørgsmål 8).

26. Regionsudvalget henstiller, at der med sigte på de centrale og østeuropæiske lande opstilles en »nødplan for nedbringelse af energiintensiteten«, som bør være et fuldgyldigt element i EU's forsyningsikkerhedsstrategi, som bør inddrage de pågældende landes lokale og regionale myndigheder, og hvorved man bør sætte skub i et decentraliseret samarbejde mellem de lokale/regionale myndigheder, hvilket er et decideret redskab til overførsel af knowhow og overtagelse af EU's regelværk.

27. Regionsudvalget henstiller, at de særlige lokale myndighedsnetværker på energiområdet, som tager sigte på en bæredygtig energipolitik, fuldt ud inddrages i overvejelserne, iværksættelsen af indsatsen og formidlingen af den relevante information (spørgsmål 13).

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Udvikling af landdistrikterne gennem en målrettet politik på det informations- og kommunikationsteknologiske område«

(2002/C 107/06)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. februar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at afgive udtalelse om »Udvikling af landdistrikterne gennem en målrettet politik på det informations- og kommunikationsteknologiske område« og henviser det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 57/2001 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalg 2 den 9. oktober 2001 med Michel Lebrun (medlem af det vallonske parlament og af parlamentet for det franske sprogfællesskab i Belgien, borgmester i Viroinval, medlem af den vallonske regering, B/PPE) som ordfører,

på baggrund af Europa-Parlamentets og Rådets forordning EF nr. 2887/2000 af 18. december 2000 om ubundet adgang til abonnentledninger,

Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv af 12. juli 2000 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, KOM(2000) 392 endelig,

Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 1. marts 2001 om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om »forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester«, CES 229/2001,

Kommissionens meddelelse af 31. januar 2001 om »Regionerne og den nye økonomi — Retningslinjer for EFRU's nyskabende aktioner for perioden 2000-2006«, KOM(2001) 60 endelig —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Da gode hjerner søger hen, hvor vilkårene er bedst, mener Regionsudvalget, at informations- og kommunikationsteknologierne (IKT) bør udnyttes optimalt, så affolkning af landdistrikterne og de dermed forbundne økonomiske og sociale omkostninger undgås.

2. Regionsudvalget understreger behovet for at tilvejebringe et egnet udbud af IKT-tjenester i landdistrikterne med henblik på at løse visse strukturelle problemer. Der er bl.a. brug for:

— mere effektive nødlægetjenester (f.eks. teletransmission af diagnoser), men også andre end disse (f.eks. fjernrøntgenundersøgelser, scanning, ekkografi, ultralyd),

— bistand og fjernovervågning af personer, som på grund af alder, sundhedstilstand eller særlige handicap har brug for sådanne tjenester,

— fjernuddannelsesaktiviteter (e-learning), især i form af videreuddannelse — en nødvendighed for videnssamfundet, hvor formidling af viden og teknologisk innovation er uløseligt forbundet,

— særlige kultur- og turistaktiviteter, der fremhæver de enkelte regioners identitet og aktiver,

— administrative online-tjenester,

3. Regionsudvalget anbefaler, at der skelnes skarpt mellem foranstaltninger, der skal vække en købedygtig efterspørgsel, der kan gøre de investeringer rentable, som der opnås enighed om i partnerskaberne mellem den offentlige og den private sektor vedrørende udbud af IKT-tjenester, og foranstaltninger, som bidrager direkte til etablering af telekommunikationsinfrastrukturer, der er tilpasset landdistrikternes særlige karakter.

4. Hvad angår foranstaltninger, der skal vække en købedygtig efterspørgsel, som kan rentabilisere de investeringer, den private og offentlige sektor går sammen om på området for udbud af IKT-tjenester, bemærker Regionsudvalget, at man ikke kan etablere faste eller mobile telekommunikationsinfrastrukturer, der muliggør højhastighedsstrømmission af data, uden først at have påvist, at der i de pågældende regioner findes en købedygtig efterspørgsel efter sådanne tjenester og det, de indeholder.

5. Regionsudvalget anbefaler, at man identificerer og fremmer en efterspørgsel efter IKT-tjenester, som svarer til landdistrikternes særlige karakteristika på det økonomiske, sociale, politiske og kulturelle område.

6. Det bør understreges, at der er en efterspørgsel efter adgang til kvalificeret ekspertise inden for bestemte sektorer (f.eks. landbrug og fiskeri). Det vil være hensigtsmæssigt at udarbejde eller fremme pilotprojekter eller forsøgsordninger på dette område. Man skal i den forbindelse være særlig opmærksom på den ældre befolkning i landdistrikterne, især inden for land- og skovbrug.

7. Regionsudvalget opfordrer til, at der ved hjælp af IKT-tjenester udvikles et aktivt samarbejde mellem de regionale aktører i markedsorienterede og ikke-markedsorienterede sektorer med henblik på at skabe en kritisk masse af aktiviteter.

8. Regionsudvalget ønsker at udbygge erfaringsudvekslingen om landdistrikternes specifikke udvikling for at få overblik over hele denne kortlægning af behov og omkostninger. Der vil f.eks. blive lagt vægt på, hvilke tekniske, finansielle og menneskelige ressourcer der er anvendt, og på, om de foreslåede teknologier har været acceptable.

9. På længere sigt må målet være at få en analysemodel, der kan beskrive og sammenligne de forskellige erfaringer, både succeshistorierne og fiaskoerne. Det kunne f.eks. være en database, der samler alle disse erfaringer og grupperer dem efter det enkelte landdistrikts særlige vilkår. Databasen skulle få nyt materiale gennem regelmæssig afholdelse af erfaringsudvekslingsseminarer og gennem etablering af et reelt interessefællesskab organiseret i netværk.

10. På grund af de dermed forbundne finansielle og økonomiske omkostninger er det ikke særlig sandsynligt, at der i landdistrikterne etableres faste telekommunikationsnet, der muliggør højhastighedstransmission af data (optiske fibre, kabler). Derimod lader det til, at digitale mobilteknologier af generation 2.5 og tredje generation kan bidrage til udjævning af de regionale skævheder, hvad angår adgang til mellem- og højhastighedstransmission.

11. Medlemsstaternes ønske om at maksimere indtægterne fra afgifter på tildeling af UMTS-licenser indebærer risiko for, at operatørerne koncentrerer deres etablering af net i byområderne og lader landdistrikterne i stikken.

12. For at sikre opfyldelse af de krav om dækning, der er indeholdt i UMTS-licenserne, foreslår Regionsudvalget, at mobiloperatører i Europa fremover kan pålægges en udvidet forsyningspligt, og at der sikres kompatibilitet mellem de

eksisterende andengenerationsnet og de fremtidige UMTS-systemer (roaming).

13. Regionsudvalget anbefaler desuden, at der indføres en ordning, som indebærer fælles anvendelse af infrastrukturene af tredje generation, og som er i overensstemmelse med EU's konkurrencelovgivning; at de forskellige former for adgangsgivende infrastrukturer i landdistrikterne underkastets en teknisk og økonomisk analyse, og at der fastlægges dækningsstrategier, der tager hensyn til den regionale profil.

14. Regionsudvalget foreslår, at man måler virkningerne i landdistrikterne af reglerne om liberalisering af adgang til abonnentnet⁽¹⁾, og at man giver en fortolkning af forsyningspligt i landdistriktsammenhæng⁽²⁾, især kapitel II, artikel 4, stk. 2, der omhandler »tilslutning ... ved transmissionshastigheder og dataoverførsler, der er tilstrækkelige til at få adgang til Internettet«.

15. Regionsudvalget anmoder om, at der tages hensyn til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Europa-Parlamentets og Rådets forslag til direktiv om »forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester⁽³⁾«.

16. Regionsudvalget anbefaler, at man tilpasser initiativer vedrørende indhold og anvendelsestjenester til vilkårene i landdistrikterne. Det kan ske gennem større deltagelse i horisontale initiativer som e-Europe-Regio-programmet og ledsagende foranstaltninger i EUGFL-regi med henblik på udvikling af landdistrikterne, men også ved deltagelse i EFRU's nyskabende aktioner 2000-2006⁽⁴⁾ og i sektorprogrammer på områder som transport (Galileo, Intelligent Transport Systems), flersproget digitalt indhold (e-Content) og sundhed (Health-Online). Regionsudvalget finder det tvingende nødvendigt, at man inden for rammerne af de forskellige eksisterende programmer, der kan anvendes til dette formål, planlægger og finansierer initiativer vedrørende grundlæggende indføring i IT på alle skoler i landområderne, opretter offentligt tilgængelige telecentre, gennemfører kurser for landmænd og opretter særlige kvoter, der skal tildeles disse initiativer inden for samtlige erhvervsuddannelsesprogrammer. Desuden opfordrer Regionsudvalget medlemsstaterne til at yde finansiel støtte til områder og/eller regioner, der halter særligt bagefter med hensyn til indførelse af informationsteknologier.

(1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2887/2000 af 18. december 2000 om ubundet adgang til abonnentledninger, EFT L 336 af 30.12.2000.

(2) KOM(2000) 392 endelig af 12.7.2000.

(3) CES 229/2001 — 2000/0183 COD af 1. marts 2001.

(4) KOM(2001) 60 endelig.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler«

(2002/C 107/07)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. februar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at afgive udtalelse om »Beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler« og henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri«,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler ⁽¹⁾,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 2082/92 af 14. juli 1992 om specificitetsattestering af landbrugsprodukter og levnedsmidler ⁽²⁾,

under henvisning til Kommissionens forslag til Rådets forordning (EF) om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler, som bl.a. omhandler tilpasning til WTO-aftalerne (dette punkt afhænger af, om vi har kunnet fremskaffe Kommissionens forslag i tide),

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 58/2001 rev. 2) om »Beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler«, som blev vedtaget af Underudvalg 2 den 9. oktober 2001 [Ordførere: Pedro Sanz Alonso, leder af Rioja's regionalregering, E/PPE, og Wolfgang Rumpf, tidligere statssekretær for europaanliggender i Rheinland-Pfalz, D/ELDR],

under henvisning til Kommissionens forslag til Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til salgsfremme af og reklame for landbrugsprodukter, der henhører under traktatens bilag I,

og ud fra følgende betragtninger,

- Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 er et godt instrument til udvikling af den fælles landbrugspolitik, især i de mest ugunstigt stillede områder, idet den bidrager til at forbedre landmændenes indtjening og til at fastholde befolkningen i landdistrikterne,
- for at kunne gennemføre Verdenshandelsorganisationens aftaler skal EU og alle stater, som accepterer aftalerne, tilpasse den interne lovgivning, som gør det muligt at gennemføre aftalerne,
- de mest ugunstigt stillede områder har en produktions- og afsætningsstruktur, som er kendetegnet ved små gårdejere, der sælger deres produkter på det regionale marked eller i medlemsstaten; de falder dermed ind under en af målsætningerne for forordning (EØF) nr. 2081/92, udvikling af små og mellemstore virksomheder,
- disse regionale økonomier, som har stor indflydelse på økologien, den regionale struktur, miljøet og forbrugerne, bør styrkes, og man bør også støtte de små og mellemstore virksomheder, som opfylder disse krav, selvom de sælger deres produkter på det regionale marked eller i medlemsstaten,
- i forordning (EØF) nr. 2081/92, som træder i stedet for de nationale ordninger for beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, hedder det i artikel 5, at kun en sammenslutning bestående af producenter eller forarbejdere af det samme produkt kan indgive ansøgning om registrering af en BGB (beskyttet geografisk betegnelse) eller BOB (beskyttet oprindelsesbetegnelse); dette foreslås ændret, således at ansøgning også kan indgives af en sammenslutning, der består af andre sammenslutninger og/eller producenter eller forarbejdere af forskellige landbrugsprodukter eller levnedsmidler i overensstemmelse med forordningens artikel 2, stk. 2, litra a) eller b),

(1) EFT L 208 af 24.7.1992, s. 1.

(2) EFT L 208 af 24.7.1992, s. 9.

- i ugunstigt stillede områder, hvis udvikling ifølge forordning (EØF) nr. 2081/92 skal styrkes, er der operatører med meget lav produktion; det vil være meget vanskeligt for deres økonomi at bære omkostningerne ved gennemførelsen af nærværende forordning,
- operatørerne bør forsynes med instrumenter og økonomiske midler, som sætter dem i stand til at fremhæve værdien af deres produkter og beskytte forbrugerne mod vildledning; forordning (EØF) nr. 2081/92 bør derfor give mulighed for, at producenter og/eller forarbejdere af forskellige landbrugsprodukter eller levnedsmidler slutter sig sammen i én sammenslutning; det vil mindske omkostningerne og lette markedsføringen af deres produkter,
- der bør også gives mulighed for at tilgodese produkter, som ikke er fremstillet i overensstemmelse med forordning (EØF) nr. 2081 og 2082, men som har lige så stor betydning for landdistrikternes udvikling og forbedringen af de små landbrugsbedrifters indkomstsituation,
også disse produkter har behov for støtte til markedsføring; forudsætningen er, at de kriterier for produktion, forarbejdning og markedsføring, som er fastlagt i EF-Domstolens praksis og i EU-lovgivningen, overholdes,
det er almindelig kendt, at hovedparten af disse produkter afsættes i den region, de er fremstillet i; det bør derfor sikres, at der også i disse tilfælde kan gøres reklame for dem med offentlig støtte; kun derigennem har de små landbrug en chance for at gøre opmærksom på deres produkter —

på sin 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) vedtaget følgende udtalelse.

Henstillinger

1. Regionsudvalget henstiller til Europa-Kommissionen, at den på baggrund af ovennævnte betragtninger reviderer Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 og nr. 2082/92 og eventuelt inkorporere denne udtalelses henstillinger i forslaget til Rådets forordning (EF) om ændring af Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler.
2. Forslaget til ændring af forordning (EØF) nr. 2081/92 bør åbne mulighed for, at sammenslutninger af producenter og/eller forarbejdere — eller alene sidstnævnte — kan indgå i en og samme sammenslutning, selvom de beskæftiger sig med forskellige landbrugsprodukter og levnedsmidler, der falder ind under forordning (EØF) nr. 2081/92 og 2082/92.
3. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen giver mulighed for også at anvende oprindelsesbetegnelser til markedsføring af landbrugsprodukter eller levnedsmidler af forskellig art,

som er omfattet af litra a) og b) i forordning (EØF) nr. 2081/92, stk. 2, og som produceres i en bestemt medlemsstat og/eller region — forudsat at kvaliteten er efterprøvet og bevisligt fundet højere.

4. Regionsudvalget anmoder om, at denne geografiske betegnelse medtages i forordningen, og at den får den beskyttelse, som fastslås i forordning (EØF) nr. 2081/92, artikel 13 og 14.

5. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionen i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til salg fremme af og reklame for landbrugsprodukter, der henhører under traktatens bilag I, sletter det i punkt 4.1, afsnit 38, foreslåede principielle forbud mod støtte til markedsføring i oprindelsesregionen eller oprindelseslandet for alle levnedsmidler, der er i overensstemmelse med EU's lovgivning og retspraksis.

6. Det vil være hensigtsmæssigt, at udgifterne til opnåelse af anerkendelse af BGB- og BOB-betegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler finansieres under programmerne for udvikling af landdistrikterne, især i regioner, som er omfattet af samhørighedspolitikken.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Fødevarer sikkerhed: BSE-krisen og dens konsekvenser for forbrugerne og de primære producenter«

(2002/C 107/08)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til beslutning truffet den 5. februar 2001 af Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkeds-politik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme« om at anmode præsidiets om bemyndigelse til at udarbejde en initiativudtalelse om fødevarer sikkerhed; Underudvalg 2 udarbejder en supplerende initiativudtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. februar 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri« og Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkeds politik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til de foranstaltninger, som Kommissionen hidtil har truffet for at bekæmpe BSE-krisen og andre kvægsygdomme,

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Hvidbog om fødevarer sikkerhed« (KOM(1999) 719 endelig udg.) og Regionsudvalgets udtalelse herom (CdR 77/2000 fin) ⁽¹⁾ samt Kommissionens hidtidige aktiviteter på forbrugerbeskyttelsesområdet,

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om de generelle principper og krav i fødevarer lovgivning, om oprettelse af Myndigheden og om procedurer i fødevarer sikkerhedsanliggender (KOM(2000) 716 endelig) og Underudvalg 5's udtalelse herom (CdR 64/2001 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiv 90/425/EØF og 92/118/EØF for så vidt angår animalske produkter (KOM(2000) 573 endelig),

under henvisning til resultatet af mødet i denne arbejdsgruppe den 7. marts 2001, hvori deltog repræsentanter for Kommissionen og for de organisationer, som er berørt af dette problem,

under henvisning til Underudvalg 2's bidrag om fødevarer sikkerhed (CdR 56/2001), som blev behandlet på Underudvalgets møde den 20. april 2001 med Tommaso Sodano, Medlem af provinsrådet for Napoli (I/PSE), som ordfører,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 61/2001 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalg 5 den 16. juli 2001 med Günther Pumberger, Borgmester i Eberschwang, formand for kommune foreningen i Oberösterreich (A/PPE), som ordfører,

under henvisning til, at der til koordinering af arbejdet blev nedsat en fælles arbejdsgruppe (Underudvalg 2 og Underudvalg 5) bestående af to ordførere og 15 medlemmer fra de to underudvalg med den fornødne geografiske og politiske balance —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende initiativudtalelse.

Regionsudvalgets holdning og henstillinger

Regionsudvalget

1. ser i BSE-problemet to aspekter, som vedrører dels sundhedsforanstaltninger til beskyttelse af den offentlige sundhed, dels en ændring af strukturen for fødevarer produktion i EU;

2. konstaterer først og fremmest, at der i alt væsentligt er fem elementer, der spiller den vigtigste rolle i et konstruktivt og fremtidsorienteret samarbejde om levnedsmiddelsikkerhed

i Europa, nemlig ansvarlighed, effektiv krisestyring, kvalitetssikring og kontrol, forskning og målrettede konkrete foranstaltninger til genetablering af forbrugertilliden;

3. fastslår, at virkningerne af de seneste kriser hvad angår smitsomme sygdomme hos dyr og skandaler i levnedsmiddel-sektoren går videre end til tab af forbrugertillid og alvorlige markedsforstyrrelser, for disse kriser har i den brede offentlighed vakt det indtryk, at der ikke alene er et grundlæggende behov for at forbedre og reformere forbrugerbeskyttelsesmekanismene, men også selve den fælles landbrugspolitik, produkternes kvalitet og fordelingen af midlerne;

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 7.

⁽²⁾ EFT C 357 af 14.12.2001, s. 22.

4. mener der bør drages omsorg for, at de økonomiske omkostninger ved en forfejlet fødevaremodel som den hidtil planlagte ikke bare rammer én befolkningsgruppe, men hele samfundet, eftersom en række led er involveret, fra producent- over mellemhandler- til forbrugerleddet;
5. mener, at BSE-krisen kan ses som kulminationen på et mere generelt problem (dioxin, hormoner, gensplejsning ...), som bringer fødevarer sikkerheden i fare, og som følgelig kræver et resolut indgreb fra Kommissionens side. Medlemsstaterne, de lokale myndigheder og samfunds- og erhvervsorganisationerne må bidrage til udformningen af en EU-politik til beskyttelse af den offentlige sundhed;
6. understreger udtrykkeligt nødvendigheden af et klart ansvar på de forskellige niveauer og en ansvarsfordeling, så det er klart, hvem der bærer for levnedsmiddelsikkerheden såvel på europæisk som på nationalt og regionalt plan, og pointerer, at kun en global og omfattende tilgang, der inddrager alle elementer og politikområder i levnedsmiddelkæden kan udgøre en ansats til en bæredygtig og varig løsning for en rationel og sammenhængende politik på dette område og dermed efterkomme de europæiske forbrugeres legitime krav til levnedsmiddelsikkerhed;
7. støtter under alle omstændigheder Kommissionens bestræbelser på at udvikle et omfattende og ensartet koncept til regulering af levnedsmiddelproduktionskæden (generelle principper, procedurer, system for hurtig varsling i forbindelse med levnedsmidler og foderstoffer, procedurer for levnedsmiddelsikkerhed, ensartede definitioner, principper og fælles foranstaltninger, oprettelse af en europæisk fødevaremyndighed) for at sikre et højt beskyttelsesniveau; dette må dog ikke kunne være til skade for den fortsatte markedsorientering og liberalisering af levnedsmiddelsektoren;
8. kræver, at Kommissionen konsekvent indfører høje (højeste) standarder for et fælles europæisk indre marked hvad angår landbrugsmæssige driftsmidler (plantebeskyttelsesmidler, bl.a. også i forbindelse med godkendelse af veterinærlægemidler) for at undgå fremtidige konkurrenceforvridninger i denne sektor og for at genetablere en grænseoverskridende forbrugertillid til produkterne;
9. kræver, at medlemsstaterne på det strengeste overholder gældende dyresundheds- og hygiejnebestemmelser for animalske produkter og biprodukter (både for produktion, markedsføring, import til EU af produkter af animalsk oprindelse, bortskaffelse og forarbejdning af animalsk affald) og nøje opfylder deres kontrolforpligtelser i forbindelse med offentlig kontrol af levnedsmidler, foder- og plantebeskyttelsesmidler, og at Kommissionen holder medlemsstaterne fast på deres forpligtelser;
10. opfordrer til, at de igangværende forskningsinitiativer i fremtiden støttes yderligere for også på lang sigt at kunne imødegå de aktuelle problemer på et videnskabeligt plan og således fra den aktuelle krisestyring nå frem til forebyggende foranstaltninger; i denne forbindelse gælder det om at fremme uddannelsen af aktører fra hele levnedsmiddelkæden og stille den nødvendige tekniske bistand til disposition; endvidere bør forskningsaktiviteterne fortsættes på europæisk plan i det 5. og 6. rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling;
11. finder det nødvendigt, at dialogen mellem landbrugere og forbrugere sættes i gang på ny, og gør opmærksom på, at lokale/regionale dyrknings-, markedsførings- og produktionsmåder i landbruget, som kan danne forbillede, er særdeles velegnede til at genskabe forbrugertilliden, da forbrugerne til enhver tid og som oftest meget transparent kan følge dyrenes oprindelse, deres korrekte pleje, deres foder og alle øvrige faktorer i forbindelse med produktionen;
12. finder det ønskeligt, at der på mellemlang til lang sigt gennemføres en europæisk fødevaremodel, der tager afstand fra enhver form for risici for forbrugerne, som udelukkende begrundes med globalisering, især når der står så stærke samfundsinteresser på spil som sundheden, miljøet og den sociale og regionale samhørighed;
13. finder det absolut påkrævet at nå frem til en europæisk landbrugsmodel, som ikke blot fremmer en overordnet fysisk planlægning for landdistrikterne og udnyttelse af landbrugets alsidighed, men som frem for alt er baseret på en kvalitetsorienteret produktion, som er afgørende for forbrugernes sikkerhed; lige stor vægt lægges der på indførelsen af strenge regler for produkters sporbarhed og grundig forbrugerinformation;
14. opfordrer udtrykkeligt alle politiske instanser og involverede parter til at arbejde målrettet på et økonomisk, økologisk og socialt bæredygtigt og miljøvenligt landbrug overalt i landdistrikterne, bl.a. ved at fremme økologisk landbrug som dyrkningsmetode, orientere produktionsmetoderne efter forbrugernes interesser, tilgodese miljøhensyn og landdistrikternes konkurrenceevne og sætte fødevarernes sikkerhed og kvalitet samt produktionens alsidighed som højeste prioritet;
15. vil ud over at repræsentere det lokale syn på den store udfordring, der ligger i opbygningen af en europæisk fødevare- og landbrugsmodel, spille en aktiv rolle i udformningen af de foranstaltninger, der skal vedtages i forlængelse af hvidbogen om fødevarer sikkerhed. I den forbindelse aktiveres alle de instrumenter, som kan justere de foranstaltninger under den fælles landbrugspolitik, som er i modstrid med en økonomisk udvikling, der beskytter folkesundheden, og som er miljømæssigt bæredygtig;

16. foreslår med hensyn til opdræt vedtagelse af støtteforanstaltninger for de oprindelige kvægracer samt bevarelse af biodiversiteten gennem støtte til denne form for husdyrbrug, forudsat at den ikke er intensiv, samt en generel omstrukturering af husdyrpolitikken under Agenda 2000, bl.a. med en gradvis omstilling til artsafstemte former for dyrehold og navnlig til økologisk produktion;

17. går ud fra, at forbuddet mod anvendelse af kød- og benmel, vil føre til øget import af vegetabiliske proteiner, som er et område, hvor EU er meget afhængig af importen fra de tredjelande. Denne afhængighed vil gradvis blive mindsket gennem en genforhandling af GATT-aftalerne indgået i WTO-regi og — for så vidt angår den fælles landbrugspolitik — gennem iværksættelse af en europæisk plan for udvikling af produktion af protein- og olieholdige planter, der ikke indeholder GMO; indførelsen af disse produktionstyper i forbindelse med vekseldrift af store områder bidrager til miljøbeskyttelse;

18. påpeger endvidere, at forbrugernes tillid til fødevarernes sikkerhed er betinget af gennemsigtige, forståelige og objektive informationer samt en korrekt fremstilling af de relative risici og kræver derfor en øget oplysnings- og informationsvirksomhed i hele Europa;

19. støtter under alle omstændigheder, at Kommissionen og nationale organisationer fortsat fører oplysningskampagner for at informere forbrugerne om de grundlæggende aspekter ved levnedsmiddelsikkerhed (mangfoldigheden i madkulturen i Europa, mærkning af levnedsmidler, angivelse af tilsætningsstoffer, levnedsmidlernes sporbarhed, levnedsmiddelhygiejne og GMO) dyresundhed og prævention og bekæmpelse af smitsomme sygdomme hos dyr, betydningen af forbrugersammenslutninger og offentlighedens egen rolle.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Beretning fra Kommissionen om Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedheds aktiviteter«

(2002/C 107/09)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til beretning fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedheds aktiviteter (KOM(2000) 625 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 6. oktober 2000 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 7. februar 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til sin udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om visse fællesskabsforanstaltninger til bekæmpelse af diskrimination« (KOM(1999) 564 endelig udg.), Forslag til Rådets direktiv om generelle rammebestemmelser om ligebehandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv (KOM(1999) 565 endelig udg. — 1999/0225 (CNS)), Forslag til Rådets direktiv om gennemførelse af princippet om ligebehandling af alle uanset race eller etnisk oprindelse (KOM(1999) 566 endelig udg. — 1999/0253 (CNS)), Forslag til Rådets afgørelse om Fællesskabets handlingsprogram for bekæmpelse af forskelsbehandling 2001-2006 (KOM(1999) 567 endelig udg. — 1999/0251 (CNS)) (CdR 513/99 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Handlingsplan mod racisme« (KOM(1998) 183 endelig udg.) (CdR 369/98 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Underudvalg 5's forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 67/2001 rev. 1), som blev vedtaget den 16. juli 2001 med Peter Moore (UK/ELDR), medlem af Sheffield City Council, som ordfører,

og ud fra følgende betragtninger:

- (a) Det overordnede billede af de etniske mindretals beskæftigelsesmønstre i EU viser, at de har lavere erhvervsfrekvens, dramatisk højere arbejdsløshed og forskelsbehandles ved kun at få de lavest betalte jobs i økonomien.
- (b) Som de vigtigste arbejdsgivere i den offentlige sektor og som dem, der forvalter civilsamfundet på borgernes niveau, har de regionale og lokale myndigheder en vigtig rolle, når det gælder iværksættelse, justering af og deltagelse i projekter til bekæmpelse af racisme samt udvikling af god praksis.
- (c) Også medlemsstaternes og EU's strategier må have opbakning fra de lokale og regionale ledere, så man kan maksimere støtten og legitimiteten i hele medlemsstaten samt i det europæiske samfund mere generelt.
- (d) Forberedelserne til udvidelsen er ikke kun relevante fra den synsvinkel, at det er nødvendigt at danne sig et klart overblik over den aktuelle situation i ansøgerlandene, men også fordi man er nødt til at være forberedt på udvidelsens effekt, f.eks. en eventuelt øget frygt for indvandring, arbejdsløshed osv.
- (e) Fuld og entydig støtte til Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad og dets aktiviteter vil bidrage til realiseringen af vedtagne principper om, at bekæmpelse af racisme og fremmedhad må prioriteres på både nationalt og internationalt niveau.

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 1.

⁽²⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 48.

- (f) Forskningen kan omfatte beskrivelse, konsekvenser og gennemførelse.
- (g) Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad står for overvågning via indsamling, sammenligning, analyse og spredning af relevante data med henblik på at 1) give EU et bedre overblik over, hvor og i hvilke situationer racisme og fremmedhad forekommer, 2) forbedre EU's muligheder for at udarbejde strategier og metoder til at forbedre sammenligneligheden, objektiviteten, konsekvensen og pålideligheden af data på EU-niveau og 3) styrke samarbejdet med de nationale forskningscentre på universiteterne, ngo'er og specialiserede interesseorganisationer/centre.
- (h) RAXEN-informationsnettet gør det muligt for Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad at udveksle god praksis på tværs af Europa.
- (i) Menneskelige ressourcer er af afgørende betydning for at udvide observatoriets arbejdsområde i retninger, der er blevet udpeget af bestyrelsen som prioriterede mål —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget

1. anser det for vigtigt, at flere inddrages i kampen mod racismen, at man tilskynder til en ændring af samfundets og institutionernes strukturer, at holdninger, vaner og værdier forandres, samt at betydningen af EU's udvidelse anerkendes, og bifalder derfor oprettelsen af Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad og dets rolle.

2. mener, at Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhads mål om at øge bevidstheden om sit indsatsområde er vigtigt for at opnå fremskridt i EU og fortjener fuld støtte fra Kommissionen, Rådet, Europa-Parlamentet og Regionsudvalget.

3. henstiller, at Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad inddrager de lokale og regionale myndigheder i sit arbejde, så information både kan spredes til og indsamles fra de regionale og lokale myndigheder. Dette kan f.eks. ske på følgende måder:

- (i) Kontakterne med de nationale knudepunkter skal specifikt have dette som mål,
- (ii) Regionsudvalget skal være repræsenteret i bestyrelsen,
- (iii) der skal fremlægges en årlig rapport fra Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad for Regionsudvalget med henblik på at fremme den igangværende dialog med det regionale og lokale niveau om aktiviteter, udveksling af viden og information samt deltagelse i forskning og dataindsamling.

4. henstiller, at bestyrelsen for Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad bygger videre på det hidtidige arbejde ved at:

- (i) fremme en tydeligere organisationsprofil og sikre øget fokus på observatoriets prioriteringer,

- (ii) øge effekten af de hidtidige fremskridt ved at inddrage flere i udarbejdelse af og vejledning om strategi og mål,

- (iii) bygge på de hidtidige rundbordsdrøftelser, sikre kontinuitet og adgang for nationale eksperter inden for de relevante områder og inddrage relevant input fra ngo'er i alle medlemsstater,

- (iv) udvikle bestyrelsens funktionelle ansvarsområder, herunder bedre repræsentation af eksperter inden for videnskab/forskning, finanser/budget osv.,

- (v) styrke kommunikation og samarbejde med nationale myndigheder og EU-institutioner,

- (vi) etablere et dybere og mere bredt samarbejde med forskellige internationale organer såsom Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance og med ngo-net, så man kan styrke indsatsen og maksimere synergiene mellem programmer og tiltag og derved øge effekten.

5. opfordrer Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad til at forberede sig på de udfordringer og muligheder, som ansøgerlandene og EU's udvidelse indebærer, og henstiller, at observatoriet fortsætter sit legitime og vigtige arbejde med at skabe et samfund, hvor der er plads til alle, og øge samarbejdet med EU-institutionerne, f.eks. på følgende områder:

— overvågning af Københavnskriterierne, herunder bekæmpelse af racisme,

— ansøgerlandenes beredvillighed til at samarbejde med observatoriet.

6. henstiller, at Regionsudvalget også bliver repræsenteret i bestyrelsen.

7. opfordrer medlemsstaterne, Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet til at give deres fulde, utvetydige og offentlige opbakning til observatoriets arbejde.

8. henstiller, at Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad sikres tilstrækkelig støtte til at udføre original forskning vedrørende bl.a. konsekvenser (følgerne for organisationer, institutioner, civilsamfund, ngo'er og myndighederne i EU's medlemsstater, f.eks. inden for sundheds- bolig og uddannelsesområdet) og gennemførelse (brug af anvendt teori ved planlægning af fremtidige aktioner og input i udformningen af god praksis). Dette vil også styrke deltagelsen af ngo'er og aktivister på lokalt niveau i observatoriets arbejde.

9. henstiller, at det bør være en topprioritet at gøre RAXEN fuld operationsdygtigt, da observatoriets ansvar for overvågning har en meget fremtrædende funktion — det anerkendes, at systematisk indsamling af data og information er afgørende, hvis man skal løse følgende spørgsmål i forbindelse med racisme og fremmedhad:

- vedvarende underrapportering og manglende rapportering om episoder af forskellige årsager,
- kortlægning af henholdsvis udviklingen inden for tendenser og praksis vedrørende forskelsbehandling og bekæmpelsesforanstaltningernes virkning.

10. henstiller, at observatoriets websted bygger videre på de hidtidige resultater og udvikles på følgende punkter:

- (i) tydelig organisationsprofil på hjemmesiden,
- (ii) øget brugervenlighed hvad angår form og layout,
- (iii) flere hyperlinks til dokumentarkiver,
- (iv) flere udadvendte aktiviteter for at gøre målgrupperne mere bevidste om webstedet og dermed øge antallet af besøgende maksimalt,
- (v) det bør overvejes, hvordan webstedet kan få flere tilbagemeldinger fra observatoriets målgrupper om information, produkter og tjenester.

11. gentager de forslag, det fremsatte i sin udtalelse af 11. marts 1999 om »Handlingsplan mod racisme«, og anmoder om, at disse gennemføres som vedtaget. Forslagene er:

- (i) oprettelse af tværinstitutionel kontaktgruppe for at samordne og befordre aktiviteter på europæisk niveau i samarbejde med Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad,
- (ii) øgede aktionsmuligheder for observatoriet via RAXEN og samtidig samarbejde mellem EU-institutionerne og Regionsudvalget,
- (iii) øremærkning af flere ressourcer til racismebekæmpende foranstaltninger samt organisationer eller netværk i EU.

12. mener, at observatoriets arbejde med at overvåge og styrke »Chartret om europæiske politiske partier for et ikke-racistisk samfund« (der blev fremlagt på Utrecht-konferencen i februar 1998) bør opmuntres og støttes.

13. henstiller, at de nuværende initiativer, som støttes af observatoriet via rundbordsdrøftelser, samarbejde med medierne og konferencer, udvides til at omfatte de politiske partiers aktiviteter på lokalt og regionalt niveau.

14. opfordrer medlemsstaterne til at samarbejde med Det Europæiske Observatorium for Racisme og Fremmedhad med henblik på at udvikle et fælles syn på data og definitioner, så man kan foretage meningsfulde sammenligninger og analyser.

15. henstiller, at den nuværende eksterne evaluering fremskyndes, så en foreløbig evalueringsrapport kan fremlægges for observatoriets bestyrelse inden for et passende tidsrum, der giver observatoriet mulighed for at foretage de nødvendige ændringer, så man kan imødekomme de behov, der er i forbindelse med udvidelsen og andre udfordringer. I betragtning af at Kommissionen selv erkender, at tre år ikke er nok til at udføre en omfattende evaluering af observatoriets aktiviteter, henstiller Regionsudvalget desuden, at man forbereder en tilbundsående analyse med henblik på gennemførelse i 2004, så man kan få en mere fair og omfattende analyse af observatoriets aktiviteter.

16. henstiller, at observatoriet fortsat sørger for, at medarbejderne uddannes på relevante områder, at deres kommunikations- og kontaktfærdigheder udvikles samt at de får indsigt i Kommissionens procedurer og medierelationer. Godt input og gode råd fra ledelsens side vil også være med til at fremme realistiske forventninger til både interne og eksterne interessenter.

17. støtter forslaget i Kommissionens rapport om at oprette et internt rådgivende udvalg for indkøb og aftaler. Forslaget skal dog bekræftes af bestyrelsen.

18. henstiller, at anerkendte uafhængige eksperter inden for racismebekæmpelse og forvaltning af kulturel mangfoldighed

udvælges til bilateral informationsudveksling, som kan give observatoriet adgang til endnu flere pålidelige og objektive data.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Anden rapport om økonomisk og social samhørighed«

(2002/C 107/10)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed (KOM(2001) 24 endelig);

under henvisning til Kommissionens beslutning af 2. februar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1 at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom;

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2001 om at lade udarbejde en udtalelse og henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«;

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 74/2001 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalg 1 den 4. oktober 2001 med Eduardo Zaplana Hernández-Soro (formand for regionalregeringen i Valencia, E, PPE) og Jan Tindemans (provinsdeputeret for Limburg, NL, PSE) som ordførere;

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) vedtaget følgende udtalelse:

Regionsudvalget

1. udtrykker tilfredshed med Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed. Den anden rapport er ligesom den første et omfattende dokument. Den rummer fyldige oplysninger om især EU's politik, men indeholder langt mindre om medlemsstaternes politik og indeholder næsten intet overhovedet om de regionale og lokale myndigheders indsats. Desuden opridser den konsekvenserne for samhørigheden mellem medlemsstaterne i et udvidet EU;

2. bemærker, at Kommissionens rapport på ny påviser, at samhørigheden mellem medlemsstaterne i beretningsperioden er blevet klart bedre, men at dette i langt ringere grad har været tilfældet mellem de enkelte regioner, ligesom forskellene mellem regionerne sågar er blevet større i nogle medlemsstater;

3. bemærker, at den kommende udvidelse vil medføre en direkte forværring af de regionale skævheder inden for EU, hvilket gør det nødvendigt at fortsætte bestræbelserne på at opnå territorial samhørighed, således som Kommissionen har foreslået det;

4. konkluderer, at samhørighedspolitikken regionale dimensioner bør styrkes. Den bygger på det grundlæggende princip, at samhørighedspolitikken mål er nedfældet i artikel 158 i Traktaten om oprettelse af Det europæiske Fællesskab og tilstræber en harmonisk udvikling i EU som helhed gennem en styrkelse af den økonomiske og sociale samhørighed, men at dette ikke kan nås gennem en reaktiv politik, som i praksis er begrænset til ydelse af subsidier, således som tilfældet har været indtil nu. Det er på denne baggrund vigtigt, at alle EU's politikker, særlig sektorspecifikke politikker med væsentlige territoriale virkninger såvel som konkurrence- og skattepolitikker, også bidrager til indførelsen af samhørighed;

5. mener, at EU's regionalpolitik bør opfattes som en horisontal politik, der indvirker på hele EU's virksomhed, og som gør det muligt at tage individuelle hensyn til de enkelte regionale enheder;

6. understreger behovet for en mere beslutsom inddragelse af medlemsstaterne i samhørighedspolitikken. Med dette sigte kan det være nødvendigt at give et større spillerum for medlemsstaternes myndigheder og for de regionale og lokale myndigheder, således at disse tillægges et ansvar for deres regioners udvikling. Dette betyder selvfølgelig ikke, at man skal renationalisere samhørighedspolitikken, men lægger snarere op til at integrere dette princip i deres interne politikker. National, statslig støtte må således ikke modvirke, men styrke den fælles samhørighedspolitik;

7. godkender Kommissionens valg af prioritetsområder, men ønsker dog at tilføje et område mere, nemlig fremme af videnskabelig forskning og teknologisk udvikling i de mindst fremadskredne regioner;

8. godkender, at Kommissionen til den nuværende politik — som næsten udelukkende tager sigte på at løse vedvarende problemer — ønsker at føje et proaktivt element, som målrettes mod fremtidige problemer og mod potentialet for regional udvikling;

Regionsudvalget henstiller, at der snarest muligt indhøstes erfaringer med en proaktiv politik på regionalt og lokalt plan på forsøgsbasis. I særdeleshed kunne der etableres en sammenhæng med tema 3 (regional identitet og bæredygtig udvikling) som et særskilt træk inden for Den Europæiske Regionaludviklingsfond innovative tiltag;

9. mener, at selv om der føjes et proaktivt element til samhørighedspolitikken, fjerner man ikke behovet for et instrument til krise-intervention;

10. tager afstand fra det loft på 0,45 %, som er lagt over bevillingerne til samhørighedspolitikken (rådsmødet i Berlin i 1999);

11. er enig i Kommissionens præference for

— direkte områdeopdeling for mål 1 eller hvad dertil svarer for regioner med efterslæb

— indirekte områdeopdeling for mål 2 eller hvad dertil svarer for regioner, som er inde i gennemgribende strukturelle ændringer. Sigtet med mål 2 bør være at rette op på specifikke skævheder i regionerne på områder så som F&U, kommunikationsinfrastrukturer og uddannelse i form af målrettet støtte, hvis omfang bør afhænge af regionens økonomiske formåen;

12. foreslår en regional målretning af indsatsen under mål 3;

13. tager afstand fra, at man bibeholder det nuværende kriterium for støtteberettigelse under mål 1 samt indfører to forskellige tærskler, nemlig en for regioner i de nuværende medlemsstater og en for regioner i de nye medlemsstater;

14. vurderer at enhver metode til udvælgelse af regioner, som skal være berettiget til samhørighedsstøtte, bør opfylde to væsentlige krav:

1) Regioner, som — hvis det ikke var for udvidelsen — ville have været berettigede til mål 1-støtte efter 2006, må fortsat være støtteberettigede i en udvidet europæisk union.

2) Ingen region må opleve et pludselig bortfald af struktur-fondsstøtte. Under alle omstændigheder bør der være et sikkerhedsnet og en overgangsperiode, hvor støtten udfases.

Det vil ved anvendelsen af disse principper være nødvendigt at tage højde for de særlige karakteristika, der kendetegner regioner med permanente geografiske handicap, så som ø- og bjergregioner, tyndt befolkede regioner og perifere regioner, således som tilfældet har været hidtil. I givet fald bør man indføre de særlige mekanismer, som er nødvendige for, at disse områders behov kan tilgodeses på behørig vis i den kommende samhørighedspolitik;

15. er enig med Kommissionen i det ønskværdige i en polycentrisk udvikling i EU. Dette begreb kunne udgøre den fysiske ramme, som skal modvirke regionale skævheder mellem og inden for makroregionerne i EU. For at kunne anvende et sådant begreb er det derfor nødvendigt at tage samarbejdet mellem

regioner og udviklingens by- og landmæssige aspekt med i gennemførelsen af strukturfondene. Omfanget af samhørigheds- og regionalpolitikens instrumenter på de forskellige beslutningsniveauer bør selvsagt afpasses efter forskellene i situation og udvikling mellem og inden for disse regioner.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Et sikrere informationsfund: Højnelse af sikkerheden i informationsinfrastrukturene og bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet: eEurope 2002«

(2002/C 107/11)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Et sikrere informationsfund: Højnelse af sikkerheden i informationsinfrastrukturene og bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet (KOM(2000) 890),

under henvisning til Rådets beslutning af 31. januar 2001 om i henhold til artikel 265, stk. 1, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 7 »Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur, Ungdom, Sport, Borgernes Rettigheder»,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 88/2001 rev. 3), som blev vedtaget af Underudvalg 7 den 1. oktober 2001 med Jörg DUPPRÉ som ordfører,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Et europæisk initiativ inden for elektronisk handel (CdR 350/97 fin) (1),

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om En fælles ramme for elektroniske signaturer (CdR 332/98 fin) (2),

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Samhørighed og Informationsfundet (CdR 270/97 fin) (3),

(1) EFT C 180 af 11.6.1998, s. 19.

(2) EFT C 93 af 6.4.1999, s. 33.

(3) EFT C 64 af 27.2.1998, s. 20.

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse om Lokalt og regionalt samarbejde om beskyttelse af børn og unge mod mishandling og omsorgssvigt i Den Europæiske Union (CdR 225/99 fin)⁽¹⁾ og henstillingerne fra Regionsudvalgets seminar om Lokalt og regionalt samarbejde om beskyttelse af børn mod mishandling den 4. december 1998 (CdR 326/98 fin) —

på den 41. plenarforsamling den 14. og 15. november 2001, mødet den 14. november, enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger vedrørende Kommissionens meddelelse

1. Regionsudvalget kan ligesom Kommissionens meddelelse konstatere, at nye former for kriminalitet, der betjener sig af de nye informations- og kommunikationsteknikker, kan lægge alvorlige hindringer i vejen for Europas overgang til informationsfundet.

2. Regionsudvalget er enig med Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentet i, at computerrelateret kriminalitet er en trussel, som må imødegås med overnationale tiltag, eftersom cyberkriminelle ikke standser ved de nationale grænser, men udnytter muligheden for strafunddragelse ved at operere fra andre lande.

3. Regionsudvalget hilser derfor med tilfredshed, at Kommissionen nu med sin meddelelse har taget det første skridt og har nedfældet hovedlinjerne i et udkast til arbejdsprogram vedrørende nøgleproblemstillinger på området - et arbejdsprogram, som dels beskriver behovet for handling i detaljer, dels indeholder en egentlig handlingsplan.

4. Regionsudvalget tager til efterretning, at Kommissionen på denne måde konkretiserer de opgaver, den blev pålagt på Det Europæiske Råds samling i Feira med henblik på forbedring af netsikkerheden og bekæmpelse af cyberkriminalitet (eEuropa), samt at Kommissionen deler indsatsen op i lovforanstaltninger og ikke-lovforanstaltninger.

5. Regionsudvalget understreger, at modforanstaltningerne skal have meget vide rammer, eftersom computerrelateret kriminalitet hele tiden antager nye former og tager nye teknikker i anvendelse, som forvolder mere og mere skade, hvilket har betydning for befolkningens accept og udnyttelse af informationsfundet.

6. Regionsudvalget er enig med Europa-Parlamentet og Kommissionen i, at der ved bekæmpelsen af computerrelateret kriminalitet bør tilstræbes en balance mellem på den ene side sikkerhedsaspekterne og på den anden side ytrings- og informationsfriheden.

7. Regionsudvalget henviser til, at lokale og regionale myndigheder berøres af computerkriminaliteten på to leder: både som ofre for og som aktive deltagere i bekæmpelsen af denne form for kriminalitet.

8. Regionsudvalget fastslår i den forbindelse, at de lokale og regionale myndigheder inden for f.eks. social- og sundhedsvæsenet ofte indsamler og forvalter særligt følsomme persondata, på kulturområdet er med til at beskytte ophavsret for sig selv og andre, og med hensyn til forsyningspligtigheder stiller faciliteter til rådighed, så disse lettere kan nå ud til borgerne via informationsnettene.

9. Regionsudvalget understreger, at en effektiv bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet derfor ligger det stærkt på sinde.

10. Regionsudvalget påpeger, at regioner og kommuner er ansvarlige for uddannelsesinstitutionerne og for øjeblikket sætter betydelige finansielle midler ind på at tilvejebringe forudsætningerne for etablering af informationsteknologiske undervisningsformer (undervisning via Internettet), og foreslår derfor iværksat tiltag (software, grænseoverskridende erfaringsudveksling, chat rooms) med sigte på at informere eleverne om informationsfundets sikkerhedsaspekter og følgerne af computerrelateret kriminalitet.

11. Regionsudvalget konstaterer desuden, at informationsfundet åbner nye muligheder for civilsamfundet og det regionale og kommunale demokrati. Da »borgernetene« ofte har høje »brugertal«, er risikoen ekstra stor for kriminel manipulation ude fra af racistisk eller ekstremistisk art; der består derfor en risiko for, at tilliden til disse tjenester (i fremtiden også gennemførelse af valg ad elektronisk vej) undergraves.

12. Regionsudvalget henleder endvidere opmærksomheden på, at justitsmyndighederne nogle steder er underlagt de lokale og regionale myndigheder. Selv hvor dette ikke er tilfældet, kræver opsporingen af gerningsmænd og (når det drejer sig om børnepornografi) af brugere af kriminelt indhold ofte en mobilisering på lokalt plan. Det må derfor sikres, at justitsmyndighedernes personale er tilstrækkelig godt forberedt på denne opgave og således i givet fald gives en passende uddannelse.

13. Regionsudvalget minder i denne forbindelse om sine udtalelser om bekæmpelse af børnepornografi⁽¹⁾.

14. Det tilskynder til, at der iværksættes kampagner (software, chat rooms) med det formål at skabe øget bevidsthed om kriminelle forhold og for at vise brugerne, hvordan de kan beskytte sig mod kriminalitet.

⁽¹⁾ CdR 225/1999 fin – EFT C 57 af 29.2.2000, s. 46.

15. Det henleder opmærksomheden på, at nettenes stadig større udbredelse styrker sammenholdet i Fællesskabet såvel som regioners og kommuners indbyrdes bånd og netværk, og at det må forhindres, at denne for den europæiske integration så vigtige udvikling ikke bremses af computerrelateret kriminalitet.

16. Regionsudvalget bifalder således de i meddelelsen fremsatte synspunkter og forslag.

17. Det slår til lyd for, at der tages hensyn til de særlige regionale og kommunale synspunkter i forbindelse med gen-

nemførelsen af handlingsprogrammet, samt at repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder inddrages i den praktiske gennemførelse.

18. Det hilser forslaget om at oprette et europæisk forum til bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet velkommen.

19. Det kræver, at repræsentanter for lokale og regionale myndigheder inddrages.

20. Endelig understreger Regionsudvalget, at det vil beflitte sig på at følge gennemførelsen af de i meddelelsen nævnte delforslag.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Styrkelse af de institutionelle strukturer på lokalt og regionalt niveau i ansøgerlandene«

(2002/C 107/12)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Regionsudvalgets resolution »Regionsudvalgets årlige erklæring om sine prioriteter« fra Regionsudvalgets politiske grupper, CdR 45/2001 fin ⁽¹⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets ekspertrapport »Regionernes og byernes Europa: Strategier og perspektiver i forbindelse med en udvidelse af EU«, CdR 268/2000 fin,

under henvisning til Regionsudvalgets resolution »Den igangværende udvidelse af EU«, CdR 424/99 fin ⁽²⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets ekspertrapport »Op til udvidelsen: Regionalisering og decentralisering i seks ansøgerlande«, CdR 391/99 fin,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »Lokal- og regionalstyre i Europa«, CdR 52/99 fin ⁽³⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »Lokale og regionale myndigheders gennemførelse af EU-lovgivningen«, CdR 51/99 fin ⁽⁴⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »Eurotraining for lokale og regionale myndigheder i EU«, CdR 404/98 fin ⁽⁵⁾,

under henvisning til Europa-Kommissionens »Sammenfatning - Rapporter om de enkelte ansøgerlandes fremskridt i retning mod tiltrædelse«, november 2000,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at afgive udtalelse i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, og henvise det forberedende arbejde til Underudvalget »Institutionelle Anliggender«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 102/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af underudvalget »Institutionelle Anliggender« den 5. oktober 2001 med Roger Kaliff, borgmester i Kalmar (S, PSE), som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

sigt ikke nok kun at foretage begrænsede ændringer af de nuværende regler for EU's funktion.

1. Overordnede synspunkter

1.1. EU's udvidelse er en historisk udfordring. Med 27 medlemsstater og en befolkning på op imod 500 mio. indbyggere vil de nuværende samarbejdsvilkår ændre sig væsentligt. Derfor er det indlysende, at det er nødvendigt at reformere EU's institutionelle rammer, opbygning og samarbejdsformer. Efter Regionsudvalgets opfattelse er det på lang

1.2. Regionsudvalget ser derfor frem til at få en tilbundsående debat om EU, herunder om samarbejdets karakter og rolle set i forhold til medlemsstaternes og EU's prioriteringer. Det er regeringerne i medlemsstaterne, der har ansvaret for at sikre, at regeringskonferencen i 2004 virkelig skaber forudsætninger for, at EU er i stand til at handle efter den forestående udvidelse og til at virke i borgernes interesse.

1.3. Regionsudvalget konstaterer, at de igangværende forhandlinger viser, at det er muligt for flere af ansøgerlandene at gøre relativt hurtige fremskridt. Af slutdokumentet fra EU-topmødet i Göteborg fremgår, at der er sket betydelige gennembrud i forhandlingerne, og at de forventninger og mål, der blev opstillet i Nice, er nået, ja man er endog kommet endnu længere.

⁽¹⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 29.

⁽²⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 1.

⁽³⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 15.

⁽⁴⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 25.

⁽⁵⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 68.

1.4. Regionsudvalget noterer med tilfredshed, at det i Göteborg tydeligt blev markeret, at EU under det belgiske og senere de spanske formandskab vil videreføre køreplanen for udvidelsen med uformindsket styrke. Det understreger samtidig, at det er en forudsætning for ansøgerlandenes optagelse, at de opfylder København-kriterierne.

1.5. Regionsudvalget konstaterer, at visse kapitler i forhandlingerne af den ene eller af begge parter opfattes som særlig vanskelige. Det er således en politisk realitet, at problematikken vedrørende grænserne mellem medlemsstaterne og ansøgerlandene vil kræve visse overgangsløsninger, f.eks. for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed på tværs af grænserne og EU's landbrugspolitik og samhørigheds- og regionaludviklingspolitikken.

1.6. Efter Regionsudvalgets opfattelse har EU og medlemsstaterne et væsentligt ansvar for at vise stor solidaritet og forståelse for, at der så hurtigt som muligt må sættes ind over for de omfattende økonomiske og sociale problemer i ansøgerlandene, hvor der er et voksende krav om resultater. Regionsudvalget konstaterer, at en større og større del af befolkningen i flere ansøgerlande stiller sig tøvende til et fremtidigt EU-medlemskab. Der er en risiko for, at forhandlingsløsninger, der opleves som negative og måske diskriminerende i disse lande, påvirker holdningen til EU negativt.

1.7. Det er naturligvis også vigtigt at være bevidst om, at de nye ydre grænser, EU vil have efter udvidelsen, skaber ændrede forudsætninger. Regionsudvalget noterer i denne forbindelse med tilfredshed, at EU har ambitioner for så vidt angår den generelle udvikling af kontakterne med Rusland, ikke mindst inden for rammerne af den nordlige dimension og Kaliningrad-samarbejdet.

2. Kommunernes og regionernes betydning

2.1. Det er i høj grad under selve forhandlingerne, grundlaget for et vellykket EU-medlemskab for ansøgerlandene lægges. Det skal skabes konsensus om, hvorvidt og hvordan der i det pågældende ansøgerland kan skabes rammer for en effektiv gennemførelse af EU's lovgivning og programmer på forskellige områder. Desuden skal der i visse tilfælde findes egentlige forhandlingsløsninger. Under alle omstændigheder vil kommuner og regioner i såvel EU som i ansøgerlandene blive kraftigt berørt.

2.2. Der er ingen tvivl om, at gennemførelsen af EU's politik i høj grad afhænger af de lokale og regionale strukturers evne til at gennemføre EU's lovgivning og arbejde i overensstemmelse hermed. Regionsudvalget konstaterer, at det også er et velunderbygget faktum, at EU-samarbejdet i høj grad befordres af tilstedeværelsen af velfungerende og relativt selvstændige regioner og kommuner med mandat fra direkte valgte politiske

forsamlinger. Dette forhold gøres der alt for lidt ud af i de igangværende forhandlinger.

2.3. Regionsudvalget konstaterer, at der er betydelige forskelle medlemsstaterne imellem for så vidt angår kommunernes og regionernes rolle og stilling både nationalt og med hensyn til deres deltagelse i EU-arbejdet. Det gælder dog hele EU, at der i samtlige medlemsstater i dag er et veletableret selvstyre på disse forvaltningsniveauer. Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, hvordan medlemskabet påvirker strukturerne i retning af større medvirken fra de valgte politiske forsamlings side på lokalt og regionalt plan. Det er vigtigt, at ansøgerlandenes regeringer og parlamenter gøres bevidste om, at et stærkt lokalt og regionalt selvstyre er en vigtig forudsætning for et velfungerende EU-medlemskab.

2.4. Den Europæiske Unions arbejde for at sikre kommuners og regioners aktive medvirken i EU-arbejdet hænger naturligvis tæt sammen med selve essensen i det politiske mandat — på nationalt, regionalt eller lokalt niveau — nemlig kravet om, at politikere tager ansvaret for at finde helhedsløsninger i borgernes interesse. Det repræsentative demokrati er derfor også uundværligt i EU-samarbejdet på alle niveauer. Det muliggør den tilpasning, der er nødvendig, hvis man skal gøre sig håb om at udnytte EU's potentiale fuldt ud. Men det skaber samtidig de rette forudsætninger for den civile dialog og EU's demokratiske forankring i befolkningen.

2.5. Kommuner og regioner er med andre ord en vigtig forudsætning for EU's funktion — både som et middel til at gennemføre og tilpasse EU's politik og som et middel til at skabe legitimitet i offentligheden for EU og dets initiativer.

2.6. Et helt centralt udgangspunkt for Regionsudvalget for så vidt angår opfattelsen af, hvordan EU effektivt kan gennemføre sin politik og underbygge sine aktiviteters legitimitet hos borgerne, er, at arbejdet organiseres og gennemføres i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet. Der skal være god plads til lokale og regionale tilpasninger i EU's fonde og programmer. Den civile dialog om EU-spørgsmål skal også tage udgangspunktet i den politiske dialog på lokalt og regionalt plan. Dette gælder ikke mindst ansøgerlandene og den tøvende holdning til et fremtidigt EU-medlemskab, som synes at kunne brede sig her.

2.7. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at de nævnte sammenhænge og udgangspunkter bør få større gennemslagskraft i EU-samarbejdet generelt. De bør således også på en mere markant måde end tidligere præge de igangværende forhandlinger med medlemsstaterne og den bistand, de ydes under deres forberedelse til et kommende EU-medlemskab.

3. Betydningen af støtte til de lokale og regionale strukturer i ansøgerlandene

3.1. Regionsudvalget konstaterer, at alle de lande, der nu forhandler om EU-medlemskab, på tilfredsstillende måde opfylder Københavnskriterierne for et velfungerende demokrati. Erfaringsudveksling om forskellige praktiske spørgsmål i tilknytning til de demokratiske systemers rolle og funktionsmåde kan være til stor nytte i forbindelse med udvikling og underbygning af de demokratiske systemer i de pågældende lande. Ikke mindst en lokal og regional erfaringsudveksling vil her være vigtig.

3.2. Regionsudvalget har kunnet konstatere, at der hos de politiske og administrative repræsentanter for kommuner og regioner i ansøgerlandene er stor interesse for bl.a. via tværnationale projekter at få indblik i erfaringer og synspunkter i tilknytning til lokalt og regionalt selvstyre og demokrati.

3.3. Regionsudvalget har som en politisk forsamling, der er anerkendt inden for EU og har en bred forankring i alle medlemsstater, enestående forudsætninger for at medvirke til at give kommunerne og regionerne i ansøgerlandene mulighed for at forberede sig godt på det forestående EU-medlemskab. Kontaktgruppens aktiviteter har klart vist, at Regionsudvalget med udgangspunkt i sit mandat fortsat ønsker at yde konstruktiv støtte til ansøgerlandenes kommuner og regioner. For at give kommunerne og regionerne i ansøgerlandene lejlighed til at forberede sig ordentligt på deres kommende rolle i EU's institutionelle struktur bør Regionsudvalget på et permanent grundlag invitere repræsentanter for ansøgerlandene, så der allerede nu kan etableres et løbende samarbejde.

3.4. Kravene om en mere og mere konkret tilpasning og støtte taler for, at Regionsudvalget gør udvidelsen til et af sine politiske hovedindsatsområder. Udvidelsesaspektet bør i videst muligt omfang integreres i alle Regionsudvalgets udtalelser. Præsidiets bør påtage sig et klart overordnet ansvar for at etablere strategiske kontakter.

3.5. Som arbejdsmetode i forbindelse med udvidelses-spørgsmål og parallelt med de kontaktkanaler, der er etableret i forhold til EU's institutioner, bør Regionsudvalget koncentrere sig mere om dels specifikke initiativer vedrørende en mere effektiv integration af ansøgerlandene i EU-institutionernes daglige arbejde, dels om at støtte det lokale og regionale selvstyre i disse lande gennem konferencer og andre former for dialog — for at systematisere kontakterne på EU-niveau og over for nationale repræsentanter og kommunal- og regionalpolitikere. Hensigten skal være at klarlægge det lokale og regionale selvstyres betydning for EU's udvidelse og samhørighed. Ambitionen bør være, at alle EU-formandskaber de kommende år behandler spørgsmålet ved hjælp af særlige initiativer.

4. Svage finanser

4.1. Regionsudvalget konstaterer, at de omfattende finansielle problemer, som kommunerne og regionerne i ansøgerlandene står over for, skal betragtes som et centralt spørgsmål for den videre udvikling af det lokale og regionale selvstyre i ansøgerlandene.

4.2. Det er nødvendigt med reformer, der sikrer kommunerne og regionerne i alle ansøgerlande rimelige finansielle midler til at opbygge en effektiv administration og velfungerende institutioner, der kan bruges til at omsætte velfærdspolitikken i praksis. Dette må ses som noget, der i høj grad er i EU's interesse, når det handler om en effektiv gennemførelse af EU's regler og om de ambitioner på forskellige politikområder, som et EU-medlemskab fører med sig.

4.3. Man har allerede eksempler på, at Phare-støtte har resulteret i samarbejdsprogrammer, hvor europæiske kommuner og regioner har gennemført et vellykket udviklingsarbejde inden for centrale områder som forvaltningsudvikling, anvendelse af Fællesskabets regelværk og forvaltning af strukturfondene. Regionsudvalget bør dog sammen med Kommissionen umiddelbart overveje, hvordan ansøgerlandenes regeringer bedre kan tilskyndes til og sikres mulighed for at udnytte Phare-midler til administrativ/forvaltningsmæssig opbygning af det lokale og regionale selvstyre.

4.4. Regionsudvalget bør også, så snart det er muligt, træffe foranstaltninger, som kan sikre, at nationale organer for kommuner og regioner i medlemsstaterne såvel som de lokale og regionale myndigheders samarbejdsorganisationer på europæisk niveau, f.eks. CEMR, AER og CPMR, inddrages i et systematisk arbejde med at bistå ansøgerlandene i opbygningen af kompetence til at skabe en effektiv administration og forvaltning. I kontakterne med Kommissionen bør det klarlægges, om der er behov for særlige finansielle ressourcer til styrkelsen af disse parters medvirken.

4.5. Regionsudvalget bør kontakte alle ansøgerlandenes regeringer for at overbevise dem om, at det nationale niveau bør føre decentraliseringen af beføjelser til kommuner og regioner til ende og prioritere tiltrædelsesstøtten i overensstemmelse hermed. Bl.a. retten til at udskrive skatter bør betones som krumtappen i et velfungerende lokalt og regionalt selvstyre.

4.6. Regionsudvalget bør også sammen med Den Europæiske Investeringsbank og andre europæiske finansieringsinstitutioner overveje at gøre en større indsats for at udbygge den lokale og regionale infrastruktur i ansøgerlandene, såvel den fysiske som med hensyn til velfærdsskabende funktioner inden for uddannelse, sundhedsvæsen m.v.

5. Forudsætninger for et effektivt EU-arbejde

5.1. Regionsudvalget har i en række forbindelser henvist til og udviklet de demokratiske og samfundsøkonomiske argumenter for politisk selvstyre både på lokalt og regionalt niveau. Behovet for regioner som »arenaer« for vigtige dele af politikken på velfærds- og udviklingsområdet er almenlydigt og har fået stadig større vægt i takt med internationaliseringen og EU's udvikling. I alle ansøgerlande undtagen de territorielt set mindste vil en effektiv regional politik og forvaltning få stor betydning for implementeringen af EU's regelsæt og de enkelte landes muligheder for at drage fordel af et kommende EU-medlemskab.

5.2. Regionsudvalget bør tydeligt markere over for såvel ansøgerlandenes regeringer og de lokale og regionale repræsentanter som over for Kommissionen, at både det lokale og det regionale engagement i EU's arbejde skal være direkte koblet til folkevalgte politikere på disse niveauer.

5.3. Regionsudvalget bør sammen med repræsentanter for de enkelte landes kommuner og regioner indlede samtaler med ansøgerlandenes regeringer om fordele ved og former for dialog mellem det nationale niveau og repræsentanter for det lokale og regionale selvstyre i forbindelse med de igangværende forhandlinger - en dialog, som efter landets optagelse i EU skal videreføres som løbende konsultationsproces.

5.4. Tværnationalt samarbejde mellem kommuner og regioner i medlems- og ansøgerlandene om at overføre erfaringer og viden om de EU-krav og -regler, der kan berøre kommuner og regioner, foregår i dag visse steder. Dette sker ved hjælp af såvel EU-midler som bilaterale midler eller endog privat finansiering.

5.5. Regionsudvalget bør tage initiativ til forhandlinger med Kommissionen om en storstilet indsats for lokalt og regionalt samarbejde mellem kommuner og regioner i ansøgerlandene og medlemsstaterne. Regionsudvalget bør forsøge at inddrage bl.a. CEMR, AER og CPMR i en sådan bred indsats.

5.6. Regionsudvalget bør udbygge sin dialog med Europarådets Kommunalkongres (CLRAE). Sigtet bør være at skabe fælles fodslag over for ansøgerlandenes regeringer for at støtte det lokale og regionale selvstyres udvikling i ansøgerlandene og skabe bedre forudsætninger for tværnationalt samarbejde mellem kommuner og regioner i disse lande.

5.7. Regionsudvalget bør over for Kommissionen navnlig pege på behovet for inden for rammerne af Interreg III og Phare-programmet at forbedre mulighederne for at gennemføre relativt små og middelstore projekter med et budget på 50000-250000 euro. Erfaringerne viser, at kommuner og regioner foretrækker projekter af denne type i forbindelse med erfaringsudveksling og formidling af viden. Man har opnået meget gode resultater med projekter af denne type, hvor der fokuseres på forskellige former for personlige kontakter og mindre investeringer i forbindelse med udvikling/opbygning af institutioner m.v.

6. Blandede rådgivende udvalg

6.1. Regionsudvalget ser de blandede rådgivende udvalg med medlemmer fra ansøgerlandene som en vigtig mulighed for effektivt at fremme kendskabet til de krav og forudsætninger, som et EU-medlemskab fører med sig. Desuden er der her tale om en vigtig mulighed for at etablere en direkte dialog med regeringsrepræsentanterne i Associeringsrådet.

6.2. Regionsudvalget bør medvirke til at skabe forudsætninger for, at der etableres løbende kontakter med kommunerne og regionerne i ansøgerlandene. Det er overbevist om, at de blandede rådgivende udvalg udgør et godt grundlag for en styrkelse af kontakterne.

6.3. Regionsudvalget bør fokusere kraftigt på sammen med repræsentanter for kommuner og regioner i de enkelte lande så hurtigt som muligt at opstille prioriteringer for arbejdet i de blandede rådgivende udvalg.

6.4. Regionsudvalget har ansvaret for, at arbejdet i de blandede rådgivende udvalg foregår effektivt. Man bør være særlig opmærksom på udvalgenes sammensætning, deres organisering og behov for sekretariatsbistand.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets resolution om »Forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004«

(2002/C 107/13)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Nice-traktaten, der blev vedtaget på konferencen for repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer på Det Europæiske Råds møde den 7.-11. december 2000, til »Protokol om udvidelsen af Den Europæiske Union«, til »Erklæring vedrørende udvidelsen af Den Europæiske Union« og til »Erklæring om Unionens fremtid til optagelse i konferencens slutakt«, der er vedføjet Nice-traktaten,

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning af 31. maj 2001 om Nice-traktaten og Den Europæiske Unions fremtid (A5-0168/2001) og Europa-Parlamentets beslutning om resultaterne af Det Europæiske Råd i Nice (7.-11. december 2000),

under henvisning til sin resolution af 4. april 2001 om »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin resolution af 20. september 2001 om »Regionsudvalgets medvirken i det konvent, der skal forberede den næste traktatrevision« (CdR 320/2001 fin),

under henvisning til sin udtalelse af 15. september 1999 om udvidelsens institutionelle aspekter »Lokal- og regionalstyre i Europa« (CdR 52/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin resolution af 3. juni 1999 om »Den kommende regeringskonference« (CdR 54/1999 fin) ⁽³⁾ og sin udtalelse af 17. februar 2000 om »Regeringskonferencen år 2000« (CdR 53/99 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin resolution af 16. oktober 2000 »En forfatningsmæssig ramme for EU« (CdR 144/2000 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse af 16. februar 2000 om »Udarbejdelsen af EU's charter for grundrettigheder« (CdR 327/1999 fin) ⁽⁶⁾, sin resolution af 20. september 2000 om udkastet til »EU's charter om grundlæggende rettigheder« (CdR 140/2000 fin) ⁽⁷⁾ og sin resolution af 13. december 2000 om »EU's charter om grundlæggende rettigheder« (CdR 381/2000 fin) ⁽⁸⁾,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om i henhold til art. 265, stk. 5, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab og artikel 42, stk. 2, i forretningsordenen at udarbejde en resolution om forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004 og henviser det forberedende arbejde til Underudvalget »Institutionelle Anliggender«,

under henvisning til forslaget til Regionsudvalgets resolution, der blev vedtaget enstemmigt af Underudvalget »Institutionelle Anliggender« på mødet den 5. oktober 2001 [ordfører: Edmund Stoiber (D/PPE)] —

på den 41. plenarforsamling den 14. og 15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende resolution.

1. Indledning

Regionsudvalget

1.1. bifalder, at regeringskonferencen i Nice besluttede at indkalde en ny regeringskonference i 2004;

1.2. tilslutter sig målsætningen, at man skal forberede den næste regeringskonference med en mere indgående og bredere anlagt diskussion af Den Europæiske Unions fremtid;

⁽¹⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 25.

⁽²⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 15.

⁽³⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 74.

⁽⁴⁾ EFT C 156 af 6.6.2000, s. 6.

⁽⁵⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 4.

⁽⁶⁾ EFT C 156 af 6.6.2000, s. 1.

⁽⁷⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 1.

⁽⁸⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 42.

1.3. støtter bestræbelserne for at forbedre borgernes accept af EU ved hjælp af regeringskonferencen i 2004. Navnlig skal det politiske ansvar fordeles klart og Unionens og dens institutioners demokratiske legitimation og transparens sikres varigt for at bringe EU tættere på borgerne.

2. Procedure til forberedelse af regeringskonferencen i 2004

Regionsudvalget

2.1. henviser til regeringskonferencens opfordring til Det Europæiske Råd i Laeken om at fastlægge den næste regeringskonferencens forberedelsesprocedure og indhold. Det kræver regionerne og kommunerne inddraget heri;

2.2. understreger, at forberedelsen af den næste regeringskonference skal sikre bred accept blandt borgerne af den europæiske integration;

2.3. kræver med henblik på at forbedre borgernes accept af integrationen:

- at Europa-Parlamentet, de nationale og regionale parlamenter og de lokale og regionale myndigheder tager initiativ til en bred offentlig diskussion af de reformforslag, der skal behandles på den næste regeringskonference;
- at man som led i denne offentlige debat diskuterer EU's målsætning, subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet betydning som rettesnore for en transparent kompetencefordeling, det heraf følgende behov for reformer og de nødvendige traktatændringer;

2.4. understreger, at man som led i forberedelsesproceduren forud for regeringskonferencen i 2004 må respektere medlemsstaternes regeringers og parlamenters traktatligt og forfatningsretligt fastlagte stilling i forbindelse med videreudviklingen af traktaterne. Der skal derfor vælges en procedure, som åbner mulighed for, at medlemsstaterne og deres parlamenter såvel som regionerne og kommunerne nøje kan følge diskussionsprocessen. Det forudsætter, at den er fuldt gennemsigtig. Som resultat af forberedelsesfasen bør der på grundlag af indkomne forslag udarbejdes forslag, henstillinger og alternativer, som forelægges regeringskonferencen;

2.5. går ind for, at den proceduremæssige styring og koordinering af forberedelsesfasen overlades til et konvent;

2.6. foreslår, at der oprettes et konvent, som

- sammensættes af repræsentanter for medlemsstaterne og deres parlamenter, en repræsentant for Europa-Kommissionen, repræsentanter for Europa-Parlamentet, repræsentanter for ansøgerlandene samt to ordinære medlemmer af Regionsudvalget, idet behandling af tekniske spørgsmål overlades til fagfolk;

- på fastsatte tidspunkter forelægger foreløbige resultater og alternativer, som så kan drøftes i Europa-Parlamentet og i de nationale og de regionale parlamenter.

3. Indholdet i regeringskonferencen 2004

Regionsudvalget ⁽¹⁾

3.1. støtter beslutningen fra Det europæiske Råd i Nice om, at en ny regeringskonference skal drøfte

- hvordan der kan foretages en nøjere afgrænsning mellem EU's og medlemsstaternes kompetencer, som stemmer med subsidiaritetsprincippet, og hvordan dens overholdelse kan overvåges;
- hvilken status EU's charter om grundlæggende rettigheder, der blev proklameret i Nice, skal have, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Köln;
- en forenkling af traktaterne med det formål at gøre dem klarere og mere forståelige uden at ændre dem indholdsmæssigt;
- de nationale parlamenters rolle i EU's struktur;

3.2. påpeger, at regeringskonferencen i 2004 skal tilpasse den traktatfæstede opgavefordeling mellem EU og medlemsstaterne til det 21. århundredes krav, herunder navnlig de udfordringer, der følger af globaliseringen og udvidelsen;

3.3. gør opmærksom på, at EU i væsentlig grad vil ændre karakter med udvidelsen og den kommende fordobling af medlemsstaternes antal, idet dens befolkning forøges med 1/3 og dens areal med 50 %, når de 12 ansøgerlande indtræder;

3.4. påpeger, at de bestående økonomiske, sociale og territoriale forskelle vil tage til med udvidelsen, og at EU klart bliver mere heterogent såvel samfundsmæssigt som kulturelt;

3.5. kræver en diskussion om, hvilke opgaver et EU med for øjeblikket 15 og senere mere end 25 medlemsstater kan og skal løse i fællesskab;

⁽¹⁾ (I leddene i dette punkt opregnes de spørgsmål, regeringscheferne på Det europæiske Råds møde i Nice tog op i erklæringen om Unionens fremtid.)

3.6. er overbevist om, at EU's udvidelse må gå hånd i hånd med, at dens opgaver koncentrerer om de virkelig europæiske udfordringer, som den så også må udstyres med de nødvendige instrumenter til at tage op;

3.7. er dog rede til at gøre disse fire temaer mere omfattende ved at se dem i en bredere sammenhæng. Den nye regeringskonference kræver en klar vision om målsætningerne for et udvidet Europa og placeringen af det deraf affødte ansvar. Laeken-mandatet bør derfor blandt de temaer, der skal behandles frem til 2004, også indbefatte, hvordan man kan fremme en bæredygtig og solidarisk udviklingsmodel, som kan underbygge bestræbelserne på at skabe økonomisk, social og territorial samhørighed og udvikle en bredere participationsmodel;

3.8. fremhæver som mål for regeringskonferencen i 2004

- formulering og præcisering af de politikker, der skal iværksættes for at gennemføre EU-projektet i lyset af fremskridtene;
- realisering af nærhed i forhold til borgerne⁽¹⁾. Det forudsætter, at subsidiaritetsprincippet lægges til grund for en ny definition af EU's opgaver. I den forbindelse skal de principper, der gælder for ansvars- og kompetencefordelingen mellem staten og de regionale og lokale myndigheder i de enkelte medlemslande respekteres. Hvor EU-initiativer ikke er ubetinget nødvendige, bør medlemsstaterne, regionerne og kommunerne som de beslutningsniveauer, der er tættest på borgerne, igen have større politisk ansvar;
- styrkelse af EU's handleevne i forbindelse med udenrigs- og sikkerhedspolitik;
- styrkelse af demokratiprincippet i EU;
- klar placering af politisk ansvar, f.eks. ved at indskrive en ny kompetencefordeling inden for EU i traktaten. I den forbindelse bør hverken overførsel af nye kompetencer eller tilbageførsel af kompetencer være tabu;
- sikring af transparens i forbindelse med beslutningsprocesserne i EU's lovgivende organer, under passende inddragelse af offentligheden;
- i forbindelse med anvendelsen af den åbne koordinationsmetode og komitologien bevarelse af de nationale, regionale og kommunale kompetencer, som er beskyttet af subsidiaritetsprincippet.

4. **Kompetenceafgrænsning**

Regionsudvalget

4.1. finder det nødvendigt at få afklaret, hvilke opgaver en væsentligt udvidet Union kan og skal løse i fællesskab. Det bør fastslås, hvad EU kun kan gennemføre i fællesskab, og den udvidede Unions opgaver bør koncentrerer herom. Denne afklaringsproces kan på visse områder resultere i tilbageførsel af kompetence eller i udvidelse af EU's kompetence;

4.2. går ind for at afklare, hvilke reformer af traktaterne de således definerede EU-opgaver kræver;

4.3. kræver, at EU's således koncentrerede og reformerede opgaver beskrives klart i traktaten. Men EU skal også i fremtiden kunne reagere fleksibelt på de tiltagende udfordringer;

4.4. forlanger af hensyn til nærheden i forhold til borgerne, at det for fremtiden bliver mere gennemsigtigt, hvilke opgaver EU har det politiske ansvar for. Borgerne i Europa skal kunne finde ud af, hvilke kompetencer de forskellige politiske aktører har. Det er en nødvendig forudsætning for at opnå den nødvendige accept af integrationen og udvidelsen og for klart at forbedre EU's demokratiske legitimation;

4.5. advarer mod kun at lade kompetenceafgrænsningen bestå i en ren teknisk revision af traktaten;

4.6. støtter Kommissionens årlige beretning, hvori den kontrollerer EU's opgaver på grundlag af subsidiaritetsprincippet.

5. **Grundrettighedschartret**

Regionsudvalget

5.1. betragter grundrettighedschartret som et vigtigt bidrag til den europæiske integration, som gør det klart, at EU er et værdifællesskab;

5.2. går ind for, at chartret om grundlæggende rettigheder i EU, der blev proklameret på topmødet i Nice, indføres i traktaten i forbindelse med, at denne ændres i overensstemmelse med ovennævnte synspunkter.

⁽¹⁾ Jf. Regionsudvalgets rapport om nærhed (Cdr 436/2000).

6. Regionsudvalgets rolle

Regionsudvalget

6.1. kræver, at Regionsudvalgets institutionelle legitimitet, dets særlige status som repræsentant for de lokale og regionale aktører og dets politiske rolle i debatten om Unionens fremtid anerkendes, og at det udtrykkeligt får ret til at deltage som fulgyldigt medlem i arbejdet i det konvent, der skal forberede regeringskonferencen i 2004;

6.2. foreslår en nyvurdering af den rolle, som Regionsudvalget og de regionale og lokale myndigheder skal spille i EU's fremtidige struktur på grundlag af subsidiaritetsprincippet;

6.3. er af den opfattelse, at Regionsudvalget til styrkelse af dets indflydelse i EU's beslutningsproces skal have mere omfattende beføjelser, som rækker videre end rådgivning;

6.4. finder det nødvendigt, at Regionsudvalget får status af institution og ret til at indgive klage til EF-domstolen for at forsvare sine rettigheder og i tilfælde af krænkelse af subsidiaritetsprincippet;

6.5. kræver, at Europa-Kommissionen og Rådet forpligtes til at oplyse, på hvilken måde der er taget hensyn til Regionsudvalgets udtalelser, eller hvorfor der ikke er taget hensyn til dem;

6.6. forlanger, at Regionsudvalget som sådant får ret til at rette skriftlige og mundtlige spørgsmål til Europa-Kommissionen;

6.7. er af den opfattelse, at regionerne og kommunerne i højere grad skal inddrages i EU's beslutningsprocesser via de nationale delegationer i Rådet.

7. De nationale parlamenters rolle

Regionsudvalget

7.1. kræver stærkere uformel inddragelse af medlemsstaternes parlamenter i forberedelsen af traktatændringer og udarbejdelsen af EU-forslag for at styrke den EU-politiske diskussion i medlemsstaterne;

7.2. finder det hverken hensigtsmæssigt eller nødvendigt at oprette en ny EU-institution bestående af repræsentanter for de nationale parlamenter. Men skal der oprettes et yderligere kammer ved siden af Europa-Parlamentet og Rådet, er Regionsudvalget af den opfattelse, at det bør bestå af repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder og have sit udgangspunkt i Regionsudvalget.

8. Forenkling af traktaterne

Regionsudvalget

8.1. kræver, at traktaternes overskuelighed og forståelighed forbedres, og gør sig i denne forbindelse til talsmand for en konstitutionel fremgangsmåde. Alle traktater bør samles i en fælles tekst bestående af en generel del og en del, der fastlægger Den Europæiske Unions politikker. Ændringer af denne sidste del kan eventuelt ske efter en forenklet procedure. Dette forslag er på linje med forslag fremsat af Europa-Parlamentet;

8.2. understreger, at retten til at fastlægge EU's opgaver fortsat skal bero hos medlemsstaterne;

8.3. vender sig mod forslag om »fællesskabsautonome« traktatændringsprocedurer, herunder navnlig forslag om at afskaffe kravet om ratificering i de nationale parlamenter.

9. Afslutning

Regionsudvalget

9.1. opfordrer Det Europæiske Råd i Laeken til at tage hensyn til denne resolution i sin erklæring om initiativer til forberedelse og gennemførelse af regeringskonferencen i 2004;

9.2. opfordrer formanden til at tilstille formændene for henholdsvis Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen samt stats- og regeringscheferne i medlemsstaterne denne resolution.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Regionsudvalgets rolle og deltagelse i EU's beslutningstagning«

(2002/C 107/14)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til resolution om »Resultatet af Regeringskonferencen 2000 og debatten om Den Europæiske Unions fremtid« (CdR 430/2000 fin),

under henvisning til resolution om forberedelsen af Det Europæiske Råd i Laeken og videreudviklingen af Den Europæiske Union på den næste regeringskonference i 2004 (CdR 104/2001 fin — i mellemtiden vedtaget),

under henvisning til Rapporten om nærhed (CdR 436/2000 fin),

under henvisning til Salamanca-erklæringen (CdR 107/2001 fin),

under henvisning til udtalelse om »Lokalstyrerepræsentanternes deltagelse i Ministerrådets arbejde og Regionsudvalgets deltagelse i Rådets uformelle møder« (CdR 431/2000 fin),

under henvisning til memorandum om Unionens fremtid (Regionsudvalgets deltagelse i den strukturerede debat) (CdR 325/2001 fin),

under henvisning til udtalelse om »Nye former for beslutningsstrukturer: Europa som grobund for borgerinitiativ« (CdR 182/2000 fin ⁽¹⁾),

under henvisning til udtalelse om »Unionsborgerskab« (CdR 226/1999 fin ⁽²⁾),

under henvisning til Kommissionens hvidbog om »Nye styreformer i EU« af 25. juli 2001 — KOM(2001) 428 endelig,

under henvisning til fælles erklæring fremsat af formanden for Europa-Kommissionen og formanden for Regionsudvalget og den tilknyttede protokol (CdR 81/2001),

under henvisning til erklæringen om regionalisering fra Forsamlingen af Regioner i Europa (Basel, 4. december 1996),

under henvisning til holdningen i De Europæiske Kommuner og Regioners Råd, således som den er nedfældet i Oulu-erklæringen »gode styreformer i dagens Europa« vedtaget den 17. juni 2000 i Oulu,

under henvisning til charteret om lokalt selvstyre og udkastet til charter om regionalt selvstyre fra Europa-Rådets kommunalkongres,

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at udarbejde udtalelse om dette spørgsmål og at overdrage det forberedende arbejde til Underudvalget »Institutionelle anliggender«,

under henvisning til forslag til udtalelse vedtaget den 5. oktober 2001 af Underudvalget »Institutionelle anliggender« (ordfører: Luc Van Den Brande (B-PPE)) (CdR 105/2001 rev.),

og ud fra den betragtning, at den igangværende integration af Europa er nået til et punkt, hvor mere indgående overvejelser over de videre målsætninger trænger sig på,

og ud fra den betragtning, at den institutionelle arkitektur er af stor betydning i denne forbindelse, men er dog kun et middel og et instrument til at styrke Europas demokratiske opbygning,

og ud fra den betragtning, at Europa bør på ny i fuldt omfang blive et fælles forehavende omfattende samtlige borgere, hvis inddragelse og medvirken vil få afgørende betydning,

(¹) EFT C 144 af 16.5.2000, s. 1.

(²) EFT C 156 af 6.6.2000, s. 12.

og ud fra den betragtning, at en god, troværdig og ansvarlig styring er en nødvendig forudsætning herfor,

og ud fra den betragtning, at ifølge beslutningerne fra Det Europæiske Råd i Nice er der indgået de nødvendige aftaler om at fremkomme med oplæg i Laeken-erklæringen og opstille retningslinjer med henblik på regeringskonferencen i 2004,

og ud fra den betragtning, at det er nødvendigt, at Regionsudvalget, ud over sine forskellige bidrag til fremtiden for og i Europa, fastlægger sin holdning til Regionsudvalgets rolle og deltagelse i den europæiske beslutningstagning,

og ud fra den betragtning, at fastlæggelse af en sådan holdning forudsætter, at der anstilles overvejelser over Regionsudvalgets opgaver og rolle, dets interne arbejdsgang, dets forhold til EU's institutioner og dets egen institutionelle stilling forud for regeringskonferencen i 2004,

og ud fra den betragtning, at disse overvejelser bør ikke begrænses til en rent teknisk analyse. Man bør også beskæftige sig med den bredere problematik omkring regionernes og lokalsamfundenes velkendte ansvar inden for EU's beslutningstagning,

og ud fra den betragtning, at det er hensigtsmæssigt, at Regionsudvalget bistås af et udvalg af sagkyndige, med alt dette ønsker Regionsudvalget at tilføje en merværdi, så der nås frem til en styring af EU præget af større kvalitet og effektivitet, bl.a. i opløbet til den vigtige udvidelse af EU —

på den 41. plenarforsamling af 14. og 15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger

1. Generelle bemærkninger

Regionsudvalget

1.1. konstaterer, at der ved udløbet af dets anden firårige mandatperiode er behov for grundlæggende overvejelser over dets rolle og deltagelse i EU's beslutningstagning;

1.2. mener, at disse overvejelser må vedrøre såvel Regionsudvalgets opgaver og rolle, dets interne arbejdsgang, dets forhold til Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet som Regionsudvalgets institutionelle stilling forud for regeringskonferencen i 2004;

1.3. er overbevist om, at debatten om Europas fremtid ikke bør begrænse sig til en ren og skær institutionel debat eller til en drøftelse af beføjelser og finansiering, men at Den Europæiske Unions opgaver og kompetenceafgrænsningen i forhold til medlemsstaterne og de regionale og lokale myndigheder bør baseres på og ses i tilknytning til subsidiaritetsprincippet, princippet om EU's begrænsede ene kompetence, proportionalitetsprincippet og forpligtelsen til at respektere medlemsstaternes nationale identitet; denne debat bør føre til større åbenhed og ansvarlighed samt til en mere effektiv og mere demokratisk beslutningsproces med sigte på en politik, som rummer maksimal merværdi og øger borgernes inddragelse;

1.4. finder det med henblik på disse overvejelser rimeligt at lade sig bistå af et udvalg af sagkyndige, så der kan ydes et nyttigt bidrag til debatten om nye styreformers i EU og om Den Europæiske Unions fremtid, herunder også med sigte på den vigtige kommende udvidelse af EU;

1.5. ønsker her forud for den forestående udvidelse tillige at udbygge de regionale myndigheders erfaringer og sagkundskab med den viden, som de regionale og lokale myndigheder i ansøgerlandene besidder.

2. Regionsudvalgets opgaver og rolle

Regionsudvalget

2.1. konstaterer ved udløbet af sin anden firårige mandatperiode, at dets stilling i EU's institutionelle bygværk og dets rolle i EU's beslutningstagning efterhånden er blevet styrket; i den forbindelse var specielt Amsterdam-traktaten en vigtig ny etape i henseende til Regionsudvalgets organisatoriske og finansielle autonomi og udvidelsen af dets rådgivende beføjelser;

2.2. minder om, at Nice-traktaten nok imødekommer dets krav om, at Regionsudvalget skal bestå af repræsentanter for regionale og lokale organer, idet medlemmerne skal være enten valgt til en regional eller lokal myndighed eller politisk ansvarlige over for en folkevalgt forsamling, men at der ikke er taget hensyn til Regionsudvalgets øvrige krav, bl.a. med hensyn til øget inddragelse i EU's beslutningsproces;

2.3. er tilfreds med analysen i hvidbogen om nye styreformer, når det drejer sig om at nå ud til borgerne via et regionalt og lokalt demokrati og med de aktionspunkter, som Kommissionen på dette felt lægger op til for Regionsudvalgets vedkommende, nemlig (1) at det skal spille en mere pro-aktiv rolle i forbindelse med overvågningen af politikkerne, (2) at det skal organisere udveksling af bedste praksis for, hvordan lokale og regionale myndigheder inddrages i forberedelsen af EU's beslutningstagning på nationalt plan, og (3) at det skal gennemgå de lokale og regionale virkninger af visse direktiver med henblik på en mere fleksibel anvendelse heraf;

2.4. må dog konstatere, at disse aktionspunkter på den ene side falder uden for Regionsudvalgets nuværende rådgivende funktion, men at de på den anden side ikke indeholder noget om de midler — såvel finansielt som i henseende til »human resources«, som står til Regionsudvalgets rådighed med henblik på løsningen af disse opgaver — og ej heller kommer nærmere ind på en styrkelse af Regionsudvalgets institutionelle stilling i EU's beslutningstagning;

2.5. mener, at man i debatten om nye styreformer i EU næppe kan holde det ene aspekt adskilt fra det andet, og ønsker at undgå, at debatten udmønter sig i en fastlåsning af Regionsudvalgets nuværende rådgivende funktion, da det som et demokratisk organ tillige har en vigtig rolle at spille som et debatforum, kommunikationsorgan og politikformulerende eller i det mindste -evaluerende instans;

2.6. finder det påkrævet, at der i denne forbindelse tilvejebringes et større spillerum og afsættes flere midler med henblik på:

- at organisere den politiske debat og diskussion på alle niveauer for at øge befolkningens interesse;
- at sætte mere ind på målrettet information og bevidstgørelse;
- at lægge mere vægt på de unges undervisning heri i skolerne og i lige så høj grad i programmet for videreuddannelse;
- at øge borgernes permanente indflydelse på EU's politik, bl.a. via samfundsaktørerne og ved på struktureret vis at involvere civilsamfundet i EU's politik.

2.7. ønsker på konstruktiv vis at bidrage til debatten om nye styreformer i EU set ud fra dette perspektiv og vurderer, at der samtidig er behov for nærmere overvejelser over Regionsudvalgets interne arbejdsgang, de tværinstitutionelle forbindelser og den institutionelle stilling forud for regeringskonferencen i 2004.

3. Regionsudvalgets interne arbejdsgang

Regionsudvalget

3.1. ønsker at anstille grundige overvejelser over sin interne arbejdsgang med det sigte at foretage en evaluering af denne og derigennem bidrage til at knæsette de principper for nye styreformer, som er nævnt i hvidbogen, nemlig åbenhed, deltagelse, ansvarlighed, effektivitet og sammenhæng;

3.2. mener, at det centrale spørgsmål her er, om det lykkes Regionsudvalget at varetage de rådgivende opgaver, som tillægges det i traktaten, på kvalitativt og kvantitativt set tilfredsstillende vis; i denne forbindelse melder der sig specielt følgende spørgsmål:

- svarer de områder, hvor Regionsudvalget har fået tildelt en rådgivende opgave, til Regionsudvalgets muligheder, til dets politiske prioriteter og til de lokale og regionale myndigheders beføjelser?
- tillader de frister, som er nedfældet i traktaten, et nyttigt input fra Regionsudvalget?
- er de interne procedurer, som Regionsudvalget arbejder efter, herunder hasteproceduren og de forenkede procedurer, gearet til de opgaver, som traktaten tildeler det?
- har Regionsudvalget behov for større kontinuitet i sine aktiviteter, bl.a. via nedsættelse af et permanent udvalg?
- skal Regionsudvalget omlægge sin interne organisation, så der tages hensyn til de repræsenterede regioners og lokale forvaltningers beføjelser?

3.3. bør i den forbindelse bestrebe sig på at rationalisere sine interne procedurer, hvad angår henvisning af udtalelser;

3.4. føler sig forpligtet til, med udsigten til større ansvar og af hensyn til sammenhængen, at være særlig opmærksom på sine medlemmers opgaver, legitimitet og pligter med det sigte at nå frem til en bedre sammenhæng mellem deres virksomhed som medlemmer af Regionsudvalget — hvor de skal udøve deres hverv helt uafhængigt og i Fællesskabets generelle interesse — og deres virksomhed som repræsentanter i lokale og regionale organer;

3.5. finder det relevant, at det udvalg af sagkyndige, som omtales i denne udtalelses pkt. 1.3, foretager en gennemgribende analyse af disse spørgsmål, så Regionsudvalget sættes i stand til i rette tid at indtage et standpunkt og, hvor og når det er nødvendigt, bistås i sit videre bidrag til debatten om Den Europæiske Unions fremtid.

4. Forholdet mellem Regionsudvalget og Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet

Regionsudvalget

4.1. udtrykker tilfredshed med fælleserklæringen fra Kommissionens og Regionsudvalgets formænd og den dertil hørende protokol, der sigter på et mere intensivt samarbejde mellem de to aktører, men mener dog, at denne protokol bør udlægges dynamisk, så der tages fuldt hensyn til de ovennævnte aktionspunkter i hvidbogen om nye styreformer, navnlig ønsket om, at Regionsudvalget spiller en mere proaktiv rolle i forbindelse med overvågningen af politikkerne, således at Regionsudvalget allerede forud for fastlæggelsen af Kommissionens årlige arbejdsprogram får mulighed for at fremkomme med nyttigt input;

4.2. finder det i denne forbindelse nødvendigt af hensyn til effektiv varetagelse af sin rådgivende funktion, at der foretages gennemgribende ændringer i den form, hvori Kommissionen konsulterer Regionsudvalget, og at det sikres, at Regionsudvalget effektivt og systematisk inddrages i alle faser af udarbejdelsen af retningsgivende politikdokumenter fra Kommissionen såsom hvidbøger og grønbøger;

4.3. opfordrer Rådet til at aftale en adfærdskodeks med Regionsudvalget angående de nærmere regler om høring af Regionsudvalget og dets udtalelsers politiske indvirkning på EU-lovgivningen, navnlig hvad angår frister, hvor der skal tages hensyn til særtrækkene ved proceduren med fælles beslutningstagning;

4.4. henstiller i den forbindelse, at den frist på en måned, som Regionsudvalget har til at afgive udtalelse i henhold til EF-traktatens art. 265, forlænges til 3 måneder, så den tilpasses de vilkår, som Regionsudvalget arbejder under;

4.5. opfordrer tillige Europa-Parlamentet til, udover det allerede eksisterende samarbejde mellem Parlamentet og Regionsudvalget på ordførerområdet, at indgå nærmere aftaler med Regionsudvalget om reglerne for høring af Regionsudvalget, herunder både obligatorisk høring og høring på Parlamentets initiativ;

4.6. fastholder sit standpunkt, som det kom til udtryk i forbindelse med regeringskonferencen i 2000, at hvis Kommissionen og Rådet vælger ikke at efterkomme Regionsudvalgets henstillinger i forbindelse med en obligatorisk høring, skal de begrunde dette, samt at Parlamentet bør kunne give en sådan begrundelse på frivilligt grundlag;

4.7. peger i denne sammenhæng på behovet for en permanent og frugtbar dialog mellem de institutionelle aktører, bl.a. i lyset af henstillingerne i hvidbogen om nye styreformer.

5. Regionsudvalgets institutionelle stilling i opløbet til regeringskonferencen i 2004

Regionsudvalget

5.1. ønsker at anstille nøje overvejelser over Regionsudvalgets institutionelle stilling i opløbet til regeringskonferencen i 2004, bl.a. med henvisning til analyserne og henstillingerne fra det udvalg af sagkyndige, som omtales i denne udtalelses pkt. 1.4;

5.2. ønsker i denne forbindelse en styrkelse af de lokale og regionale myndigheders påvirkningsmuligheder og støtter den særlige position, som regioner med lovgivningsbeføjelser indtager i EU's institutionelle bygværk.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens grøn bog om den fælles fiskeripolitik fremtid«

(2002/C 107/15)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Grøn bog om den fælles fiskeripolitik fremtid« (KOM(2001) 135 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 22. marts 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 10. maj 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri«,

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 33, 34, 153 og 174,

under henvisning til Underudvalg 2's forslag til Regionsudvalgets udtalelse, der blev vedtaget den 3. juli 2001 (CdR 153/2001 rev.) — Ordførere: Rüdiger von Plüskow, statssekretær i Ministeriet for fysisk planlægning, landbrug, fødevarer og turisme i Slesvig-Holsten (D/PSE), og Wim van Gelder, kongelig kommissær i provinsen Zeeland (NL/PPE) —

på den 41. plenarforsamling af 14. og 15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Ud fra følgende betragtninger:

1. Fiskeriet og de tilknyttede erhvervssektorer er af stor betydning navnlig for kystregionerne. For det første rummer det indtjeningsmuligheder og skaber arbejdspladser, der på forskellig vis præger randregionerne. Derudover er fiskeriet en vigtig del af disse områders kulturelle identitet. Ganske vist er vekselvirkningen mellem fiskeriet og andre erhvervsgrøner ofte ringe, i de fleste områder dog med undtagelse af turismen. Men i en række kystregioner er fiskeriets samfundsøkonomiske betydning langt større, end det fremgår af dets procentdel af bruttonationalproduktet.

2. Regionsudvalget er bekymret over den økonomiske situation i visse dele af fiskerisektoren i EU. I nogle regioner er den overordentlig usikker på grund af utilstrækkelig opretholdelse af bestandene og deraf følgende risiko for fuldstændig nedfiskning, overkapacitet i visse fartøjskategorier og den kraftige omkostningsstigning på grund af højere oliepriser. Det spiller også en rolle, at fiskerisektoren ikke i tilstrækkelig grad har tilpasset sig de ændrede forhold. Det fører i disse regioner til, at mange fiskerivirksomheder inden for nogle fartøjskategorier har utilstrækkelig rentabilitet, som oftest utilstrækkelig indtjening for fiskerne og deres familier samt faldende beskæftigelse. Det er imidlertid vigtigt at bemærke, at investeringsstøtte kan have forværret problemet med overkapacitet, lav rentabilitet og erstatning af arbejdskraft med kapital i fangstsektoren, samtidig med at andre brancher tilbyder stabile og bedre betalte job.

3. Regionsudvalget konstaterer, at den fælles fiskeripolitik i det store og hele ikke har nået de opstillede mål. Navnlig er det ikke lykkedes at sikre bæredygtig udnyttelse af fiskeressourcerne eller at forbedre fiskernes levevilkår. Regionsudvalget mener derfor, at det nu efter 20 års forløb er uomgængeligt og på høje tid at foretage en grundlæggende revision af den fælles fiskeripolitik.

4. Desuden er der også en række nye udfordringer, der gør en grundlæggende nyorientering af den europæiske fiskeripolitik nødvendig; det gælder især den forestående udvidelse af Unionen, den tiltagende globalisering og hensynet til udviklingslandenes berettigede interesser.

Henstillinger

1. Regionsudvalget bifalder udtrykkeligt, at Kommissionen i grønbogen har foretaget en skånselsløs analyse af den aktuelle situation som baggrund for overvejelser og ideer med henblik på en grundlæggende reform.

I betragtning af, at systemet til forvaltning af den fælles fiskeripolitik har spillet fallit, efterlyser Regionsudvalget en videnskabelig analyse af alternative forvaltningssystemer, som er i overensstemmelse med EU's integrationsproces, da en sådan analyse slet ikke er omtalt i grønbogen.

I den forbindelse kræver Regionsudvalget, at Kommissionen forpligter sig til i det endelige dokument, der kommer til at danne grundlag for Rådets beslutning, at medtage Det Videnskabelige, Tekniske og Økonomiske Komite for Fiskeriets (STECF) vurdering af grønbogen, af EU's samforvaltningsordninger og navnlig af forslaget om en ordning med individuelle EU-fiskerirettigheder.

For at sikre et solidt grundlag for den fremtidige politik efterlyser Regionsudvalget en integreret uddybning af forskningen med særlig henblik på biologi, teknik, økologi og samfundsøkonomi. Desuden bør registreringen af data vedrørende fiskeriet forbedres.

2. Regionsudvalget tilslutter sig både de grundprincipper for en fælles fiskeripolitik, som Kommissionen opstiller i grønbogen, og dens ønske om at prioritere klarere blandt disse mål. Ovennævnte integrerede forskningsindsats bør lægges til grund for prioriteringen.

Det er absolut nødvendigt at fastsætte et prioriteret mål med henblik på fastlæggelse af hovedprincipperne i den fremtidige forvaltningsmodel for den fælles fiskeripolitik. Den igangværende revision bliver en fiasko, hvis situationen forbliver uafklaret, hvis man ikke tager fat på problemet med de uforenelige mål for den fælles fiskeripolitik, og hvis hensigtsrklæringer ikke afløses af konkrete forslag

3. Ligeledes kan Regionsudvalget tilslutte sig Kommissionens bedømmelse af den foreliggende situation og dens antagelser om, hvad der sker, hvis den nuværende fælles fiskeripolitik videreføres uændret.

4. Regionsudvalget fremsætter følgende henstillinger i tilknytning til Kommissionens alternativer og præferencer med henblik på en fremtidig fiskeripolitik og skal i den forbindelse bemærke, at det på indeværende tidspunkt holder sig til principielle udsagn:

Forbedring af bevarelsespolitikken

5. Regionsudvalget støtter Kommissionens bestræbelser for at få gennemført flerårig, flerarts- og økosystemorienteret forvaltning på grundlag af integreret forskning, men gør opmærksom på, at der på baggrund af de meget komplekse forhold må findes så enkle regler som muligt for at lette effektiv forvaltning og finde accept hos fiskerne. Specielt bifalder Regionsudvalget Kommissionens ønske om i randområderne i særlig grad at tage hensyn til de enkelte områders særlige situation.

6. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at der er behov for mere effektive regler end hidtil vedrørende tekniske foranstaltninger. Navnlig er der brug for effektive regler for bifangster. Ligeledes tilslutter Regionsudvalget sig Kommissionens krav om flerårige planer for bestandsgenopbygning.

I forbindelse med ressourcebevarelsespolitikken er reduktion af industrifiskeriet — dvs. fiskeri med henblik på produktion af fiskemel og fiskeolie — efter Regionsudvalgets opfattelse af særlig betydning. Når fiskeressourcerne hele tiden er vigende, mens behovet i verden som helhed stiger, må industrifiskeriets omfang overvejes. Regionsudvalget forventer derfor, at Kommissionen efter omhyggelig undersøgelse bl.a. på grundlag af videnskabelige henstillinger fremsætter konkrete forslag til reduktion af industrifiskeriet.

Regionsudvalget bemærker, at visse former for drivgarn såsom dem, der anvendes til tunfiskeri, og særlige bundgarn forsynet med bøjer skader økosystemet, og går derfor ind for et totalt forbud. Der er nemlig andre redskaber til fangst af disse arter, som er absolut selektive og miljøvenlige.

7. Regionsudvalget konstaterer som Kommissionen, at der, så længe den økonomiske og sociale situation i fiskerisektoren ikke har stabiliseret sig, i grunden stadig ikke findes noget ordentligt alternativ til princippet om relativ stabilitet, som indebærer, at der lægges en bestemt fordelingsnøgle til grund for beslutningen om de enkelte kvoter. Alligevel må det anbefales at undersøge, om det ikke for at sikre et økonomisk og socialt set sundt fiskeri i EU er på sin plads at tage princippet om relativ stabilitet op til fornyet overvejelse og i stedet lade markedsmekanismen fungere, hvor det er en reel mulighed.

Fordelingsnøglen blev fastsat i 1981 forud for Grækenlands, Spaniens, Portugals, Sveriges, Finlands og Østrigs tiltrædelse og bør derfor nu ajourføres for at tage højde for de behov, som i dag er vitale for de fiskeriafhængige samfund.

8. Regionsudvalget støtter kraftigt Kommissionens plan om at forbeholde fiskeriet med mindre fartøjer 6-12-sømilezonen. Det samme gælder videreførelsen af særordningen i de særligt følsomme områder Shetlandskassen og Nordsøen.

Regionsudvalget noterer sig Kommissionens tanker om at indføre markedsokonomiske kvotetildelingssystemer og afgifter på fiskerirettigheder, men påpeger, at der er risiko for, at fiskeriet koncentrerer i store fiskerivirksomheder på bekostning af små virksomheder og fiskeri med mindre fartøjer, hvilket er til skade for de berørte kystregioner, såfremt der ikke træffes beskyttende foranstaltninger.

Fremme af miljødimensionen i den fælles fiskeripolitik

9. Regionsudvalget bifalder, at miljøaspekterne skal inddrages stærkere i den fælles fiskeripolitik til sikring af fiskeriet, økosystemerne og produkternes kvalitet, som der redegøres for i Kommissionen meddelelse »Omrids af en strategi til integration af miljøbeskyttelseshensyn i den fælles fiskeripolitik«. Det er i den forbindelse vigtigt, at der tages hensyn til alle miljøbelastninger, der kan påvirke fiskeriet i negativ retning, det være sig søtransport, olieudvinding, opmudring, havnebyggeri, landindvinding, etablering af tidevands- og vindkraftværker m.m. Regionsudvalget advarer dog udtrykkeligt mod generaliserende regler; tværtimod bør anvendelsen af disse principper afpasses efter betingelserne i de enkelte regioner, så der tages hensyn til de stærkt forskellige maritime økosystemer.

10. Regionsudvalget finder, at indførelse af økomærkning i fiskerisektoren kan medvirke til at fremme fiskeriets omdømme i offentligheden. Økomærkning kan også få betydning ved at udvikle og støtte fiskernes egen miljø- og kvalitetsbevidsthed.

Certificering af ansvarlige fiskeriformer er et af de mest lovende forvaltningsinstrumenter, som omgående må afprøves. Regionsudvalget opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at oprette et offentligt certificeringsorgan under EU-kontrol.

Forbrugerbeskyttelse

11. Regionsudvalget understreger ligesom Kommissionen de ernæringsfysiologiske fordele ved at spise fisk og fiskeprodukter. Men det er ubestrideligt, at disse produkter lige så vel som andre kan indeholde sundhedsfarlige forureninger og belastninger. Det er derfor nødvendigt, at Fællesskabsrettens sundhedsnormer også finder anvendelse på dette område. Det indebærer bl.a. fastlæggelse af grænseværdier for skadelige stoffer.

12. Regionsudvalget understreger udtrykkeligt, at en sådan streng fremgangsmåde er nødvendig, da man ellers ikke kan sikre, at forbrugerne har den nødvendige tillid til fiskenes og fiskeprodukternes sikkerhed. BSE-krisen i forbindelse med oksekød har tydeligt vist, hvilke katastrofale følger tabet af forbrugernes tillid kan medføre for bestemte produkter og dermed hyppigt for hele regioner.

13. Regionsudvalget understreger stærkt, at disse principper, som gælder for Fællesskabets egne producenter, ligeledes skal gælde for import fra tredjelande, som Fællesskabet i væsentligt omfang er afhængigt af.

Flådepolitik

14.1. Regionsudvalget tilslutter sig Kommissionens vurdering, at den hidtidige fælles flådepolitik fundamentalt set ikke har nået sine mål; specielt kan der ikke konstateres positive indvirkninger på ressourcetsituationen. Regionsudvalget støtter derfor i princippet Kommissionens bestræbelser på at gennemføre en mere effektiv flådepolitik, der kan skabe balance mellem fangstkapacitet og udnyttelsesgrad. Undersøgelse af fiskerbådes fangstkapacitet må levere kriterierne, og der må tages hensyn til det teknologiske fremskridt. Samtidig må det sikres, at den kommende ordning dækker et længere tidsrum. Ligeledes støtter Regionsudvalget Kommissionens ønske om at gøre det nye system mere gennemsigtigt og enkelt, så fiskerne bedre kan acceptere det, og om at indføre mere effektive overvågnings- og kontrolsystemer i medlemsstaternes regi samt strengere sanktioner i forbindelse med overtrædelser.

14.2. Regionsudvalget er sig bevidst, at den nye flådepolitik er et af de vanskeligste problemer i hele reformen. De nødvendige beslutninger forudsætter derfor en omhyggelig undersøgelse, som inddrager videnskaben og de berørte erhvervssektorer. Utilstrækkelig forberedelse resulterer i forkerte beslutninger, der kan medføre alvorlige økonomiske konsekvenser for de berørte regioner. Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til i tide at gøre alt for at sikre en seriøs beslutningstagning. Det er i den forbindelse nødvendigt at undgå generelle ordninger og i stedet i højere grad end hidtil at træffe specifikke foranstaltninger, der er tilpassede den konkrete situation, det berørte flådesegment og den pågældende region, så den nødvendige fleksibilitet bevares.

For at tage højde for de konsekvenser, som de forskellige EU-foranstaltninger har for de fiskeriafhængige samfund, bør der efter Regionsudvalgets mening foretages en detaljeret undersøgelse af fiskerierhvervet i disse samfund både hvad angår flåden, forarbejdningsindustrien, handels- og tjenestesektoren, demografien og de sociale aspekter med det mål at vurdere indvirkningen på disse samfund og træffe de nødvendige socioøkonomiske forholdsregler.

Et godt eksempel på en udmærket virkende foranstaltning til den nødvendige begrænsning af fiskefangsten er den regel om fiskedage kombineret med en samforvaltningsmodel, der er indført i fiskeriet i Holland.

14.3. Uafhængigt af resultatet af denne undersøgelse vender Regionsudvalget sig stærkt mod udtagelse af endnu større kapacitet, når flåden tilføres ny kapacitet. I de fleste tilfælde har fiskerne fartøjer, der er tilpassede deres form for fiskeri og ikke kan erstattes af mindre eller svagere motoriserede fartøjer, da det ville true virksomhedens sikkerhed i fangstteknisk, økonomisk, søfartsmæssig og arbejdsteknisk henseende. Af samme årsager er kapacitetsreduktion ved hver licensoverdragelse uacceptabel. En automatisk reaktion uden undersøgelse af det enkelte tilfælde må afvises. I betragtning af mange fartøjers høje alder, navnlig i Middelhavet (trawlerne er over 25 år gamle i gennemsnit) bør man bibeholde den offentlige støtte, som gør det muligt at forny flåden med tilsvarende kapacitet.

14.4. Regionsudvalget understreger stærkt, at den nødvendige tilpasning af flådestrukturen i EU og den dermed nødvendigvis forbundne reduktion af flåden skal have det formål at tilvejebringe en moderne kerneflåde. Opnår man ikke det, bliver fornyelse og teknologisk videreudvikling af fiskeriflåderne umuliggjort. Regionsudvalget opfordrer derfor Kommissionen til at udvikle løsningsmodeller, der ikke blot består i fremskrivning af foranstaltningerne i det gamle flerårige udviklingsprogram. Denne smertelige tilpasningsproces må efter Regionsudvalgets opfattelse følges op af ledsageforanstaltninger som forbigående EU-finansierede oplægninger og sociale kompensationer. Men disse støtteudbetalinger må ikke bidrage til at opretholde overkapacitet på områder, hvor den dårlige situation er strukturelt betinget. De må derfor kun være af forbigående karakter.

14.5. Regionsudvalget bifalder, at Kommissionen er rede til at fastlægge undtagelsesbestemmelser for fiskeri med mindre fartøjer for ikke at bringe denne fiskeriforms eksistens i fare.

14.6. Regionsudvalget finder det afgørende for gennemførelsen af den nye strukturpolitik, at Det Finansielle Instrument til Udvikling af Fiskeriet, FIUF, bevares, så EU-flåden kan blive rentabel, konkurrencedygtig og i omfang svare til produktiviteten af de ressourcer, den har adgang til. Den seneste tids indsats i de enkelte regioner for at reducere og tilpasse flåden bør sammen med omfanget af ressourcerne være nøglereferencer ved fastlæggelsen af retningslinjerne for målene for de enkelte flådesegmenter.

Bedre styring af den fælles fiskeripolitik

15.1. Regionsudvalget bifalder Kommissionens bestræbelser for via reformen at skabe gennemskuelige, omkostningseffektive og fleksible forvaltningsrammer, der åbner mulighed for at reagere på krisesituationer. En vigtig metode til at opnå dette er at inddrage de berørte parter nærmere i såvel beslutningstagning som gennemførelse. I den forbindelse kan man udnytte den stilling, som markedsordningspolitikken tillægger producentorganisationerne, for de er særdeles velegnede til at indgå i en form for samforvaltning. De berørte

aktører kan således inddrages i politikken og påtage sig et medansvar for denne.

15.2. Regionsudvalget bifalder udtrykkeligt Kommissionens planer om i særlige tilfælde at give medlemsstaterne beføjelse til at gennemføre specifikke lokale bevarelsesforanstaltninger. En sådan decentral beføjelse er udtryk for hensyntagen til subsidiaritetsprincippet, og den sikrer hurtig indgriben, som er afpasset efter den konkrete situation.

Anvendelse af subsidiaritetsprincippet i de enkelte medlemsstater ved at inddrage regionerne i beslutningsprocessen vil give regionerne større andel i forvaltningen og et større medansvar for udviklingen og gennemførelsen af fiskeribevarelsespolitikken på samme vilkår som i forbindelse med strukturfondene.

15.3. Lige så stærkt støtter Regionsudvalget Kommissionens forslag om, at medlemsstaterne for fremtiden skal kunne anvende strengere bevarelsesforanstaltninger end vedtaget af Fællesskabet ikke bare over for deres egne, men over for alle fiskere. Kommissionen bør principielt undersøge, hvor vidt disse foranstaltninger kan udstrækkes både tidsmæssigt og geografisk uden at krænke princippet om ikke-diskriminering. Det er en selvfølge, at videnskabelig rådgivning skal indgå i beslutningsprocessen, og at der skal tages hensyn til den integrerede kystzoneplanlægning.

Overvågning og kontrol

16.1. Regionsudvalget støtter Kommissionens opfattelse, at medlemsstaternes foranstaltninger skal koordineres bedre og sanktionerne i tilfælde af overtrædelser skærpes og harmoniseres. En så ensartet sanktionsmekanisme som muligt er af stor betydning, idet den demonstrerer alvoren i medlemsstaternes og Fællesskabets bestræbelser for at bevare ressourcerne. Som Kommissionen er inde på, bør man i den forbindelse ikke udelukke drastiske sanktioner som f.eks. tab af fiskekvoter og inddragelse af licenser.

Under alle omstændigheder bør Kommissionen indføre de nødvendige inspektions- og kontrolmekanismer for at sikre ensartet overholdelse af fiskerireglerne i alle regioner. Harmoniseringen bør også omfatte de afskrækkende foranstaltninger og sanktioner, som de forskellige medlemsstater opererer med.

16.2. Det er Regionsudvalgets opfattelse, at efter harmonisering af medlemsstaternes kontrol- og sanktionspolitik er vejen banet for en EU-kontrolmyndighed. Skønt medlemsstaterne utvivlsomt er i stand til at gennemføre kontrollen på nationalt plan, vil en sådan instans bidrage til ligebehandling af alle berørte parter og til at fjerne fiskernes mistro. Det ville måske være den bedste metode til at overbevise de berørte parter om nye foranstaltningers nødvendighed.

Indtil da bør Kommissionen efter Regionsudvalgets opfattelse gøre mere for at forenkle reglerne og gøre det lettere at kontrollere, at de overholdes.

Styrkelse af den sociale og økonomiske dimension i den fælles fiskeripolitik

17.1. Efter Regionsudvalgets opfattelse indeholder dette afsnit en afgørende kursændring i den nye fælles fiskeripolitik, og det må derfor overvejes nøje. Det er tydeligt, at dette katalog af foranstaltninger hænger uløseligt sammen med udsagnene om den nye flåde- og ressourcopolitik. Det centrale spørgsmål er, om EU også i fremtiden er rede til at støtte fiskerierhvervet finansielt. Kommissionen har åbenbart til hensigt at reducere støtten til sektoren væsentligt og helt at indstille støtten til modernisering af flåderne for at koncentrere sig om ophugning og oplægning. Samtidig skal der i højere grad end nu indføres markedsøkonomiske elementer i fiskeripolitikken.

17.2. Regionsudvalget har forståelse for Kommissionens ønske om at effektivisere det hidtidige, lidt effektive system i forbindelse med støtte til flådestrukturen. Men denne bestræbelse, som Regionsudvalget udtrykkeligt støtter, må ikke medføre en fundamental forøgelse af fiskerikapaciteten i EU.

Ydermere bør Kommissionen aktivt tilskynde medlemsstaterne til fuldt ud at trække på samtlige socioøkonomiske instrumenter, som står til deres rådighed gennem Fællesskabets strukturfonde, nemlig finansieringsinstrumentet for fiskeri og mål 1, 2 og 3. Disse programmer kræver passende national samfinansiering, så det sikres, at EU's finansielle tildelinger kommer til fuld gavn i fiskerisamfundene i SAMTLIGE medlemsstater i programperioden. Regionsudvalget er overbevist om, at hvis disse flerårige strukturfondsprogrammer målrettes effektivt, vil de lokale og regionale myndigheder og udviklingsagenturerne blive i stand til at iværksætte fremtidige strategier, som tilfører merværdi, fremmer økonomisk udvikling og skaber

arbejdspladser, hvilket er i de fiskeriafhængige samfunds langsigtede interesse og til gavn for disse.

17.3. Da der er tale om yderst komplicerede spørgsmål, må også dette overordentlig vigtige element i den nye reformpolitik underkastes en grundig og seriøs faglig og videnskabelig undersøgelse. Overilede politiske beslutninger kan modvirke den fælles målsætning, som indebærer, at reformen for et længere tidsrum skal etablere et bæredygtigt grundlag for at bevare fiskeressourcerne og sikre den berørte befolkningsgruppes indkomst. Regionsudvalget opfordrer derfor kraftigt Kommissionen til at vurdere sin politik ud fra såvel traktatens som dens egne målsætninger og til at indrette sine forslag herefter.

17.4. Hvad angår indholdet i dette afsnit fastholder Regionsudvalget følgende centrale udsagn:

- Regionsudvalget bifalder Kommissionens ønske om at udvikle en sund og rentabel fiskerisektor;
- Regionsudvalget bifalder Kommissionens planer om at støtte forfordelte områder uden erhvervsmæssige alternativer;
- Regionsudvalget opfordrer til at yde finansiell støtte til forskning og til projekter, der har til formål at effektivisere fiskeriet ved at spare omkostninger, ændre fiskeriteknik osv.;
- Regionsudvalget efterlyser bidrag til forbedring af leve- og arbejdsvilkårene om bord og af produkternes kvalitet;
- Et indgreb i de løbende programmer under EU's strukturfonde, herunder FIUF, der løber til 2006, med det formål drastisk at nedskære midlerne til modernisering og nybygning af fiskerifartøjer, afviser Regionsudvalget;
- Regionsudvalget afviser også tanken om i princippet kun at yde støtte til at finansiere reduktion af flåden.

Regionsudvalget understreger i den forbindelse endnu en gang, at det er helt nødvendigt at opretholde en moderne kerneflåde.

17.5. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at fremlægge en undersøgelse af de alternative forslag til forvaltning af de regulerede markedssystemer, samforvaltningsordningerne og deres eventuelle socioøkonomiske konsekvenser og indflydelse på forvaltningen af EU-fiskeriet. Undersøgelsen bør vedlægges Kommissionens forslag til Rådet med henblik på revision af den fælles fiskeripolitik.

Fremme af akvakultur

18.1. Regionsudvalget deler Kommissionens vurdering af, at miljøbeskyttelsesforanstaltninger er særlig vigtige inden for akvakulturområdet. Regionsudvalget kan dog ikke tilslutte sig Kommissionens udtalelse om, at markedet for fremtiden skal være den eneste drivkraft for udviklingen på dette område. I betragtning af det stigende misforhold mellem udbud og efterspørgsel på fiskeriområdet og EU's dermed forbundne afhængighed af import fra tredjelande er Kommissionen her ude af takt med virkeligheden. Desuden udgør akvakultur et seriøst alternativ til de indkomstmuligheder og de arbejdspladser, der forsvinder som følge af saneringen af fiskeriet.

18.2. Regionsudvalget giver derfor sin tilslutning til fremme af akvakultur både hvad angår investeringer og ydelse af tilskud, navnlig til de såkaldte rene teknologier, med henblik på at kunne imødegå den uomtvisteligt eksisterende belastning af miljøet på en effektiv måde. Der sigtes hermed navnlig til at søge efter muligheder, hvor akvakultur og fiskeri kan gå hånd i hånd, som ved sea-ranching.

Forarbejdningsindustrien

19.1. Kommissionen slår ganske rammende fast, at forarbejdningsindustrien ligesom handel indtager en vigtig plads i den lokale økonomiske struktur og stiller størstedelen af arbejdspladserne i fiskerisektoren til rådighed. Principielt kan Regionsudvalget følge Kommissionens ønske om at koncentrere støtten på dette område om små og mellemstore virksomheder i de områder, der er mest afhængige. Dette princip bør dog ikke betyde, at alle andre foretagender automatisk udelukkes fra at modtage støtte.

19.2. Regionsudvalget konstaterer, at der i behandlingen af spørgsmålet om sikring af et leve- og konkurrencedygtigt fiskerierhverv temmelig ensidigt tages udgangspunkt i fiskeriets og fangstflådens overkapacitet. Et bæredygtigt og alsidigt fiskerierhverv kræver, at også forarbejdningsindustrien og handelssektoren mere målbevidst påtager sig et ansvar for gennemførelsen af miljømålene for så vidt angår fiskebestande og maritime økosystemer. I forbindelse med udviklingen af markedspolitikken i tilknytning til den fælles fiskeripolitik er det således vigtigt at pege på, at f.eks. foranstaltninger i forbindelse med indførelse af miljømærker skal tage sigte på hele forløbet — fra fisken fanges, til den sælges.

Ekstern fiskeripolitik

20.1. Regionsudvalget er sig ligesom Kommissionen Fællesskabets globale ansvar for reguleringen af fiskebestandene i alle verdenshavene bevidst. Det er i den forbindelse på sin plads at foretage en afvejning mellem EU-flådens behov og situationen med hensyn til fiskebestande og fangstflåder i

tredjelandsfarvande under hensyntagen til Fællesskabsprincipperne om bæredygtighed, forebyggelse og miljøbeskyttelse.

Regionsudvalget henstiller, at de berørte parter i medlemsstatene inddrages i forhandlingerne med tredjelande.

20.2. Bortset herfra må det, i betragtning af de utilstrækkelige ressourcer i Fællesskabets farvande og behovet for indskrænkning af dets egne flåder, være Kommissionens mål at nå frem til fiskeriaftaler med tredjelande. På den måde sikres der fremtidsperspektiver for EU's fiskeri. Fiskeriaftalerne bør udformes sådan, at de også opfylder udviklingslandenes krav og deres ønske om at udvikle deres egen fiskerisektor.

Middelhavs fiskeri

21.1. Regionsudvalget glæder sig over, at Kommissionen er særlig opmærksom på middelhavs fiskeriet og foreslår en særlig række foranstaltninger for disse regioner. I den forbindelse understreger Regionsudvalget, at de almindelige særordninger i de foregående reformkapitler til fordel for regioner, der navnlig er ramt af fiskeriets problemer, ikke er tilstrækkelige til at løse problemerne i Middelhavsområdet på grund af den særlige situation der. Derfor er Regionsudvalget også enig med Kommissionen om, at de nødvendige foranstaltninger først og fremmest skal koncentrerer om de regioner, hvor konkurrencen mellem fiskerierne er særlig stærk, og der derfor er særlig grobund for konflikter. På grund af den særlige pres, der ligger på Middelhavets kystområder, f.eks. på grund af turisme, er det desuden vigtigt, at der kan ydes et bidrag til løsning af problemerne ved hjælp af integreret kystzoneplanlægning.

21.2. Udvidelse af anvendelsen af den fælles fiskeripolitiks regler til også at omfatte Middelhavsregionen, herunder et effektivt system til overvågning og kontrol, er uomgængelig, hvis der skal foretages en effektiv genopbygning af den delvis stærkt reducerede fiskebestand.

Iværksættelsen af et regionalt pilotprojekt som FAO's AdriaticMed-projekt (Albanien, Kroatien, Italien og Slovenien), der styres fra Termoli i Italien, og som sigter mod at styrke det videnskabelige samarbejde omkring vurderingen og forvaltningen af fiskeressourcerne i Adriaterhavet, er et positivt skridt i retning af et internationalt multilateralt samarbejde.

Det italienske parlaments og den italienske regerings nylige forslag om en international fiskeriaftale vedrørende Adriaterhavet mellem EU og tredjelandene omkring Adriaterhavet er en naturlig og ønskelig videreudvikling af AdriaMed. Ifølge oplysninger fra Montego Bay-mødet indeholder forslaget bestemmelser om at oprette en international fiskerimyndighed for Adriaterhavet, som i overensstemmelse med den fælles fiskeripolitik principper og regler og FAO's adfærdskodeks for ansvarligt fiskeri skal sikre bevarelse, forbedring og bæredygtig udnyttelse af Adriaterhavets fiskeressourcer ved hjælp af en ensartet, integreret fiskerilovgivning.

21.3. På baggrund af middelhavsfiskeriets særlige situation, de betragtelige mangler i forbindelse med forvaltningen af ressourcerne og det dermed forbundne behov for adskillige nye bestemmelser for fiskeriet støtter Regionsudvalget Kommissionens tanke om fastsættelse af særlige procedureregler, såsom indkaldelse af et panel af alle fiskeriministre fra Middelhavslandene, navnlig vedrørende overvågning af fiskeriet i de internationale farvande i Middelhavet eller en forbedret gennemsigtig form for subregionalt samarbejde på dette område.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Resumé

22.1. Til slut fastslår Regionsudvalget, at den af Kommissionen fremlagte grønbog er et godt debatgrundlag for den nødvendige reform af den fælles fiskeripolitik, og glæder sig derfor over Kommissionens initiativ. Samtidig understreger Regionsudvalget imidlertid, at beslutninger om vigtige spørgsmål som bevarelse af bestandene, flådestruktur og fællesskabsstøtte til sikring af en bedre fremtid for det europæiske fiskeri må bygge på grundig og integreret forskning. Først dermed får Rådet et solidt grundlag for sin politiske beslutning. I den forbindelse appellerer Regionsudvalget til Ministerrådet om i højere grad end hidtil at orientere sig ud fra de grundlæggende videnskabelige henstillinger i forbindelse med sine politiske beslutninger. Omfattende inddragelse af aktørerne kan i høj grad fremme accepten af de nødvendige reformer.

22.2. Endelig understreger Regionsudvalget behovet for særlige regler for de regioner, der er specielt afhængige af fiskeriet, og for fiskeriet med mindre fartøjer. Der må i den forbindelse foretages en omhyggelig afvejning af interesserne i fiskerisektoren, ikke mindst af hensyn til kystfiskere, som driver ikke-industrialiseret fiskeri i Middelhavet.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om forenkling af landbrugslovgivningen

(2002/C 107/16)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens anden rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om Forenkling af landbrugslovgivningen (KOM(2001) 48 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 9. februar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til præsidiets beslutning af 3. april 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 2 »Landbrug, Udvikling af Landdistrikterne, Fiskeri«,

under henvisning til Kommissionens første rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om Forenkling af landbrugslovgivningen (KOM(1999) 156 endelig),

under henvisning til Kommissionens rapport til Det Europæiske Råd Bedre lovgivning 1999 (KOM(1999) 562 endelig) ⁽¹⁾,

under henvisning til Kommissionens hvidbog om nye styreformer i EU (KOM(2001) 428 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens rapport til Det Europæiske Råd Bedre lovgivning 1998. Et fælles ansvar (CdR 50/99 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Projekt »unge ind i landbruget« (CdR 417/2000 fin) ⁽³⁾;

under henvisning til konklusionerne af landbrugsministrenes rådsmøde den 23. oktober 2000 om Forenkling af forvaltningen af den fælles landbrugspolitik,

under henvisning til konklusionerne af landbrugsministrenes rådsmøde den 29. januar 2001 om Forenkling af landbrugslovgivningen,

under henvisning til konklusionerne af landbrugsministrenes rådsmøde den 19. juni 2001 om Forenkling af landbrugslovgivningen,

under henvisning til forslaget til udtalelse (CdR 154/2001 rev. 2) vedtaget af Underudvalg 2 de 9. oktober med Seamus Murray, Medlem af Meath County Council, Medlem af Mid East Regional Authority (IRL/AE), som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14. og 15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens rapport og dens vedvarende bestræbelser på at forenkle den komplekse række af EU-love på landbrugsområdet. Denne forenkling af landbrugslovgivningen er en løbende proces, og der er behov for en samordnet indsats fra Kommissionen, de øvrige institutioner og alle berørte parter for at kunne gøre fremskridt i spørgsmålet.

1.2. Regionsudvalget er enig i, at forenklingen af landbrugslovgivningen må fortsættes for at gøre den så klar, gennemskuelig og lettilgængelig som muligt, for at opnå en større effektivitet i udnyttelsen af de personalemæssige og finansielle ressourcer og for at nedbringe mulighederne for bedrageri.

1.3. Regionsudvalget godkender Kommissionens bestræbelser på at gøre alle landbrugstekster klarere, mere sammenhængende og utvetydige for at sikre en ensartet gennemførelse i samtlige medlemsstater. Dette krav er særlig presserende, fordi de tekster, som ender med at blive vedtaget på landbrugsområdet, ofte er et resultat af kompromiser, som det ikke altid er let at omsætte i national lovgivning.

1.4. Regionsudvalget mener, at beslutningstagningen, hvor det er relevant, så vidt muligt bør foregå på regionalt og lokalt plan.

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 60.

⁽²⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 11.

⁽³⁾ EFT C 357 af 14.12.2001, s. 29.

1.5. Regionsudvalget mener, specielt på baggrund af den foreslåede udvidelse af EU, at der bør sættes mere ind på at forenkle landbrugslovgivningen, så man undgår at lægge alt for store administrative og finansielle byrder på de udbetalende organer og på nationale, regionale og lokale myndigheder samt på fødevarersektoeren, landbrugserhvervet og beslægtede sektorer.

1.6. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen fortsat arbejder på at udforme konsoliderede udgaver af de forskellige landbrugslove på Kommissionens websted EUR-LEX. Denne konsoliderede lovgivning omfatter nyligt foretagne ændringer i grundlovgivningen, således at det på EUR-LEX-webstedet er muligt at konsultere én enkelt, ajourført version af lovgivningen. Regionsudvalget understreger, at selv om disse konsoliderede tekster ikke er juridisk bindende, er de med til at gøre EU's landbrugslovgivning enklere og let tilgængelig for alle potentielle brugere, herunder nationale og europæiske forvaltninger, lokale og regionale myndigheder, landmænd, erhvervslivet og de landbrugsbeskæftigede.

1.7. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag⁽¹⁾ om at udforme en »Ordnning for mindre landbrugere« med det sigte at nedbringe de administrative byrder ved den fælles landbrugspolitik, som opstår for landmænd, der oppebærer direkte støtte.

1.8. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag, som harmoniserer og forenkler de forskellige foranstaltninger om salgsfremstød for bestemte landbrugsvarer (mælk, olivenolie, oksekød, æbler, citrusfrugter osv.).

1.9. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens bestræbelser på gennemgribende at ændre og forenkle alle EU-regler om handelsmekanismer, herunder regler om eksport- og importlicenser, koderne for bestemmelsesstederne ved eksport og ordningen for sikkerhedsstillelse for landbrugsprodukter.

1.10. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens løbende indsats inden for rammerne af Agenda 2000 med det sigte at indføre nye, forenklede regler for den fælles markedsordning for de forskellige markedssektorer, såsom markafgrøder, vin, bomuld, sukker og frugt og grønsager.

1.11. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med Kommissionens forslag om at forenkle de forskellige direktiver om dyresundhed og folkesundhed alt efter produkttype (bl.a. fersk kød, kødprodukter, mælk og mejeriprodukter, æg og ægprodukter, kød af vildt osv.) samt direktiverne om dyresygdomme såsom svinepest og mund- og klovsyge. Disse forslag vil resultere i en fælles hygiejneordning for alle fødevarer, som vil komme til at omfatte hele fødevarerækeden »fra jord til bord«.

1.12. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med konklusionerne af landbrugsministrenes rådsmøde den 23. oktober 2000, hvor især Kommissionen blev anmodet om at tydeliggøre bestemmelserne om, at der ikke skal idømmes sanktioner i de tilfælde, hvor en landbrugers indberetning indeholder fejl, samt at forberede et forslag om indførelse af ét samlet kontrolbesøg pr. bedrift i stedet for, at der aflægges kontrolbesøg for hver enkelt ordning.

1.13. Regionsudvalget udtrykker tilfredshed med nedsættelsen af en »ad hoc-arbejdsgruppe« bestående af repræsentanter for Kommissionen og de nationale forvaltninger, som skal analysere forslag om forenkling af landbrugslovgivningen og fungere som et forum for debat om og høring af medlemsstaterne vedrørende sådanne forslag.

2. Henstillinger

2.1. Regionsudvalget beklager, at der ikke refereres til Regionsudvalget i Kommissionens rapport, ud fra den betragtning at EU's lovgivning gennemføres af lokale og regionale myndigheder, og at landbrugslovgivningen påvirker de lokale og regionale myndigheder i deres daglige aktiviteter.

2.2. Regionsudvalget henstiller, at behandlingen af eksisterende forslag om forenkling, som Kommissionen har forelagt, fremskyndes, og at de, efter at være godkendt, sættes i værk så hurtigt, som det lader sig gøre.

2.3. Regionsudvalget ser med tilfredshed på, at Kommissionens websted EUR-LEX rummer så mange konsoliderede landbrugslove. Dog lader disse dokumenters brugervenlighed meget tilbage at ønske, hvilket der bør rådes bod på. Tillæg i tabelform findes ikke i EUR-LEX-systemet, og Regionsudvalget vurderer, at disse tillæg på landbrugsområdet ofte har væsentlig betydning for fortolkning og overholdelse af lovgivningen.

2.4. Regionsudvalget mener med hensyn til »Ordnningen for mindre landbrugere«, at støttekriterierne bør tilpasses, så flest mulige landmænd i regionerne får mulighed for at deltage i ordningen. Maksimumsbeløbet for landbrugere, som modtager direkte støtte, bør hæves fra 1 250 til 2 000 EUR, så ordningen kan få reel virkning.

2.5. Regionsudvalget mener, at der ud over markedsordningspræmier også kan komme andre præmier på tale, f.eks. direkte støtte til fremme af et miljøvenligt landbrug, udligningsstøtte for naturbetingede vanskeligheder osv.).

2.6. Regionsudvalget vurderer, i forbindelse med salgsfremstød for specifikke landbrugsvarer, at øget brug af national medfinansiering i forvaltningen af disse programmer lægger yderligere administrative byrder på de nationale myndigheder og kan resultere i alt for komplekse nationale foranstaltninger. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør se nærmere på, hvorledes de regionale og lokale myndigheder kan være med til at forebygge urimelige administrative byrder ved iværksættelsen af disse salgsfremstød.

2.7. Regionsudvalget mener, at Kommissionen bør videreføre sine bestræbelser på at forenkle bestemmelserne om handelsmekanismer (eksportrestriktioner, import- og eksportlicenser, sikkerhedsstillelse), så besværlige administrative procedurer for de udbetalende organer og landmændene undgås.

(1) KOM(2000) 841 endelig.

2.8. Regionsudvalget mener, at Kommissionen i forbindelse med de nye BSE-foranstaltninger, som påvirker den fælles markedsordning for oksekød, foreslår at indføre oksekødskvoter på individuelt i stedet for på nationalt grundlag, hvilket yderligere vil øge de nationale myndigheders administrative byrde.

2.9. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at undersøge, hvorledes medlemsstaterne håndterer kvoteordninger for andre varer, såsom mælk, sukker, vin og olivenolie. De nationale gennemførelsesforanstaltninger kan være særdeles besværlige og øger landmændenes administrative byrder endnu mere. De nationale kvoteregler kan endvidere være særdeles usmidige i forbindelse med landmænds overtagelse af kvoter. Regionsudvalget henstiller, at Kommissionen udarbejder forslag med det sigte at rette op på de mange uregelmæssigheder i medlemsstaternes forvaltning af kvoteordningerne.

2.10. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om atter at se på spørgsmålet omkring bogholderiåret i forbindelse med EUGFL-midler, som blev behandlet i den første rapport om forenkling af landbrugslovgivningen. Bogholderiåret går fra 16. oktober til 15. oktober året efter, hvilket gør det nødvendigt at fordele oktober på to regnskabsår. Regionsudvalget mener, at en ændring af bogholderiårets afslutning til udgangen af oktober vil indebære en reel forenkling både for de nationale udbetalende organer og for Kommissionen.

2.11. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at forelægge et forslag om ét enkelt kontrolbesøg pr. bedrift, som

skal omfatte ansøgninger om samtlige EU-støtteordninger, hvilket bør være et hastespørgsmål, idet et sådant forslag ikke kan anses for et middel til at gøre bedrageri lettere. Det opfordres også til, at man øger antallet af stikprøvekontroller som led i disse forslag. Samtidig bør det sikres, at forenklingen både kommer landbrugerne og den offentlige kontrolfunktion til gavn.

2.12. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at undersøge muligheden for at foretage en costbenefitanalyse af samtlige landbrugsforslags finansielle konsekvenser for medlemsstaternes forvaltninger, og især for de lokale og regionale myndigheder i de tilfælde, hvor disse har relevante beføjelser, svarende til de undersøgelser af konsekvenserne for SMV'er, som i dag indgår i alle forslag vedrørende det indre marked.

2.13. Regionsudvalget anmoder Kommissionen om at inddrage Regionsudvalget i »ad hoc-arbejdsgruppens« arbejde, så Kommissionen og medlemsstaterne får kendskab til synspunkterne hos de lokale og regionale myndigheder, som har et betydeligt ansvar for gennemførelse af EU's landbrugslovgivning på lokalt og regionalt plan.

2.14. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen, Rådet og Parlamentet til ikke unødigt at forsinke vedtagelsen af de foreslåede forenklingsforanstaltninger. Samtidig opfordrer Regionsudvalget de lokale og regionale myndigheder til straks at gennemføre disse foranstaltninger, så landmændene og den landbrugsbaserede industri kan opnå de fulde fordele af disse forenklingsforanstaltninger.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om »Indførelse af en fælles nomenklatur for statistiske territoriale enheder (NUTS)«

(2002/C 107/17)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en fælles nomenklatur for statistiske territoriale enheder (NUTS) (KOM(2001) 83 endelig — 2001/0046 COD);

under henvisning til Rådets beslutning af 12. marts 2001 om under henvisning til EF-traktatens artikel 265 C, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse;

under henvisning til Præsidiets beslutning af 16. maj 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«;

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 15. februar 2001 om »Den europæiske regionalpolitik struktur og målsætninger i sammenhæng med EU-udvidelsen og globaliseringen: Åbning af debatten« (CdR 157/2000 fin) ⁽¹⁾;

under henvisning til Underudvalg 1's forslag til udtalelse (CdR 182/2001 rev.) vedtaget den 4. oktober 2001 (ordfører: Claudio Martini, formand for regionen Toscana (I, PSE));

og ud fra følgende betragtninger:

- de regionale og lokale myndigheder, der har ansvaret for at gennemføre talrige EU-politikker, har allerede længe anvendt Eurostats statistiske klassificeringer såvel til at udpege interventionsområder for strukturfondene som til konkret at gennemføre programmerne og vurdere resultaterne;
- regionalstatistikken er en grundpille i det europæiske statistiske system. Den anvendes til en lang række formål og af mange forskellige brugere. EU's medlemsstaternes regionale data anvendes blandt andet til en rationel og konsistent fordeling af midlerne fra strukturfondene. Regionalstatistikken er således det objektive statistiske grundlag for vigtige politiske beslutninger;
- hidtil har NUTS-nomenklaturen ikke haft sit eget retsgrundlag, hvilket har skabt usikkerhed om programmernes referencegrundlag, og da NUTS-nomenklaturen for nylig blev ændret, gav det i flere lande anledning til spændinger og misforståelser;
- hidtil har der ikke fandtes nogen retsakt, hvori de nærmere regler for opstilling og ajourføring af systemet er fastsat, hvilket har banet vej for »gentlemen's agreements« mellem medlemsstaterne og Eurostat, som undertiden er indgået efter lange og vanskelige forhandlinger, og som de andre medlemsstater i visse tilfælde ikke har været specielt begejstrede for. Da NUTS-nomenklaturen for nylig blev ændret, gav det således anledning til spændinger mellem Kommissionen og de berørte nationale statistiske kontorer;
- som følge af, at man gennem tiden har indgået den ene efter den anden af denne type aftaler, er der på EU-plan skabt store forskelle i det statistiske grundlag på de forskellige NUTS-niveauer.

(¹) EFT C 148 af 10.5.2001, s. 25.

- med henblik på EU's optagelse af mange nye medlemsstater forekommer det særdeles hensigtsmæssigt at fastsætte kriterier for afgrænsning af statistiske territoriale enheder (NUTS), således at også ansøgerlandene kan opdele deres territorier på en passende og konsistent måde til brug for statistikken —

på den 41. plenarforsamling af 14. og 15. november 2001, mødet den 15. november 2001, vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget

1. noterer sig, at Kommissionen har taget initiativ til at stille forslag til en forordning om indførelse af en fælles nomenklatur for statistiske territoriale enheder (NUTS), og ser initiativet som et vigtigt skridt på vejen i den europæiske samlingsproces. Selv om forslaget virker yderst teknisk, har det stor indflydelse på de lokale og regionale myndigheders arbejde.

2. er enig i Kommissionens og Eurostats begrundelse for forslaget: Regionalstatistikken er det objektive statistiske grundlag for vigtige politiske beslutninger.

3. støtter princippet om, at de eksisterende administrative enheder i medlemsstaterne er det første kriterium for afgrænsningen af regioner, og finder det ligeledes fornuftigt, at man, hvis der i en medlemsstat for et givet NUTS-niveau ikke findes administrative enheder af en passende størrelse, danner dette NUTS-niveau ved at aggregere et passende antal eksisterende mindre administrative enheder.

4. foreslår, at der ud over befolkningsstørrelsen også anvendes andre kriterier for klassificeringen af NUTS-enhederne som f.eks. områdets størrelse, den administrative struktur eller befolkningstætheden.

5. gør under alle omstændigheder opmærksom på, at i medlemsstater, der er forbundsstater, eller hvor regionerne har omfattende ansvar og selvstyre, bør de enkelte regioner klassificeres som NUTS 1-niveau ligesom i Tyskland og Belgien.

6. tager afstand fra det politiske præg, Kommissionen ønsker at give forordningen ved at fastholde den nuværende NUTS-opdeling af medlemsstaternes regioner, som er resultatet af udviklingen gennem de sidste 20 år, og hvorved den viderefører de meget store skævheder, der er mellem de nuværende 15 medlemsstaters NUTS-inddelinger.

7. tager klart afstand fra fastsættelsen af gennemsnitlige befolkningstærskler, i henhold til hvilke de forskellige administrative enheder indplaceres på de forskellige NUTS-niveauer, fordi sådanne statistiske gennemsnit næsten aldrig afspejler virkeligheden, og især fordi man ved at anvende dette tekniske kriterium ikke overholder det grundlæggende princip om institutionel autonomi.

8. mener i den forbindelse, at der ikke er overensstemmelse mellem Kommissionens syn på den nuværende klassificering i de 15 medlemsstater og den klassificering, som den foreslår for de nye medlemsstater. For ansøgerlandene foreslås NUTS 2 af nogenlunde lige stor geografisk udstrækning alle steder, hvilket er i overensstemmelse med de anførte principper for statistikkers gyldighed og ensartethed i forordningsforslaget, medens man for de nuværende medlemsstater fastholder de alvorlige skævheder, der findes på såvel nationalt plan som på EU-plan.

9. påpeger, at ansøgerlandene i forbindelse med oprettelsen af territoriale enheder ikke udelukkende bør lægge vægt på enhedernes statistiske karakter og betydning, men enhederne bør bestå af demokratisk styrede regioner.

10. beklager, at der ikke tages hensyn til øernes særlige situation, og foreslår, at man uden at gå til yderligheder og give selvstændig NUTS-klassifikation til små øer, der ligger tæt på kysten, dog foretager en mere præcis statistisk-geografisk klassificering af øområderne og af de fjernbeliggende områder, der er fysisk afskåret fra det europæiske kontinent.

11. forlanger, at det grundlæggende niveau i samtlige EU's nuværende og fremtidige medlemsstaters økonomiske og sociale struktur, dvs. kommunen, eller i givet fald anderledes benævnte lokale administrative enheder, indgår i EU's statistiske klassificering som NUTS 5-niveau, så man får alle EU's kommuners vigtigste nøgledata og dermed konkret mindsker afstanden mellem EU-politikkerne og befolkningerne og lokalområderne. Det vil måske være hensigtsmæssigt at indføre et mellemniveau, NUTS 4, som skulle omfatte grupper af kommuner, hvis befolkning udviser generelle fællestræk, f.eks. mht. størrelse, tæthed, indkomst, erhvervsaktivitet eller uddannelsesniveau.

12. mener, at Kommissionen og Eurostat har givet forslaget en lav politisk profil og holdt det på et for højt teknisk plan, og foreslår derfor, at de nuværende medlemsstater indleder en bred, indgående diskussion af klassificeringen, og at de i fuldt omfang inddrager Europa-Parlamentet, der er direkte involveret i kraft af samrådsproceduren, og de nationale statistiske kontorer.

13. mener ikke, at det haster med at vedtage forordningen, der blot skal være trådt i kraft, når de første ansøgerlande tiltræder EU, og tilbyder derfor i samarbejde med dets medlemmer og mere generelt med alle EU's regionale og lokale myndigheder og disses officielle statistiske kontorer, de natio-

nale statistiske kontorer og Kommissionens tjenestegrene at undersøge, om den nuværende NUTS-klassifikation lever op til de udfordringer og krav, der venter forude med EU's institutionelle reform og moderniseringen af EU-politikkerne med henblik på tiden efter 2006.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Årsrapport for Samhørighedsfonden 1999

(2002/C 107/18)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens årsrapport for Samhørighedsfonden 1999, KOM(2000) 822 endelig — C5-0109/2001,

under henvisning til Rådets forordning (EØF) nr. 1164/1994 af 16. maj 1994 om oprettelse af Samhørighedsfonden,

under henvisning til Kommissionens sjette periodiske rapport om den socioøkonomiske situation og regionaludviklingen i Den Europæiske Union (SEK(1999) 66 endelig udg.),

under henvisning til Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv (EFFU), som blev vedtaget på det uformelle ministerrådsmøde i Potsdam den 10.-11. maj 1999,

under henvisning til Kommissionens anden rapport om økonomisk og social samhørighed (KOM(2001) 24 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 11. januar 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode Regionsudvalget om at afgive udtalelse om dette emne,

under henvisning til formandens beslutning af 6. marts 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 183/2001 rev. 2), som blev enstemmigt vedtaget af Underudvalg 1 den 4. oktober 2001 med Declan Bree (Medlem af Sligo County Council og af Border Regional Authority, IRL/PSE) som ordfører,

Ud fra den betragtning at ifølge EF-traktatens artikel 2 er økonomisk og social samhørighed et af Den Europæiske Unions vigtigste mål,

Ud fra den betragtning at i EF-traktatens artikel 158 forpligter EU sig til at styrke sin økonomiske og sociale samhørighed, formindske forskellene mellem de forskellige områders udviklingsniveauer og fremme udviklingen af de mindst begunstigede områder,

Ud fra den betragtning at med henblik på en mere effektiv gennemførelse af dette mål oprettedes der med Maastricht-traktaten en Samhørighedsfond (artikel 130 D, nu artikel 161),

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfonden, som afløste det midlertidige finansielle samhørighedsinstrument, blev officielt oprettet gennem Rådets forordning nr. 1164/1994/EØF,

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfondens hovedformål er at hjælpe medlemslande, hvis BNP pr. indbygger er på mindre end 90 % af EU-gennemsnittet, med at tackle Den Økonomiske og Monetære Unions udfordringer ved at yde finansielle bidrag til udvikling af miljø- og transportinfrastrukturer,

Ud fra den betragtning at Samhørighedsfondsstøtte er betinget af overholdelse af de økonomiske programmer og stabilitetsprogrammerne,

Ud fra den betragtning at i EF-traktatens afsnit om transeuropæiske net, artikel 154, stk. 2, understreges behovet for at skabe forbindelse mellem randområder og EU's centrale områder;

Ud fra den betragtning at miljøprojekter, der støttes af Samhørighedsfonden, skal hjælpe de fire modtagerlande med at nå EU's vedtagne miljømål,

Ud fra den betragtning at tidligere resultater har vist, at Samhørighedsfonden er et effektivt samhørighedsinstrument;

Ud fra den betragtning at i 1999 fremlagde Kommissionen forslag til ændring af to vigtige miljødirektiver, som vedrører projekter, der støttes af Samhørighedsfonden, nemlig VVM-direktivet (om vurdering af projekters indvirkning på miljøet) og habitat-direktivet (om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter),

Ud fra den betragtning at 1999 var det sidste år i Samhørighedsfondens programperiode 1993-1999,

Ud fra den betragtning at Kommissionens årsrapport omfatter i overensstemmelse med 1994-forordningens krav Samhørighedsfondens aktiviteter i kalenderåret 1999 og giver tillige en samlet evaluering af hele programperioden,

Ud fra den betragtning at ved udgangen af 1999 havde Kommissionen udnyttet alle Samhørighedsfondens forpligtelsesbevillinger for 1999 og 91,6 % af betalingsbevillingerne,

Ud fra den betragtning at på EU-topmødet i Berlin i 1999 blev det besluttet, at de aktuelle samhørighedslande fortsat skulle være støtteberettigede efter 2000, og at spørgsmålet om støtteberettigelse skulle genvurderes i 2003,

Ud fra den betragtning at EU har oprettet et strukturpolitisk førtiltrædelsesinstrument (ISPA) for at hjælpe ansøgerlandene med at opfylde EU's transport- og miljømål,

Ud fra den betragtning at samhørighedslandene og Kommissionen er blevet enige om strategidokumenter, der fastslår, hvilke projekter der først og fremmest skal modtage støtte i den nuværende programperiode (2000-2006) —

på den 41. plenarforsamling af 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget synspunkter og henstillinger i forbindelse med 1999-rapporten for Samhørighedsfonden.

denserne i de fire samhørighedslande — Spanien, Portugal, Grækenland og Irland — i 1999 noteres med tilfredshed.

1. Samhørighedsfonden i 1999

1.1. Regionsudvalget komplimenterer Kommissionen for dens indsats med udarbejdelsen af 1999-rapporten og anerkender den som et væsentligt redskab til evaluering af Samhørighedsfondens aktiviteter og EU's og medlemsstaternes samhørighedspolitik. Den detaljerede beskrivelse af hovedten-

1.2. Regionsudvalget komplimenterer Kommissionen for dens gode gennemgang af Samhørighedsfondens aktiviteter i de fire samhørighedslande i 1999. Der er ingen tvivl om, at fonden er en succes, og at den har været til gavn for såvel de involverede lande som for EU som helhed. Der er dog stadig meget, der skal gøres, både før og efter udvidelsen, for at forbedre transport- og miljøinfrastrukturer og opnå reel konvergens mellem medlemsstaterne og alle regioner i EU.

1.3. Regionsudvalget er opmærksom på, at de foregående års strategi ikke blev væsentligt ændret i 1999, hvor der lagdes større vægt på at afslutte projekter end på at starte nye. Der blev gjort en særlig indsats for at sikre samlet opfyldelse af målene for hele programperioden 1993-1999, dvs. skabe ligevægt mellem transport- og infrastrukturprojekter og fordele finansielle ressourcer mellem modtagerlandene i overensstemmelse med de procentintervaller, der er fastsat i forordningen fra 1994 om oprettelse af Samhørighedsfonden, bilag I.

2. Forvaltning, overvågning og evaluering af Samhørighedsfonden

2.1. Ikke alle betalingsbevillingerne for 1999 blev udnyttet, og det skyldes ifølge Kommissionen, at den modtog et stort antal betalingsanmodninger sidst på året, og at dens tjenestegrene på det tidspunkt var overbebyrdede. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionen i kommende årsrapporter giver mere detaljerede oplysninger om sådanne uudnyttede bevillinger, og at den beder medlemsstaterne om at sikre, at projekterne forelægges i tide. Regionsudvalget understreger, at de afdelinger i Kommissionen, som har ansvaret for Samhørighedsfonden, skal have alle de fornødne ressourcer, hvis Samhørighedsfonden skal kunne nå sine mål.

2.2. Regionsudvalget konstaterer med tilfredshed, at ingen tilfælde af svig blev anmeldt af de fire samhørighedslande til Kommissionens Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) i 1999. Regionsudvalget gentager, at det er vigtigt at øge kontrollen både på medlemsstatsniveau og på EU-niveau.

2.3. Regionsudvalget er ligeledes tilfreds med, at der i 1999 ikke blev afdækket nogen tilfælde af dobbeltfinansiering, dvs. samtidig støtte fra Samhørighedsfonden og fra andre EU-kilder. Regionsudvalget understreger, at additionalitetsprincippet skal overholdes nøje.

2.4. I forbindelse med overvågning, kontrol og uregelmæssigheder bemærker Regionsudvalget, at der ifølge Kommissionens årsrapport findes flere ad hoc-overvågningsudvalg i én medlemsstat (Grækenland), og at overvågningsudvalget i den anden medlemsstat (Spanien) er opdelt i 7 separate udvalg. Regionsudvalget understreger, at det er vigtigt at sikre en samlet linje i overvågningsudvalgenes arbejde, så de fondsstøttede projekter forvaltes, overvåges og evalueres korrekt.

2.5. Da overholdelse af stabilitets- og konvergensprogrammerne er en betingelse for at få adgang til støtte fra Samhørighedsfonden, opfordrer Regionsudvalget Kommissionen til at udarbejde en mere detaljeret analyse af samhørighedslandenes budgetresultater.

2.6. Regionsudvalget sætter spørgsmålstegn ved Kommissionens erklæring om, at nogle af de 18 miljøprojekter, som blev evalueret i 1999, »har indirekte ført til stigende grundpriser i det pågældende område og sat gang i den økonomiske udvikling med heraf følgende nye aktiviteter og

arbejdspladser«. Kommissionen bør være varsom med at udtale, at stigende grundpriser altid er til gavn for randområder.

3. Projekter finansieret af Samhørighedsfonden

3.1. Det glæder Regionsudvalget, at Kommissionen har taget hensyn til mange af de bemærkninger og henstillinger, det har fremsat til tidligere årsrapporter om Samhørighedsfonden. Regionsudvalget mener dog fortsat, at Samhørighedsfonden bør prioritere naturbevarelse og forbedring af bymiljøet højere, end det er tilfældet i dag.

3.2. Regionsudvalget noterer sig, at Kommissionen »uafledeligt« har henstillet til de støttemodtagende medlemsstater, at de indgiver ansøgning om støtte til andre projekttyper end veje. Regionsudvalget bifalder den øgede investering i jernbaneprojekter i Spanien, Portugal og Grækenland i 1999 og opfordrer indtrængende Irland til også at øge investeringen i jernbanetransport, især til ugunstigt stillede områder.

3.3. Regionsudvalget hilser den øgede investering i håndteringen af fast affald i Portugal og Grækenland i 1999 velkommen.

3.4. Regionsudvalget opfordrer til flere investeringer i havnesektoren på baggrund af søtransportens betydning i de fire modtagerlande.

3.5. Der er selvfølgelig behov for at finansiere store projekter og sikre en strategisk tilgang til projektudvikling, men Regionsudvalget er overbevist om, at det er lige så vigtigt at finansiere små »flagskibsprojekter«, især inden for miljø- og naturbevarelse.

3.6. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at foretage en samlet vurdering af miljøvirkningen af de fondsfinansierede projekter under fuld inddragelse af de berørte lokalsamfund.

4. Gennemsigtighed og ansvarlighed

4.1. Årsrapporten for 1999 blev først offentliggjort i januar 2001. Regionsudvalget beder Kommissionen om at sætte mere ind på at sikre en tidligere offentliggørelse af årsrapporten.

4.2. I 1999 blev der afholdt møder og seminarer med medlemsstaterne og Kommissionen som deltagere, men Regionsudvalget konstaterer, at der ikke blev holdt særskilte møder med arbejdsmarkedets parter (som dog blev informeret om Samhørighedsfonden på et møde om strukturfondene), og opfordrer på den baggrund Kommissionen til at sikre, at arbejdsmarkedets parter inddrages fuldt ud i Samhørighedsfonden og modtager fuld information om dens aktiviteter.

4.3. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionens igangværende evaluering af resultaterne af det treårige program for efterfølgende evalueringer, der blev iværksat i 1998 og fortsatte i 1999, gøres offentligt tilgængelig. Resultatet af de ca. 120 evalueringer, der gennemføres i den anledning, bør også gøres tilgængeligt for offentligheden.

4.4. Regionsudvalget anmoder om offentliggørelse af de strategidokumenter, som samhørighedslandene og Kommissionen er blevet enige om.

4.5. Resultaterne af den undersøgelse af Samhørighedsfondens aktiviteter, som London School of Economics har foretaget, har Regionsudvalget tidligere hilst velkommen. Det efterlyser nu en offentliggørelse af reaktionen på undersøgelsen.

4.6. Regionsudvalget noterer sig, at der var afsat ca. 0,05 % af samhørighedsfondsmidlerne til teknisk bistand for programperioden 1993-1999, at der blev offentliggjort to større udbud i juni 1999 og valgt to konsulentkonsortier, som skulle starte i juni. Regionsudvalget anmoder om, at der gives yderligere oplysninger om teknisk bistand og de valgte konsulenters opgaver.

5. Overholdelse af EU-lovgivningen

5.1. Regionsudvalget opfordrer de støttemodtagende medlemsstater til fuldt ud at opfylde de forpligtelser, der blev indgået i forbindelse med naturbevaringsprogrammet Natura 2000.

5.2. Kommissionen erklærer i sin rapport, at medlemsstaterne »bliver stadig bedre til at samarbejde og svarer udtømmende

på de spørgsmål, Kommissionen rejser«, hvad angår overholdelsen af EU's lovgivning om offentlige udbud. Regionsudvalget understreger endnu en gang, hvor vigtigt det er at overholde den eksisterende lovgivning om offentlige udbud.

6. Subnationale forvaltningsniveauers rolle

6.1. Kommissionens og Europa-Parlamentets aftale af 6. maj 1999 om en adfærdskodeks for gennemførelse af samhørighedspolitikker tages til efterretning. Regionsudvalget mener, at det er nødvendigt at styrke Regionsudvalgets rolle i Samhørighedsfondens aktiviteter.

6.2. Regionsudvalget minder om, at en række projekter, der støttes af Samhørighedsfondens oprindeligt startede i de regionale og lokale myndigheders regi, og henstiller, at Kommissionen tager større hensyn til de regionale og lokale myndighedsniveauers synspunkter i forbindelse med vurderingen af, hvilke projekter der skal støttes.

6.3. I forbindelse med overvågning, kontrol og uregelmæssigheder skriver Kommissionen, at der i en medlemsstat (Grækenland) var repræsentanter for kommunale sammenslutninger med i møderne, mens repræsentanter for lokale myndigheder »med ansvar for projektering, gennemførelse og styring af vej-, vandrensnings- og vandforsyningsprojekter« deltog i overvågningsudvalgets møder i en anden medlemsstat (Irland). Regionsudvalget understreger, at sådanne møder skal have reel deltagelse af demokratisk valgte repræsentanter.

6.4. Regionsudvalget mener, at beslutninger om, hvorvidt projekter har et indtægtskabende potentiale og egner sig til involvering af den private sektor, bør træffes efter forudgående konsultation af bl.a. de regionale og lokale myndigheder.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Ellevte årsberetning om Strukturfondene (1999)«

(2002/C 107/19)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, at udarbejde en udtalelse om Kommissionens »Ellevte årsberetning om Strukturfondene (1999)« og at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 1 »Regionalpolitik, Strukturfondene, Økonomisk og Social Samhørighed, Grænseoverskridende og Interregionalt Samarbejde«,

under henvisning til Kommissionens »Ellevte årsberetning om Strukturfondene (1999)« (KOM(2000) 698 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens 9. og 10. årsberetning om strukturfondene (1997 og 1998) EFRU — ESF — EUGFL — FIUF (KOM(1998) 562 endelig udg. og KOM(1999) 467 endelig udg.), CdR 220/1999 fin ⁽¹⁾, og til sin udtalelse om Kommissionens sjette og syvende årsberetning om strukturfondene — 1994 og 1995 (KOM(95) 583 endelig udg. og KOM(96) 502 endelig udg.), CdR 355/96 fin ⁽²⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 184/2001 rev. 1), som blev enstemmigt vedtaget af Underudvalg 1 den 4. oktober 2001 med Stanislaw Tillich, minister for forbunds- og Europaanliggender i delstaten Sachsen, D/PPE, som ordfører,

ud fra den betragtning, at det er ønskeligt og hensigtsmæssigt at forelægge Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet en udtalelse om den ellefte årsberetning om strukturfondene (1999) for at tilkendegive regionernes og kommunernes synspunkter,

ud fra den betragtning, at den ellefte årsberetning om strukturfondene omhandler strukturfondsforordningernes anvendelse i 1999 samt strukturfondsinterventionernes gennemførelse og de resultater, der var nået på daværende tidspunkt,

ud fra følgende betragtninger:

- 1999 var det sidste år i programmeringsperioden 1994-1999, og dermed afsluttedes også gyldighedsperioden for Delors-II-pakken, der blev vedtaget i 1992 i Edinburgh,
- ligesom i de foregående år bestræbte Kommissionen sig i 1999 på at give nogle af sine prioriterede aktioner ny fremdrift, og denne gang var det beskæftigelsespolitikken, der stod i centrum,
- 1999 var det afgørende år i forberedelsen af programmeringsperioden 2000-2006; den 24. og 25. marts 1999 nåede Det Europæiske Råd i Berlin til enighed om en aftale om Agenda 2000, og det vedtog de finansielle overslag for strukturfondene og Samhørighedsfonden for perioden frem til 2006,

ud fra den betragtning, at i Berlin blev stats- og regeringscheferne ligeledes enige om bevillingerne til strukturstøtten til ansøgerlandene for perioden frem til 2006,

ud fra den betragtning, at i 1999 vedtog Rådet desuden forordningerne for strukturfondene og Samhørighedsfonden;

og ud fra den betragtning, at dermed blev der allerede afstukket vigtige linjer for forberedelsen af de nye strukturfondsprogrammer for perioden 2000-2006 —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 68.

⁽²⁾ EFT C 215 af 16.7.1999, s. 28.

1. Generelle bemærkninger

1.1. Regionsudvalget bifalder den ellefte årsberetning, der er et omfattende, informativt sammendrag af data og udviklingstendenser i forbindelse med strukturfondsinterventions gennemførelse i de enkelte medlemsstater i 1999. Det må dog beklages, at beretningen kun indeholder ganske få analyser og ingen fyldestgørende evalueringer. Der savnes en evaluering af strukturpolitikens virkninger set fra et fælleseuropæisk og et nationalt synspunkt. I stedet omhandler beretningen hovedsageligt de finansielle aspekter (forpligtelses- og betalingsbevillinger) uden at redegøre for, hvordan disse udgifter har influeret på udviklingen og opbygningen af den økonomiske og sociale samhørighed i EU som helhed og i de enkelte medlemsstater.

1.2. Det er Regionsudvalgets indtryk, at der er tale om en opsummering af tal, uden at det f.eks. undersøges, hvilke hindringer der står i vejen for en bedre udnyttelse af midlerne. Kommissionen synes at lægge større vægt på en effektiv forvaltning af strukturfondene end på de trufne foranstaltningers effektivitet. Det er beklageligt, at Kommissionen ikke har foretaget en analyse af de lokale og regionale myndigheders forvaltningsomkostninger i tilknytning til strukturfondsarbejdet. En sådan analyse kunne have dannet grundlag for foranstaltninger til forbedring af forvaltningens effektivitet, som Kommissionen netop lægger stor vægt på i programmeringsperioden 2000-2006. Regionsudvalget mener ikke, at en ren formel gennemgang af bevillings- og betalingsforpligtelsernes udnyttelsesgrad lever op til forventningerne blandt borgerne, der frem for alt ønsker, at strukturfondsmidlerne anvendes effektivt. Regionsudvalget understreger, at udarbejdelsen af Kommissionens årsberetninger ikke må begrænse sig til en ren opregning af tal efter en fasttømret model. Der skal i højere grad foretages resultatevalueringer og analyser, som muliggør en fyldestgørende evaluering af strukturpolitikens effektivitet og viser, hvor der er plads til forbedringer fremover.

2. Programmernes gennemførelse

2.1. Regionsudvalget tager til efterretning, at det overalt i EU var lykkedes at udnytte næsten alle forpligtelsesbevillinger ved udgangen af 1999. Efter Kommissionens opfattelse skyldes dette, at gennemførelsen blev fremskyndet år for år. 75 % af periodens betalingsbevillinger var udnyttet ved årets udgang, og betalingerne »i marken« kan fortsætte indtil udgangen af 2001.

2.2. Regionsudvalget konstaterer, at programmerne under mål nr. 1 og mål nr. 3 samt de beskæftigelsespolitiske tiltag under mål nr. 3 tegnede sig for de bedste gennemførelsesresultater. Udnyttelsen af betalingsbevillingerne under mål nr. 2, nr. 4 og nr. 5b samt EF-initiativerne haltede derimod bagefter.

2.3. Det skal nævnes, at det i lighed med 1998 var »samhørighedslandene«, der fik tildelt flest midler og havde den største udnyttelsesgrad for betalingsbevillingerne, mens nogle af de mest velstående EU-medlemsstater havde en bevillingsudnyttelse, der lå under EU-gennemsnittet. Det er beklageligt, at Kommissionen også på dette punkt lader det stå åbent, om samhørighedslandenes gode gennemførelsesresultater skyldes et mere udpræget behov for midler, eller om andre faktorer har været afgørende.

3. Partnerskabsprincippet

3.1. Regionsudvalget konstaterer med beklagelse, at partnerskabsprincippet ikke vies megen opmærksomhed i beretningen, selv om det er en vigtig faktor for en vellykket strukturpolitik.

3.2. Partnerskabsprincippet spiller en stor rolle i forbindelse med strukturfondsforvaltningen. Regionsudvalget gør Kommissionen opmærksom på, at den skal anvende princippet om partnerskab med de økonomiske og samfundsmæssige aktører samt subsidiaritetsprincippet i forbindelse med strukturfondsforvaltningen og således anerkende de beføjelser, der tilkommer medlemsstaternes interne politiske organer, og de opgaver, der påhviler de lokale og regionale myndigheder.

4. EF-initiativerne

4.1. I beretningen foretager Kommissionen en kortfattet analyse af nogle af EF-initiativerne. Regionsudvalget finder det beklageligt, at Kommissionen i den forbindelse har forsømt at se nærmere på det vigtige EF-initiativ INTERREG II. Linje C er som helhed et vigtigt instrument til tværnationalt samarbejde inden for fysisk planlægning, ikke mindst på baggrund af den forestående udvidelse af EU.

4.2. I den sammenhæng påpeger Regionsudvalget, at dette samarbejde kan sætte yderligere skub i udvidelsesprocessen. Samme virkning ventes det igangværende INTERREG III B-program at få, som med stort set samme indhold også omhandler tværnationalt samarbejde, især inden for fysisk planlægning, arealanvendelse og egnsudvikling.

4.3. Regionsudvalget understreger på det kraftigste, at problemer med EF-initiativernes gennemførelse især kan tilskrives de komplicerede administrative procedurer og de omfattende forsinkelser i Kommissionens godkendelse af programmerne. Således blev INTERREG II-programmer for enkelte regioner først godkendt i 1995. Det bevirkede, at regioner og kommuner i en vis periode stod uden et sikkert planlægningsgrundlag.

5. Administrative forpligtelser

Regionsudvalget beklager, at Kommissionen ikke analyserer de lokale og regionale myndigheders administrationsomkostninger i forbindelse med opfyldelse af de administrative forpligtelser. Det er kritisabelt, at disse myndigheder pålægges så mange administrative opgaver af Kommissionen i tilknytning til strukturfondene og EF-initiativerne. Set fra et regionalt og lokalt synspunkt betyder dette, at pengene gives mindre godt ud, og at EU's regionalpolitik får ringere opbakning. Regionsudvalget opfordrer udtrykkeligt Kommissionen til at yde en indsats for at forenkle de administrative procedurer og til at se nærmere på cost/benefit-forholdet ved de enkelte administrative opgaver.

6. Kontrol

6.1. Kommissionens kontrol med strukturfondsinterventionerne blev styrket i 1999, især i forbindelse med EFRU. Det forhold, at strukturfondsforanstaltningerne tegner sig for en tredjedel af EU's budget, gør det utvivlsomt berettiget at foretage en mere systematisk finanskontrol. Regionsudvalget er af den opfattelse, at Kommissionen med de nye forordninger for perioden 2000-2006 er slået ind på den rigtige kurs, idet medlemsstaterne, regionerne og kommunerne får flere kontrolopgaver i forbindelse med strukturfondsinterventioner. De lokale forvaltnings- og kontrolinstanser er bedst i stand til at gennemføre kontrollen i kraft af deres specifikke indsigt.

6.2. Regionsudvalget sætter ikke spørgsmålstegn ved, at det er medlemsstaternes, regionernes og kommunernes ansvar, at midlerne anvendes økonomisk forsvarligt, effektivt og i overensstemmelse med reglerne. De langt skrappe krav, Kommissionen nu stiller til forvaltnings- og kontrolsystemerne, rejser dog i stigende grad spørgsmålet om proportionalitet mellem omkostninger og resultater. Også her må Regionsudvalget kritisk slå fast, at forvaltningsomkostningerne er for høje som følge af EU's mange krav. Det understreger, at der kræves så mange oplysninger, som næppe har den store værdi for kontrollen med midlernes anvendelse, at det stort set forhindrer de lokale og regionale forvaltninger i at varetage deres egentlige opgaver.

7. Programmeringsperioden 2000-2006

7.1. Den ellefte årsberetning skænker forberedelsen af programmeringsperioden 2000-2006 særlig opmærksomhed. Regionsudvalget bifalder, at Kommissionen allerede i årsberetningen for 1999 kastede et blik frem mod den kommende støtteperiode.

7.2. For programmeringsperioden 2000-2006 traf Det Europæiske Råd i Berlin blandt andet beslutning om strukturfondsmidlernes fordeling på de tre nye mål, og hovedvægten er lagt på områderne under mål nr. 1, der tildeles knapt 70 % af midlerne. Rådet traf ligeledes afgørelse om støtten til førtiltrædelsesforanstaltninger og tildeling af midler til ISPA og SAPARD. I den forbindelse kan Regionsudvalget kun bifalde, at tiltrædelsesprocessen støttes med disse instrumenter. Tiltrædelsesprocessen skal videreføres med en intensiv indsats og under hensyntagen til de tidsmæssige rammer, der netop er blevet afstukket i Göteborg. Det skal understreges, at strukturfondsforvaltningen vil være af stor strategisk betydning for ansøgerlandene og deres økonomiske systemer. Regionsudvalget foreslår derfor, at de positive så vel som negative erfaringer, regioner og kommuner har indvundet i forbindelse med strukturfondsforvaltningen, stilles til rådighed for de instanser, der fremover skal varetage forvaltningen af disse midler, så de kan gøre brug af metoder og fremgangsmåder, der allerede har stået deres prøve, og undgå at gentage fortidens fejl.

7.3. Forordningen om generelle bestemmelser for strukturfondene, der nedbringer antallet af overordnede mål til tre og antallet af EF-initiativer til fire (INTERREG, EQUAL, LEADER og URBAN), samt de specifikke forordninger for de enkelte fonde blev vedtaget i perioden mellem maj og juni 1999. Regionsudvalget bifalder, at antallet af EF-initiativer er blevet nedbragt. Dermed kan man fremover undgå det problem, at der efterhånden manglede en klar linje i udnyttelsen af EF-initiativerne, som på daværende tidspunkt var kendetegnet af en overdreven spredning af midlerne.

7.4. Det skal understreges, at de finansielle aspekter ganske vist blev vedtaget rettidigt på topmødet i Berlin, men at regioner og kommuner var forhindret i at påbegynde deres planlægning, fordi Kommissionen havde forsømt at fremlægge og vedtage retningslinjerne i tide. Som følge deraf trådte programmerne i kraft med en vis forsinkelse, hvilket i nogen omfang har bragt regioner og kommuner i vanskeligheder. Regionsudvalget henstiller, at Kommissionen sørger for forbedringer på det punkt, så retningslinjerne for næste støtteperiode kan fremlægges på et tidligere tidspunkt. Forsømmelser fra Kommissionens side må ikke føre til, at støttemidler, der tilkommer regioner og kommuner, går tabt som følge af forsinkelsen og de efterfølgende højere krav, der stilles til regionernes og kommunernes gennemførelse af EU-støtteforanstaltningerne sammenholdt med den nationale støtte.

7.5. Regionsudvalget kan ikke til fulde tilslutte sig Kommissionens udsagn om, at de nye forordninger har forenklet strukturfondsstøtten. Der er dog fornuftige fornyelser, som kun kan bifaldes. Således blev betingelserne for indgivelse af betalingsanmodninger lempet. I programmeringsperioden 1994-1999 var betalingen af de forskellige trancher bundet til den procentuelle udløsning af EU-støttemidler. I den nye programmeringsperiode kan betalingsanmodninger indgives til Kommissionen tre gange årligt på grundlag af de faktisk afholdte udgifter. Sammenlignet med 1994-1999 er støttespektret for støtteperioden 2000-2006 blevet udvidet. De enkelte tyngdepunkter er blevet suppleret med forskellige foranstaltninger. Regionsudvalget erkender, at disse ændringer bl.a. kan bidrage til at højne kvaliteten af den nationale støtteindsats. Derimod har det store antal retningslinjer og

arbejdsrapporter ikke ligefrem bidrager til at forenkle programlægningen og -gennemførelsen, strukturfondsforvaltningen, overvågningen og evalueringen. Tværtimod er de administrative omkostninger steget mærkbart. Hertil kommer, at der nu er gjort erfaringer, som sætter spørgsmålstegn ved de fordele, der skulle være forbundet med EU-støtten. Det gælder især kommuner og virksomheder, der får tildelt mindre støttebeløb og må erkende, hvor stor en indsats det kræver at få del i EU-støtten.

7.6. Regionsudvalget understreger, at arbejdet med opfyldelse af formelle krav i forbindelse med strukturfondsstøtte lægger beslag på kræfter, der så ikke kan sættes ind på at sikre en effektiv indholdsmæssig udformning af strukturpolitikken.

8. Støtteeffektivitet

Regionsudvalget er fortsat af den opfattelse, at fondenes anvendelse også fremover skal være styret af det princip, at økonomisk sammenlignelige regioner skal støttes i lige omfang. EU's strukturfonde spiller en stor rolle i bestræbelserne på at støtte svagt stillede regioner. Fondene modvirker regionale skævheder. Man kan derfor kun være interesseret i, at fondene anvendes effektivt.

9. Beskæftigelse

I beretningen giver Kommissionen udtryk for, at den beskæftigelsesstrategi, der blev lanceret i Luxembourg, blev konsolideret i 1999. Der blev udformet anbefalinger til medlemsstaterne om, hvordan de bedst kunne opfylde deres forpligtelser i

forbindelse med de fælles målsætninger i den europæiske beskæftigelsesstrategi. Til de nye mål tæller livslang uddannelse, adgang til informationssamfundet, inddragelse af arbejdsmarkedets parter i arbejdstilrettelæggelsen og integrering af ligestillingsaspektet. Regionsudvalget påpeger, at den nye strukturfondsforordning forpligter medlemsstaterne til at inddrage beskæftigelsespolitiske overvejelser i deres programmer. Det bliver stadig tydeligere, at beskæftigelsespolitiske foranstaltninger ikke kan gennemføres uden de regionale og lokale myndigheders medvirken. Regionsudvalget understreger, at der næppe findes noget mere overbevisende argument for, at beskæftigelsespolitikken hovedsageligt skal være en opgave for medlemsstaterne og de lokale og regionale myndigheder.

10. Tematisk prioritering og interinstitutionelt samarbejde

10.1. Regionsudvalget bifalder, at Kommissionen i sine årsberetninger fokuserer på et særligt tema, og ikke mindst at den i 1999 valgte at se nærmere på ligestillingsaspektet. Strukturfondene bidrager bestemt til at forbedre ligestillingen.

10.2. Det er glædeligt, at Kommissionen i slutningen af beretningen nævner det interinstitutionelle samarbejde med Regionsudvalget. Det skal understreges, at Kommissionen har en pålidelig partner i Regionsudvalget, der er villig til at yde en aktiv indsats for at forbedre og forenkle procedurerne på baggrund af sine erfaringer fra det regionale og lokale plan. Så meget desto mere må det beklages, at Kommissionen ikke på eget initiativ har gjort brug af Regionsudvalgets kompetence ved at anmode det formelt om en udtalelse. Regionsudvalget håber, at Kommissionen fremover vil trække på Regionsudvalgets indsigt med henblik på at forbedre sine årsberetninger.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Rapport fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Udvikling af et europæisk iværksættersamfund Unionens foranstaltninger til fordel for de små og mellemstore virksomheder (SMV'er)«

(2002/C 107/20)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Rapport fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Udvikling af et europæisk iværksættersamfund — Unionens foranstaltninger til fordel for de små og mellemstore virksomheder (SMV'er)« (KOM(2001) 98 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 1. marts 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 28. marts 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV»,

under henvisning til konklusionerne fra Det Europæiske Råds møder i Lissabon og Stockholm om yderligere politiske tiltag med henblik på at gøre EU til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden,

under henvisning til sin udtalelse om Rapport fra taskforceen for forenkling af erhvervsklimaet (BEST) og Kommissionens meddelelse »Fremme af iværksætterånden og konkurrenceevnen — Kommissionens reaktion på rapporten fra taskforceen for forenkling af erhvervsklimaet (BEST) og anbefalingerne heri« (CdR 387/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Europæisk erhvervslivs konkurrenceevne i den globale økonomi — Forslag til styrkelse af erhvervslivets konkurrenceevne« (CdR 134/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen »Udfordringer for erhvervspolitikken i den videnbaserede økonomi« og »Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om et flerårigt program til fremme af initiativ og iværksætterånd« (2001-2005) (CdR 185/2000 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Innovation i en videnbaseret økonomi« (CdR 468/2000 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 199/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 6 den 28. september 2001 med Luc Van Den Brande (B/PPE), Senator, medlem af Det Flamske Parlament, som ordfører, og,

og ud fra den betragtning, at de små og mellemstore virksomheder er af vital betydning for den økonomiske vækst og beskæftigelsen både i EU og i ansøgerlandene, hvorfor politikken på diverse områder bør evalueres med henblik på dens konsekvenser for de små og mellemstore virksomheder —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. Regionsudvalget påskønner Kommissionens bestræbelser for at opstille en oversigt over foranstaltningerne til gavn for SMV. Kommissionens rapport indeholder en god og detaljeret oversigt over alle EU-foranstaltninger til støtte for

SMV. Regionsudvalget benytter lejligheden til at formulere en række henstillinger, ikke alene vedrørende Kommissionens rapport, men også vedrørende EU's SMV-politik i almindelighed.

1.2. SMV-politikken rummer økonomiske, sociale, regionale og andre aspekter. SMV-politikken kan derfor ikke betragtes løsrivet fra andre politikker, herunder navnlig erhvervspolitikken i bredere forstand. De er komplementære størrelser. Således må SMV f.eks. indtage en fremtrædende plads i politikken til udvikling af den videnbaserede økonomi og til støtte for de højteknologiske sektorer.

⁽¹⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 48.

⁽²⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 23.

⁽³⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 10.

⁽⁴⁾ EFT C 253 af 12.9.2001, s. 20.

1.3. Dog er det ikke altid lige let at udlede af rapporten, om de anførte foranstaltninger sigter mod en generel forbedring af erhvervsklimaet, eller om der er tale om en politik til udvikling og fremme af små og mellemstore virksomheder. Måske fordi SMV's særlige karakter ikke altid erkendes tilstrækkeligt i EU's erhvervs politik, giver rapporten ikke i alle tilfælde de nødvendige oplysninger om den førte politiks konsekvenser for SMV.

1.4. Kommissionen lægger med rette vægt på, at talrige små og mellemstore virksomheder skaber innovationer til gavn for økonomien. Men SMV's betydning for den europæiske økonomi er større end det. Også virksomheder i de mere traditionelle sektorer er i stand til at skabe arbejdspladser, særlig for lavere uddannede, der ikke har en chance i den højteknologiske sektor. Det kan ske på mange måder, f.eks. via erhvervsdrivende foreninger.

1.5. Kommissionens rapport er et nyttigt redskab til at foretage en grundig og samtidig kritisk evaluering af EU's erhvervs- og SMV-politik og til i givet fald at foreslå ændringer. Regionsudvalget har i sin udtalelse nødtvunget begrænset antallet af temaer, men vil dog også se på Kommissionens fremtidige strategi for hele erhvervslivet (som ændret efter topmødet i Lissabon) og på konsekvenserne af udvidelsen. Regionsudvalget koncentrerer sine henstillinger om fire temaer: enkelhed og gennemsigtighed, samråd og dialog med SMV-sektoren, SMV og EU's udvidelse og endelig SMV og den regionale økonomi.

1.6. I den forbindelse skal det påpeges, at det ville højne rapportens kvalitet, hvis den indeholdt mere konkrete konklusioner om den fremtidige SMV-politik. Regionsudvalget forventer, at den bebudede meddelelse om den ny økonomis følger for erhvervs politikken vil kaste lys over dette spørgsmål.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. Enkelhed og gennemsigtighed

2.1.1. De små og mellemstore virksomheders udvikling hindres ofte af mangel på ét entydigt — virksomhedsvenligt og decentraliseret — kontaktsted (one shop-ordning). Det kunne undersøges, om Euro Info Centrene (EIC) er egnede til formålet. Selv uden at skulle bane sig vej gennem den komplicerede EU-lovgivning og de relevante støtteforanstaltninger har de små virksomheder utvivlsomt problemer nok. Regionsudvalget gør også opmærksom på, at one shop-ordningens effektivitet kan øges ved at fremme anvendelsen af avancerede, men brugervenlige kommunikationsteknikker. Ved at anvende disse teknikker må det også kunne lade sig gøre at følge en sags vandring, så virksomheden til stadighed

kan vide, hvilken administrativ enhed der har sagen under behandling.

2.1.2. De regionale og lokale myndigheder har i kraft af deres nærhed et udmærket kendskab til SMV-sektoren. De kan stille egnede rammer til rådighed for kanalisering af information om administrative forpligtelser og støtteforanstaltninger. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at undersøge mulighederne for i højere grad at inddrage de lokale og regionale myndigheder i forbindelse med Euro Info Centrene virke og med andre EU-initiativer.

2.1.3. Mange af de initiativer og foranstaltninger, der er omtalt i rapporten, leverer uden tvivl et positivt bidrag til det almindelige erhvervsklima i EU, men det er et spørgsmål, om der ikke er risiko for overlapninger, og om foranstaltningerne altid når den rette målgruppe. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at se på foranstaltningerne ud fra virksomhedsledernes synspunkt og huske på, at de i deres virksomhed skal komme til rette med store informationsmængder og dagligt skal kunne træffe beslutninger på kort tid. Det tilsiger, at Kommissionen bør gøre alvor af at gøre de mange støtteforanstaltninger enklere og mere gennemsigtige og at lette adgangen til finansieringsinstrumenterne for SMV. På den måde vil SMV-politikens effektivitet og udbytte uden tvivl blive stærkt forøget.

2.1.4. Kommissionen må overveje, om der ikke er behov for bedre koordinering af de forskellige støtteinitiativer og for at reducere deres antal. Det må kunne lade sig gøre, eftersom hele erhvervs politikken styres og koordineres af et generaldirektorat.

2.1.5. Hvis der sikres større enkelhed og gennemsigtighed, og hvis antallet af initiativer reduceres, kan også evalueringen af de trufne foranstaltninger forenkles og gøres mere gennemsigtig. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til i forbindelse med denne evaluering at lægge stor vægt på effektiviteten i forhold til SMV.

2.1.6. Ofte benytter små og mellemstore virksomheder sig i forbindelse med deres kontakter med myndighederne af formidlende rådgivnings- og bistandsorganer. For at nå den endelige målgruppe — nemlig dem, der driver små og mellemstore virksomheder — er det derfor hensigtsmæssigt, at Kommissionen stiller klar og ajourført information om SMV-politikken til rådighed for disse formidlende organer. De kan så sørge for, at informationen til den enkelte virksomhedsleder er fyldestgørende og ajourført.

2.1.7. Kommissionen må sørge for, at SMV's som oftest begrænsede administrative kapacitet ikke stiller dem ringere i konkurrencen. Dette gælder navnlig i forbindelse med offentlige indkøb. Regionsudvalget opfordrer i den forbindelse Kommissionen til at forenkle EU-procedurene.

2.2. Samråd og dialog med SMV-sektoren

2.2.1. Der er stor uensartethed blandt de små og mellemstore virksomheder, både med hensyn til sektorer og med hensyn til størrelse. Hver kategori har sine særlige kendetegn, som der må tages hensyn til ved udformningen af politikken. Således synes f.eks. de fleste foranstaltninger til fremme af innovation og højteknologi først og fremmest at tage sigte på mellemstore virksomheder. Men der må også tages hensyn til de små virksomheder i EU's erhvervs politik. Også de sørger for innovation og nye arbejdspladser.

2.2.2. Kommissionen har tradition for samråd med de europæiske SMV-organisationer. De bliver rådspurgt i forbindelse med nye lovgivningsinitiativer inden for SMV-sektoren. Regionsudvalget finder, at denne tradition bør styrkes, så den kommer til at udgøre en del af den europæiske virksomhedskultur. Men ud over arbejdsgiverne og de selvstændige må også arbejdstagerne i sektoren til stadighed inddrages i samrådet.

2.2.3. Ofte har forslag og foranstaltninger fra andre politiske områder konsekvenser for SMV, specielt ved at forøge de administrative forpligtelser. Det gælder f.eks. miljøpolitikken. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til på forhånd at evaluere alle foranstaltningers konsekvenser for SMV og til om nødvendigt at gennemføre samråd med sektoren.

2.2.4. I visse sektorielle samrådsorganer (den europæiske sociale dialog) er SMV-sektoren stærkt repræsenteret. Det kunne overvejes at oprette en specifik social dialog for små og mellemstore virksomheder, som går på tværs af de sektorielle grænser, fordi de mindre virksomheders problemer er så specifikke.

2.2.5. I forbindelse med forberedelse af nye politiske foranstaltninger vedrørende SMV kunne Kommissionen åbne mulighed for nye former for samråd. Det kan f.eks. dreje sig om at gennemføre skriftlige høringer eller arrangere høringsmøder. Formålet skal være at inddrage de stærkest berørte parter i samrådet og at indsamle forskellige reaktioner, ikke mindst i denne heterogene sektor.

2.3. SMV og EU's udvidelse

2.3.1. Da EU's politik også skal gælde for ansøgerlandene, ville det være særdeles nyttigt at harmonisere indsamlingen af information. Regionsudvalget råder Kommissionen til at sørge for, at indsamlingen af strukturerede data om erhvervs livet i ansøgerlandene sker efter samme metode som i EU. Regionsudvalget tilråder desuden, at denne metode så vidt muligt også udbredes til andre lande.

2.3.2. Da det tredje flerårige program for SMV er åbnet for deltagere fra ni ansøgerlande, er det ønskeligt, at man nærmere undersøger de eventuelle muligheder for SMV'er fra disse lande og overvejer, om der er brug for yderligere initiativer. Således bliver det måske nødvendigt i disse lande at udvide SMV-sektorens adgang til finansiering og at træffe foranstaltninger til fremme af grænseoverskridende initiativer.

2.3.3. EU's udvidelse har ikke alene konsekvenser for ansøgerlandene og medlemsstaterne, men også for andre lande, særlig i Central- og Østeuropa. Regionsudvalget henstiller, at der i EU-foranstaltningerne over for disse lande lægges større vægt på de små og mellemstore virksomheder, så de selvstændigt erhvervsdrivende får en mere fremtrædende plads i den samfundsøkonomiske struktur og i samfundslivet som sådant.

2.3.4. På Det Europæiske Råds møde i Stockholm var der enighed om at inddrage ansøgerlandene mere aktivt i Lissabonstrategiens målsætninger og procedurer. I den forbindelse må det forventes, at Kommissionen evaluerer alle fremtidige SMV-initiativer med henblik på deres konsekvenser for ansøgerlandene, herunder specielt for SMV'erne i disse lande.

2.3.5. I SMV-politikken lægger Kommissionen særlig vægt på innovation, højteknologi og skabelse af nye arbejdspladser af høj kvalitet. Det gør den med rette, men man kan stille det spørgsmål, om ansøgerlandene med deres form for små og mellemstore virksomheder har potentiale og kapacitet til at drage nytte af de eksisterende EU-finansieringskilder. Tærsklen må lægges tilstrækkeligt lavt for disse lande. I den forbindelse bør man huske på, at også sektorer med et mere traditionelt image kan levere et væsentligt bidrag til økonomisk fornyelse.

2.3.6. I forbindelse med udvidelsen bør virksomhederne i ansøgerlandene og deres organisationer tilbydes instrumenter, der kan styrke samrådsøkonomien og den sociale dialog.

2.4. SMV og den regionale økonomi

2.4.1. Da virksomhederne ofte slår sig ned i geografiske klynger, har den videnbaserede økonomi konsekvenser for den regionale spredning af den økonomiske aktivitet og beskæftigelsen. Det er derfor af stor betydning, at Kommissionen sørger for, at alle regioner kan få gavn af de erhvervspolitiske foranstaltninger i forbindelse med innovation og ny økonomi. Dette gælder også politikken til fremme af e-handel. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til om nødvendigt at anvende strukturfondene som instrument til at hjælpe de distancerede regioner med at forny deres økonomi.

2.4.2. De lokale og regionale myndigheder har et udmærket lokalkendskab og er derfor selvskrevne partnere i forbindelse med implementeringen af EU's erhvervs- og SMV-politik. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at evaluere EU-politikken (f.eks. SMV-handlingsplanen 2000-2006) i forhold til de lokale og regionale myndigheders politiske prioriteringer, eventuelt på dertil arrangerede seminarer.

2.4.3. Den åbne koordinationsmetodes styrke og effektivitet tager til, hvis alle berørte parter medvirker til at definere

indikatorerne. Dette gælder navnlig de lokale og regionale myndigheder. Det er af allerstørste betydning, at disse myndigheder er med til at udforme evalueringsinstrumenter, indikatorer og benchmarking-instrumenter.

2.4.4. Inden for uddannelse og undervisning må man være opmærksom på selvstændig virksomhed som en god beskæftigelsesmulighed for unge mennesker og på rådgivning for unge selvstændige, i hvilken forbindelse der skal tages hensyn til regionale subkulturer.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens meddelelse Samarbejde for at fastholde dynamikken — Evaluering af strategien for det indre marked — 2001«

(2002/C 107/21)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Samarbejde for at fastholde dynamikken — Evaluering af strategien for det indre marked — 2001« (KOM(2001) 198 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 19. april 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 7. juni 2001 om at lade udarbejde en udtalelse og henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk politik, Indre marked, Industri, SMV«,

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet »Strategien for EU's indre marked« (KOM(1999) 464 endelig),

under henvisning til sin udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Evaluering af strategien for det indre marked — 2000« (KOM(2000) 257 endelig; CdR 311/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv 97/67/EF for så vidt angår yderligere åbning af Fællesskabets marked for posttjenester« (KOM(2000) 319 endelig — 2000/0139 (COD); CdR 309/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige indkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter« (KOM(2000) 275 endelig — 2000/0115 (COD)) og »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af kontrakter om vand- og energiforsyning samt transport« (KOM(2000) 276 endelig — 2000/0117 (COD); CdR 312/2000 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til »Forslag til Regionsudvalgets udtalelse« (CdR 200/2001 rev. 2), som blev vedtaget enstemmigt af Underudvalg 6 den 28. september 2001 med Ulrike Rodust, (D, PSE, formand for Europaudvalget i landdagen i Slesvig-Holsten) som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets syn på meddelelsen*Strategien for det indre marked*

1.1. Med denne udtalelse ytrer Regionsudvalget sig for anden gang om Kommissionens strategi for det indre marked. Det har tidligere taget stilling til strategien for det indre marked — 2000, til det samlede koncept og til de strategiske mål. Regionsudvalget bekræfter hermed denne stillingtagen.

1.2. Regionsudvalget understreger, at det ligesom EU-institutionerne nu som før betragter realiseringen af det indre marked som en central, men hidtil kun delvis løst opgave for

den europæiske integration. Uden gradvis etablering af et fælles marked i Europa ville EU miste sin integrationsmæssige dynamik. I en situation, hvor EU står over for ganske særlige udfordringer i forbindelse med debatten om dens egen fremtid, med udvidelsespolitikken og med de økonomiske konsekvenser af globaliseringen, spiller virkeliggørelsen af det indre marked en helt afgørende rolle. Det er først og fremmest gennem det indre marked, at EU bliver en håndgribelig realitet for borgerne.

1.3. Kommissionens strategi til gennemførelse af det indre marked i løbet af de næste 5 år, som er udviklet siden 1999, de hertil formulerede strategiske mål og kortsigtede målrettede aktioner såvel som planen om at revidere disse målsætninger hvert halvandet år og ajourføre dem ved hjælp af nye retningslinjer er nødvendige forudsætninger for systematisk realisering af det indre marked. Regionsudvalget støtter denne strategi.

⁽¹⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 16.

⁽²⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 20.

⁽³⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 23.

1.4. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at effektivisering af EU's kapital-, produkt- og tjenestemarkeder, forbedring af erhvervs klimaet, forbedring af borgernes livskvalitet og udnyttelse af fordelene ved det indre marked i den verden i forandring er fire væsentlige udgangspunkter for realisering af det indre marked.

1.5. Men også for indre markedsstrategien 2001 gælder Regionsudvalgets krav om, at bestræbelser for at skabe sikre og konkurrencedygtige arbejdspladser skal have en central placering blandt foranstaltningerne til forbedring af det indre markeds funktion. Regionsudvalgets forslag i den forbindelse er der imidlertid hidtil kun taget begrænset hensyn til ved gennemførelsen af det indre marked.

1.6. Regionsudvalget understreger desuden på ny grænserne for en liberaliseringspolitik og fastslår, at Rådets vedtagelse af strategien for det indre marked kun kan indebære en frivillig forpligtelse for medlemsstaterne, men ikke påføre dem pligt til at gennemføre Kommissionens konkrete forslag. Medlemsstaternes ret til at undersøge EU-direktivernes effektivitet, før de omsættes til national ret, bør ikke begrænses.

1.7. Regionsudvalgets krav om hensyntagen til subsidiaritetsprincippet og til regionernes og kommunernes interesser er ikke tomme ord. Regionsudvalget anerkender de tydelige bestræbelser, Kommissionen i indre markedsstrategien har udfoldet for at forbedre det indre markeds nærhed i forhold til borgerne og dermed åbne det for de små og mellemstore virksomheder. Ikke desto mindre savner Regionsudvalget i indre markedsstrategien klare tanker om at inddrage regionerne og kommunerne med deres mangfoldige muligheder og netværker i gennemførelsen af de foreslåede foranstaltninger. En sådan inddragelse efterlyses på ny overalt, hvor den er fornuftig og nødvendig, ikke mindst for at gøre det muligt at styre anvendelsen af subsidiaritetsprincippet bedre.

Indre markedsstrategien 2001

1.8. Indre markedsstrategien kan kun fungere, hvis EU-institutionerne rettidigt omsætter de målrettede aktioner til retsforskrifter, og disse anvendes i medlemsstaterne.

1.9. Erfaringerne med indre markedsstrategien 2000 har vist, at et for omfattende og ikke tilstrækkeligt målrettet program støder på problemer i forbindelse med gennemførelsen. Regionsudvalget mener som Kommissionen, at status over omsættelsen af de målrettede aktioner til retsforskrifter inden for de sidste 12 måneder er utilfredsstillende. Det bifalder Kommissionens konklusion, som går ud på at reducere indre markedsstrategiens konkrete aktioner til 76, hvoraf de 40 prioriteres.

1.10. Også medlemsstaternes gennemførelse af vedtagne retsforskrifter kan forbedres, skønt det er lykkedes at reducere gennemførelsesunderskuddet. Der er stadig en række medlemsstater, der med hensyn til gennemførelse ligger langt efter gennemsnittet. Det er stadig et åbent spørgsmål, om kravet fra Det europæiske Råd i Stockholm i marts 2001 om fuldstændig gennemførelse af de vedtagne retsforskrifter og reduktion af gennemførelsesunderskuddet til 1,5 % inden foråret 2002 faktisk kan efterleves. At dømme ud fra de hidtidige erfaringer er kravet nok for ambitiøst.

1.11. Gennemførelsen af det indre marked berører mange sektorer. Men det tjener gennemførelsen bedre, at et mindre antal aktioner faktisk omsættes til direktiver og anvendes af medlemsstaterne, end at en utilstrækkelig del af en mere omfattende strategi realiseres. Derfor støtter Regionsudvalget Kommissionens plan om at prioritere. Også tanken om at forbedre informationsudvekslingen mellem medlemsstaterne og Kommissionen om gennemførelsen er rigtig. Men det er i den forbindelse nødvendigt at inddrage de mange informationsformidlere i regioner og kommuner.

1.12. Udvalgelsen af aktioner i forbindelse med indre markedsstrategien 2001 bygger på Kommissionens egne analyser og iagttagelser, men også på tilbagemeldinger stammende fra dialogen med virksomheder og borgere. Det fremgår af det foreliggende statistiske materiale om manglerne ved det indre markeds funktion, at de største problemer for de små og mellemstore virksomheder og for borgerne ligger i følgende sektorer: fri bevægelighed for varer, etableringsret, tjenesteydelsesbestemmelser, fri bevægelighed for personer, skattespørgsmål, miljø- og forbrugerbeskyttelsesproblemer, offentlige indkøb og konkurrence. Regionsudvalget tilråder, at man i højere grad koncentrerer indre markedsstrategiens operationelle mål og målrettede aktioner om disse problemfelter og foretager en hensigtsmæssig prioritering.

1.13. De små og mellemstore virksomheder og borgerne har gang på gang problemer med at finde ud af, hvilke rettigheder der gælder i det indre marked. De kontaktpunkter for det indre marked, der er oprettet i medlemsstaterne med den opgave at undersøge klager og løse forekommende problemer, arbejder meget forskelligt. Det er endnu ikke alle, der er klar over, at disse organer overhovedet eksisterer, og deres evne til at løse problemer er stadig begrænsede. For at det indre marked kan gennemføres, er det nødvendigt, at disse kontaktpunkter udbygges og indgår i et interaktivt netværk. Målet må være, at disse organer bliver alment kendte og bliver i stand til at løse også grænseoverskridende problemer hurtigt og ubureaukratisk. Dertil kræves mere end etablering af elektroniske netværk og direkte formidling af den aktuelle retstilstand i det indre marked.

Målrættede aktioner i indre markedsstrategien 2001

1.14. De målrættede aktioner, Kommissionen foreslår som led i indre markedsstrategien 2001, vil efter Regionsudvalgets opfattelse bidrage til fortsat realisering af det indre marked. Der bør i den forbindelse tages hensyn til følgende:

1.15. Det planlagte online-net til »interaktiv problemløsning« og den tilstræbte »interaktive politikplanlægning« kan føre til hurtigere og mere problemorienteret realisering af det indre marked, hvis Kommissionen sørger for, at de regionale og lokale aktører inddrages aktivt i dialogen. Men skal man have noget ud af sådanne instrumenter, er det en forudsætning, at ideer og initiativer faktisk får lov at præge indre markedsstrategiens videreudvikling.

1.16. Den tilstræbte yderligere liberalisering af forskellige markedssektorer bifaldes i princippet. Det gælder f.eks. det indre marked for godstransport og international personbefordring ad jernbane. Men EU's liberaliseringspolitik må ikke føre til, at bestemte regioners eller kommuners udviklingsmuligheder indskrænkes eller endog hindres. Det offentlige må fortsat have mulighed for at tage initiativer, især hvor der er et behov, men hvor privatøkonomiske alternativer ikke byder sig til eller ikke er bæredygtige.

1.17. Regionsudvalget tilslutter sig i princippet Kommissionens ønske om at befri virksomhederne for belastende forskrifter og bestemmelser og lette deres adgang til markedet via yderligere produktstandardisering. Regionsudvalget bifalder udtrykkeligt Kommissionens plan om at udvikle en »strategi for forenkling af de lovgivningsmæssige rammer« og forventer, at en sådan strategi navnlig kommer til anvendelse på EU-plan.

1.18. Også Regionsudvalget finder det ønskeligt, at der udarbejdes en ramme for statsstøtte til forskning og udvikling, forudsat den skaber lige konkurrencemæssige muligheder. Dertil hører en EU-forskningspolitik, der ikke udelukker støtte til mellemstore forskningsprojekter og tillader differentieret national og i givet fald regional forskningsstøtte.

1.19. Bestræbelserne for »nye åbne europæiske arbejdsmarkeder« må have en fremtrædende plads blandt aktionerne til fremme af det indre marked for borgerne, og aktionerne til inddragelse af miljøaspekterne i forbindelse med det indre marked såvel som aktionerne til fremme af fødevarer sikkerhed, til overvindelse af hindringer på det sociale område og til fremme af grund- og videreuddannelse skal tjene til at realisere denne målsætning. Men den varslede handlingsplan må ikke nøjes med at fjerne grænseoverskridende hindringer for at fremme mobiliteten, men skal samtidig give de regionale og lokale myndigheder mulighed for effektivt at udnytte disse nye europæiske arbejdsmarkeder. Regionsudvalget bifalder Kommissionens ønske om allerede nu at inddrage ansøgerlandene i forbindelse med de eksterne aspekter af det indre marked.

2. Regionsudvalgets henstillinger*Horisontale aktioner*

2.1. For at sikre, at EU-institutionerne rettidigt omsætter indre markedsstrategiens aktioner til retsinstrumenter, foreslår Regionsudvalget, at de prioriterede aktioner tillægges en særlig forrang, og at de skiftende rådsformandskaber foranlediges til at optage omsætningen af disse aktioner i deres arbejdsprogram som et prioriteret mål.

2.2. I forbindelse med dialogen med markedsaktørerne kan Kommissionen benytte forskellige web-steder, nationale koordinationscentre og kontaktpunkter, herunder EU's forbrugeroplysningskontorer og Euro Info Centrene (EIC). For at forbedre informationsudvekslingen mellem medlemsstaterne og Kommissionen om gennemførelsen af det indre marked foreslår Regionsudvalget, at man i højere grad end hidtil benytter sig af gensidig konsultation som instrument til at fremme det indre markeds gennemførelse. Det foreslår, at Euro Info Centrene og eventuelt også forbrugeroplysningskontorerne ikke blot udbygges som kontaktsteder, men at der på disse kontaktsteder oprettes »indre markeds-arbejdsgrupper« under medvirken af bl.a. repræsentanter for brancheorganisationer, fagforeninger, handels- og industrikamre og regionale og lokale myndigheder. Dermed ville Kommissionen få mulighed for at føre en dialog med de nævnte repræsentanter om gennemførelsen af indre markedsstrategien og om konsekvenserne for de regionale og lokale markeder. Andre eksempler viser, at Kommissionen udmærket er i stand til at iværksætte og støtte sådanne initiativer.

2.3. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at der må udvikles brugbare indikatorer til måling af fremskridt inden for det indre markeds forskellige områder. Det forventer, at der bliver tale om indikatorer, der også kan måle udviklingen og konsekvenserne af de nye indre markedsregler på det regionale og det lokale niveau. Dertil hører ikke blot indikatorer for fri bevægelighed for varer og tjenesteydelser, etableringsret, priser og standardisering, men også indikatorer, der siger noget om udvidelsen af det europæiske arbejdsmarked, beskæftigelsesudviklingen, de sociale systemers kompatibilitet og mobiliseringen af iværksætterånden.

Operationelle, kortsigtede målrættede aktioner inden for det indre markeds strategisk vigtige områder (markeder, virksomheder, borgere og eksterne aspekter)

2.4. Regionsudvalget foreslår, at der som led i evalueringerne af indre markedsstrategien foretages en analyse af såvel mangler som opnåede resultater i forbindelse med de operationelle, kortsigtede målrættede aktioner, byggende dels på Kommissionens egne netværk, dels på dialogen med SMV og borgerne og dels på den tilstræbte »interaktive politikplanlægning«.

2.5. Indførelsen af euroen som europæisk valuta er næste afgørende skridt i etableringen og styrkelsen af det indre marked. Mange frygter — med eller uden grund — prisstigninger i forbindelse med indførelsen af den nye valuta. Regionsudvalget beder Kommissionen om at træffe foranstaltninger, der kan styrke borgernes tillid til den nye valuta, og om omhyggeligt at følge konsekvenserne for prisudviklingen. Til disse foranstaltninger hører ikke mindst reduktion og harmonisering af gebyrerne for pengeløse betalinger mellem medlemsstaterne.

2.6. Prissammenligninger er en god indikator for økonomisk integration og for markedets funktion. F.eks. udgør prisdifferencerne i EU på underholdningselektronik op til 40 %, og på friske levnedsmidler er forskellene endog endnu større. De forskellige momssatser kan ikke alene forklare disse prisdifferencer. Indtil en tredjedel af forskellene skyldes produktmæssige. Andre årsager er konkurrence-, salgs- og markedsføringsmæssige begrænsninger i tjenesteydelsessektoren. Derudover er det retsforhold og problemer med teknisk harmonisering, der volder virksomhederne de største bekymringer. Kun effektive, konkurrenceorienterede markeder, hvor varerne handles frit, udøver et vedvarende tryk på priserne. Regionsudvalget kræver dels undersøgelser, der kan belyse disse problemer og resultere i løsningsforslag, dels fortsættelse af arbejdet med at gennemføre den omfattende strategi for det indre marked for tjenesteydelser.

2.7. Regionsudvalget betragter den aktuelle dialog i samfundet om en borgernær og bæredygtig forbrugerpolitik som en chance til at få foretaget nødvendige korrektioner i landbrugspolitikken, der beredte vejen for det fælles marked. Det drejer sig først og fremmest om produktion, forarbejdning og markedsføring af sunde levnedsmidler af høj kvalitet og samtidig om at styrke dyre- og miljøbeskyttelse. Medlemsstaterne er underlagt reglerne for intern handel i Fællesskabet og de internationale im- og eksportregler. Det har store konsekvenser for forbrugerbeskyttelsen: Regionsudvalget kræver varigt EU-forbud mod anvendelse af kødmel og animalsk fedt til foder, en obligatorisk BSE-testgrænse på 24 måneder i forbindelse med kvæg og udvidelse af testningen, så den omfatter får og geder. Dyrebeskyttelsen skal forbedres ved at skærpe EU's og de nationale regler for husdyrhold. Eksportstøtte til levende slagtedyrs skal afskaffes og tidsfristerne i forbindelse med transport af levende kvæg klart begrænses. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at ændre det hidtidige landbrugsstøttesystem: EU's betalinger til produktionsbundne udgifter skal for fremtiden i højere grad gå til den såkaldte anden søjle, som omfatter naturbeskyttelse, fremme af kvalitetssikringssystemer, anvendelse af biomasse til energi m.m. Regionsudvalget finder, det bør undersøges, om EU's medfinansieringsandel kan forhøjes i forbindelse med foranstaltninger tilhørende anden søjle.

2.8. Liberaliseringen inden for transport- og energisektoren, af kommunikations- og posttjenesterne og af de finansielle tjenesteydelser har udløst en markedsøkonomisk dynamik, som alle medlemsstater har haft udbytte af. Men liberaliseringen af disse markeder går i stadig stigende grad ud over især de struktursvage landlige regioners forsyning med infrastrukturmæssige tjenesteydelser. Regionsudvalget opfordrer derfor

Kommissionen til for fremtiden at være mere opmærksom på de regionale konsekvenser af liberaliseringspolitikken og til som fast regel at beskrive og evaluere dem i et særligt kapitel i relevante forslag (f.eks. de planlagte foranstaltninger til liberalisering af godstransport ad jernbane, som forventes forelagt i december 2001). Det samme gælder i forbindelse med forslag, der øger konkurrencepresset på SMV og struktursvage regioner, og ikke mindst i forbindelse med gennemførelsen af henstillingerne i »Basel II«.

2.9. Regionsudvalget kræver en europæisk konkurrence- og støttepolitik, der tager hensyn til regionalpolitiske mål og garanterer fair konkurrence. Dette gælder også i forbindelse med offentlige infrastrukturer og andre foranstaltninger, der skal forbedre regionernes muligheder for at tiltrække virksomheder. Regionsudvalget forventer, at Kommissionen skaber klare, positivt formulerede retlige rammer for den offentlige infrastrukturpolitik og for privat- offentligt samarbejde om forsyningspligtigheder.

2.10. Det er langt sværere for SMV end for industrien at klare sig i konkurrencen. Kommissionen forlanger nu, at tilskudsmodtagerne skal stille bankgaranti for de forskudsbetalinger (såkaldte advanced payments), de modtager ved påbegyndelsen af et projekt. Denne garantiordning indebærer ikke bare udgifter, men begrænser også kreditmulighederne i forbindelse med andre projekter, hvorved særlig SMV's aktionsradius indsnævres afgørende. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at svare med drastiske sanktioner, hvis tilskudsmodtagere begår overtrædelser, så uregelmæssigheder kan forebygges. Det ønsker undersøgt, om SMV kan få en undtagelse fra garantikravet i forbindelse med forskudsbetalinger.

2.11. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at det europæiske økonomiske område lider af overregulering, og at navnlig SMV's udviklingsmuligheder begrænses stærkt derved. Det beklager, at EU selv i ikke uvæsentlig grad har bidraget til denne udvikling. Det bifalder derfor kraftigt Kommissionens plan om inden udgangen af 2001 at forelægge en omfattende strategi til forenkling af lovgivningen både på EU- og på nationalt plan. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til i den forbindelse at give nøje agt på subsidiaritetsprincippet og koncentrere sig om rammelovgivning.

2.12. Regionsudvalget beklager, at mange EU-initiativer til fremme af den økonomiske udvikling i det indre marked får deres effektivitet begrænset af komplicerede krav og uigennemsigtige beslutningsprocesser. Dette gælder også strukturfondsstøttens afvikling efter regler, der ikke så sjældent er uforenelige med eksisterende, velfungerende institutioner i medlemsstaterne, med det resultat, at der opbygges parallelle forvaltningsstrukturer. Regionsudvalget beder Kommissionen om at være opmærksom på dette i forbindelse med interimsevalueringer og om at forelægge en rapport med forslag til forenkling af støtteafviklingen på grundlag af eksisterende regionale og nationale forvaltningsstrukturer.

2.13. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at det er vigtigt at sørge for, at SMV og borgerne får kendskab til deres rettigheder i det indre marked, og at forekommende problemer løses hurtigst muligt. For at give anonyme dialognet et ansigt og for at fremskynde den konkrete problemløsning også i enkelttilfælde foreslår Regionsudvalget, at der på EU-plan udpeges en »indre markeds-ombudsmand«, som borgerne og virksomhederne kan henvende sig til, og som kan sikre anvendelsen af lovgivningen om det indre marked i samarbejde med kontaktstederne og regeringerne i medlemsstaterne.

2.14. Med det indre markeds gennemførelse lader processen mod fri bevægelighed, etableringsret, konkurrence og vækst sig ikke mere standse. Men de små og mellemstore virksomheders grænseoverskridende virke kan stadig vanskeliggøres af både såkaldt hårde og bløde hindringer, som det fremgår af følgende eksempler:

2.15. Enhver virksomhed, der arbejder på tværs af grænserne, må regne med at blive udsat for krav om at indgå en overenskomst, der er gyldig i nabolandet. Desuden forventer fagforeningerne i nabolandet, at arbejdstagerne i den udsendende virksomhed er medlemmer af det relevante fagforbund, også selv om virksomheden ikke har noget sæde i nabolandet. Heraf følger en usikker retstilstand for den udsendende virksomhed, så meget mere som der i mange tilfælde ikke findes kodificerede bestemmelser om mindsteløn (byggepladsoverenskomst), og lønvilkårene vanskeligt kan sammenlignes med hinanden på tværs af grænserne på grund af forskellige regler om ikke-lønmæssige arbejdskraftomkostninger, som kan indebære, at de ikke-lønmæssige ydelser ikke anerkendes i forbindelse med bestemmelserne om mindsteløn. Regionsud-

valget opfordrer Kommissionen til at udarbejde en synoptisk oversigt med praktisk gennemførlige forslag for i det mindste at give virksomhederne midler i hænde til at etablere tilnærmelsesvis sammenlignelighed.

2.16. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at arbejdstagernes mobilitet i det indre marked stadig bremses af talrige faktorer, og at afviklingen af disse begrænsninger for mobiliteten er en central opgave som led i gennemførelsen af indre markedsstrategien. Dette kræver ikke nødvendigvis harmonisering af skatte- og socialsikringssystemerne i medlemsstaterne. Afgørende er derimod generelle regler, der gør forskellige institutionelle systemer kompatible for den enkelte arbejdstager. Regionsudvalget bifalder derfor, at Kommissionen i foråret 2002 agter at forelægge en handlingsplan om åbning af nye arbejdsmarkeder i EU, og at den vil forelægge yderligere forslag om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Men Regionsudvalget understreger, at det ikke blot skal føre til øget mobilitet for højtuddannede, men for arbejdstagere på alle kvalifikationsniveauer.

2.17. Regionsudvalget beder Kommissionen om i sine støtteprogrammer (bl.a. Eures og Interreg) i tilknytning til de hidtidige positive resultater i grænseregionerne i højere grad end hidtil at inddrage initiativer til overvindelse af bløde mobilitetshindringer. Navnlig i grænseområderne må sproginlæring prioriteres for at fremme mobiliteten i EU og realiseringen af det indre marked. I den forbindelse bifalder Regionsudvalget f.eks. informations- og pr-kampagnen »Det Europæiske Sprogår 2001«. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen og Europa-Rådet til at videreføre dette initiativ i form af specifikke aktioner med henblik på at fremme mobiliteten.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT

Formand for

Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet om Handlingsplaner for biodiversitet: landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer«

(2002/C 107/22)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om »Handlingsplaner for biodiversitet: landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer« (KOM (2001) 162 endelig),

under henvisning til præsidiets beslutning af 13. juni 2000 om at afgive udtalelse i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 5, om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om »Handlingsplaner for biodiversitet: landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer« og henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 4 »Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø«,

under henvisning til Det Europæiske Miljøagenturs evalueringsrapport »Environment in the European Union at the turn of the century« (Europas miljø ved årtusindskiftet),

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om Det Europæiske Fællesskabs biodiversitetsstrategi (KOM(1998) 42 endelig udg.),

under henvisning til Rådets afgørelse af 25. oktober 1993 om indgåelse af konventionen om den biologiske mangfoldighed ⁽¹⁾,

under henvisning til FN-EF's konvention om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocessen og adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 201/2001 rev.) vedtaget af Underudvalg 4 den 8. oktober 2001 med Giuseppe Torchio, borgmester i Spineda, (I/PPE) som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter

1.1. Kommissionen forelagde den 27. marts 2001 Rådet og Europa-Parlamentet sin meddelelse om »Handlingsplaner for biodiversitet: landbrug, fiskeri, økonomisk samarbejde og udviklingssamarbejde samt bevaring af naturressourcer«. Initiativet har rod i en række aktioner, der sigter mod at vende den nuværende nedadgående tendens i biodiversiteten, både i og uden for EU, men der er ikke registreret nogen bedring i nedgangen i antal eller endog udryddelsen af arter og levesteder, økosystemer og genetisk materiale i EU eller den øvrige verden.

1.2. Regionsudvalget deler Kommissionens bekymringer i forbindelse med analysen af data, der viser, at Europa har mistet over en tredjedel af alle sine sommerfugle og fuglearter samt en fjerdedel af arter og underarter af visse plantegrupper, at over to tredjedele af de eksisterende levestedstyper i nogle af medlemsstaterne er truede, at vådområderne i Europa er blevet reduceret med 60 % i de sidste årtier, at næsten hundrede husdyracer er forsvundet, og at 30 % af de overlevende racer er truede. Situationen er endnu mere foruroligende, hvis man

ser på data fra FAO, der viser, at yderligere 11 000 plante- og dyrearter er udryddelsestruede på grund af menneskelige aktiviteter, mens den internationale handel med vilde dyr truer omkring 30 000 arter på verdensplan; hertil kommer uvurderlige skader som følge af, at der årligt ryddes omkring 600 000 km² tropeskov alene i Amazonlandet.

1.3. Af hensyn til den langsigtede bæredygtighed inden for landbrug, fiskeri og talrige industriprocesser, herunder medicinproduktionen, er det nødvendigt at fremhæve vort etiske ansvar for at bevare biodiversiteten, fordi den er det grundlag, mange samfund bygger på, og fordi tab, reduktion eller begrænsning af biodiversitet fører til tab af økonomiske muligheder.

1.4. Efter Regionsudvalgets opfattelse er beskyttelsen af biodiversiteten ensbetydende med konkret beskyttelse af livskvaliteten, især på lokalt plan. De lokale og regionale myndigheder står over for en offentlighed, der er mere og mere aktiv og foruroliget på grund af nedgangen i biodiversiteten. Mange forbinder faktisk i stigende grad livskvalitet med andet og mere end økonomisk og materiel velstand, især også med opretholdelse af bestemte biologiske og miljømæssige normer, som civilsamfundet i stigende grad stiller krav om via en

⁽¹⁾ EFT L 309 af 13.12.1993.

voksende miljø- og dyreskyttelsesbevægelse. Gennemførelsen i europæiske byer af topmøder og andre arrangementer mellem regeringer på verdensplan får stadig flere konsekvenser, også på politisk plan, for styringen af den offentlige sikkerhed, idet protesten mod den førte politik og globaliseringen bliver mere og mere håndfast.

1.5. Ganske vist kan der spores en stadig mere udbredt bekymring for biodiversitetens opretholdelse, men det forhold sig samtidig sådan, at den største anstødssten for økologi- og miljøbevægelserne er genetisk manipulering eller modificering af bestemte produktionselementer.

1.6. Regionsudvalget er enig i, at det er nødvendigt at støtte en mere målrettet politik, som går videre end de traditionelle naturbevaringsmetoder. Målet skal være at gennemføre bevaringsforanstaltninger for meget større områder end de nuværende 10-20 % af verden, som potentielt kunne udpeges til beskyttede områder. For at beskytte biodiversiteten er det også vigtigt at løse problemerne med udbredelse af endokrinbeskadigende agenser og persistente organiske kemikalier samt spredning af artsfremmede, invasive arter og ligeledes at vurdere og overvåge de relevante følgevirkninger af at indføre specifikke GMO'er.

Landdistrikterne og de delvist naturlige agroøkosystemer er rene og skære »naturreservater« for biodiversitet, og det er derfor ønskeligt, at disse samfunds historie og identitet kortlægges og beskyttes, så de kan blive en ny bærende struktur i EU i en vision af et nyt Europa, som ikke udelukkende fokuserer på urbanisering og industrialisering.

I tråd med retningslinjerne i Det Europæiske Fysiske og Funktionelle Udviklingsperspektiv, der er en rettesnor for de forskellige EU-politikker, bør forekomster af biodiversitet og de tilknyttede områder betragtes som konstante værdier, der ikke er til købs i forbindelse med den fysiske planlægning i EU.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at det er nødvendigt at overvåge handlingsplanerne og deres effektivitet, lige som der skal indføres en række »indikatorer« for handlingsplanernes gennemførelse og en bæredygtig anvendelse af instrumenterne som led i gennemførelsen af de enkelte EU-tiltag.

2.2. Selv om Kommissionen, Det Europæiske Miljøagentur, medlemsstaterne og de internationale organisationer på området har beskæftiget sig med spørgsmålet, er der endnu ikke udarbejdet præcise indikatorer for handlingsplanernes tiltag. Kommissionens rapport til topmødet i Helsingfors indeholder dog fyldestgørende oplysninger om udviklingen i dette arbejde. Regionsudvalget gentager, at indikatorerne nødvendigvis skal tage højde for de lokale forhold og samtidig være indbyrdes sammenlignelige. Der skal tages behørigt hensyn til, at der for de permanente agroøkosystemers vedkommende er behov for specifikke indikatorer, der viser eventuelle forekomster af

arealmæssige, lineære eller punktformede elementer, der forbinder de historiske landbrugsegne i Europa. Også forekomsten af de forskellige racer samt de forskellige typer udstykninger og arealopdelinger skal tages i betragtning, når der udvælges indikatorer for biodiversitet, der skal relatere til de forskellige arealmæssige karakteristika og fænomener i regionernes økostruktur.

2.3. Regionsudvalget håber derfor, at der ved udarbejdelsen af en ramme for fastlæggelse af indikatorer først og fremmest tages højde for de forslag til indikatorer for biodiversitet, som fremlægges af medlemsstaterne, der i samarbejde med regionerne og de lokale myndigheder i nogen tid har arbejdet på at identificere kriterier for udvælgelse af de vigtigste indikatorer. Disse instansers arbejde kan beriges gennem etablering af et integreret system for udveksling af informationer.

2.4. Politikkerne for beskyttelse af miljøet og biodiversiteten i forbindelse med menneskets forskellige aktiviteter og inden for de forskellige handlingsfelter hænger meget snævert sammen med de lokale og regionale myndigheders specifikke aktioner, dels direkte, dels i form af synergievirkninger med de mere bredtfaavnende og komplekse initiativer, der tages på nationalt plan, på EU-plan via Det Europæiske Miljøagentur og i form af internationale aftaleprotokoller.

2.5. I den forbindelse håber Regionsudvalget, at de nylige internationale protokoller og aftaler om miljøet, som utvivlsomt kan have en positiv effekt på beskyttelsen af biodiversiteten, ikke blot er en ideologisk manifestation fra de enkelte nationale regeringer, der til tider lægger vægt på at adskille sig fra deres forgængere, men derimod er udtryk for en oprigtig forpligtelse til at beskytte det størst mulige antal levende arter inden for flora, fauna og andre livsformer i de pågældende lande.

2.6. I tråd hermed bør der udvikles vejledninger for korrekt produktion inden for både landbrug, industri og andre menneskelige aktiviteter, og de præventive cost/benefit-analyser i forbindelse med bestemte politikker bør udvides til at omfatte vurderinger af sådanne tiltags direkte eller indirekte konsekvenser for beskyttelsen af biodiversiteten, så man ikke alene bygger på rent produktionsmæssige og økonomiske parametre, men også vurderer disse politikkers direkte og indirekte positive/negative miljøvirkninger.

2.7. Regionsudvalget finder det nødvendigt at overvåge, hvilke konsekvenser de menneskeskabte globale klimaændringer har for naturlige og delvist naturlige systemer og for økonomien på lokalt plan (for eksempel forholdet mellem snedække og bjergturisme, variationer i havets vandstand ved kysterne, variationer i vand- og drikkevandsressourcer, klimabetinget fremkomst af nye sygdomme osv.).

Emissionen af drivhusgasser, der hidrører fra menneskelig aktivitet, så som CO₂, CFC og N₂O, ændrer klimaet. I hvilket omfang disse ændringer bliver mærkbare, og hvor, er et omstridt spørgsmål i videnskabelige kredse. De konsekvenser, man forestiller sig og frygter mest, kan sammenfattes således:

- forhøjelse af havets vandstand ved kysterne;
- ændringer i nedbørsmønstret og mulige følger for den naturlige vegetation, for agrosystemerne og for skovene;
- fremskyndet tab af biodiversitet;
- hyppigere forekomst af usædvanlige klimatiske hændelser;
- ændringer i nedbørs- og temperaturmønstret;
- ændringer i omfanget af sne- og isdækkede arealer;
- ændringer i bevoksede arealer og i bevoksningstyperne;
- ændringer i populationen af invasive, termofile arter (insekter, vilde planter osv.).

Af hensyn til biodiversitetens beskyttelse er det i den forbindelse særligt vigtigt at kortlægge indikatorer for klimavariationer, som tager højde for ændringer i de nævnte miljøer og deres bioønose.

2.8. Regionsudvalget erkender, at det er nødvendigt at overvåge biodiversiteten og de kritiske faktorer, der truer den mest på lokalt plan (som det sker i Schweiz og i Nederlandene, hvor der findes specifikke net til overvågning af biodiversiteten). Et overvågningssystem, der understøttes af lokale instanser efter agenturmodellen, ville give mulighed for at målrette og korrigere bevaringspolitikkerne på lokalt plan og samordne

dem med den nationale og den internationale lovgivningsramme.

Kort beskrevet ville en overvågning af biodiversiteten på lokalt plan gøre det muligt at:

- forbedre vores viden om biodiversitet,
- gennemføre en vægtet kortlægning af kritiske omstændigheder og kvantificere de kritiske faktorer,
- fastslå præcise sammenhænge mellem pressionsfaktorer og miljøindikatorer;
- få et konkret grundlag for at opstille modeller over udviklingen på lokalt og regionalt plan,
- tilvejebringe videnskabelige-tekniske instrumenter, der kan støtte den miljømæssige beslutningstagning og planlægning på nationalt plan,
- evaluere resultatet af den politik, der føres med henblik på at forvalte vores naturarv, ved hjælp af indikatorer,
- måle økonomisk, hvilket resultat givne miljøforvaltningsforanstaltninger har bragt eller forventes at bringe, og
- tilpasse de forskellige EU-lande til EU's informationsstandarder for biodiversitet (lokal Agenda 21).

2.9. Regionsudvalget finder det hensigtsmæssigt, at der etableres et net til indsamling af eksisterende miljødata, og at der etableres et »netværk af net« efter samme model som Det Europæiske Miljøagentur. Miljødata er et nøgleelement i den konkrete forvaltning af biodiversitet, især på lokalt plan. En effektiv koordinering mellem de regionale miljøkontrolmyndigheder og det nationale og europæiske plan forekommer uundværlig, hvis man vil sikre en informationskæde af høj kvalitet.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne«

(2002/C 107/23)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (KOM(2001) 226 endelig — 2001/0098 (COD)),

under henvisning til Rådets beslutning af 6. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 175, stk. 3, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 4 (Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø),

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om forberedelser til gennemførelse af Kyoto-protokollen (CdR 295/1999 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fremme af elektricitet fra vedvarende energikilder inden for det indre marked for elektricitet (CdR 191/2000 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om Handlingsplan for større energieffektivitet i Det Europæiske Fællesskab (CdR 270/2000 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 202/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 4 den 8. oktober 2001 med Annette McNamara, medlem af Cork County Council, IRL/AE, som ordfører,

og ud fra den betragtning, at en effektiv energiudnyttelse er en afgørende betingelse for klimabeskyttelse såvel som for at opfylde EU's reduktionsforpligtelser som fastlagt i Kyoto —

på sin 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalgets bemærkninger

1. Regionsudvalget hilser Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om bygningers energimæssige ydeevne velkommen.

2. Regionsudvalget vedgår, at energieffektivitet er en afgørende forudsætning for klimabeskyttelse samt for at opfylde Unionens reduktionsforpligtelser som fastlagt i Kyoto, og det henstiller, at Kommissionen bestræber sig på fortsat at intensivere sin indsats for at opfylde forpligtelserne i Kyoto-protokollen.

3. Kommissionens målbevidste indsats for at forbedre energieffektiviteten i bygninger er prisværdig. Bestræbelserne vil føre til en mere bæredygtig energipolitik og øget forsyningsikkerhed og er et afgørende skridt i retning af at reducere emissionen af drivhusgasser med det formål at beskytte klimaet i overensstemmelse med Kyoto-aftalen.

4. Regionsudvalget pointerer, at direktivet er udarbejdet med det formål at supplere og styrke medlemsstaternes egen indsats, som nærhedsprincippet foreskriver.

5. Regionsudvalget påpeger, at de lokale og regionale myndigheder med hensyn til fysisk planlægning, byggeregulativer, håndhævelse af bestemmelser og hvad angår andre politiske foranstaltninger er bedst placeret i forhold til forbrugerne.

6. Regionsudvalget lægger vægt på det foreslåede direktivs beskæftigelsesskabende potentiale.

⁽¹⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 81.

⁽²⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 27.

⁽³⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 17.

7. Regionsudvalget bifalder, at forslaget lægger op til en vis fleksibilitet i omgangen med eksisterende bygninger, herunder især historiske bygninger og andre bevaringsværdige ejendomme, hvor det kan vise sig vanskeligt eller uhensigtsmæssigt at øge energieffektiviteten ved at foretage forbedringer af klimaskærmen.

8. Regionsudvalget finder det fornuftigt at gøre en særlig indsats for at forbedre klimaskærmen, men vil kraftigt opfordre Kommissionen til at styrke mærkningspolitikken og fremme lovgivning, der tilskynder virksomheder til at fremstille mere energieffektive installationer.

9. Regionsudvalget bifalder, at direktivet prioriterer offentlige og offentligt tilgængelige bygninger, og påpeger, at de lokale og regionale myndigheder har en særlig rolle i denne forbindelse.

10. Regionsudvalget hilser alle initiativer velkommen, der kan fremme harmoniseringen af medlemsstaternes energieffektivitetsprojekter, og anerkender, at Kommissionens forslag er et skridt på vejen mod at give de enkelte projekter mere gennemslagskraft i en større europæisk sammenhæng.

Regionsudvalgets anbefalinger

11. Regionsudvalget anmoder indtrængende Kommissionen om at sørge for, at førtiltrædelseslandene vedtager lovbestemmelser om energieffektivitet parallelt med de nuværende medlemsstater.

12. Regionsudvalget understreger behovet for trinvisse foranstaltninger, men anerkender, at lovgivningen bør gennemføres så hurtigt som muligt. Med andre ord: Det er vigtigt at afsætte tid til at gennemføre foranstaltningerne i faser, men de fastsatte tidsfrister skal opretholdes.

13. Regionsudvalget lægger vægt på at koble energiattesteringen af offentlige bygninger sammen med sundheds- og sikkerhedspolitikkerne og derved understrege nødvendigheden af at integrere energi- og miljørelaterede målsætninger i andre politiske indsatsområder.

14. Regionsudvalget fremhæver behovet for at øge energieffektiviteten i almenbygning, især fordi beboerne her er mere udsatte, hvis brændstofforsyningen svigter.

15. Regionsudvalget anmoder om, at Kommissionen udvider direktivet for at sikre sig, at det tillige omfatter livscyklusanalyser af klimaskærmen, som kan belyse dens indvirkning på kulstofkredsløbet. Man kan på den måde sørge for, at forbrugere og kontrolinstanser bliver mere bevidste om, hvordan klimaskærmens forskellige bestanddele virker sammen med kul.

16. Regionsudvalget vil kraftigt opfordre Kommissionen til også fremover at udvinde og befordre brugen af naturlige energikilder med særlig vægt på vedvarende energi.

17. Regionsudvalget bifalder Kommissionens forslag om at udvikle en fælles metode til fastsættelse af normer for samlet energimæssig ydeevne og ser gerne, at man så hurtigt som muligt bringer disse normer i anvendelse i forbindelse med nye bygninger og restaureringen af visse allerede opførte bygninger.

18. Regionsudvalget støtter forslaget om attesteringsordninger for nye og eksisterende bygninger på grundlag af de nye normer og henstiller, at ordningen omfatter ikke alene enkeltstående bygninger, men også byggekomplekser, der ligger på den samme byggegrund, og hvis samlede gulvareal er større end 1 000 m².

19. Regionsudvalget opfordrer medlemsstater og, hvor det er aktuelt, lokale myndigheder til gennem lovgivning at sikre, at ejendomsbesiddere har et økonomisk incitament til at sætte energiforbruget i den enkelte bygning ned, og at ejere, som installerer solenergisystemer i deres bygninger, belønnes.

20. Regionsudvalget anbefaler Kommissionen at udvide programmer som SAVE til at omfatte konkrete tiltag som for eksempel eftermontering på bygninger for at hjælpe direktivet på vej.

21. I lyset af den virkning, direktivet får for offentligt tilgængelige bygninger og kommunalt boligbyggeri, pointerer Regionsudvalget, at man bør iværksætte programmer, der inddrager lokale og regionale myndigheders egne initiativer.

22. Regionsudvalget understreger, at man må intensivere indsatsen i førtiltrædelseslandene, navnlig hvad angår energisyn og andre konkrete foranstaltninger, ligesom man bør oprette flere regionale og lokale energikontorer.

23. Regionsudvalget henleder Kommissionens opmærksomhed på lokale og regionale myndigheders afgørende indflydelse på energistyringen og ønsker specielt at fremhæve SAVE-energistyingskontorernes indbyggede mulighed for at støtte direktivets gennemførelse i byer, regioner, og ø-områder i hele EU såvel som i førtiltrædelseslande.

24. Regionsudvalget pointerer, at man i tilfælde, hvor nogle medlemsstater gennemfører energieffektivitetslovene før

andre, bør sikre at den manglende harmonisering ikke indvirker negativt på samhandelen mellem medlemsstater.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens meddelelse om Programmet Ren Luft i Europa (CAFE): Mod en tematisk strategi for luftkvalitet

(2002/C 107/24)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens meddelelse om Programmet Ren Luft i Europa (CAFE): Mod en tematisk strategi for luftkvalitet (KOM(2001) 245 endelig),

under henvisning til Kommissionens interne arbejdsrapport »Ren Luft i Europa« (CAFE) (SEC(2001) 688,

under henvisning til Kommissionens beslutning af 5. maj 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 4 »Fysisk Planlægning, Bypolitik, Energi, Miljø«,

under henvisning til regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om nationale emissionslofter for visse luftforurenende stoffer og Kommissionens og under henvisning til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om luftens indhold af ozon (CdR 358/1999 fin),⁽¹⁾ forslag til

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 203/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 4 den 8. oktober 2001 med António Paiva (borgmester i Tomar, PPE, P) som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets bemærkninger

1.1. Det er fortsat nødvendigt at forbedre luftkvaliteten i Europa. Såvel menneskers sundhed som miljøet trues af den vedvarende luftforurening. Det er absolut nødvendigt, at indsatsen sammenkædes med det sjette miljøhandlingsprogram med vægt på bæredygtig udvikling, og det må anerkendes, at der er behov for udvikling af bæredygtige byer,

hvor der både er plads til en sund økonomi og beskyttelse af luftkvaliteten og andre faktorer af betydning for menneskers sundhed og miljøet. CAFE skal tage fat på dette problem ud fra et overordnet helhedsperspektiv, der tager sigte på byområderne, som er nøglen til sikring af ren luft i Europa.

1.2. Det er yderst relevant at oprette et tematisk program for luftkvaliteten, som skal være et instrument til forbedring af livskvaliteten, koordinering af forskellige indsatsområder og især bæredygtig udvikling af byområderne.

⁽¹⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 35.

1.3. Det er i denne forbindelse vigtigt at tage følgende grundlæggende spørgsmål op:

- inddragelse af specifikke foranstaltninger for luftkvaliteten i en sammenhængende indsats og sammenkædning af denne med sektorielle foranstaltninger;
- bekræftelse af princippet om videnskabelig underbygning af politikken;
- inddragelse af de forskellige aktører;
- anerkendelse af behovet for særlig hensyntagen til de grupper, som er mest sårbare over for luftforureningen (især børn, ældre og personer med luftvejssygdomme);
- anerkendelse af, at forholdet mellem luftforurening, fysisk planlægning og forbrugeradfærd spiller en rolle;
- garanti for overholdelse af subsidiaritetsprincippet, idet mange af foranstaltningerne skal træffes på lokalt og regionalt plan;
- anerkendelse af behovet for øgede midler for at sikre, at den fastlagte strategi gennemføres og målene opfyldes korrekt;
- indførelse af et system til overvågning af resultaterne for at garantere og kontrollere kvaliteten.

2. Regionsudvalgets henstillinger

2.1. Generel vurdering

2.1.1. Det foreliggende forslag skuffer på grund af sin overfladiske tilgang og mangel på anvisninger og konkrete bestemmelser om sammenkædningen af dette nye program med de forskellige igangværende foranstaltninger til forbedring af luftkvaliteten.

2.1.2. Selv om meddelelsen anerkender betydningen af sammenkædningen mellem luftkvalitetsforanstaltningerne og specifikke sektorielle foranstaltninger, foreslås ingen konkrete fremgangsmåder med henblik på fastlæggelse af prioriterede mål og løsning af eventuelle konflikter mellem forskellige programmer.

2.1.3. Programmets første fase fokuserer alt for meget på partikelstof og ozon. Disse forurenende stoffer er ganske vist et problem, der kræver en hurtig indsats, og som direkte og indirekte involverer en lang række emissionskilder, men denne overdrevne fokusering begrænser programmets integrationsmålsætning. Eksempelvis kommer meddelelsen ikke ind på problemerne med klimaændringer og persistente organiske miljøgifte, som omfatter en lang række forskellige problemstillinger og interventionsniveauer.

2.2. Det videnskabelige grundlag for luftkvalitetspolitikken

2.2.1. Meddelelsen går for let hen over udviklingen af de allerede eksisterende mekanismer for inddragelse af de tilgængelige forskningsresultater i fastlæggelsen af foranstaltninger, prioriterede mål og strategier.

2.2.2. Sammenkædningen med det sjette rammeprogram for forskning og teknologisk udvikling må kritiseres. Det sjette rammeprogram omfatter ikke luftforurening som prioriteret forskningsområde, men kun miljørelaterede sundhedsproblemer forårsaget af lave koncentrationer af forureningsstoffer. Hvad angår tidsplanen skal det endvidere påpeges, at de projekter, der finansieres under det sjette rammeprogram, ikke vil være færdige i 2004, som er fristen for udarbejdelsen af dette tematiske program.

2.2.3. Der er flere organismer, som har taget initiativer inden for luftforurening, og som er fremkommet med væsentlige bidrag, der rækker videre end EU's forskningsrammeprogram. Som eksempel kan nævnes det europæiske råd for anvendt forskning og ingeniørvidenskab (Eurocase), Den Europæiske Videnskabs sammenslutning, Det Europæiske Samarbejde om Videnskabelig og Teknisk Forskning (Cost) eller Eureka-initiativet, som omfatter Eurotrac-programmet til bekæmpelse af luftforurening.

2.2.4. Det anses for nødvendigt at fastlægge mekanismer, som gør det muligt at sikre reel adgang til de nyeste forskningsresultater.

2.3. Aktørerne

2.3.1. Meddelelsen forklarer ikke, hvilken rolle de forskellige eksisterende institutioner kommer til at spille i CAFE. Dette gælder blandt andet Det Europæiske Miljøagentur og det tematiske center for luftkvalitet, som varetager vigtige opgaver mht. indsamling og offentliggørelse af information og tekniske analyser.

2.3.2. Offentlighedens deltagelse ansues i et alt for formynderisk perspektiv, hvor borgerne først og fremmest betragtes som modtagere af information.

2.3.3. Anerkendelsen af, at der er en sammenhæng mellem luftforurening og fysisk planlægning, hvad angår såvel emissionsniveau som den potentielle indvirkning på menneskers sundhed og miljøet, bør indebære, at de lokale myndigheder tildeles en vigtig rolle på dette område — et spørgsmål, som meddelelsen går meget let henover.

2.3.4. De lokale myndigheders aktive deltagelse er fundamental i flere henseender:

- som ansvarlige for fysisk planlægning har de indflydelse på fordelingen af emissionskilderne og af de befolkningsgrupper, der udsættes herfor;
- som ansvarlige for fysisk planlægning har de beføjelser til fastlæggelse af de lokale transportnet og til udvikling af bæredygtige alternativer;
- i deres planlægning bør de, således som det påpeges i den foreliggende meddelelse, tage særlige hensyn til de grupper, som er mest sårbare over for luftforureningen;
- i deres dialog med borgerne gennem såvel information som tilskyndelse til offentlig deltagelse;
- gennem inddragelse af de forskellige lokale aktører i luftkvalitetspolitikken;
- gennem koordinering med politikker og foranstaltninger, som fastlægges på højere niveauer end det kommunale, og som kan få regional indvirkning på luftkvaliteten.

2.3.5. Hvis de lokale myndigheders kompetencebaserede eller frivillige deltagelse skal styrkes, vil det nok være hensigtsmæssigt at give dem flere beføjelser og de nødvendige økonomiske midler og øvrige ressourcer til at varetage dem.

2.3.6. Hvis de lokale myndigheders deltagelse skal styrkes, må de have flere beføjelser og de nødvendige midler til at varetage dem.

2.4. Videnskabelige, tekniske og organisationsmæssige aspekter

2.4.1. Meddelelsen giver ikke svar på en række spørgsmål af videnskabelig, teknisk og organisatorisk art, som er af fundamental betydning for gennemførelsen af programmet:

- fastlæggelse af procedurer og beføjelser med henblik på indsamling, behandling og validering af data vedrørende luftkvalitet og emissioner;
- muligheden for medtagelse af data fra andre (ikke-officielle) kilder efter forudgående validering af kvaliteten;
- oprettelse af databaser, som skal være tilgængelige for forskere og beslutningstagere;

- anvendelse af simuleringsmodeller vedrørende luftkvalitet til støtte for beslutningstagningen, f.eks. til anvendelse i EU-institutionerne;
- støtte til udvikling og anvendelse af modeller til prognostisering af emissioner og luftkvalitet til støtte for den lokale og regionale forvaltning;
- sammenkædning af overvågning, simulering og information for at analysere den eventuelle indvirkning på menneskers sundhed;
- udvikling af informationssystemer på miljø- og sundhedsområdet, som gør det muligt at sammenkæde årsager og virkning og træffe forebyggende eller afbødende foranstaltninger;
- nedsættelse af tematiske arbejdsgrupper, som skal udstyres med de nødvendige finansielle midler, så de kan yde kontinuerlig støtte til udformningen af foranstaltninger;
- fastlæggelse af mekanismer til gennemførelse af programmet (organisation, menneskelige og tekniske ressourcer samt finansiering).

2.5. Forvaltningsprincipper

2.5.1. Et effektivt program til forbedring af luftkvaliteten, som skal muliggøre en støt og vedvarende indsats, må baseres på visse forvaltningsprincipper:

- CAFE bør være et integreret og langsigtet program til udvikling af foranstaltninger, som kan forbedre luftkvaliteten i EU;
- CAFE skal ikke blot være et program til harmonisering af den løbende udvikling (især på det lovgivningsmæssige område), men derimod et dynamisk program til aktiv koordinering af beslutningsprocesserne i EU;
- CAFE bør indeholde klart fastlagte frister (f.eks. 5 år) bl.a. for udvikling af foranstaltninger/instrumenter, overvågning, videnskabelig kontrol og strategisk udvikling;
- CAFE bør føre frem til oprettelse af et sammenhængende system på EU-plan til opstilling af bindende mål for luftkvaliteten, hvori der tages højde for en række specifikke forurenende stoffer;
- CAFE bør forpligte medlemsstaterne og dertil udpegede myndigheder til at indføre systemer til evaluering af luftkvaliteten på deres område;

-
- CAFE bør sikre, at medlemsstaterne udarbejder planer og handlingsprogrammer, som sætter dem i stand til at gribe ind, når luftkvaliteten ikke opfylder de fastlagte kriterier;
 - CAFE bør lede frem til indførelse af et overvågningssystem baseret på kvalitetsgaranti og -kontrol af resultaterne på kort og mellemlang sigt, som skal omfatte alle aktører;
 - CAFE bør fastlægge retningslinjer for et omfattende og sammenhængende system til indhentning, behandling, formidling og offentliggørelse af information. Informationsstrømmen mellem de forskellige aktører kan anskueliggøres således:
Forskning ↔ Teknisk analyse ↔ Strategi ↔ Beslutningstagning

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Beretning fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Årsberetning om »Lige muligheder for kvinder og mænd i Den Europæiske Union 2000««

(2002/C 107/25)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til beretning fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Årsberetning om lige muligheder for kvinder og mænd i Den Europæiske Union 2000 (KOM(2001) 179 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 2. april 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om dets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 2. maj 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »Lige muligheder for kvinder og mænd« (CdR 161/96) ⁽¹⁾,

under henvisning til »Regionsudvalgets resolution til medlemsstaterne om iagttagelse af ligestillingsprincippet ved den fremtidige indstilling af medlemmer til Regionsudvalget« (CdR 237/97) ⁽²⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets dokument »Undersøgelse af kvindernes deltagelse i Regionsudvalgets arbejde« (CdR 242/97),

under henvisning til Regionsudvalgets dokument »Vejledning til ordførere om indarbejdelse af en analyse af konsekvenserne for ligestilling i Regionsudvalgets udtalelser« (CdR 243/97),

under henvisning til Regionsudvalgets brochure: »Lige muligheder — Regionsudvalgets bidrag til den fremtidige integration i Europa«, juli 1998,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse »På vej mod en EF-rammestrategi for ligestilling mellem mænd og kvinder (2001-2005)« (CdR 233/2000) ⁽³⁾,

under henvisning til Kommissionens beretning om gennemførelsen af Rådets henstilling 96/694 af 2. december 1996 om ligelig deltagelse af mænd og kvinder i beslutningsprocessen (KOM(2000) 120 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse om arbejdsprogram for 2001 (KOM(2001) 119 endelig),

under henvisning til Kommissionens arbejdsdokument »Kvinder og videnskab: Kønspektivet som løftestang for en reform af videnskaben«: (SEK(2001) 771 endelig),

under henvisning til Rådets beslutning af 20. december 2000 om et EU-handlingsprogram vedrørende fællesskabsstrategien for ligestilling mellem mænd og kvinder (2001-2005) ⁽⁴⁾,

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om ligestilling mellem kvinder og mænd (A5-0198/2000 af 5.10.2000),

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om ligelig deltagelse af mænd og kvinder i beslutningsprocessen (R5-0034/2001 af 18.1.2001),

under henvisning til Europa-Parlamentets beslutning om EF-rammestrategien for 2001 for ligestilling mellem mænd og kvinder (A5-0224/2001 af 3.7.2001),

⁽¹⁾ EFT C 34 af 3.12.1997, s. 39.

⁽²⁾ EFT C 379 af 15.12.1997, s. 65.

⁽³⁾ EFT C 144 af 16.5.2000, s. 47.

⁽⁴⁾ EFT L 17 af 19.1.2001, s. 22.

under henvisning til Europarådets henstillinger til Ministerrådet R(85)2 om retlig beskyttelse mod kønsdiskrimination, R(96)5 om at kombinere arbejde og familieliv, R(98)14 om inddragelse af kønsaspektet; henstilling fra Europarådets parlamentariske lovsamling nr. 1229 (1994) om ligeret for mænd og kvinder, henstilling nr. 1269 (1995) om opnåelse af reelle fremskridt for kvinders rettigheder, henstilling nr. 1413 (1999) om ligelig repræsentation i det politiske liv,

under henvisning til forslag til udtalelse (CdR 204/2001 rev.) vedtaget af Underudvalg 5 den 10. september 2001 (ordfører: Diane Bunyan (UK/PSE), medlem af Bristol Unitary Authority),

og ud fra følgende betragtninger:

- lige muligheder, herunder ligestilling mellem kønnene, er en politisk prioritet for Regionsudvalget;
- manglende engagement i lokal- og regionalpolitik er et voksende problem, særligt i relation til kvinder og andre underrepræsenterede grupper, hvilket resulterer i, at for få kandidater fra disse grupper stiller op til valg;
- det er videnskabeligt bevist, at kvinder og folk fra underrepræsenterede grupper, som stiller op, har vanskeligere ved at blive opstillet i »sikre« kredse eller øverst på partilister; for Regionsudvalgets vedkommende, er medlemmer fra underrepræsenterede grupper overvejende suppleanter snarere end medlemmer;
- kvinder udgør halvdelen af befolkningen og halvdelen af vælgerskaren, men er underrepræsenterede inden for udformning af politik og politisk beslutningstagning (defineret af Europarådet som stillinger med beslutningskompetence folk er blevet valgt til via den demokratiske proces; det drejer sig om stillinger i lokale, regionale, nationale og europæiske/supranationale forvaltninger, om ministerie- og andre embedsposter inden for de forskellige forvaltningsniveauer og poster i politiske partier; det omfatter også højtplacerede embedsmænd og ledere);
- forskning har vist, at den største vanskelighed, som kvinder står over for, når de involverer sig i politik, er den betragteligt større arbejdsbyrde, man påtager sig som politiker ved siden af et krævende familie- og arbejdsliv;
- andelen af kvinder i lokal- og regionalpolitik er beklageligt lavt, og denne andel stiger uacceptabelt langsomt;
- andelen af kvinder i politik i ansøgerlandene giver anledning til stor bekymring og må tages op i forbindelse med optagelsesforhandlingerne;
- andelen af kvinder på arbejdsmarkedet er, selv om den er stigende, koncentreret inden for lavtlønsområder eller inden for visse beskæftigelseskategorier, og kvinder er hyppigere ansat i løse ansættelsesforhold (f.eks. midlertidigt arbejde), som eksemplificeret ved Regionsudvalgets sekretariat

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget

1. understreger sit engagement i ligestillingsspørgsmål og i bekæmpelsen af alle former for diskrimination, som afspejlet i en tidligere udtalelse om traktatens artikel 13⁽¹⁾;

2. gentager sin tidligere anmodning om, at ligestillingsspørgsmål integreres i Regionsudvalgets politiske arbejde, i overensstemmelse med ideen om integrering af kønsaspektet, særligt i forbindelse med udformning af udtalelser og resolutioner;

3. hilser offentliggørelsen af årsberetninger og et årligt arbejdsprogram velkommen som et væsentligt redskab til at gennemføre og overvåge anvendelsen af Fællesskabets handlingsprogram og til jævnlige at rejse spørgsmålet om ligestilling;

4. beklager den lave detaljeringsgrad i Europa-Kommissionens arbejdsprogram for 2001;

5. mener at en ligelig deltagelse af kvinder og mænd i planlægning og beslutningstagning på lokalt og regionalt niveau er uomgængelig i relation til menneskerettigheder og social retfærdighed og for at det demokratiske samfund kan fungere bedre;

(¹) CdR 513/99 fin — EFT C 226 af 8.8.2000, s. 1.

6. er bekymrede over kønsfordelingen inden for politik på alle forvaltningsniveauer og opfordrer til mere detaljeret overvågning og vurdering af særforanstaltninger og strategier for positiv særbehandling for at sætte lokale og regionale myndigheder og politiske partier i stand til at udarbejde passende politikker;

7. påskønner det arbejde, der er udført af udvalget af valgte kvindelige medlemmer i Rådet af Kommuner og Regioner i Europa vedrørende fremme af en ligelig deltagelse af mænd og kvinder i beslutningsprocessen;

8. opfordrer til en større indsats inden for erfaringsudveksling og fastlæggelse af bedste praksis i Europa til fremme af kvinders deltagelse i politik, med særlig opmærksomhed på situationen i ansøgerlandene, og gentager i den sammenhæng forslaget om, at Regionsudvalget foretager en komparativ undersøgelse af emnet;

9. anmoder om en evaluering af fremskridtene vedrørende integrering af kønsaspektet i strukturfondene;

10. hilser den aktuelle debat om mænds ligestilling, som efterlyst i en tidligere udtalelse, velkommen, i erkendelse af at mænd har både rettigheder og forpligtelser;

11. bifalder og tilslutter sig Europa-Parlamentets resolution R5-0034/2001 om ligelig deltagelse af kvinder og mænd i beslutningsprocessen og anmoder i den forbindelse medlemsstaterne om på næste regeringskonference at komme med ændringsforslag til traktaten, som kan fremme en ligelig kønsfordeling i EU-institutionerne og alle beslutningstagende organer; Regionsudvalget mener, at dette bør omfatte alle underrepræsenterede grupper som f.eks. handicappede;

12. beklager den nuværende underrepræsentation af kvindelige medlemmer i Regionsudvalget, anmoder de nationale organer, der står for udvælgelse, om at sørge for en bedre balance i næste mandatperiode, og anmoder de politiske partier om at sikre en ligelig kønsfordeling i forbindelse med udpegning til særlige poster ved starten af det tredje mandat i 2002;

13. hilser Regionsudvalgets handlingsplan om lige muligheder velkommen og opfordrer til fuld og snarlig gennemførelse og eventuel udvidelse af planen til andre underrepræsenterede grupper for at sikre, at sekretariatet afspejler mangfoldigheden i de befolkningsgrupper, som det virker for.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne«

(2002/C 107/26)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (KOM(2001) 181 endelig — 2001/0091 (CNS)),

under henvisning til Rådets beslutning af 6. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 7 »Uddannelse, Erhvervsuddannelse, Kultur, Ungdom, Sport, Borgernes Rettigheder«,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Rådets direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne (CdR 214/2001 rev. 2), som blev vedtaget af Underudvalg 7 den 1. oktober 2001 med Theodoros Georgákis som ordfører,

under henvisning til artikel 61-63 i Amsterdam-traktaten,

under henvisning til konklusionerne af Det Europæiske Råd i Tammerfors i oktober 1999,

under henvisning til Kommissionens forslag til Rådets direktiv om Minimumsstandarder for procedurer i medlemsstaterne for tildeling og fratagelse af flygtningestatus (KOM(2000) 578 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod en fælles asylprocedure og en ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, der indrømmes asyl (KOM(2000) 755 endelig),

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 11. marts 1999 om Handlingsplan mod racisme (KOM(98) 193 endelig udg.) (CdR 369/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 18. november 1999 om Migrationsstrømme i Europa (CdR 227/1999 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 18. november 1999 om Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om Fællesskabets handlingsprogram til fremme af integrationen af flygtninge (KOM(98) 731 endelig udg.) (CdR 347/1999 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 28. juni 2000 om Forslag til Rådets beslutning om Den Europæiske Flygtningefond (KOM(1999) 686 endelig udg.) (CdR 80/2000 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til Regionsudvalgets udtalelse af 20. september 2001 om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod fælles asylprocedurer og ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, som indrømmes asyl (KOM(2000) 755 endelig) og Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om en indvandringspolitik i EU (KOM(2000) 757 endelig) (CdR 90/2001 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til Det Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse af 12. juli 2001 om Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet: På vej mod fælles asylprocedurer og ensartet status, som gælder i hele EU, for dem, som indrømmes asyl (KOM(2000) 755 endelig) og Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om en indvandringspolitik i EU (KOM(2000) 757 endelig) (CES 938/2001 og CES 939/2001),

⁽¹⁾ EFT C 198 af 14.7.1999, s. 48.

⁽²⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 67.

⁽³⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 71.

⁽⁴⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 4.

⁽⁵⁾ EFT C 19 af 22.1.2002, s. 20.

under henvisning til FN's Flygtningshøjkommissærs (UNCHR) undersøgelse af Rådets forslag til direktiv om fastlæggelse af minimumsstandarder for modtagelse af asylansøgere i medlemslandene (UNCHR, Genève, juli 2001) —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets bemærkninger til direktivforslaget

1.1. Regionsudvalget stiller sig positivt til Kommissionens direktivforslag, hvis formål er at harmonisere retsstillingen og modtagelsesforholdene for asylansøgere i EU-medlemsstaterne ved at sikre dem en værdig levestandard samt sikre respekten for disses menneskerettigheder, så længe de har den status. Selv om direktivforslaget generelt kan støttes, er der brug for flere præciseringer. For at sikre, at direktivet virker efter hensigten, bør man bl.a. undersøge, hvordan forslagene tilpasses lovgivningen i de forskellige medlemsstater.

1.2. Regionsudvalget godkender ligeledes et andet mål i relation til harmoniseringen af minimumsstandarderne for modtagelse af asylansøgere, nemlig begrænsningen af sekundære bevægelser blandt asylansøgere, som påvirkes af forskelle i reglerne for modtagelsesforhold i de forskellige medlemsstater. Det foreliggende direktivforslag giver medlemsstaterne et bredt spillerum i relation til den praktiske udmøntning af minimumsstandarderne og forbyder ikke muligheden for at indføre supplerende eller gunstigere modtagelsesforhold. Der er således en fare for, at man ikke afværger sekundære bevægelser, hvis ikke overholdelsen af minimumsstandarderne sikres i alle medlemsstater, og hvis ikke foranstaltningerne til forbedring af modtagelsessystemets effektivitet overholdes strengt som forudset i direktivforslaget.

1.3. Angående bestemmelsen af begrebet asylansøger, som er dækket af direktivforslagets anvendelsesområde og som har ret til de forudsete modtagelsesforhold, støtter Regionsudvalget en bred fortolkning af begrebet i overensstemmelse med Genève-konventionens bestemmelser om flygtnings retsstilling, som i øvrigt behandles indgående i direktivforslaget i relation til proceduren for tildeling og fratagelse af flygtningestatus. Asylansøgere bør med andre ord kunne nyde godt af modtagelsesbetingelserne fra det tidspunkt, hvor de indgiver asylansøgning et hvilket som helst sted i modtagerlandet (også ved grænserne eller i de internationale områder af lufthavne), indtil den endelige afgørelse vedrørende deres ansøgning foreligger.

1.4. Regionsudvalget finder det naturligt og selvfølgelig, at der udstedes et identitetsdokument til asylansøgerne, som bekræfter deres status, og som giver dem ret til lovligt at færdes i værtslandet.

1.5. Regionsudvalget tilslutter sig forbudet mod at frihedsberøve asylansøgere samt muligheden for kun undtagelsesvis

og på meget begrænsede betingelser at pålægge frihedsberøvelse, selv om det principielt støttes, at de asylansøgere, der lovligt befinder sig på en medlemsstats områder, har ret til frit at færdes. Det fuldstændig frie valg af bopæl bør imidlertid overvejes nærmere. Det har vist sig, at det er væsentligt nemmere at behandle asylansøgninger hurtigt, hvis asylansøgeren befinder sig i den besluttende myndigheds geografiske nærområde.

1.6. Med hensyn til, hvor lang tid medlemsstaten skal sikre asylansøgerne og de ledsagende familiemedlemmer de materielle modtagelsesforhold (dvs. indkvartering, forplejning, tøj, finansielle ydelser), mener Regionsudvalget, at man bør dække hele det tidsrum, der går fra anerkendelsen af dem som asylansøgere, indtil den endelige afgørelse om deres ansøgning foreligger. Direktivforslaget giver medlemsstaterne lov til at vælge mellem at yde støtte gennem naturalier, finansielle ydelser eller værdikuponer. En ensartet anvendelse af denne ordning i samtlige medlemsstater vil hindre forskelsbehandling af asylansøgerne i EU, mens det samtidig vil udgøre en form for pressionsmiddel over for de nationale regeringer med henblik på at færdigbehandle asylansøgningerne inden for et rimeligt tidsrum — i overensstemmelse med bestemmelserne i direktivforslaget. Såfremt der kan kræves et økonomisk bidrag i medfør af artikel 19, bør det ikke ske i form af en efterfølgende betaling. Det forekommer mere hensigtsmæssigt, hvis de ydelser, asylansøgeren har ret til, på forhånd kun ydes supplerende og subsidiært under hensyntagen til den pågældendes økonomiske situation.

1.7. Regionsudvalget mener ikke, at ydelsen af materielle modtagelsesforhold bør inddrages, efter at der er givet adgang til arbejdsmarkedet. Indrømmelsen af ret til beskæftigelse indebærer ikke automatisk, at asylansøgeren finder en beskæftigelse, der er i stand til at give ham og hans familie en værdig levestandard. På den baggrund mener Regionsudvalget, at man principielt bør forudse, at der kun bliver tale om begrænsning i de materielle modtagelsesforhold, mens inddragelsen af dem kun bør være mulig efter en vurdering af asylansøgerens leveforhold — og under ingen omstændigheder før seks måneder efter indgivelsen af ansøgningen. Det er indres, at medlemsstaterne i henhold til det foreliggende direktivforslag ikke kan forbyde asylansøgerne adgang til arbejdsmarkedet og erhvervsuddannelse i længere end seks måneder efter indgivelsen af asylansøgningen. Da adgang til arbejdsmarkedet antager mange forskellige former i medlemsstaterne, støtter Regionsudvalget den mest muligt ensartede gennemførelse af disse bestemmelser.

1.8. I direktivforslaget får medlemsstaterne lov til at vælge mellem flere former for ydelse af materielle modtagelsesforhold. Således består ydelsen af indkvartering, f.eks. i faciliteter, der er specifikt indrettet til dette formål, indkvarteringscentre eller private huse, lejligheder eller hoteller, eller tildeling af en finansiel ydelse. Der forudsættes tilsvarende ordninger i relation til forplejning, beklædning og lommepenge. Samtidig bør der tages højde for regionernes og de lokale myndigheders muligheder i det samfund, hvor asylansøgerne indplaceres og bor.

1.9. Regionsudvalget glæder sig over, at Kommissionens forslag giver adgang til lægebehandling af en alment praktiserende læge og psykologbehandling under normalproceduren og under ankeproceduren, samt at der tages højde for behovet for akut læge- og psykologbehandling under behandlingen under antageligheds- og hasteprocedurerne. Det tilslutter sig ligeledes, at mindreårige obligatorisk skal have adgang til det offentlige skolesystem, indtil der foreligger en afgørelse om udsendelse af dem.

1.10. Artikel 22 i direktivforslaget omhandler tilfælde af indskrænkning eller inddragelse af modtagelsesforhold i visse tilfælde, som skyldes asylansøgerens negative adfærd. Regionsudvalget ønsker at understrege behovet for streng og nøje gennemførelse af denne bestemmelse i overensstemmelse med Genève-konventionens ånd, med det europæiske sociale charter og andre beslægtede internationale tekster, som beskytter de grundlæggende rettigheder, forbyder racediskrimination, og som omhandler mindretal og sårbare grupper.

1.11. Angående bestemmelserne vedrørende personer med særlige behov er Regionsudvalget enig i, at der bør foretages en individuel vurdering af hver asylansøger for at konstatere, at han tilhører den kategori (listen over uledsagede mindreårige, gravide kvinder osv. er ikke udtømmende). Derimod bør rehabilitering og reintegration af ofre for tortur, vold eller umenneskelig adfærd ske i specielle centre med specialiseret personale.

1.12. Af særlig betydning er de bestemmelser, der vedrører foranstaltninger, der skal gøre modtagelsessystemet mere effektivt (artikel 27-31 i direktivforslaget). Regionsudvalget minder om de regionale og lokale myndigheders afgørende rolle, idet de på baggrund af De Forenede Nationers Flygtningehøjkommissariats samt ngo'ers viden og erfaringer påtager sig ansvaret for at sikre harmoniske forhold mellem de nationale samfund og asylcentre, således at man undgår racisme og

fremmedhad, og således at man letter den normale procedure for behandlingen af deres ansøgninger.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende modtagelse af asylansøgere i medlemsstaterne

2.1. Regionsudvalget støtter princippet om, at asylansøgere skal sikres en værdig levestandard, og glæder sig over Kommissionens initiativ om vedtagelse af foranstaltninger, som hindrer sekundære bevægelser af asylansøgere, som skyldes den uensartethed i modtagelsesforholdene, der præger de forskellige medlemsstater.

2.2. Regionsudvalget udtrykker ønske om et tæt samarbejde med Kommissionen i forbindelse med den praktiske gennemførelse af direktivforslaget (f.eks. udveksling af synspunkter og erfaringer, som de nationale, lokalsamfund har gjort, udarbejdelse af rapporter om de problemer og forhold, der gør sig gældende i medlemsstaternes regioner, hvor der er asylcentre).

2.3. Regionsudvalget går ind for en fælles procedure for tildelingen af flygtningestatus, som gennemføres hurtigt — og under alle omstændigheder inden for en rimelig frist. Regionsudvalget finder spørgsmålet om modtagelsesforhold for asylansøgere af afgørende betydning og slår kraftigt til lyd for en systematisk og konsekvent overvågning fra regionernes side både på nationalt og europæisk plan.

2.4. Modtagelsen af asylansøgere er direkte knyttet til lokalsamfundene og de modtagelsescentre, der befinder sig på deres område. Derfor bør Europa-Kommissionen, Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter rette deres opmærksomhed mod eksempler på god praksis i de lokale og regionale integrationspolitikker. Med dette formål for øje ville det også være befordrende, at Kommissionen vedtog mellemstatslige samarbejdsprogrammer mellem de lokale og regionale aktører med henblik på god praksis i modtagelsesforhold og modtagelsesprocedurer for asylansøgere.

2.5. Regionsudvalget mener, at de specifikke asylrelaterede spørgsmål, som behandles i flere andre direktivforslag, inden for den nærmeste fremtid bør behandles samlet og globalt både på grund af den enmæssige enhed og de eksisterende gensidige overlapninger og komplementære bestemmelser.

2.6. Regionsudvalgets øvrige bemærkninger til direktivforslaget er følgende:

2.6.1. Adskillige gange i forslaget forudses det, at asylansøgeren skal have mulighed for at henvende sig til domstolene (f.eks. i tilfælde af begrænsning af retten til at færdes frit (artikel 7), asylansøgerens økonomiske bidrag (artikel 19), gratis ydelse af læge- og psykologhjælp (artikel 20), osv.). Regionsudvalget mener i princippet, at den forudsete retsbeskyttelse for asylansøgerne er rigtig i relation til forvaltningens individuelle beslutninger, som naturligvis bør være fuldt ud begrundede. Det er dog forbeholdent i relation til, hvor lang tid domstolsbehandlingen af sager ved hver medlemsstats ordinære domstole kan tage. Det foreslår således en udtrykkelig bestemmelse i direktivforslaget, om at domstolene skal pådømme de relevante klager inden for en — alt efter det enkelte tilfælde — fornuftig frist — eventuelt med særlige procedurer. En sådan ordning ville bidrage til, at muligheden for at indbringe klager for domstolene ikke bliver meningsløs på grund af forsinket afsigelse af dommene i lyset af den begrænsede tidsperiode, der gælder for de materielle modtagelsesforhold. Samtidig ville man undgå en forlængelse af asylansøgerens usikkerhed, med alt hvad deraf følger.

2.6.2. Det uafhængige kontor, der omtales i forslagets artikel 18, som kan behandle klager og bilægge tvister vedrørende de materielle modtagelsesforhold. De emner, der

regulerer det foreliggende forslag, berører i vidt omfang de regionale og lokale myndigheders ansvarsområder. Regionsudvalget foreslår, at det konkret bestemmes, at sådanne opgaver overdrages til en uafhængig instans, som det lokale selvstyre medvirker i. I tvister om de nationale modtagelsesforhold skal der tages hensyn til hvert lands nationale system. Den pågældende instans skal behandle klager uafhængigt og objektivt med respekt for retten til forskellighed samt forskelsfri behandling, som det i øvrigt også er forudset i direktivforslagets artikel 32.

2.6.3. Regionsudvalget går ind for, at det gøres obligatorisk, at staten tildeler de nødvendige midler til regionerne og til de kommuner, som medvirker i proceduren, og som i sagens natur og som led i deres funktion er de ansvarlige aktører med henblik på at gøre det muligt at gennemføre de nationale bestemmelser i det foreliggende direktivforslag (forslagets artikel 31) i praksis.

2.7. Regionsudvalget støtter asylansøgerens mulighed for adgang til passende støttetilbud, herunder f.eks. undervisning, som vil bidrage til forbedringen af modtagelsesforholdene og samtidig lette deres integration i det nationale fællesskab efter en positiv bedømmelse af deres asylansøgning.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget Net- og informationssikkerhed: Forslag til en europæisk strategi«

(2002/C 107/27)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om »Net- og informationssikkerhed: Forslag til en europæisk strategi« (KOM(2001) 298 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 7. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om dets udtalelse,

under henvisning til formandens beslutning af 2. juli 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 3 »Europæiske Net, Transport, Informationsfundet«,

under henvisning til formandens beslutning af 26. oktober 2001 om i henhold til forretningsordenens artikel 40, stk. 2, at udpege Adela María Barrero Florez til hovedordfører,

under henvisning til sin udtalelse om Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: »Et sikrere informationsfund: Højnelse af sikkerheden i informationsinfrastrukturerne og bekæmpelse af computerrelateret kriminalitet« (KOM(2000) 890 endelig — CdR 88/2001 endelig),

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: »Sikkerhed og tillid i elektronisk kommunikation — Imod europæiske rammer for digitale signaturer og kryptering« (KOM(1997) 503 endelig),

under henvisning til Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: »Europe 2002 — Virkning og indsatsområder« (KOM(2001) 140 endelig),

under henvisning til handlingsplanen »Europe 2002« (KOM(2000) 330 endelig),

under henvisning til Europarådets udkast til konvention om internetkriminalitet (CM(2001) 103),

under henvisning til Rådets henstilling om ensartede kriterier for vurdering af informationsteknologisk sikkerhed ⁽¹⁾,

under henvisning til Rådets henstilling om kontaktpunkter, der fungerer 24 timer i døgnet, til bekæmpelse af højteknologiskriminalitet ⁽²⁾,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 45/2001 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger i fællesskabsinstitutionerne og -organerne og om fri udveksling af sådanne oplysninger ⁽³⁾,

under henvisning til Rådets resolution nr. 9194/01 af 20. juni 2001 om de retshåndhævende myndigheders operationelle behov med hensyn til offentlige telekommunikationsnet og -tjenester,

under henvisning til formandskabets konklusioner fra Det Europæiske Råds møde i Stockholm i marts 2001,

under henvisning til Kommissionens direktiv 90/388/EØF om liberalisering af markedet for teletjenester,

⁽¹⁾ EFT L 93 af 26.4.1995.

⁽²⁾ EFT C 187 af 3.7.2001.

⁽³⁾ EFT L 8 af 12.1.2001.

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/33/EF om samtrafik på teleområdet med henblik på at sikre forsyningspligtigheder og interoperabilitet ved anvendelse af ONP-principperne,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/66/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/10/EF om ONP-vilkår for taletelefonitjenesten og om udbud af forsyningspligtigheder på teleområdet under konkurrenceforhold,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/93/EF om en fællesskabsramme for elektroniske signaturer,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/31/EF om visse retlige aspekter af informationssamfundstjenester, navnlig elektronisk handel, i det indre marked (direktivet om elektronisk handel),

under henvisning til forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for den elektroniske kommunikationssektor ⁽¹⁾,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 257/2001 rev. 1), udarbejdet af hovedordføreren, Adela María Barrero Florez (E/PSE), generaldirektør for europæiske anliggender, Asturiens regionalregering (E/PSE),

og ud fra den betragtning, at net og informationssystemer er blevet en nøgelfaktor for social og økonomisk udvikling i dagens samfund; for vitale infrastrukturer som f.eks. energi- og vejsystemer og for de fleste offentlige og private tjenester og økonomien som helhed er det afgørende, at nettene og informationssystemerne fungerer godt;

ud fra den betragtning, at nettenes og informationssystemernes sikkerhed er ved at blive en forudsætning for fremskridt inden for nye tjenester, nye kilder til økonomisk vækst, nye handelsforbindelser osv.;

ud fra den betragtning, at det stigende antal brud på sikkerheden i disse net og systemer undergraver brugernes tillid;

ud fra den betragtning, at den manglende tillid til net- og informationssikkerheden hæmmer generel udbredelse af informations- og videnssamfundets nye tjenester;

ud fra den betragtning, at net- og informationssikkerheden er blevet en afgørende udfordring for de ansvarlige politikere, der bør være opmærksomme på dens betydning, forstå dens facetter og sikkerhedsproblemerne samt gøre sig klart, hvad de kan gøre for at forbedre den;

ud fra den betragtning, at der er vedtaget en lang række retlige bestemmelser som led i lovrammen for telekommunikation og lovgivningen om beskyttelse af personlige data både på nationalt og EU-niveau, men der er endnu ikke blevet vedtaget specifikke bestemmelser om sikkerhed;

ud fra den betragtning, at der er stadig mange uløste problemer i forbindelse med net- og informationssikkerhed, og nogle løsninger slår kun langsomt igennem på markedet på grund af dets ufuldkommenheder;

ud fra den betragtning, at de offentlige myndigheder har en opgave i at udbedre markedernes mangler eller ufuldkommenheder;

⁽¹⁾ EFT C 365 af 19.12.2000.

ud fra den betragtning, at politiske foranstaltninger, der specifikt tager sigte på at afhjælpe markedets ufuldkommenheder hvad angår net- og informationssikkerhed, kunne styrke markedets dynamik og forbedre gennemførelsen af lovrammen;

ud fra den betragtning, at sådanne foranstaltninger bør indgå i en europæisk strategi, der sikrer udvikling af informations- og videnssamfundet i EU og gør det muligt at høste fordele af fælles løsninger og at handle effektivt på internationalt niveau;

ud fra den betragtning, at problematikken er så kompleks, at det er nødvendigt at tage hensyn til politiske, økonomiske, organisatoriske og tekniske aspekter samt til fænomenets decentrale og globale karakter;

ud fra den betragtning, at den manglende net- og informationssikkerhed i mindre udviklede europæiske regioner kan være med til at udvide den digitale kløft mellem disse regioner og de mest udviklede og sikre regioner i Europa;

ud fra den betragtning, at de regionale og lokale myndigheder kan og bør spille en væsentlig rolle i gennemførelsen af en europæisk politik for net- og informationssikkerhed, da deres nærhed til borgerne, organisationerne og virksomhederne gør dem egnede til effektivt at gennemføre de konkrete foranstaltninger, der træffes beslutning om —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Indledning

1. Regionsudvalget deler Kommissionens stigende bekymring for sikkerheden i elektroniske net og informationssystemer, som har fået stadig mere afgørende betydning ikke kun for udviklingen af informations- og videnssamfundet, men også for det aktuelle økonomiske system på verdensplan.

2. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at EU bør give nets og informationssystemers sikkerhed høj politisk prioritet. Markedet har ikke været i stand til give én løsning på problemet, da der findes mange sikkerhedsteknologier og -standarder, men ingen vedtaget åben og fælles standard.

3. Regionsudvalget tilslutter sig meddelelsens målsætning: at fastlægge på hvilke områder offentlige tiltag på EU-niveau eller nationalt niveau bør iværksættes eller styrkes med henblik på at fastlægge en EU-politik for net- og informationssikkerhed.

4. Det ligger Regionsudvalget på sinde, at frihedsrettighederne og de borgerlige rettigheder, som anerkendes i verdenserklæringen om menneskerettigheder, i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder og i den europæiske menneskerettighedskonvention, respekteres i forbindelse med vedtagelsen af foranstaltninger til styrkelse af net- og informationssikkerheden. Regionsudvalget opfordrer til, at der fastlægges klare grænser for den magt og de beføjelser, der kan udgøre en trussel mod de borgerlige frihedsrettigheder. Regionsudvalget mener, at det er muligt at finde en balance mellem respekten for frihedsrettighederne og de borgerlige rettigheder på den ene side og net- og informationssystemernes sikkerhed på den anden side.

5. På baggrund af problematikkenes grænseoverskridende karakter finder Regionsudvalget det tvivlsomt, om denne fælles EU-politik kan nå sine mål uden en aftale med de internationale organisationer og med andre magter på verdensplan.

6. I betragtning af, hvor vigtigt det er snarest at forbedre net- og informationssikkerheden, opfordrer Regionsudvalget Kommissionen til at lette iværksættelsen af de konkrete foranstaltninger, som vedtages, og afsætte de fornødne økonomiske midler dertil.

Analyse af spørgsmålene omkring net- og informationssikkerhed

7. I meddelelsen defineres net- og informationssikkerhed som »et nets eller et informationssystems evne til, på et givet tillidsniveau, at modstå uheld og ondsindede handlinger, der er til skade for disponibiliteten, autenticiteten, integriteten og fortroligheden i forbindelse med lagrede og transmitterede data og de dermed forbundne tjenester, der tilbydes af eller er tilgængelige via dette net eller system«. Regionsudvalget finder denne definition uklar, hvad angår udtrykket »på et givet tillidsniveau«. Ingen ondsindet handling eller indtrængen i et net eller informationssystem bør tolereres, uanset »tillidsniveau«.

8. Det er meget foruroligende, at investering i sikkerhed for hovedparten af de telekommunikationsselskaber og udbydere af netadgangstjenester, der opererer i Europa, hverken har høj prioritet eller et omfang, der står mål med risikoen. Desuden findes der små regionale operatører, som først og fremmest ønsker at opnå en position på markedet, der giver dem til muligheden for et godt økonomisk afkast, hvilket får dem til at forsømme sikkerheden. Det er en faktor, som også må tages med i betragtning.

9. Regionsudvalget mener, at åbne internationale standarder i vidt omfang er en forudsætning for tilliden til krypteringsprodukterne, og at nogle medlemsstaters ukoordinerede initiativer til støtte for åben software til kryptering er nytteløse over for den private sektors stærke og uhæmmede forretningsinitiativ.

10. Regionsudvalget er enig med meddelelsen i, at konkurrencen mellem hardware- og softwareleverandører ikke udmønter sig i større investeringer i sikkerhed. Regionsudvalget foreslår derfor en undersøgelse af, hvordan sådanne investeringer kan fremmes.

11. Telekommunikationselskaber og udbydere af netadgangstjenester bør være forpligtet til at opfylde visse minimumsstandarder for sikkerhed, som skal fastsættes på EU-niveau.

En europæisk strategi

12. Regionsudvalget mener, at en afbalanceret udvikling af informations- og videnssamfundet i Den Europæiske Union vil fremme samhørigheden og sammenhængskraften i regionernes Europa. Det er derfor nødvendigt at garantere nettenes og informationssystemernes sikkerhed.

13. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at investering i net- og informationssikkerhed skaber samfundsmæssige fordele. Når fabrikanter, operatører og tjenestudbydere undlader at investere i sikkerhed, er omkostningerne for samfundet og velfærden høje, påpeger Regionsudvalget.

14. Regionsudvalget opfordrer Kommissionen til at undersøge behovet for at fastlægge sikkerhedskriterier og -standarder, der skal opfyldes af alle fundamentale informationssystemer (tjenester af offentlig interesse), som er forbundet med telekommunikationsnet, og af nettene selv.

15. Regionsudvalget går ind for, at sikkerheden maksimeres, uden at det vanskeliggør eller forringer adgangen til nettene, som er grundlaget for informations- og videnssamfundet, men finder det nødvendigt at opretholde et minimum af sikkerhed, også selvom det skulle betyde forringede adgangsmuligheder.

16. Regionsudvalget giver Kommissionen ret i

- at der er et fælles behov for at forstå de latente sikkerhedsproblemer og de problemer, der er knyttet til vedtagelsen af specifikke foranstaltninger,
- at de politiske foranstaltninger kan styrke markedsprocessen og samtidig få lovrammen til at fungere bedre,

— at en fælles europæisk strategi er nødvendig for at sikre et enhedsmarked for kommunikations- og informationstjenester, anvendelse af fælles løsninger og en effektiv indsats på verdensplan.

17. Den oplysningsindsats, der foreslås i Kommissionens meddelelse, bør efter Regionsudvalgets mening suppleres med støtteforanstaltninger eller hjælp til sikkerhedsfremmende investeringer, således at de økonomiske omkostninger ikke bliver et påskud for at undlade at træffe forholdsregler, der allerede er anerkendt som nødvendige.

18. Det er vigtigt, at regionale og lokale forvaltninger af operationelle og praktiske grunde får en fremtrædende rolle i alle oplysningskampagner på dette felt.

19. Regionsudvalget giver Kommissionen ret i, at det haster med at styrke CERT-systemet i EU og tildele de eksisterende centre tilstrækkeligt mange menneskelige, tekniske og økonomiske ressourcer.

20. Regionsudvalget anbefaler større, direkte og smidig kontakt mellem de europæiske CERT-tjenester og de potentielle endelige modtagere.

21. Regionsudvalget bifalder Kommissionens forslag vedrørende et europæisk varslings- og informationssystem, men foreslår, at der som en proaktiv foranstaltning også etableres et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed. Det skal bl.a. have til opgave at analysere og afprøve al software (operativsystemer, browsere, e-mail-forvaltningssystemer osv.), før det anvendes i offentlige informationsnet, med henblik på at opdage »sikkerhedshuller« i software, der endnu ikke er markedsført i EU. Efter Regionsudvalgets mening har det kommende institut for borgernes beskyttelse og sikkerhed under Det Fælles Forskningscenter hverken samme natur eller opgaver som det foreslåede agentur.

22. Regionsudvalget frygter, at al forskning i net- og informationssikkerhed, som finansieres via EU's rammeprogrammer for forskning og udvikling, men som ikke støttes af markedets største softwarefabrikanter, ikke får det ønskede praktiske resultat. Det foreslås, at der uafhængigt heraf gøres en indsats for at få en aftale i stand med de vigtigste internationale softwarefabrikanter om forskning i net- og informationssikkerhed samt dens øjeblikkelige gennemførelse i praksis.

23. Regionsudvalget finder det foruroligende, at der i dag ikke er nogen interoperabilitet mellem fabrikanternes forskellige tekniske løsninger, og at de ikke viser interesse for at udforme fælles åbne standarder.

24. Regionsudvalget anbefaler, at man ikke fremmer anvendelsen af bestemte løsninger eller krypteringsprodukter, da man bør forfølge det mål, at alle løsninger samles i en åben fælles standard, som accepteres af alle fabrikanter.

25. Det er af største vigtighed, at der indgås aftaler mellem de forskellige europæiske leverandører af certificeringstjenester om gensidig anerkendelse af deres certifikater. Uden en sådan aftale vil elektroniske certifikater have meget begrænset nytte og vil derfor ikke blive brugt så meget som ønskeligt. Det er bekymrende at lade regionale myndigheder levere certificeringstjenester med teknologiske løsninger, der ikke er driftskompatible. Det vil utvivlsomt gøre det vanskeligere at nå målsætningen om et regionernes Europa med god sammenhængskraft.

26. Regionsudvalget ser meget positivt på de europæiske initiativer om standardisering af elektroniske signaturer (EESSI), smartkort i eEurope-programmet og infrastruktur til offentlige krypteringsnøgler (PKI).

27. Regionsudvalget mener som Kommissionen, at harmonisering af specifikationerne kan øge samfunktionsevnen og samtidig give markedsaktørerne mulighed for hurtig implementering.

28. Regionsudvalget bifalder alle Kommissionens forslag om støtte til markedsorienteret standardisering og certificering og finder det nødvendigt, at der vedtages et lovinitiativ om gensidig anerkendelse af certifikater.

29. Det bør regelmæssigt kontrolleres, i hvor høj grad operatørerne af telekommunikationstjenester har gennemført de tekniske og organisationsmæssige foranstaltninger, de er forpligtet til at træffe ifølge artikel 4 i direktivet om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred inden for telesektoren.

30. Regionsudvalget henleder Kommissionens opmærksomhed på de alvorlige konsekvenser af internetkriminalitet begået af terrorister, der kun ønsker at skade kollektive interesser mest muligt som en form for politisk afpresning.

31. Regionsudvalget kan tilslutte sig alle forslagene i afsnittet om retsgrundlaget. Det er nødvendigt at tilnærme og harmonisere de nationale love om internetkriminalitet for at undgå, at der i nogle medlemsstater kan handles straffrit eller med mildere sanktioner.

32. Regionsudvalget foreslår, at man fremmer oprettelse på nationalt plan af politienheder specialiseret i internetkriminali-

tet, hvor de endnu ikke findes, og at eksisterende enheder koordineres. Regionsudvalget finder det nødvendigt at tildele disse enheder tilstrækkelige menneskelige ressourcer og tekniske midler.

33. Regionsudvalget anbefaler, at der i alle medlemsstaterne udnævnes særlige statsadvokater til at tage sig af internetkriminalitet. De skal specialuddannes, så de kan virke som offentlige anklagere med den fornødne effektivitet. Der skal lægges stor vægt på kommunikation og koordination mellem disse statsadvokater, såvel som på uddannelse af dommere inden for dette område. Hensigten er at sikre en effektiv retsforfølgelse af handlinger, som kan bringe nettenes og netbrugernes sikkerhed i fare.

34. Mange regionale og lokale myndigheder satser på elektronisk forvaltning for at forbedre deres relationer til borgerne, højne kvaliteten af deres tjenesteydelser og generelt øge borgernes velfærd og deltagelse i nærdemokratiet. Regionsudvalget er helt enig med Kommissionens meddelelse i, at udviklingen af elektronisk forvaltning gør de offentlige myndigheder til potentielle forbilleder på netsikkerhedsområdet og til markedsaktører, der kan påvirke udviklingen gennem deres indkøbsbeslutninger. De offentlige myndigheder har pligt til, så vidt deres beføjelser rækker, at fremme udviklingen af informations- og videnssamfundet. Hvis de net og informationssystemer, myndighederne bruger, ikke er sikre, mister borgerne tilliden, og det vil i høj grad skade udviklingen af det nye samfund.

35. Regionsudvalget mener, at aktionsforslagene vedrørende de offentlige myndigheder bør tage sigte på de tre forvaltningsniveauer (det lokale, regionale og statslige niveau), og at driftskompatible løsninger bør være en målsætning, der ikke slækkes på.

36. Regionsudvalget giver sin fulde støtte til en styrkelse af dialogen med internationale organisationer og partnere om netsikkerhed, herunder navnlig om den stigende afhængighed af elektroniske net. Kommissionen opfordres til at overveje afholdelsen af et verdensstopmøde om net- og informationssikkerhed med deltagelse af fabrikanter og operatører samt oprettelsen af et europæisk forum til bekæmpelse af netkriminalitet. Regionsudvalget opfordrer desuden medlemsstaterne til at ratificere Europarådets nyligt vedtagne internationale konvention om internetkriminalitet, så den kan træde i kraft og dens bestemmelser gennemføres hurtigst muligt.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »De beskæftigelsespolitiske aspekter af EU's udvidelse«

(2002/C 107/28)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om i henhold til artikel 265, stk. 5, at udarbejde en udtalelse om dette emne og at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk politik, Det indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til studien udarbejdet af »Rheinisch-Westfaelisches Institut für Wirtschaftsforschung« i samarbejde med European Policies Research Centre ved University of Strathclyde, Glasgow om »Konsekvenserne af udvidelsen for små og mellemstore virksomheder i EU«, Essen og Glasgow, november 2000,

under henvisning til Europa-Kommissionens rapport om »Arbejdskraftens frie bevægelighed set i sammenhæng med udvidelsen«, 6. marts 2001,

under henvisning til det af Europa-Kommissionens Generaldirektorat om Økonomiske og Finansielle Anliggender udarbejdede dokument Enlargement Papers Number 4, II/419/01-EN, juni 2001,

under henvisning til konklusionerne af Det Europæiske Råds møder i Stockholm i marts 2001 og i Göteborg i juni 2001,

under henvisning til Europa-Kommissionens rapport om konsekvenserne af udvidelsen for regioner, der grænser op til ansøgerlandene »Fællesskabsaktion for grænseregioner«, 25. juli 2001,

under henvisning til resolutionen om »Den europæiske beskæftigelsespagt« (CdR 156/99 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til resolutionen om »Gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi« (CdR 461/1999 fin) ⁽²⁾

under henvisning til udtalelsen om »Lokal- og regionalstyre i Europa« (CdR 52/1999 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til resolutionen om »Den igangværende udvidelse af EU« (CdR 424/99 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til udtalelsen om »Den europæiske regionalpolitikens struktur og målsætninger i sammenhæng med EU-udvidelsen og globaliseringen: åbning af debatten« (CdR 157/2000 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til forslag til udtalelse fra Underudvalg 6 (CdR 269/2001 rev.) vedtaget den 28. september 2001 [ordfører: Volker Schimpff (D/PPE), medlem af landdagen i Sachsen] —

på den 41. plenarforsamlingen den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november 2001) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

Regionsudvalgets synspunkter**1. Indledning**

Regionsudvalget ser udvidelsen af EU med de central- og østeuropæiske lande som en afgørende politisk chance for her ved tærsklen til det 21. århundrede at skabe et forenet Europa med frihed, fred og velstand efter årtiers opsplitning af jerntæppet.

⁽¹⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 70.

⁽²⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 43.

⁽³⁾ EFT C 374 af 23.12.1999, s. 15.

⁽⁴⁾ EFT C 57 af 29.2.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT C 148 af 18.5.2001, s. 25.

Regionsudvalget fremhæver sin fulde politiske støtte til udvidelsen og henstiller, at man ikke slækker på dynamikken i udvidelsesprocessen.

2. De økonomiske og beskæftigelsesmæssige perspektiver

2.1. Regionsudvalget er af den opfattelse, at den planlagte udvidelse vil være til gavn for alle. Det er overbevist om, at forøgelsen af det indre marked, gennemførelsen af et markedsøkonomisk system i hele Europa og etableringen af en ny mere omfattende europæisk arbejdsdeling vil resultere i mere bæredygtig velstand og stabilitet for såvel de nuværende som fremtidige medlemsstater. Udfordringerne i forbindelse med udvidelsen såvel for Fællesskabet som for ansøgerlandene rækker dog langt videre end de tidligere udvidelser.

2.2. Udvidelsen vil resultere i en ændret arbejdsdeling. På den ene side kan det betydelige behov for arbejdskraft i de hidtidige EU-medlemsstater inden for kvalificerede erhverv og servicesektoren dækkes af arbejdstagere fra ansøgerlandene. På den anden side kan kapitalen af erhvervs erfaring og initiativ i de gamle medlemslande yde et afgørende bidrag til mindskelsen af udviklings efterslæbet og det strukturelle underskud i de nye medlemslande, f.eks. med en modernisering af industrien, skabelsen af små og mellemstore virksomheder, omstrukturering af landbruget og udvikling af den under det kommunistiske regime så betydningsløse servicesektor. Regionsudvalget erkender, at disse investeringer vil være påkrævet for at skabe en positiv udvikling af økonomien og beskæftigelsen i de nye medlemsstater, og at disse frem for alt vil komme fra de hidtidige medlemsstater. Det mener også, at udvidelsen vil få en positiv indvirkning på forskningssektoren.

2.3. Regionsudvalget regner derfor med en samlet vækstfremgang for EU. Efter Kommissionens beregninger vil ansøgerlandenes BNP alt afhængig af reformfremskridtene stige med 2 % om året de første 10 år efter tiltrædelsen. Indtil 2009 regner Kommissionen med en årlig vækst på 3-4 % i de økonomisk stærkeste ansøgerlande. I de hidtidige medlemslande forventer Kommissionen en gennemsnitlig årlig stigning i BNP på 0,7 % udelukkende som følge af udvidelsen.

2.4. Udvidelsen af EU vil resultere i en afgørende forbedring af forudsætningerne for at øge og uddybe det økonomiske samarbejde med de central- og østeuropæiske lande. Jo intensivere de grænseoverskridende økonomiske forbindelser er, desto større er velstandsgevinsten for alle involverede lande og regioner. Når den nye konkurrencesituation ændres på denne måde, skaber det mulighed for en øgning af velstanden i ansøgerlandene og de hidtidige medlemsstater.

2.5. Den geografiske forskydning i forbindelse med EU-udvidelsen vil også ændre det europæiske økonomiske vækstcentrums konkurrencesituation. Dette kan især skabe konkurrencemæssige fordele og økonomiske muligheder, hvis der findes eller skabes gunstige trafikforbindelser til de økonomiske centre i ansøgerlandene.

2.6. Regionsudvalget minder om, at Europas transportnet og økonomiske geografi især har været kendetegnet ved en økonomisk kernezone (som geograferne betegner som »blue banana«) på den ene side og kyst- og grænseregioner på den anden. Det er af den opfattelse, at udvidelsen kan føre til skabelsen af en tredje zone, og at der mellem den økonomiske kernezone og det nye grænseområde ved EU's fremtidige østgrænse vil opstå en »ny midte«.

2.7. Moderniseringen af de europæiske transportveje og opbygningen af de fremtidige økonomiske strukturer i Central- og Østeuropa vil blive dikteret af markederne og virksomhedernes beslutninger. Med henblik på en afbalanceret udvikling opfordrer Regionsudvalget dog EU, de nationale regeringer samt regionerne og kommunerne til tidligt at tage højde for denne proces.

2.8. Regionsudvalget forventer, at såvel sammenkoblingen af de hidtidige centre med centrene i ansøgerlandene samt udbygningen af den »nye midte« straks fra begyndelsen vil have en betydelig beskæftigelseeffekt og give mulighed for udvikling af selvstændighed og iværksætterånd. På længere sigt vil efterspørgslen efter arbejdskraft i den »nye midte« endog føre til en tilvanding.

2.9. Regionsudvalget udelukker ikke, at der på grund af den markante forskel i løn- og velstandsniveau og i den hidtidige sociale standard mellem EU og medlemslandene vil opstå strukturelle omvæltninger. Som årsager hertil kan nævnes de væsentligt lavere lønomkostninger, ringere miljømæssige, sociale og tekniske normer, den lavere beskæftigelse i ansøgerlandene samt en forventet produktionstilbagegang.

2.10. Således kan friheden til at levere tjenesteydelser, som bliver gældende umiddelbart efter tiltrædelsen, udløse en omstillingsbetinget konkurrence i de grænsenære områder inden for forskellige fag som f.eks. håndværk og byggeri, rengøring af bygninger eller reparationsarbejder eller andre »mobile tjenesteydelser«. På grund af lave timesatser kan man netop i forbindelse med simple tjenesteydelser opnå prisfordele, der ikke kan udlignes. Endvidere kan f.eks. udbydere fra ansøgerlandene i forbindelse med tilbudsgivning på offentlige tjenesteydelser underbyde regionale virksomheder. Dette fører til en svækkelse af de regionale markeder, som hovedsagelig betjener lokale og regionale virksomheder.

2.11. Det er Regionsudvalgets overbevisning, at det fælles markeds fire grundlæggende friheder skal finde ubegrænset anvendelse i det udvidede EU. Via associeringsaftalerne har ansøgerlandene allerede adgang til den frie bevægelighed for varer og for kapital. Med udvidelsen kommer den frie udveksling af tjenesteydelser og etableringsretten til, og den frie vare- og kapitalhandel vil finde uindskrænket anvendelse. De beskæftigelsesmæssige konsekvenser, såvel inden for det nuværende EU som i ansøgerlandene, vil udvise regionale og sektorielle forskelle.

2.12. Regionsudvalget påpeger, at det forventede økonomiske opsving efter udvidelsen vil føre til, at der frigøres arbejdskraft i ansøgerlandene frem for alt inden for traditionelle erhvervssektorer som sværindustri og landbrug, uden at disse umiddelbart kan finde beskæftigelse inden for nye erhvervssektorer. Dette udbud af såvel højt kvalificeret arbejdskraft, som arbejdskraft fra lavtlønsområder vil resultere i migrationsbevægelser på det fremtidige, integrerede og liberaliserede arbejdsmarked i hele Europa. Omfanget heraf hersker der uenighed om.

2.13. Regionsudvalget forventer, at der vil ske en tilvanding fra de nye medlemsstater til de nuværende EU-medlemsstater af personer, som permanent ændrer opholdssted og arbejdsplads, men at også ugependlere og, især i grænsenære områder, dagspendlere stedvist vil få betydelig indflydelse på beskæftigelsessituationen i de gamle medlemslande. Det ligger klart, at grænsenære regioner og her især byerne vil blive udsat for skærpet konkurrence, ikke blot i forbindelse med varer med en begrænset afsætningsradius, men især i forbindelse med tjenesteydelser. De beskæftigelsesmæssige konsekvenser kan endnu ikke fastlægges med sikkerhed.

2.14. Men også uden for de grænsenære regioner regner Regionsudvalget med, at de nye medlemsstater vil udvise en stærk konkurrenceposition f.eks. inden for transportfag. Først når de store forskelle i løn-, socialbeskyttelses- og arbejdsbeskyttelsesniveau mellem gamle og nye medlemsstater er udjævnet, kan man regne med en mindskelse af denne diskrepans.

3. Unionen og de (nuværende) grænseregioner

3.1. I forbindelse med forberedelsen af udvidelsen minder Regionsudvalget om, at stats- og regeringscheferne i Nice besluttede at fremlægge et aktionsprogram til styrkelse af grænseregionernes økonomiske konkurrencedygtighed. Det påpeger, at denne bistand imidlertid ikke kun skal begrænses til eksisterende støttemuligheder inden for forskellige områder eller en udvidelse af et eksisterende katalog af foranstaltninger. Der skal snarere være tale om en umiddelbar ekstra støtte til de berørte ved EU's ydre grænser, således at det grænseoverskridende og transnationale samarbejde fremmes decentralt.

3.2. Regionsudvalget ser derfor med tilfredshed på, at Kommissionen i sit aktionsprogram for grænseregionerne fra juli har til hensigt at yde væsentlig bistand. Det er dog af den faste overbevisning, at Kommissionens program endnu ikke kan imødekomme Rådets ovennævnte krav og målsætninger. Det minder i denne sammenhæng om, at Kommissionens forslag skal følge Rådets politiske målsætninger.

3.3. Regionsudvalget tilskynder, at der ydes yderligere støtte til de små og mellemstore virksomheder inden for de berørte sektorer, således at de aktivt kan forberede sig på udvidelsen. Det anser det for nødvendigt, at især disse små og mellemstore virksomheder støttes i, at de allerede før åbningen af grænserne får et grænseoverskridende tilsnit. De små og mellemstore virksomheder, der som bekendt bidrager med et særlig stort antal arbejds- og uddannelsespladser, skal oplyses om, vejledes i og tilskyndes til at operere på tværs af grænserne. De kunne have glæde af sprogkurser og indføring i retssystemerne og de økonomiske systemer med henblik på et senere engagement i ansøgerlandene. Til en overordnet strategisk indsats hører også en systematisk kvalificering af de ansatte og ledelsen i små og mellemstore virksomheder. Disse kunne yde et bidrag til udnyttelsen af informations- og kommunikationsteknologien i det grænseoverskridende samarbejde eller til indhentning af erfaring med konkrete samarbejdsformer og netværksskabelse.

3.4. Regionsudvalget gentager sin tilskyndelse til en bedre spredning af INTERREG III A og PHARE/CBC. INTERREG III A-midlerne bør fordobles i den løbende støtteperiode. Dette skulle skabe mulighed for en hurtig opbygning af grænseoverskridende infrastrukturer (broer, veje), som under det kommunistiske styre var prisgivet til ødelæggelse. Kun på den måde kan placeringen i EU's ydre grænse udnyttes som et brohoved til et økonomisk engagement i ansøgerlandene.

3.5. Regionsudvalget opfordrer regionerne og kommunerne i EU's ydergrænse til allerede nu at gå ind i udvidelsens beskæftigelsespolitiske dimension. I denne sammenhæng skal man især koncentrere sig om uddannelsessektoren. Projekter, som grænseoverskridende uddannelses- og videreuddannelsesforanstaltninger, tosprogede skoler og grænseoverskridende universiteter kunne her tjene som eksempel. Instrumenter som lokale og regionale beskæftigelsepakter bør også allerede nu anvendes på tværs af grænserne, og euroregionerne er i denne forbindelse en egnet ramme. Endvidere bør regioner og kommuner ved EU's ydre grænse planlægge og godkende grænseoverskridende erhvervsområder for hvilke, de nationale regeringer kunne foretage en deregulering af beskatningsbestemmelserne og toldforskrifterne.

3.6. Regionsudvalget anser det for nødvendigt, at man mindsker de forventede forskelle i støtteniveau mellem nye medlemsstater og tilgrænsende regioner i det hidtidige EU efter udvidelsen. Opstår der strukturelle problemer pga. åbningen af markederne for ansøgerlandene inden for de hidtidige medlemsstater bør der fortsat være mulighed for at indstille sig på ændringer i den hidtidige erhvervsstruktur og reagere fornuftigt på omstrukturingsbehov skabt af udvidelsen. Regionsudvalget gør i denne sammenhæng opmærksom på at regionerne også efter udvidelsen under hensyn til subsidiaritetsprincippet bør bevare et vist spillerum ved anvendelsen af de europæiske midler i deres område, sådan som det er tilfældet i dag.

3.7. Regionsudvalget er overbevist om, at udvidelsen vil resultere i, at de hidtidige grænseregioner på længere sigt vil rykke mod Europas midte og nyde godt af dets fordele. Det påpeger dog, at ulemperne på kort og mellemlangt sigt til en vis grad kan blive så koncentreret om grænseregionerne, at de udgør en alvorlig trussel mod EU's beskæftigelsespolitiske mål. Det fastslår, at såvel grænseregionerne på grund af deres placering direkte ved jerntæppet og de nye tyske delstater som følge af Tysklands opsplitning allerede er strukturelt underudviklet.

3.8. Det er en vigtig opgave for Unionen at forhindre, at disse regioner som de eneste bærer byrderne og de andre nyder fordelene ved udvidelsen. Da det ville stride imod EU's principper og mål, hvis arbejdsløsheden steg kraftigt i disse regioner som følge af udvidelsen, er det nødvendigt med modforanstaltninger for at nå de beskæftigelsespolitiske mål.

3.9. De beskæftigede og virksomhederne i grænseregionerne skal også indstille sig på den nye konkurrence efter åbningen af grænserne. Den forventede intensivning af konkurrencen er dog efter Regionsudvalgets faste overbevisning ikke et argument for systematiske og langfristede begrænsninger af arbejdskraftens frie bevægelighed eller friheden til at levere tjenesteydelser. Regionsudvalget gør opmærksom på, at det dog er vigtigt af hensyn til den forventede arbejdskraftemigration at overveje frister, hvis tiltrædelsen ikke skal skabe betydelige strukturelle kløfter. Målet med fastlæggelsen af overgangsfrister bør ikke være at bevare status quo nogle flere år, ved at de hidtidige medlemsstater udviser mindre fleksibilitet og manglende reformvilje eller endog at indføre protektionistisk beskyttelse inden for EU.

3.10. Regionsudvalget understreger, at sådanne overgangsbestemmelser bør være yderst restriktive, såvel indholdsmæssigt som tidsmæssigt. Når der fastlægges overgangsbestemmelser skal de formuleres så smidigt, at der tages højde for specifikke behov inden for særligt ramte områder af økonomien, arbejdsmarkedet eller de sociale sikringssystemer. Derfor skal de enkelte lande have mulighed for regelmæssigt at tage de fastlagte overgangsfrister op til vurdering og efterfølgende at afkorte dem.

3.11. Sluttelig skal overgangsbestemmelser ikke primært være møntet på arbejdstagere, hvis tilvandring styres af markedsforholdene. Regionsudvalget udelukker, at overgangsbestemmelser primært rettes mod arbejdstagere og fremhæver den positive indflydelse på beskæftigelsespolitikken af arbejdstagermigration, som fremprovokeres af arbejdsmarkedets reelle krav. Det foreslår, at man i forbindelse med overgangsreglerne koncentrerer sig om begrænsningen af den tilvandring, som motiveres af institutionelle forhold som f.eks. forskelle i socialsikringssystemerne.

3.12. Regionsudvalget foreslår at gøre byerne til drivkraften bag den grænseoverskridende udvikling. Fra byerne udgår vigtige beskæftigelsespolitiske impulser inden for rammerne af de lokale beskæftigelsespagter. I den forbindelse bør de delte byer, der hidtil er blevet gennemskåret af EU's ydre grænse (Frankfurt an der Oder, Görlitz), tillægges særlig betydning.

3.13. En lignende nøglestilling tilkommer de euroregioner, hvori der forekommer et grænseoverskridende samarbejde mellem de omkringliggende kommuner såvel i forbindelse med den fælles lettelse af beskatningen som følge af udvidelsen samt udnyttelsen af de muligheder, det giver. De euroregioner, der ligger ved EU's hidtidige ydergrænse, vil da være i samme situation som de gamle euroregioner og vil kunne tage ved lære af deres erfaringer.

4. Krav til ansøgerlandene

4.1. Regionsudvalget understreger, at EU's regelværk skal være overtaget fuldt ud og EU's politikker gennemført i ansøgerlandene, for at udvidelsen kan have den beskrevne positive indvirkning på beskæftigelsen. Det advarer udtrykkeligt imod den forfejlede opfattelse, at en selektiv eller forhalet overtagelse af EU's principper og retsforskrifter er en mulighed. Især skal ansøgerlandene skabe retssikkerhed og i den forbindelse tage drastiske foranstaltninger mod diskrimination og korruption.

4.2. Regionsudvalget er overbevist om, at det er uomgængelig nødvendigt at tillægge de regionale og lokale myndigheder i ansøgerlandene en aktiv rolle i forbindelse med udvidelsen. Netop på grund af det centralistiske styre i de gamle diktaturer i reformlandene kan der kun etableres et moderne demokratisk samfund, hvis regionerne og kommunerne får tillagt stadig større betydning. Det er på dette niveau, at implementeringen af den EU-lovgivning som de nationale lovgivere omsætter i nationalret skal foregå.

4.3. Regionsudvalget peger på det nødvendige i, at der findes fungerende strukturer og ressourcer i ansøgerlandene, som kan forvalte strukturfondsmidler fra og med udvidelsen. For at kunne gennemføre strukturpolitikken skal de regionale myndigheder have en rimelig medbestemmelsesret.

4.4. Regionsudvalget opfordrer alle regionale og kommunale myndigheder til at uddybe samarbejdet med regionerne og kommunerne i ansøgerlandene. Det fremhæver den store betydning af samarbejdet med disse centralt placerede myndigheder tæt på borgerne. Den hjælp, man yder regionerne og kommunerne i de fremtidige medlemsstater til at skabe effektive decentrale strukturer, er en god investering, der kan føre til et højt beskæftigelsesniveau i alle dele af den udvidede Union og til udligning af strukturforskelle. Hvad angår den beskæftigelsespolitiske dimension af udvidelsen har alle regioner og kommuner en afgørende interesse i, at der ikke begås unødige fejl.

4.5. Udvidelsen skal betragtes som en udfordring. Det er også op til regionerne og kommunerne at gribe deres chance og at udnytte konkurrencen som en integreret del af markedsøkonomien som et våben mod statslig styring og protektionisme i stedet for at kapitulere over for udfordringerne i forbindelse med EU's udvidelse mod øst. De tilstræbte beskæftigelsespolitiske resultater kan kun nås, hvis det fælles markeds fire grundfriheder anvendes i begge retninger i forbindelse med udvidelsen, og uden at de begrænses grundlæggende.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget — »Beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken: investering i kvalitet««

(2002/C 107/29)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken: investering i kvalitet« (KOM(2001) 313 endelig),

under henvisning til Kommissionens beslutning af 25. juni 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvise det forberedende arbejde til underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til sin udtalelse om meddelelse fra Kommissionen »Fra retningslinjer til handling: De nationale handlingsplaner for beskæftigelse« (KOM(1998) 316 endelig udg.) og meddelelse fra Kommissionen om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 1999« (KOM(1998) 574 endelig udg.), CdR 279/98 fin ⁽¹⁾,

under henvisning til sin rapport om offentlige tjenesteydelser, CdR 369/1999 fin,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2000« (KOM(1999) 441 endelig udg.), CdR 360/1999 fin ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Lokal handling til fordel for beskæftigelsen - Den lokale dimension i den europæiske beskæftigelsesstrategi« (KOM(2000) 196 endelig), CdR 187/2000 fin ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001« (KOM(2000) 548 endelig — 2000/0255 (CNS)) og »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet« (KOM(2000) 459 endelig - 2000/0195 (COD)), CdR 310/2000 fin ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse om Kommissionens meddelelse »Skabelse af et Europa med plads til alle« (KOM(2000) 79 endelig), CdR 84/2000 fin ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget »Social- og arbejdsmarkedspolitisk dagsorden« (KOM(2000) 379 endelig), CdR 300/2000 fin ⁽⁶⁾,

under henvisning til Underudvalg 5's supplerende udtalelse (CdR 286/2001), som havde Roberto Pella (I/PPE, borgmester i Valdengo og præsident for provinsen Biella) som ordfører,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 270/2001 rev. 1), som blev enstemmigt vedtaget af Underudvalg 6 den 28. september 2001 med Irma Peiponen (FIN/PSE, medlem af byrådet i Varkaus) som ordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse:

⁽¹⁾ EFT C 51 af 22.2.1999, s. 59.

⁽²⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 17.

⁽³⁾ EFT C 22 af 24.1.2001, s. 13.

⁽⁴⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 30.

⁽⁵⁾ EFT C 317 af 6.11.2000, s. 47.

⁽⁶⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 55.

Regionsudvalgets synspunkter

1. Moderniseringen af den europæiske sociale model

1.1. Regionsudvalget roser Kommissionen for dens bestræbelser på at integrere kvalitetsaspektet i politikkerne inden for økonomi, beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedsforhold. Dette er vigtigt, hvis man vil forbedre borgernes livskvalitet. Meddelelsen udgør et godt grundlag for den fortsatte brede indsats for at fremme kvalitet i arbejdet. Opgøret med den tidligere sektortænkning er vigtigt, og Regionsudvalget håber, at idéerne kan omsættes i praksis. Meddelelsen kaster imidlertid ikke lys over, hvordan man sikrer et positivt samspil mellem politikkerne inden for økonomi, beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedsforhold. I meddelelsen lægges hovedvægten i udpræget grad på beskæftigelse og kvalitet i arbejdet, hvorimod man bl.a. glemmer at se på kvaliteten af de sociale tjenesteydelser og den sociale beskyttelse i øvrigt.

1.2. Valget af kvalitetsbegrebet som bindeled mellem politikkerne inden for økonomi, beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedsforhold er for så vidt udmærket. Skal effektivitet og samhørighed forenes, må de forskellige sektorpolitikker have nogenlunde samme vægt. Konkurrencepolitikken og de samfundsmæssige værdier må ikke adskilles.

1.3. Meddelelsen viser ikke desto mindre, at social- og arbejdsmarkedspolitikken fortsat er underordnet beskæftigelsespolitikken og den økonomiske politik. Hvis udstødelse skal bekæmpes effektivt, må man også se på kvaliteten af og respekten for det arbejde, der kræver færre faglige kvalifikationer, og i højere grad tage ressourcer i anvendelse, som kan styrke social- og arbejdsmarkedspolitikken rolle.

1.4. I meddelelsen henvises helt relevant til de moderniseringsprocesser, der allerede er i gang: Luxembourg-processen vedrørende beskæftigelse, den åbne koordinationsproces vedrørende social udstødelse og social beskyttelse, fremme af lige muligheder og fremme af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen. Skal EU opfylde de opstillede målsætninger, er det uhyre vigtigt at skabe indbyrdes sammenhæng mellem disse processer.

1.5. De lokale og regionale myndigheders mange tjenesteydelser og personale er også genstand for et stort tilpasnings- og moderniseringskrav, bl.a. i forlængelse af de servicebehov, befolkningens aldring medfører, samt kravet om balance i de offentlige finanser, konkurrencekravet og liberaliseringen af markedet for tjenesteydelser. Kvalitetsaspektet og -politikken er gode instrumenter ikke blot til udvikling af tjenesteydelser, arbejde og arbejdsliv inden for det offentlige, men også i forbindelse med tilpasningen til en ny situation. Udgangspunktet bør dog altid være de lokale og regionale behov, hvorfor

man nøje bør overveje, hvilken merværdi der kan opnås på dette område gennem fælleseuropæiske strategier.

1.6. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i dens vurdering af virkningerne af og behovet for sociale investeringer i tilknytning til de ændrede betingelser for arbejde og arbejdsmiljø. Der skal tages særligt hensyn til marginale grupper på arbejdsmarkedet. Der bør investeres i forbedringer af beskæftigelsesevnen, hvilket kræver en samtidig indsats inden for flere sektorer. Uddannelsesmæssig ligestilling er et centralt mål, når man skal forsøge at skabe et arbejdsmarked af høj kvalitet for så vidt angår arbejde og indkomst.

1.7. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der arbejdes lokalt og på EU-plan for at fremme arbejdets kvalitet, ligesom det er vigtigt få afklaret, hvilken merværdi et samarbejde på europæisk niveau kan skabe. Kvalitet i arbejde og arbejdsliv skabes først og fremmest på arbejdspladserne gennem samarbejde mellem de forskellige parter og med lokale partnerskaber. En vigtig opgave for de regionale og lokale myndigheder er at skabe rammer for et sådant samarbejde.

2. Beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken

2.1. Regionsudvalget støtter tanken om, at man i stedet for at skabe nye systemer integrerer kvalitetsaspektet i de åbne koordinationsprocesser, der allerede er etableret eller er under udvikling inden for beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken. Man bør frem for alt undgå dobbeltarbejde og dobbelt indsamling af information.

2.2. Økonomisk effektivitet er en forudsætning for udvikling af kvalitet i arbejdet. Retningslinjerne for den økonomiske politik og beskæftigelsen, den europæiske social- og arbejdsmarkedspolitiske dagsorden og programmet vedrørende bekæmpelse af social udstødelse er de vigtigste instrumenter til organisering af kvalitetsstyring og -kontrol. Disse generelle styringsinstrumenter skal suppleres med særlige undersøgelser og underbygges med udviklingsprojekter vedrørende kvalitet i arbejde og arbejdsliv i virksomheder og arbejdsfællesskaber.

2.3. Det er for så vidt positivt at lade den sociale beskyttelse være omfattet af den åbne koordinationsmetode, som dog ikke må skabe problemer for den lokale iværksættervirksomhed eller medføre øget centralisering — navnlig ikke, hvis dette medfører tab af effektivitet. De særlige kvalitetsvurderinger, som Kommissionen lægger op til, er tvivlsomme for så vidt angår den nationale og lokale selvbestemmelse. I et mangfoldighedens Europa skal de nationale og regionale handlingsmønstre ikke harmoniseres. Der er behov for en fleksibel indstilling og respekt for kulturelle forskelle. Derfor bør man begrænse sig til nogle få, klare og sammenlignelige indikatorer på europæisk niveau.

2.4. Meddelelsen giver et optimistisk billede af den generelle beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitik og forholdet til den økonomiske politik (og moderniseringen). Dette gælder ikke mindst korte ansættelser og arbejde med ringe status samt fremtiden på dette område. Indikatorerne for livslang læring siger intet om netop disse problemgrupper. De nuværende indikatorer for erhvervsuddannelse eller videreuddannelse siger navnlig ikke noget om, i hvilket omfang man i en brydningsperiode, som den vi nu befinder os i, når de arbejdsløse og udstødte med uddannelsesmæssige foranstaltninger.

2.5. Regionsudvalget finder det vigtigt, at man i forbindelse med vurderingen af socialpolitikens kvalitet er opmærksom på de sociale tjenesteydelser.

3. Kvalitetsbegrebet

3.1. Regionsudvalget understreger, at begrebet kvalitet har mange dimensioner. Der kræves således en omhyggelig forskningsbaseret forberedelse, hvis man i fremtiden på en ensartet måde i hele EU skal kunne indsamle brugbar information om kvalitet i arbejdet på nationalt niveau og systemniveau.

3.2. Begrebet kvalitet og tolkningen af det er bundet til kulturen og afhænger af de forskellige arbejdsfællesskaber og arbejdsområder samt af lokale og regionale forhold. Det må erkendes, at skabelsen af en ensartet opfattelse er en proces, der kan tage tid.

3.3. Man bør prøve at skabe et så entydigt kvalitetsrelateret begrebsapparat som muligt til brug inden for beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken. Dét alene kan sikre, at vi taler om det samme på europæisk niveau. Det kvalitetsbegreb, der foreslås i meddelelsen, lider af i hvert fald følgende mangler:

3.4. I begrebsapparatet skelnes der stort set ikke mellem forskellige niveauer (f.eks. mikro/makro). Det samme gælder sondringen mellem kvalitet i arbejdslivet og kvalitet i arbejdet. Serviceydelsernes kvalitet lades helt ude af betragtning i meddelelsen.

3.5. I begrebsapparatet skelnes der ikke klart mellem strukturelle og subjektive, erfaringsmæssige indikatorer. Denne skelnen er uhyre vigtig, fordi kun den gør det muligt klart at definere, på hvilket niveau (EU-niveau, nationalt niveau, regionalt og lokalt niveau, arbejdspladsniveau) man med en samfundspolitisk indsats kan påvirke situationen.

3.6. Begrebsapparatet er så bredt og generelt, at det er vanskeligt at finde en forbindelse mellem de samfundspolitiske valg og indikatorerne. Med andre ord: Forbindelsen mellem årsag og virkning mangler. Meddelelsen bør formuleres, så disse aspekter træder tydeligt frem.

4. Indikatorerne

4.1. I indikatorerne tages der slet ikke hensyn til arbejdspladsernes strukturelle faktorer. Ikke desto mindre ved man, at netop de strukturelle faktorer påvirker arbejdslivets kvalitet, jobtilfredsheden, sundheden på arbejdspladsen og i sidste ende udbyttet. Man kan f.eks. måle på de strukturelle faktorer via subjektivt oplevede påvirkningsmuligheder. I øvrigt afspejler f.eks. de indikatorer, der foreslås til beskrivelse af »Arbejdets organisering og balancen mellem arbejdsliv og privatliv« nærmest de strukturelle muligheder, arbejdstageren har for at kombinere arbejde og familieliv.

4.2. Subjektive erfaringer fra den nutidige virkelighed, hvor travlhed og overarbejde florerer, samt f.eks. børnenes livskvalitet lades så godt som helt ude af betragtning.

4.3. Der indsamles allerede nu enorme mængder data om Europas beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitik. Der er ingen grund til at øge dette bureaukrati yderligere. Der er for mange indikatorer, og de vil næppe blive tolket ens i de forskellige lande. F.eks. varierer systemerne vedrørende kollektive overenskomster, og deres indflydelse på så vigtige faktorer som udbud af arbejdskraft, arbejdsmarkedets fleksibilitet og arbejdskraftens bevægelighed er vanskelig at måle.

4.4. En bred analyse baseret på indikatorer kan i værste fald spænde ben for sig selv, idet den kan skabe et billede af et centralistisk EU, hvor lokale, regionale og nationale synspunkter ikke kommer til orde.

4.5. Regionsudvalget forholder sig tvivlende til udviklingen af indikatorer for løn, som kun udgør ét element i arbejdskvaliteten og ikke nødvendigvis er det vigtigste. En sammenkobling af indkomstoplysninger med handicap eller etnisk baggrund kan kun ske, hvis de berørte individer kontrolleres individuelt, og er derfor tvivlsom. Endvidere skal der tages hensyn til lønforskelle som følge af lokal og regional variation for så vidt angår produktivitet og leveomkostninger.

5. De lokale og regionale myndigheders rolle i forbindelse med kvalitetspolitikken

5.1. Regionsudvalget er enig med Kommissionen i, at en veltilrettelagt beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitik gavner den økonomiske og sociale udvikling. I forbindelse med kvalitetspolitikken har de lokale og regionale myndigheder tre opgaver:

5.2. Som arbejdsgiver står de lokale og regionale myndigheder bag udvikling af kvalitet i arbejdslivet, ligesom de er en arbejdsmarkedspart og indgår kollektive overenskomster i overensstemmelse med de nationale strukturer.

5.3. I nogle lande har de lokale og regionale myndigheder udarbejdet deres egne personalestrategier som støtte for ledelse og udvikling. En sådan personalestrategi fremmer gennemførelsen af kommunens eller regionens strategiske målsætninger. Her kan man f.eks. fastlægge målsætninger for de ansatte af kvantitativ, strukturel, kvalifikationsmæssig og velfærdsmæssig karakter under hensyntagen til den økonomiske situation, praktiske foranstaltninger samt ansvarsområder og tidsplaner. Det vil være hensigtsmæssigt at få klarlagt, hvordan man i det europæiske samarbejde kan udnytte disse afprøvede kvalitetsstrategier og deres resultater, hvad angår ikke-diskrimination og frem for alt lighed, som er en af de vigtigste værdier i et retssystem.

5.4. Regionsudvalget understreger, at et godt udbytte og kvalitet i arbejdslivet hænger sammen. Kvalitet i arbejdet er en del af ledelsesstrategien, en konsekvens heraf og et element i produktionen af tjenesteydelser som sådan. Moderne management indebærer en strategisk styring af de menneskelige ressourcer. På arbejdskraftintensive områder er det således vigtigt at have tyngdepunktet liggende på forvaltning af de menneskelige ressourcer, hvorved en interaktiv styring med medbestemmelse, sammen med systemer til personaleudvikling, kommer til at stå centralt. Dette gør det lettere for større enheder at opfylde krav om ændringer. Forvaltning af de menneskelige ressourcer indebærer også forvaltning af viden, og her er læring og udvikling i enhederne vigtig. Det bør således overvejes, hvordan man kan vurdere udbyttet af de ledelsesprincipper, der er mest centrale for jobkvaliteten, og hvordan god praksis kan overføres mellem parallelle enheder i medlemsstaterne.

5.5. Man har kunnet konstatere, at en vellykket personaleforvaltning påvirker udbytte, servicekvalitet og de ansattes velfærd. I denne forbindelse er koordinering af de relevante beslutninger, den strategiske ledelse og personaleforvaltningen helt central (SHRM = Strategic Human Resources Management). Det skal således navnlig understreges, at de politiske organers beslutninger vedrørende virksomhedsstrategi skal harmonere med personaleforvaltningen.

5.6. Målelige delfaktorer i forbindelse med vurdering af udbyttet kan være

- 1) personalets præstationsevne, f.eks. færdigheder, innovationsevne, trivsel samt arbejdsmotivation og arbejdsevne,
- 2) tjenesteydelsernes (omkostnings)effektivitet, tilstrækkelighed og målrettethed,
- 3) tjenesteydelsernes kvalitet og kundernes tilfredshed, tjenesteydelsernes tilgængelighed og samarbejde mellem serviceenheder samt

- 4) produktivitet, rentabilitet og smidighed i leveringen af tjenesteydelserne.

5.7. En modernisering af de lokale og regionale myndigheters tjenesteydelser medfører større opmærksomhed omkring de offentlige tjenesteydelsers kvalitet.

5.8. Inden for de nærmeste år vil den offentlige forvaltning være nødt til at forny sine servicestrukturer og arbejdsmetoder, samtidig med at den må konkurrere om ny arbejdskraft. Regionsudvalget finder det vigtigt, at man i lokal- og regionalforvaltningen aktivt udvikler kvaliteten i arbejdslivet og resultaterne inden for produktion af tjenesteydelser. I denne forbindelse kunne man drage større nytte af det europæiske samarbejde, end man gør i dag, f.eks. med udvekslingsprogrammer for de ansatte og sammenlignende undersøgelser. Veltilrettelagte udviklingsaktiviteter for arbejdslivet øger også de kommunale og regionale arbejdspladseres tiltrækningskraft, samtidig med at de forbedrer arbejdsgiverens image og øger jobtilfredsheden.

5.9. Det er rigtigt at koble kvalitetstanken sammen med en omfattende moderniseringsproces. I meddelelsen er man dog ikke tilstrækkelig opmærksom på det demokratiske aspekt, som de lokale og regionale myndigheder finder meget vigtigt. Dette afspejles følgelig også i indikatorerne. I princippet er det kun det lokale aspekt, der kan fungere som modvægt til globaliseringen og i sidste ende være prøvesten for globaliseringens positive virkninger. Moderniseringsprocessen og den nye kvalitetstænkning forudsætter et nyt demokrati og en ny inddragelse af borgerne: kommunalt borgerdemokrati, kundedemokrati, arbejdspladسدemokrati, dvs. påvirkningsmuligheder og kvalitet i arbejdslivet.

5.10. De tjenesteydelser, som de lokale og regionale myndigheder har ansvaret for, påvirker i øvrigt også kvaliteten i arbejdet og arbejdslivet på andre områder.

6. Regionsudvalgets henstillinger

6.1. Regionsudvalget understreger, at der i den kvalitetsvurdering, som meddelelsen lægger op til, i denne fase nærmest er tale om en synsvinkel og en tilgang, således som Kommissionen også konstaterer. Det kunne være hensigtsmæssigt at inddrage udviklingsarbejdet i faser, hvor tidligere valg efterhånden suppleres med nye og rettes til. Hermed ville man synliggøre, at kvalitetspolitikken og dens instrumenter ikke er givet én gang for alle, og at de tjener og kan anvendes efter forskellige praktiske behov, som desuden hele tiden ændres. Det centrale bør ikke være at indsamle generelle nøgletal i medlemsstaterne, men at finde ud af, med hvilke EU-tiltag man konkret kan forbedre arbejds- og socialpolitikens kvalitet. Regionsudvalget foreslår, at de kvalitetsvurderinger, Kommissionen lægger op til, genbehandles med udgangspunkt i den nationale, regionale og lokale selvbestemmelse.

6.2. Efter Regionsudvalgets opfattelse anskues social- og arbejdsmarkedspolitikken i meddelelsen i for ringe grad som en faktor, der kan styrke borgernes deltagelse og påvirke livskvaliteten, hvilket der bør rettes op på.

6.3. Man bør også være mere opmærksom på kvaliteten i det arbejde, der kun kræver få kvalifikationer. Der bør tages hensyn til behovene hos problemgrupper (f.eks. langtidsarbejdsløse, handicappede og udstødte) og til deres integrering, når man vurderer kvaliteten og effektiviteten af faglig uddannelse og videreuddannelse.

6.4. Når Kommissionen udvikler en ensartet kvalitetsbaseret tilgang til politikkerne inden for økonomi, beskæftigelse og social- og arbejdsmarkedsforhold, bør de politiske valg også komme til udtryk i de målsætninger og forhandlinger, der vedrører globaliseringen.

6.5. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør begrebsapparatet for kvalitet og kvalitetsindikatorerne tage klart sigte på de strukturelle faktorer, som man kan påvirke gennem beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken på europæisk og nationalt niveau. Indikatorerne siger noget om den gennemsnitlige udvikling i medlemsstaterne og gavner således den europæiske debat. Bruger man kun nationale indikatorer kan det imidlertid give et forkert billede, idet disse indikatorer ikke siger noget om væsentlige regionale forskelle i de enkelte medlemsstater. Desuden gør Regionsudvalget opmærksom på, at kvalitet som begreb er bundet til kulturen, og at valget af indikatorer altid indeholder et værdimæssigt element. Dette bør der også tages hensyn til, når man tolker undersøgelsesresultaterne.

6.6. Regionsudvalget finder det vigtigt, at der skelnes mellem strukturelle og erfaringsbaserede indikatorer. Det er vigtigt at udvikle kanaler til opsamling af arbejdstagernes og borgernes holdninger og erfaringer.

6.7. Regionsudvalget gør opmærksom på, at regionaludvikling er resultatet af et samspil mellem forskellige politikområ-

der. Det er vigtigt at få analyseret, hvilke konsekvenser den offentlige økonomi og beskæftigelses-, social- og arbejdsmarkedspolitikken har for det regionale arbejde med kvalitetsaspektet og ikke mindst mulighederne for at fremme udviklingen i tilbagestående regioner.

6.8. Kvaliteten og resultatet af politikkerne inden for økonomi, beskæftigelse samt social- og arbejdsmarkedsforhold skal i sidste ende vurderes ud fra regionernes livskraft og befolkningens levevilkår, livskvalitet og medbestemmelse. Det er afgørende, at aktiviteterne lægges til rette ud fra lokale og regionale forhold og behov. Som motor for udviklingen bør man snarere bruge ensartede, sammenlignelige vurderinger for kommuner/regioner/arbejdspladser/virksomheder/service-strukturer end sammenligninger med generelle gennemsnitsværdier eller europæiske indikatorer.

6.9. Kvalitet i arbejde (og arbejdsliv) udmøntes i sidste ende på arbejdspladsen. Man bør inden for rammerne af et samarbejde mellem det regionale og lokale niveau i forskellige lande prøve at udvikle regionale, kommunale og arbejdspladsspecifikke indikatorer for kvalitet i arbejdet. Dette kan f.eks. ske i form af et pilotprojekt i regioner i forskellige lande, hvor man på én gang udvikler fælles indikatorer og får indsigt i god praksis i forbindelse med kvalitet i arbejdet (mulighed for samarbejde med søjle 3). Et mål for pilotprojektet kunne være moderne ældreservice i et aldrende Europa.

6.10. Ved flere faktorer står den lokale analyse af den aktuelle situation centralt. Information og erfaringsudveksling om bedste praksis inden for f.eks. aktivering og fleksible metoder til indslusning af fysisk eller socialt handicappede på arbejdsmarkedet er yderst vigtige redskaber for styrkelse af nærdemokratiet overalt i Europa.

6.11. Udviklingen af de regionale og lokale myndigheders personalestrategier er vigtig i forbindelse med de udfordringer, som moderniseringsprocessen og befolkningens aldring fører med sig, parallelt med kravet om at forbedre udbyttet og kvaliteten i arbejdet og arbejdslivet. Dette udviklingsarbejde kunne underbygges med forskning samt information om bedste praksis og erfaringsudveksling.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002

(2002/C 107/30)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik for 2002« (KOM(2001) 511 endelig — 2001/0208 (CNS)),

under henvisning til Rådets beslutning af 17. oktober 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 128 og artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 6 »Beskæftigelse, Økonomisk Politik, Det Indre Marked, Industri, SMV«,

under henvisning til sin udtalelse om meddelelse fra Kommissionen om »Fra retningslinjer til handling: De nationale handlingsplaner for beskæftigelse« og meddelelse fra Kommissionen om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 1999«, som blev vedtaget den 19. november 1998 (CdR 279/98 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »De kommende overordnede retningslinjer for den økonomiske politik«, som blev vedtaget den 19. november 1998 (CdR 110/98 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »De regionale beskæftigelsespagters indhold og deres indvirkning på strukturpolitikken«, som blev vedtaget den 3. juni 1999 (CdR 91/1999 fin) ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Rapport fra taskforcen for forenkling af erhvervsklimaet (BEST)« og Kommissionens meddelelse »Fremme af iværksætterånden og konkurrenceevnen — Kommissionens reaktion på rapporten fra taskforcen for forenkling af erhvervsklimaet (BEST) og anbefalingerne heri«, som blev vedtaget den 3. juni 1999 (CdR 387/98 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin resolution om »Den Europæiske Beskæftigelsespagt«, som blev vedtaget den 2. juni 1999 (CdR 156/1999 fin) ⁽⁵⁾,

under henvisning til sin udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om »Europæisk erhvervslivs konkurrenceevne i den globale økonomi — Forslag til styrkelse af erhvervslivets konkurrenceevne«, som blev vedtaget den 18. november 1999 (CdR 134/99 fin) ⁽⁶⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2000«, som blev vedtaget den 18. november 1999 (CdR 360/1999 fin) ⁽⁷⁾,

under henvisning til sin resolution om »Gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi«, som blev vedtaget den 12. april 2000 (CdR 461/1999 fin) ⁽⁸⁾,

under henvisning til sin udtalelse om »Forslag til Rådets beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitik i 2001« og »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Fællesskabets tilskyndelsesforanstaltninger på beskæftigelsesområdet« (CdR 310/2000 fin) ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ EFT C 51 af 22.2.1999, s. 59.

⁽²⁾ EFT C 51 af 22.2.1999, s. 63.

⁽³⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 48.

⁽⁵⁾ EFT C 293 af 13.10.1999, s. 70.

⁽⁶⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 23.

⁽⁷⁾ EFT C 57 af 29.2.2000, s. 17.

⁽⁸⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 43.

⁽⁹⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 30.

under henvisning til formandens beslutning af 12. oktober 2001 om i henhold til artikel 40, stk. 2, i Regionsudvalgets forretningsorden at overdrage det forberedende arbejde til Annelie Stark som hovedordfører,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 271/2001 rev.), udarbejdet af Annelie Stark (S, PPE), Rådmand i Västra Götalandsregionen, i genskab af hovedordfører —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 14. november) enstemmigt vedtaget

følgende udtalelse.

1. Regionsudvalgets synspunkter vedrørende retningslinjerne for beskæftigelsen

1.1. Regionsudvalget finder den kontinuitet, der de seneste år har præget den europæiske beskæftigelsesstrategi, positiv. Strukturen med de fire søjler og de forskellige retningslinjer står fast og er ikke ændret. Regionsudvalget ser således ingen anledning til at foreslå større ændringer, men beskæftiger sig i udtalelsen overvejende med ændringer, der kan være passende/ønskelige at gennemføre efter den igangværende evaluering af retningslinjernes effekt. Regionsudvalget finder det sandsynligt, at sådanne ændringer også vil kræve en revision af de nugældende traktater.

1.2. Regionsudvalget finder det positivt, at Kommissionen i retningslinjerne beskæftiger sig med det lokale og det regionale niveaus betydning. Flere af de forslag, der fremlægges, ligger helt i forlængelse af dét, Regionsudvalget har foreslået i tidligere udtalelser. Subsidiaritetsprincippet og nærheden til borgerne er nøglen til fremtidens Europa. Nærdemokrati er et vigtigt element, når man tager stilling til politiske systemers legitimitet, og det skaber mulighed for effektive løsninger.

1.3. Så godt som samtlige retningslinjer for beskæftigelsen 2002 vedrører spørgsmål, som det lokale eller det regionale niveau i flertallet af medlemsstaterne har det fulde eller en del af ansvaret for. Det gælder alt fra bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed til lokal fremme af beskæftigelsen, støtte til forbedring af tilpasningsevnen i virksomheder og styrkelse af ligestillingspolitikken. Regionsudvalget understreger derfor betydningen af, at man såvel i EU's beskæftigelsesretningslinjer som i de nationale handlingsplaner anlægger en »bottom-up«-tilgang.

1.4. Regionsudvalget peger på, at det ikke er nok at anerkende betydningen af det lokale og det regionale niveau. Man må også give disse niveauer et mandat samt instrumenter at arbejde med. Kommissionen er opmærksom på behovet for en differentieret indsats på grund af de voksende regionale forskelle og den såkaldte »flaskehalsproblematik«. Der er i dag ikke noget samfundsmæssigt niveau i EU, der råder over alle de beføjelser og muligheder, der kræves for at gennemføre

ønskelige og dækkende løsninger. De lokale og de regionale organer bør derfor sammen med andre aktører — ikke mindst det lokale erhvervsliv — have en reel mulighed for i samklang med EU's beskæftigelsesstrategi og inden for rammerne af den pågældende medlemsstats strategi at udvikle deres egne strategier og handlingsplaner for beskæftigelsen. Regionsudvalget ser med tilfredshed på Kommissionens ønske om, at partnerskaber på alle niveauer skal stimuleres, og at såvel arbejdsmarkedets parter som lokale og regionale organer og repræsentanter for civilsamfundet skal have mulighed for at komme med et input. Regionsudvalget vil dog gøre medlemsstaterne opmærksom på, at de nationale regeringer bør yde kompensation, hvis beslutninger medfører øgede omkostninger for kommuner, amter og regioner.

1.5. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør medlemsstaterne have pligt til over for Kommissionen at rapportere om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at gennemføre direktiverne, og i hvilken udstrækning foranstaltningerne er gennemført på henholdsvis nationalt og lokalt/regionalt niveau. Regionsudvalget har erfaret, at man på lokalt/regionalt niveau hverken kender til den europæiske beskæftigelsesstrategi eller indholdet i de nationale handlingsplaner. De nationale handlingsplaner afspejler heller ikke de strategier, der er blevet udarbejdet på lokalt og/eller regionalt niveau rundt om i EU. Regionsudvalget kræver derfor, at medlemsstaterne gør rede for, hvordan de fremmer udarbejdelsen af lokale handlingsplaner ved at tilskynde til samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, regionerne og civilsamfundets repræsentanter for at opnå høj beskæftigelse.

1.6. At Kommissionen har indset betydningen af at mobilisere alle regionale og lokale aktører for at gennemføre beskæftigelsesstrategien, indebærer ikke automatisk, at medlemsstaterne har taget dette budskab til sig. Det er en almindelig opfattelse blandt kommuner/regionale organer, at medlemsstaterne fortsat har for stor indflydelse på regionale og lokale udviklingsspørgsmål. Regionsudvalget har erfaret, at dette tilmed gælder for lokale og regionale handlingsplaner, hvorfor en del af disse planer ikke afspejler målene i EU's beskæftigelsesstrategi. Desuden fokuserer de ofte i alt for høj grad på kun ét af flere politikområder, f.eks. erhvervs politik.

1.7. Regionsudvalget understreger betydningen af langsigtede beskæftigelsesstrategier, ligesom det er vigtigt, at sådanne strategier slår igennem såvel nationalt som regionalt og lokalt. Strategierne skal være bæredygtige og må ikke påvirkes af f.eks. forbigående ændringer i de økonomiske forudsætninger. Hvis den europæiske beskæftigelsesstrategi skal have gennemslagskraft, og hvis målene skal nås, må den nationale dialog gøres bredere og intensiveres. Samarbejdet mellem regeringen og de folkevalgte repræsentanter på lokalt og regionalt niveau bør styrkes — ligesom samarbejde mellem tjenestemænd med særlig ekspertise — i både forslags-, beslutnings- og gennemførelsesfasen.

1.8. Den kommende evaluering af den europæiske beskæftigelsesstrategi i 2003 bør bane vej for fremtidige ændringer. Regionsudvalget mener, at beskæftigelsesretningslinjerne skal vedrøre en længere periode, end de gør i dag. I stedet for årlige retningslinjer og henstillinger bør EU kunne fremlægge målsætninger, der skal realiseres i løbet af to-tre år. Tilsvarende skal medlemsstaterne kunne pålægges at fremlægge nationale handlingsplaner hvert andet eller tredje år og obligatoriske rapporter hvert år på forårstopmødet. I løbet af ét år kan hverken det nationale, det regionale eller det lokale niveau nå at omsætte retningslinjerne i praksis endside opnå og rapportere om resultater. Dette forslag kræver en ændring af traktaten (artikel 128), som man kunne tage op på regeringskonferencen i 2004.

1.9. Et sådant nyt system indebærer dog ikke, at Regionsudvalget mener, man bør fravige de principper, der blev vedtaget på topmødet i Amsterdam, hvor man enedes om, at beskæftigelse er et spørgsmål af fælles interesse, som man skal behandle på EU-niveau. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør beskæftigelsesproblemerne også fremover være at finde på topmødernes dagsorden.

1.10. For at fremme kommunikationen mellem forskellige samfundsniveauer og få skabt en informationsudveksling, der opleves som givende, foreslår Regionsudvalget, at Kommissionen omarbejder retningslinjerne for de kommende år. Regionsudvalget tror, at arbejdet vil blive lettere på alle niveauer, hvis retningslinjerne er færre og mere gennemskuelige. Indikatorer er vigtige, men i EU bør man kun benytte indikatorer, der er lette at tolke i medlemsstaterne. Der er al mulig grund til at minimere bureaukratiet, ligesom der er al mulig grund til at prøve at få enkle, men slagkraftige budskaber ud. Efter Regionsudvalgets opfattelse er de fire søjler i EU's beskæftigelsesstrategi i sig selv grundlag nok for de nødvendige nationale, regionale og lokale udviklingsforanstaltninger. Regionsudvalget mener også, at de nuværende horisontale mål kunne afvikles.

1.11. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen og medlemsstaterne udvikler indikatorer, der fremmer benchmarking, og som også tager hensyn til udviklingen og virkningerne på

det regionale og det lokale niveau. Indikatorerne skal ikke blot vedrøre beskæftigelsessituationen, men også gøre det muligt at bedømme udvidelsen af det europæiske arbejdsmarked, overensstemmelsen mellem de forskellige sociale systemer og stimuleringen af iværksætterånden. Regionsudvalget ønsker en beskæftigelsesstrategi, der både tager hensyn til regionalpolitiske mål og sikrer økonomisk vækst i EU. Regionsudvalget mener, det er vigtigt, at forskellige politikområder virker indbyrdes fremmende og finder det derfor glædeligt, at bæredygtighedsbegrebet i EU's beskæftigelsesstrategi, som tidligere vedrørte økonomiske og sociale spørgsmål, er blevet suppleret med en miljødimension efter beslutninger på møderne i Lissabon, Feira og Stockholm.

1.12. Regionsudvalget finder det positivt, at Kommissionen i bestræbelserne på at opnå fuld beskæftigelse viser vilje til at samle kræfterne om at skabe både flere og bedre arbejdspladser. Regionsudvalget henleder Kommissionens opmærksomhed på risikoen for, at det, der kaldes fleksible løsninger, kan føre til »kvindefælder«, idet fleksibiliteten kan medføre, at kvinder får en indkomst, de ikke kan forsørge sig med, og som påvirker deres adgang til sociale ydelser negativt. Regionsudvalget mener, at medlemsstaterne og arbejdsmarkedets parter for at imødegå denne risiko bør fremme en politik, som gør det muligt at forene arbejds- og familieliv, hvilket vil være til gavn for såvel arbejdsgivere som arbejdstagere.

1.13. Regionsudvalget understreger betydningen af social integration og behovet for at modvirke xenofobi. Dette opnår man efter Regionsudvalgets opfattelse bedst ved at inddrage alle i samfundet og værne om alles ret til et arbejde. Situationer, hvor mange mennesker står uden for arbejdsmarkedet, bliver stadig mere almindelige — undertiden pga. manglende kompetence eller fordi lokale arbejdspladser er forsvundet, men i alt for mange tilfælde fordi man ikke er opmærksom på den enkeltes ressourcer. I fremtidens Europa må vi af demografiske årsager åbne grænserne for alle, der kan deltage på arbejdsmarkedet. I fremtiden vil vi ikke — som det sker mange steder i dag — kunne fravælge arbejdskraft. Vi lever i et multikulturelt samfund, hvilket også må komme til udtryk på arbejdsmarkedet.

1.14. Regionsudvalget mener, det er på høje tid at tage begreberne ligestilling og lige muligheder op til fornyet overvejelse. En stor del af den indsats, der gøres på lokalt niveau for at styrke ligestillingspolitikken inden for rammerne af den europæiske beskæftigelsesstrategi, omfatter foranstaltninger, som ikke specifikt er for kvinder. Regionsudvalget vil derfor foreslå, at Kommissionen får til opgave inden regeringskonferencen i 2004 at undersøge, om ligestillingspolitikken fremover bør omfatte aktiviteter til styrkelse af lige muligheder for alle uanset køn, etnisk baggrund, religion, alder, seksuel orientering og fysisk eller psykisk handicap.

1.15. Regionsudvalget understreger vigtigheden af at udvikle metoder, som gør det muligt for ansøgerlandene aktivt at anerkende den europæiske beskæftigelsesstrategis mål og bidrage til gennemførelsen. Hidtil har debatten hovedsagelig drejet sig om arbejdskraftens bevægelighed og frygten for, at udvidelsen vil få negative konsekvenser for de nuværende medlemsstater. Det er imidlertid Regionsudvalgets opfattelse, at udvidelsen vil skabe nye muligheder for vækst og beskæftigelse. Efter Regionsudvalgets mening er der dog risiko for, at ansøgerlandene drænes for den mest kompetente arbejdskraft, hvis den økonomiske vækst sker for langsomt. Regionsudvalget mener, at dybere tværkulturel forståelse er lige så vigtig som øget økonomisk samarbejde, og efterlyser en politik, som principielt ikke udelukker en eneste region.

1.16. Afslutningsvis peger Regionsudvalget på, at mange borgere i medlemsstaterne har haft svært ved at tage EU-tanken til sig både politisk og følelsesmæssigt. EU's beslutninger bør udformes på en mere begribelig måde, og det bør være et fælles ansvar for alle samfundsniveauer at sprede oplysninger om dem. Som tidligere nævnt har Regionsudvalget erfaret, at det lokale og regionale kendskab til indholdet i EU's beskæftigelsesstrategi og dens retningslinjer er meget begrænset. Regionsudvalget vil derfor i fællesskab med Kommissionen videreføre det arbejde, der blev indledt med kampagnen vedrørende en lokal indsats for beskæftigelse. Formålet skal være at udbrede kendskabet til EU's beskæftigelsesmål og fremme udvekslingen af erfaringer om vellykkede tiltag, der har øget beskæftigelsen på lokalt/regionalt niveau. En sådan kampagne kan kun gennemføres ved aktivt at inddrage et stort antal informationsformidlere. Først når vi i praksis kan vise, at EU fører en vellykket beskæftigelsespolitik, kan vi regne med bred folkelig støtte, og først da opstår der en loyalitetsfølelse i forhold til EU.

2. Regionsudvalgets henstillinger vedrørende de overordnede mål — at skabe forudsætninger for fuld beskæftigelse i et videnbaseret samfund

2.1. Ansvar for den overordnede arbejdsmarkeds- og beskæftigelsespolitik ligger hos medlemsstaterne. De lokale myndigheders rolle fremgår klart af retningslinje 11. Regionsudvalget mener dog, at der er andre spørgsmål, der direkte knytter an til de lokale myndigheders ansvarsområde, og at det er vigtigt, at dette aspekt ikke glemmes i de øvrige retningslinjer.

2.2. Hvis den europæiske beskæftigelsesstrategi skal have gennemslagskraft, og hvis målene skal nås, må den nationale dialog gøres bredere og intensiveres. Regionsudvalget foreslår derfor, at samarbejdet mellem regeringen og de folkevalgte repræsentanter på lokalt og regionalt niveau styrkes — ligesom samarbejde mellem tjenestemænd med særlig ekspertise — i både forslags-, beslutnings- og gennemførelsesfasen.

2.3. Regionsudvalget finder den europæiske beskæftigelsesstrategis lokale dimension vigtig for gennemførelsen af de nationale handlingsplaner. Skal man fremme beskæftigelsesudviklingen i alle dele af Europa, er det efter Regionsudvalgets opfattelse nødvendigt at tage hensyn til den lokale/regionale dimension under videreudviklingen og omformuleringen af den europæiske beskæftigelsesstrategi forud for 2003.

2.4. Den kommende evaluering af den europæiske beskæftigelsesstrategi i 2003 bør bane vej for fremtidige ændringer. Regionsudvalget mener, at beskæftigelsesretningslinjerne skal vedrøre en længere periode, end de gør i dag. I stedet for årlige retningslinjer og henstillinger bør EU kunne fremlægge målsætninger, der skal realiseres i løbet af to-tre år. Tilsvarende skal medlemsstaterne kunne pålægges at fremlægge nationale handlingsplaner hvert andet eller tredje år, evt. med korte årlige rapporter. I løbet af ét år kan hverken det nationale, det regionale eller det lokale niveau nå at omsætte retningslinjerne i praksis endsige opnå og rapportere om resultater. Dette forslag kræver en ændring af traktaten (artikel 128), som man kunne tage op på regeringskonferencen i 2004.

2.5. Regionsudvalget vil foreslå, at Kommissionen inden regeringskonferencen 2004 får til opgave at undersøge, om ligestillingspolitikken fremover skal omfatte aktiviteter til styrkelse af lige muligheder for alle uanset køn, etnisk baggrund, religion, alder, seksuel orientering og fysisk eller psykisk handicap.

2.6. Indikatorer er vigtige, men efter Regionsudvalgets opfattelse bør man i EU kun benytte indikatorer, der er lette at tolke i medlemsstaterne.

2.7. Regionsudvalget foreslår, at Kommissionen og medlemsstaterne udvikler indikatorer, der fremmer benchmarking, og som også tager hensyn til udviklingen og virkningerne på det regionale og det lokale niveau.

3. Regionsudvalgets synspunkter og henstillinger vedrørende retningslinjerne for beskæftigelsen

3.1. Efter Regionsudvalgets opfattelse bør medlemsstaterne have pligt til over for Kommissionen at rapportere om, hvilke foranstaltninger der er truffet for at gennemføre direktiverne, og i hvilken udstrækning foranstaltningerne er gennemført på henholdsvis nationalt og lokalt/regionalt niveau. Regionsudvalget har erfaret, at man på lokalt/regionalt niveau hverken kender til den europæiske beskæftigelsesstrategi eller indholdet i de nationale handlingsplaner.

3.2. Regionsudvalget kræver, at medlemsstaterne gør rede for, hvordan de fremmer udarbejdelsen af lokale handlingsplaner.

3.3. Regionsudvalget er nået frem til, at alle retningslinjer — muligvis med undtagelse af retningslinje 12 — vedrører spørgsmål, som de lokale og regionale organer har ansvar for i hovedparten af medlemsstaterne. Regionsudvalget foreslår derfor, at der i beskæftigelsesretningslinjerne for 2003 klart henvises til den rolle, som de lokale og regionale organer spiller i forbindelse med gennemførelsen af den europæiske beskæftigelsesstrategi.

3.4. Regionsudvalget understreger betydningen af at udvikle metoder, som gør det muligt for ansøgerlandene aktivt at anerkende den europæiske beskæftigelsesstrategis mål og bidrage til gennemførelsen.

3.5. Regionsudvalget vil i fællesskab med Kommissionen videreføre det arbejde, der blev indledt med kampagnen vedrørende en lokal indsats for beskæftigelse. Formålet skal være at udbrede kendskabet til EU's beskæftigelsesmål og fremme udvekslingen af erfaringer om vellykkede tiltag, der har øget beskæftigelsen på lokalt/regionalt niveau.

Bruxelles, den 14. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om »Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Handicapår 2003«

(2002/C 107/31)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Handicapår 2003 (KOM(2001) 271 endelig — 2001/01116 COD),

under henvisning til Rådets beslutning af 2. juli 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse,

under henvisning til præsidiets beslutning af 12. juni 2001 om at henvide det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til FN's erklæring om handicappede af 1993 og FN's standardregler om lige muligheder for handicappede (vedtaget af FN's generalforsamling, den 48. session, resolution 48/96 og bilag af 20. december 1993 <http://www.un.org/esa/socdev/enable/dissrfr0.htm>),

under henvisning til Rådets resolution af 20. december 1996 om lige muligheder for mennesker med handicap ⁽¹⁾,

under henvisning til Rådets resolution af 17. juni 1999 om lige beskæftigelsesmuligheder for mennesker med handicap ⁽²⁾,

under henvisning til Rådets direktiv af 27. november 2000 om generelle rammebestemmelser om lige behandling med hensyn til beskæftigelse og erhverv og Fællesskabets handlingsprogram for bekæmpelse af forskelsbehandling ⁽³⁾,

under henvisning til sin udtalelse af april 2000 om »Bekæmpelse af diskrimination« (CdR 513/1999 fin) ⁽⁴⁾,

under henvisning til sin udtalelse af december 2000 om »På vej mod et Europa uden barrierer for handicappede« (CdR 301/2000) ⁽⁵⁾,

under henvisning til Europa-Parlamentets resolution om »På vej mod et Europa uden barrierer for handicappede« (A5-0084/2001),

under henvisning til mødet den 3. april 2001 i Regionsudvalgets præsidium, hvor medlemmerne blev enige om at udvide Regionsudvalgets handlingsplan for lige muligheder til at omfatte alle underrepræsenterede grupper, som dækkes af artikel 13, således at sekretariatets sammensætning giver en bedre afspejling af forskelligartetheden af det europæiske samfund, som institutionen bestræber sig på at repræsentere,

under henvisning til Underudvalg 5's forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 282/2001 rev.), som blev vedtaget den 10. september 2001 med Keith Brown (UK/AE), formand for Clackmannanshire Council, som ordfører,

⁽¹⁾ EFT C 12 af 13.1.1997.

⁽²⁾ EFT C 186 af 2.7.1999, s. 3.

⁽³⁾ Rådets direktiv 2000/78/EF og Fællesskabets program om lovgivningsforanstaltninger i EF og medlemsstaterne, opstillet ved Rådets afgørelse 2000/750/EF EFT L 303 af 2.12.2000, s. 16 og 23 .

⁽⁴⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 1.

⁽⁵⁾ EFT C 144 af 16.5.2001, s. 67.

og ud fra følgende betragtninger:

- lige muligheder er en politisk prioritet for Regionsudvalget,
- det foreslåede europæiske handicapår 2003 markerer tiårsdagen for FN's erklæring om handicappede,
- manglen på bevidsthed om og manglen på forståelse for handicap i den brede befolkning er den vigtigste hindring for adgang til fuldständig og lige indlemmelse af handicappede i samfundet,
- eurobarometer-undersøgelsen fra april 2001 viser, at flertallet af EU's borgere nærer ønske om, at der gøres mere for at sikre bedre integration af handicappede i samfundet, og 66 % af de adspurgte fra de 15 EU-lande mener, at de lokale myndigheder er de eneste, som er reelt ansvarlige for at forbedre adgangen til offentlige områder for mennesker med handicap,
- de lokale og regionale myndigheder spiller en vigtig rolle som uddannere, arbejdsgivere, tjenesteydelsesleverandører, indkøbere af varer og tjenesteydelser, meningsdannere, innovationskatalysatorer og eksempler på bedste praksis,
- styringen af det europæiske år og udvælgelsen af projekter, som skal tildeles økonomisk støtte, overvåges af de nationale koordineringsorganer. Kommissionen lægger op til, at disse organer kommer til at omfatte »repræsentanter for de relevante ministerier, handicaporganisationer og vigtige samfundsaktører«, men ikke nødvendigvis repræsentanter for de lokale og regionale myndigheder,
- det blev påpeget i evalueringsrapporten vedrørende det europæiske år mod racisme, at et succesrigt europæisk år bør udgøre et udgangspunkt og bør opfattes som et fundament, hvorpå man kan opbygge den fremtidige langsigtede indsats. Nøglen til en sådan succes består i at supplere den EU-omspændende dynamik med relevante tiltag i de enkelte medlemsstater. Det europæiske års succes vil således i første række komme til at afhænge af en positiv indstilling og formåen hos partnerne på europæisk, nationalt, regionalt og lokalt plan med henblik på at bidrage aktivt til årets gennemførelse. Erfaringerne fra de internationale år tyder endvidere på, at det er afgørende vigtigt at sørge for at inddrage samtlige interessenter i årets forberedelse og gennemførelse. Fuldständig og aktiv medvirken af de lokale og regionale myndigheder samt af repræsentanter for handicappede er derfor væsentlig,
- handicappede er underrepræsenterede i Regionsudvalgets medlemsskare, politiske organer og sekretariat —

på den 41. plenarforsamling den 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) enstemmigt vedtaget følgende udtalelse.

Regionsudvalget

1. gentager den betydning, som det tillægger ligebehandling, i det foreliggende tilfælde specifikt i forbindelse med personer med handicap, som det anser for et menneskerettighedsspørgsmål;

2. udtrykker tilfredshed med forslaget om et europæisk handicapår 2003 og gentager sit synspunkt⁽¹⁾ gående ud på, at dette vil fremhæve den aktive og centrale rolle, som handicappede kan spille i EU, og sætte fokus på de problemer, som handicappede konfronteres med. Det Europæiske År skal være en del af en detaljeret strategi, der skal øge kendskabet til

de handicappedes behov og medvirke til, at de integreres i det økonomiske og sociale liv;

3. vurderer, at 12 mio. EUR fordelt på aktiviteter i 15 medlemsstater ikke er nok, især ud fra den betragtning, at medvirken af handicappede i en aktivitet medfører store merudgifter, fordi det er nødvendigt at sikre lige adgangsmuligheder for disse persongrupper (personlige ledsagere, tegnsprogstolkning, letlæseligt informationsmateriale, mødelokaler med adgangsmuligheder for handicappede, ligesom hotelværelserne er dyrere, osv.);

4. opfordrer Kommissionen til som led i det europæiske år at forelægge et forslag til direktiv om handicap, som hænger sammen med det nylige direktiv om race og etnisk oprindelse;

⁽¹⁾ CdR 301/2000.

5. støtter Europa-Parlamentets anmodning om et særligt handlingsprogram for handicappede i 2004 til opfølgning af indsatsen under handicapåret;

6. mener, at året vil give en fortrinlig lejlighed til at øge befolkningens bevidsthed og forståelse for handicap, og at det vil kunne give stødet til bedre forbindelser mellem interessenterne på lokalt og regionalt plan;

7. mener, at alle større interessenter — herunder lokale og regionale myndigheder — bør medvirke i de nationale koordineringsorganer;

8. går ind for, at der etableres regionale koordineringsorganer som et middel til at udbygge de lokale og regionale partnerskaber;

9. opfordrer de lokale og regionale myndigheder til at engagere sig i handicapåret ved at afsætte midler til lokale handicapprojekter. Der bør gøres en særlig indsats for at inddrage svært handicappede og personer med flere handicap;

10. er indstillet på at undersøge, hvorledes lokale og regionale myndigheder kan arbejde direkte sammen med lokale handicaporganisationer om at udnytte de muligheder, som det europæiske år giver for at udvikle aktiviteter til fremme af FN's standardregler på lokalt og regionalt plan;

11. skønner, at det europæiske år giver en fortrinlig lejlighed til at iværksætte en undersøgelse af bedste praksis på handicapområdet fra de lokale og regionale myndigheders side i deres egenskab af arbejdsgivere (f.eks. god praksis med hensyn til lige muligheder), som tjenesteydelsesleverandører (f.eks. på uddannelsesområdet), som repræsentative organer (f.eks. ved at fremme inddragelsen af handicappede i det politiske liv); opfordrer Kommissionen til at gennemføre eller bestille en sådan undersøgelse;

12. er indstillet på at være vært ved en offentlig høring eller konference om handicappolitik i 2003 med inddragelse af det europæiske handicapforum, idet sigtet bør være at tilvejebringe et snævrere samarbejde mellem den europæiske handicapbevægelse og de lokale og regionale myndigheder i Europa;

13. på baggrund af den store rolle, som lokale og regionale myndigheder spiller, foreslås det at inddrage talere fra og repræsentanter for Regionsudvalget i aktiviteter med en EU-omspændende karakter i forbindelse med det europæiske år;

14. opfordrer både Rådet (som er det organ, som står for udnævnelsen) og medlemsstaterne såvel som andre organer, der er involveret i udnævnelsesprocessen, til at forbedre repræsentativiteten af Regionsudvalgets medlemmer i den næste mandatperiode, som falder sammen med det europæiske handicapår;

15. opfordrer samtlige EU-institutioner til at indføre handicap-handlingsplaner for personalet og infrastruktur- og bygnings-(adgangs-)politikker samt at sætte ind vedrørende arbejdsmarked, uddannelse og samarbejde; det foreslås, at institutionerne hvert år melder kollektivt tilbage med henblik på at undersøge, hvilke fremskridt institutionerne har gjort på dette felt; pålægger sin generalsekretær at tage kontakt med andre institutioner om igangsætning af denne proces; pålægger sin generalsekretær at indpasse handicapsspørgsmålet i Regionsudvalgets handlingsplan for lige muligheder, således som præsidentet foreslog på mødet den 3. april 2001;

16. gentager sin opfordring⁽¹⁾ til Regionsudvalgets præsidium om at nedsætte en arbejdsgruppe om lige muligheder på tværs af underudvalgene med henblik på at behandle de målgrupper, som der sigtes til i traktatens artikel 13, eller at tilvejebringe en eller anden mekanisme med en tilsvarende funktion.

⁽¹⁾ CdR 301/2000.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget

Regionsudvalgets udtalelse om Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs flerårige rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum

(2002/C 107/32)

REGIONSUDVALGET har —

under henvisning til Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs flerårige rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2002-2006 som bidrag til realiseringen af det europæiske forskningsrum (KOM(2001) 94 endelig — 2001/0053 COD),

under henvisning til Rådets beslutning af 30. april 2001 om i henhold til EF-traktatens artikel 265, stk. 1, at anmode om Regionsudvalgets udtalelse herom,

under henvisning til formandens beslutning af 22. maj 2001 om at henvise det forberedende arbejde til Underudvalg 5 »Social- og Arbejdsmarkedspolitik, Sundhedsvæsen, Forbrugerbeskyttelse, Forskning, Turisme«,

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Mod et europæisk forskningsrum« (KOM(2000) 6 endelig) og til Regionsudvalgets udtalelse herom (CdR 33/2000 fin) ⁽¹⁾,

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Realisering af det europæiske forskningsrum: Retningslinjer for EU's indsats inden for forskning (2002-2006)« (KOM(2000) 612 endelig) og til Regionsudvalgets udtalelse herom (CdR 63/2001 fin) ⁽²⁾,

under henvisning til Det Europæiske Råds beslutning på mødet i Göteborg om at føje dimensionen bæredygtighed til Lissabon-processen og pålægge forskningen en særlig pligt til at yde et aktivt bidrag hertil,

under henvisning til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene »Første statusrapport over realiseringen af det europæiske forsknings- og innovationsrum« (SEK(2001) 465),

under henvisning til Kommissionens forslag til Rådets beslutninger om særprogrammer til gennemførelse af Det Europæiske Fællesskabs rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration 2000-2006 og om særprogrammer til gennemførelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse 2002-2006 (KOM(2001) 279 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Rammeprogrammet og det europæiske forskningsrum: Iværksættelse af artikel 169 og etablering af netsamarbejde mellem de nationale forskningsprogrammer« (KOM(2001) 282 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse »En mobilitetsstrategi for det europæiske forskningsrum« (KOM(2001) 331 endelig),

under henvisning til Kommissionens meddelelse »Det europæiske forskningsrums internationale dimension« (KOM(2001) 346 endelig),

under henvisning til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene »Rapport om benchmarking af national forskningspolitik« (SEK(2001) 1002),

under henvisning til arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene »Kortlægning af fremragende kompetence inden for forskning og teknologisk udvikling i Europa« (SEK(2001) 434),

under henvisning til Rådets konklusioner af 26. juni 2001 om forløbet af drøftelserne om det 6. rammeprogram og formandskabets konklusioner efter den orienterende debat om Kommissionens forslag om rammeprogrammet 2002-2006,

⁽¹⁾ EFT C 226 af 8.8.2000, s. 18.

⁽²⁾ EFT C 357 af 14.12.2000, s. 15.

under henvisning til Rådets resolution af 26. juni 2001 om videnskab og samfund samt om kvindernes rolle inden for videnskab,

under henvisning til forslag til Regionsudvalgets udtalelse (CdR 283/2001 rev.), som blev vedtaget af Underudvalg 5 den 10. september 2001 med Erwin Teufel, ministerpræsident i Baden-Württemberg (D/PPE), som ordfører,

ud fra den betragtning, at Kommissionen har udarbejdet det 6. forskningsrammeprogram som instrument til realisering af det europæiske forskningsrum,

ud fra den betragtning, at Det Europæiske Råd i Lissabon lagde stor vægt på oprettelsen af det europæiske forskningsrum som et middel til styrkelse af en økonomi byggende på innovation og viden med flere og bedre arbejdspladser og stærkere social samhørighed,

ud fra den betragtning, at Det Europæiske Råd i Stockholm bekræftede strategierne i forbindelse med det europæiske forskningsrum, opfordrede Kommissionen og medlemsstaterne til at opbygge et videnbaseret samfund i Europa og lagde særlig vægt på efter- og videreuddannelse, formidling af informationsteknologiske kundskaber i hele Europa og fælles udarbejdelse af etiske principper for forskningsprojekter inden for bioteknologi,

ud fra den betragtning, at Det Europæiske Fællesskab har allerede gjort store fremskridt til realisering af det europæiske forskningsrum,

ud fra den betragtning, at EU's forskningsprogrammer er blevet en fast bestanddel af regionernes og medlemsstaternes forskningsstøtte og betyder mere end blot og bar forsyning med ekstra midler fra Fællesskabets kasse,

og ud fra den betragtning, at Den Europæiske Union står over for store udfordringer i forbindelse med udvidelsen mod øst i 2004 (EU-charteret, institutionelle reformer, ny kompetencefordeling mellem de europæiske, de nationale og de regionale beslutningstagere og aktører) —

på den 41. plenarforsamling af 14.-15. november 2001 (mødet den 15. november) vedtaget følgende udtalelse.

1. Mål

Regionsudvalget

1.1. støtter Kommissionens plan om ved hjælp af et rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration at fremme denne udvikling og arbejde for at etablere et europæisk forskningsrum, der skal styrke Fællesskabets konkurrenceevne. Derfor skal de afgørende kriterier for udvælgelsen af støtteberettigede projekter fortsat være videnskabelig ekspertise, økonomisk relevans og forskningens nytte for samfundet;

1.2. betvivler dog, at formålene med det europæiske forskningsrum kan realiseres ved hjælp af rammeprogrammet 2002-2006, medmindre Kommissionen og medlemsstaterne enes om at tillægge forskning og teknologisk udvikling en højere prioritering inden for Fællesskabets politik og afsætte væsentlig flere midler til formålet på budgettet end hidtil;

1.3. bifalder Kommissionens ønske om at styrke regionernes og kommunernes dynamiske rolle i forbindelse med gennemførelsen af rammeprogrammet og at opvurdere deres bidrag til forskningen i Europa;

1.4. finder det ikke acceptabelt, at Kommissionen ønsker at begrænse medlemsstaternes og regionernes medvirken ved gennemførelsen af det første specifikke program til et enkelt programudvalg;

1.5. går i forbindelse med forslaget om atomforskning ind for, at der frem for alt tages hensyn til befolkningens bekymringer, der navnlig drejer sig om deponier, bortskaffelse af nukleart affald, strålingsbeskyttelse og nuklear sikkerhed;

1.6. gentager sit krav om, at kvinder og mænd skal have lige muligheder for adgang til videnskabelige projekter og støtteforanstaltninger;

1.7. opfordrer til, at man, som det er tilfældet ved uddannelses- og kulturprogrammerne, senest i forbindelse med det 7. rammeprogram for forskning forlænger varigheden for at give medlemsstaterne og regionerne såvel som forskningens aktører større sikkerhed i planlægningen.

For at skabe større fleksibilitet i et rammeprogram af længere varighed bør der tages hensyn til såvel EU's benchmarking inden for forsknings- og innovationspolitik som til den nye kortlægning af den videnskabelige ekspertise i Europa, der skal skabe overblik over forskningssektorer med særligt imponerende videnstilvækst.

2. Regioner og kommuner ⁽¹⁾

Regionsudvalget

2.1. bekræfter deres vilje — det gælder særlig regioner med lovgivningsmæssige beføjelser på forskningsområdet — til at etablere det europæiske forskningsrum og yde et bidrag til gennemførelsen af det 6. rammeprogram for forskning;

2.2. understreger regionernes afgørende rolle i forbindelse med uddannelsen af unge forskere på de højere læreanstalter, med opretholdelsen og udviklingen af offentlige og private forskningsinstitutioner og med udformningen af den regionale forskningspolitik og rammebetingelserne for små og mellemstore virksomheder. Regionsudvalget henviser også til erfaringerne i de regioner, der sammen med andre EU-regioner har gennemført RIS (»Innovation Regions in Europe Network«);

2.3. finder det nødvendigt at styrke samarbejdet mellem regionerne ved at danne interregionale netværk med det formål at koordinere forskningsaktiviteterne;

2.4. beder Kommissionen yde finansiel støtte til udvikling af interregionale partnerskaber med ansøgerlandene i Central- og Østeuropa;

2.5. støtter Kommissionens plan om at styrke Fællesskabets kapacitet på forskningsområdet ved at etablere netværksarbejde mellem talentfulde videnskabsmænd og fremragende forskergrupper, men opfordrer Kommissionen til at udnytte strukturfondene til at skabe forskningsinfrastruktur i de mindre begunstigede regioner for at sætte dem i stand til på kvalificeret vis at deltage i gode og fremtidsorienterede forskningsprojekter;

2.6. støtter Kommissionens ønske om at påvirke forskningen og udviklingen i Europa via strukturering og koordinering, om at øge den europæiske forsknings effektivitet ved at udnytte synergieffekten fra beslægtede programmer i medlemsstaterne og om i dette øjemed at fremme samarbejdet med medlemsstaterne og regionerne. Men denne politik bør nøje respektere subsidiaritetsprincippet;

3. Institutioner i regionernes regi/på regionernes område

Regionsudvalget

3.1. understreger, at de højere læreanstalter er centre for uddannelsen af nye videnskabsmænd og — sammen med regionale forskningsinstitutioner — for grundforskning og

måltrettet forskning og må sikres passende deltagelse i projekterne under 6. rammeprogram;

3.2. opfordrer derfor kraftigt Kommissionen til at bibeholde de hidtidige bestemmelser om ekstra udgifter for højere læreanstalter og ikke-universitære forskningsinstitutioner for at sikre disses medvirken til gennemførelsen af det 6. rammeprogram for forskning;

3.3. bekræfter som sin opfattelse, at de små og mellemstore virksomheder (SMV) spiller en vigtig rolle for den europæiske erhvervs- og innovationspolitik og også bør have tilfredsstillende rammebetingelser i det 6. rammeprogram. Regionsudvalget går derfor ind for bevarelse af et horisontalt program for innovation og inddragelse af SMV;

3.4. bifalder den klare styrkelse af SMV-specifikke instrumenter (Cooperative Research and Collective Research), men anser det for nødvendigt at gøre disse instrumenter mere brugervenlige. Dertil hører bl.a. adgang for virksomheder med egen forskningsafdeling, inddragelse af forberedelsesfasens udgifter i de støtteberettigede projektudgifter og bevarelse af forundersøgelsespræmierne;

3.5. bestyrker Kommissionen i dens planer om at anvende ca. 15 % af forskningsrammeprogrammets midler til støtte for små og mellemstore virksomheder, men går ind for, at projekternes kvalitet og resultaternes udnyttelse og udbredelse i hele Europa betragtes som uomgængelige betingelser for tildeling af midler;

4. Temaer

Regionsudvalget

4.1. forventer af Kommissionen, at den igen benytter den problemorienterede fremgangsmåde, der blev indført i 5. rammeprogram (herunder navnlig dette programs hensyntagen til de nye teknologiers indvirkninger på mennesker), og ikke udelukkende definerer de udvalgte forskningstemaer teknologisk;

4.2. gør opmærksom på, at der efter regionernes opfattelse er store mangler ved Kommissionens forslag. Af økologiske og økonomiske årsager og under henvisning til formålene med det europæiske forskningsrum finder Regionsudvalget det helt nødvendigt, at der også ydes støtte til projekter inden for landbrugs-, hav-, energi- og trafikforskning. Desuden skal der være en rimelig balance mellem naturvidenskabelig og teknisk forskning på den ene side og samfundsvidenskabelig forskning på den anden. I alle projekter under de udvalgte forskningstemaer bør der tages hensyn til de socioøkonomiske og etiske aspekter som overordnede krav;

⁽¹⁾ For nemheds skyld tales der i det følgende kun om »regioner«, skønt der overalt også sigtes til kommunerne.

5. Programstruktur

Regionsudvalget

5.1. finder, at Kommissionens forslag om det første specifikke programs omfang og strukturering indeholder for meget, så det er umuligt for et enkelt programudvalg at administrere;

5.2. opfordrer Kommissionen til at videreføre det femte rammeprogramskelnen mellem vertikale områder og horisontale foranstaltninger, så der sikres en klarere strukturering af rammeprogrammet,

5.2.1. idet alle vertikale områder optages i det første specifikke program som aktioner med hver deres programudvalg, i hvilken forbindelse der foretages tematisk fornuftige afgrænsninger. Regionsudvalget foreslår, at der i alt bliver tale om 6 aktioner, nemlig

- »genomforskning og bioteknologi i sundhedens tjeneste kombineret med »fødevarer sikkerhed og sundhedsrisici«,
- »teknologi til informationssamfundet«,
- »nanoteknologi, materialer og produktion«,
- »luftfart og rumfart«,
- »bæredygtig udvikling og globale miljø- og klimaændringer«,
- »politikorienteret forskning, borgere og styreform (governance) i det europæiske videnssamfund, videnskab og samfund«,

5.2.2. og idet alle horisontale foranstaltninger for at sikre en klarere strukturering samles i et andet specifikt program som selvstændige aktioner med hver deres programudvalg. Her foreslår Regionsudvalget, at der i alt bliver tale om fire aktioner, nemlig

- »menneskelige ressourcer og mobilitet«,
- »kohærent udvikling og koordinering af Fællesskabets og medlemsstaternes forskningspolitik, forskningsinfrastruktur«,
- »internationalt samarbejde«,
- »forskning, innovation og SMV-specifikke foranstaltninger«;

5.3. anbefaler Kommissionen at integrere de reserver, den selv har stillet forslag om, i ovennævnte vertikale aktioner og desuden at holde 5 % af rammeprogrammets samlede budget tilbage til uforudsete udviklinger og at lade programudvalget »kohærent udvikling og koordinering af Fællesskabets og medlemsstaternes forskningspolitik, forskningsinfrastruktur« bestemme over anvendelsen af disse midler;

6. Nye instrumenter

Regionsudvalget

6.1. anser det for nødvendigt af hensyn til kontinuiteten og for at sikre gnidningsløs overgang fra femte til sjette forskningsrammeprogram i princippet at videreføre fjerde og femte rammeprogramskelnen i instrumenter, så også mindre institutioner i regionernes regi og små og mellemstore virksomheder fortsat kan deltage i det sjette forskningsrammeprogram og deres innovative evner udnyttes til gavn for udviklingen;

6.2. indser imidlertid også, at det er muligt og nødvendigt at integrere forskningskapaciteten og opnå fremragende resultater til styrkelse af Fællesskabets konkurrenceevne, men beder om, at man i forbindelse med de tilstræbte store projekter holder sig følgende for øje:

6.2.1. Projekterne skal være overskuelige. Det må sikres, at de involverede forskere leverer de aftalte bidrag, og at den umiddelbare interne og eksterne udveksling af erkendelser og erfaringer opretholdes og fremmes.

6.2.2. Man bør undlade at lægge sig fast på en minimumsstørrelse som forudsætning for, at et projekt er støtteberettiget.

6.2.3. I forbindelse med vurderingen af de nye instrumenters hensigtsmæssighed og nødvendighed bør den kritiske masse og den opnåelige europæiske merværdi undersøges ud fra objektive kriterier.

6.2.4. Ved indkaldelser i forbindelse med nye instrumenter må også højere læresteder, mindre regionale institutioner og virksomheder kunne deltage, kunne indgive deres relevante initiativer og sikre deres brugsret;

6.3. finder i forbindelse med ekspertisenet en tidsfrist på 5 år hensigtsmæssig;

6.4. kræver i forbindelse med integrerede projekter en klar definition af projektkoordinatorernes ansvar, adskillelse af det faglige og det administrative ansvar og fuld finansiering af koordinationsomkostningerne;

6.5. understreger i forbindelse med Kommissionens forslag om for første gang at anvende EF-traktatens artikel 169, at mere end 80 % af den offentlige forskning foregår som led i regionale eller nationale forskningsprogrammer, og at en væsentlig del heraf allerede har europæisk dimension (f.eks. Eureka, Cost, Den Europæiske Videnskabssammenslutning). Regionsudvalget beder derfor Kommissionen være opmærksom på følgende i forbindelse med anvendelsen af EF-traktatens artikel 169:

6.5.1. Under hensyntagen til nedefra kommende initiativer skal proceduren udformes så fleksibelt, at »samarbejdet mellem regioner i forskellige medlemsstater eller mellem flere stater i samme region i Europa (stimuleres)«⁽¹⁾.

6.5.2. De »lettere« instrumenter (f.eks. udveksling af informationer, åbning af programmer på basis af gensidighed, aktioner udført i fællesskab osv.) skal først afprøves, før det overvejes at lade EF gennemføre regionale eller nationalstatslige programmer.

Dette vil gøre det lettere at samordne rammeprogrammer for forskning, regionale strukturfondsprogrammer og andre initiativer i tilknytning til Lissabon-processen.

6.5.3. Under hensyntagen til koordinationsproblemerne, det administrative besvær og problemerne i forbindelse med intellektuel ejendomsret bør EF's gennemførelse af regionale og nationalstatslige forskningsprogrammer begrænses til få pilotprojekter af global dimension og ubestridelig relevans for bevarelsen af folkesundheden, miljøet og verdensfreden.

6.5.4. De gældende bestemmelser om finansiering af forskningen i regionerne og medlemsstaterne skal respekteres. Under hensyntagen til støttereglerne og WTO's regler skal kriterierne for EU-medfinansiering fastlægges sådan, at deltagerne ikke løber ind i retlige og finansielle problemer som følge af kumulering af støttemidler;

7. Ledsageforanstaltninger

Regionsudvalget

7.1. bifalder Kommissionens forslag om sammen med medlemsstaterne at udvikle en pålidelig, objektiv og transparent metode til geografisk beskrivelse (mapping) af fremragende præstationer inden for forskning og teknologisk udvikling. Da det drejer sig om en langsigtet proces, der løbende skal optimeres og gradvis udvides ud over de indledningsvis valgte discipliner biovidenskab, nanoteknologi og økonomiske videnskaber, bør denne opgave overlades til et programudvalg i henhold til komitologibeslutningen;

7.2. går ud fra, at Kommissionen under udviklingen af indikatorer til brug i forbindelse med benchmarking også fremover arbejder nøje sammen med medlemsstaterne og regionerne for at sikre, at der kun anvendes indikatorer, som kan klarlægges uden væsentligt ekstraarbejde, og hvis anvendelse fører til praktisk anvendelige resultater;

7.3. anerkender Kommissionens vilje til at udvikle en strategi til fremme af mobilitet i det europæiske forskningsrum, men beklager, at den hidtil ikke er nået videre end til at fremstille de overordnede problemer. Regionsudvalget bifalder forøgelsen af midlerne til fremme af mobilitet, støtter udvidelsen af Marie Curie-programmet og tager med tilfredshed til efterretning, at støtte til doktorander nu skal prioriteres;

7.4. bifalder Rådets beslutning om »at uddybe debatten om videnskabens rolle i samfundet, at skærpe offentlighedens bevidsthed om disse spørgsmål og at styrke sammenhængen mellem forskningspolitikkerne og samfundets behov«⁽²⁾, men opfordrer Kommissionen til at give de regionale aktører størst mulig frihed i forbindelse med dialogen mellem videnskab og samfund;

7.5. tager Kommissionens ønske om at forstærke det europæiske forskningsrums internationale dimension til efterretning og forventer, at de planlagte foranstaltninger vedrørende internationalt samarbejde og integration af ansøgerlandene udformes klarere, og at der udnævnes en konkret samtalepartner på området;

7.6. finder det hensigtsmæssigt, at Kommissionen overvejer at oprette et forum for internationale videnskabeligt-tekniske forbindelser for at sikre den nødvendige koordinering mellem de berørte parter. Et sådant forum bør også rumme repræsentanter for Regionsudvalget;

8. Forvaltning

Regionsudvalget

8.1. bifalder Kommissionens ønske om at stramme, forenkle og effektivisere det 6. forskningsrammeprogram og opfordrer den til at træffe de rette foranstaltninger hertil. Dertil hører bl.a. generel indførelse af en todelt ansøgningsprocedure på grundlag af kortest mulige projektskitser, fuldstændig overtagelse af udgifterne i forbindelse med henlæggelse af forvaltningen til koordinatore af netværk og integrerede projekter, adskillelse af administrativt og fagligt ansvar hos koordinatorene af de integrerede projekter, afkald på at opbygge nye bureaukratiske strukturer og udnyttelse af forhåndenværende regionale og nationale strukturer til administration af støtten og forvaltning af midlerne;

⁽¹⁾ Kommissionens meddelelse om anvendelsen af EF-traktatens artikel 169, KOM(2001) 282 endelig.

⁽²⁾ Rådets resolution af 16.11.2000 om oprettelsen af Det Europæiske Område for Forskning og Innovation: Retningslinjer for EU's indsats inden for forskning (2002-2006), se EFT C 374, af 28.12.2000 s. 1.

8.2. opfordrer Kommissionen til i vidt omfang at overtage 5. rammeprogramms deltagelsesregler og gennemførelsesbestemmelser og til i forbindelse med 6. rammeprogram at videreudvikle dem således, at de regionale aktører ikke afkræves for store forskudsbetalinger, koordinatorene ikke pålægges uacceptable ansvarsmæssige risici og videnskabsfolkenes, læreanstaltnernes, forskningsinstitutionernes og virksomhedernes betænkeligheder med hensyn til intellektuel ejendomsret kan ryddes af vejen;

8.3. forventer, at Kommissionen i god tid forelægger sine forslag til regler for deltagelse og til gennemførelsesbestemmelser⁽¹⁾ og så hurtigt som muligt indkalder programudvalget i henhold til EF-traktatens artikel 167;

8.4. beder Kommissionen om at forbedre koordineringen af aktionerne til støtte for SMV, samarbejdet mellem de relevante generaldirektorater og samarbejdet mellem SMV-serviceorganer (bl.a. Innovation Relay Centers) og de nationale kontaktsteder;

9. Finansielle midler

Regionsudvalget

9.1. gør opmærksom på, at det 6. forskningsrammeprograms prioriterede foranstaltninger kun kan gennemføres, hvis der bevilges tilstrækkelige finansielle midler;

⁽¹⁾ Denne bemærkning udgår, hvis de pågældende forslag forelægges inden mødet i Underudvalg 5.

9.2. minder om, at Fællesskabet allerede i 1985 besluttede, at der som led i rammeprogrammet skulle stilles 6 % af det samlede budget til rådighed for forskning, men at dette hidtil ikke er blevet gennemført;

9.3. beklager, at hvor Kommissionen i forbindelse med 6. forskningsrammeprogram foreslår ekstra midler, går de hovedsageligt til koordineringsopgaver i forbindelse med det europæiske forskningsrum og til fællesskabspolitikker, hvorimod der for de enkelte forskningsområders vedkommende næsten ikke er tale om tilvækst, men snarere om indskrænkninger;

9.4. gør opmærksom på, at Göteborg-topmødets høje målsætninger angående bæredygtighed ikke kan nås, med mindre trafikforskning og energiforskning får lige så store midler stillet til rådighed som under 5. rammeprogram. De hertil nødvendige ca. 1,1 mia. euro må tilvejebringes enten ved besparelser (de kan eventuelt tages fra de ekstra midler, der er bevilget til forskningsinfrastruktur, eller fra bevillingerne til koordinerende foranstaltninger) eller i form af ekstrabevillinger;

9.5. understreger til slut, at der skal stilles ekstra midler til rådighed for administrationen af de nye instrumenter i en størrelsesorden, der svarer til, hvad Kommissionen tilstræber at spare ved at begrænse sit bureaukrati og udlicitere opgaver. Ellers bliver forskningsmidlerne reduceret med ca. dette beløb i forhold til det 5. rammeprogram, hvilket er i strid med de politiske målsætninger.

Bruxelles, den 15. november 2001.

Jos CHABERT
Formand for
Regionsudvalget